

Aprobat în BEx ARACIS

STANDARDE SPECIFICE**PRIVIND EVALUAREA EXTERNĂ A CALITĂȚII ACADEMICE A
PROGRAMELOR DE STUDII DIN DOMENIILE DE LICENȚĂ ȘI MASTER
AFERENTE****COMISIEI DE SPECIALITATE NR. 8****ARTE, ARHITECTURĂ, URBANISM, EDUCAȚIE FIZICĂ ȘI SPORT****Cuprins**

0	INTRODUCERE.....	5
1	STANDARDELE SPECIFICE PENTRU PROGRAMELE DE STUDII UNIVERSITARE DE LICENȚĂ (CICLUL I).....	8
1.1	Domeniul de licență: ARHITECTURĂ.....	8
1.1.1	Personalul didactic	8
1.1.2	Conținutul procesului de învățământ.....	9
1.1.3	Conținutul fișelor disciplinelor.....	15
1.1.4	Practica	15
1.1.5	Rezultatele învățării.....	15
1.1.6	Studentii. Numărul maxim de studenți care pot fi școlarizați	17
1.1.7	Cercetarea științifică.....	18
1.1.8	Baza materială	18
1.2	Domeniul de licență: URBANISM.....	20
1.2.1	Personalul didactic	20
1.2.2	Conținutul procesului de învățământ.....	21
1.2.3	Conținutul fișelor disciplinelor.....	25
1.2.4	Practica	25
1.2.5	Rezultatele învățării.....	25
1.2.6	Studentii. Numărul maxim de studenți care pot fi școlarizați	27
1.2.7	Cercetarea științifică.....	28
1.2.8	Baza materială	28
1.3	Domeniul de licență: ARTE VIZUALE	30
1.3.1	Personalul didactic	30
1.3.2	Conținutul procesului de învățământ.....	32
1.3.3	Conținutul fișelor disciplinelor.....	37
1.3.4	Practica	37
1.3.5	Rezultatele învățării.....	37
1.3.6	Studentii. Numărul maxim de studenți care pot fi școlarizați	40
1.3.7	Cercetarea științifică.....	41
1.3.8	Baza materială	42
1.4	Domeniul de licență: TEATRU ȘI ARTELE SPECTACOLULUI	44
1.4.1	Personalul didactic	44
1.4.2	Conținutul procesului de învățământ.....	45
1.4.3	Conținutul fișelor disciplinelor.....	51
1.4.4	Practica	51
1.4.5	Rezultatele învățării.....	51
1.4.6	Studentii. Numărul maxim de studenți care pot fi școlarizați	54
1.4.7	Cercetarea științifică.....	55

1.4.8	Baza materială	56
1.5	Domeniul de licență CINEMATOGRAFIE ȘI MEDIA.....	57
1.5.1	Personalul didactic	58
1.5.2	Conținutul procesului de învățământ.....	59
1.5.3	Conținutul fișelor disciplinelor.....	65
1.5.4	Practica	65
1.5.5	Rezultatele învățării.....	65
1.5.6	Studentii. Numărul maxim de studenți care pot fi școlarizați	68
1.5.7	Cercetarea științifică.....	68
1.5.8	Baza materială	69
1.6	Domeniul de licență: MUZICĂ	72
1.6.1	Personalul didactic	72
1.6.2	Conținutul procesului de învățământ.....	73
1.6.3	Conținutul fișelor disciplinelor.....	80
1.6.4	Practica	80
1.6.5	Rezultatele învățării.....	80
1.6.6	Studentii. Numărul maxim de studenți care pot fi școlarizați	83
1.6.7	Cercetarea științifică.....	83
1.6.8	Baza materială	84
1.7	Domeniul de licență: EDUCAȚIE FIZICĂ ȘI SPORT.....	86
1.7.1	Personalul didactic	86
1.7.2	Conținutul procesului de învățământ.....	87
1.7.3	Conținutul fișelor disciplinelor.....	93
1.7.4	Practica	93
1.7.5	Rezultatele învățării.....	93
1.7.6	Studentii. Numărul maxim de studenți care pot fi școlarizați	96
1.7.7	Cercetarea științifică.....	97
1.7.8	Baza materială	97
1.8	Domeniul de licență: KINETOTERAPIE	98
1.8.1	Personalul didactic	98
1.8.2	Conținutul procesului de învățământ.....	99
1.8.3	Conținutul fișelor disciplinelor.....	104
1.8.4	Practica	104
1.8.5	Rezultatele învățării.....	104
1.8.6	Studentii. Numărul maxim de studenți care pot fi școlarizați	106
1.8.7	Cercetarea științifică.....	107
1.8.8	Baza materială	107
1.9	Domeniul de licență: MANAGEMENT ÎN SPORT	109
1.9.1	Personalul didactic	109
1.9.2	Conținutul procesului de învățământ.....	110
1.9.3	Conținutul fișelor disciplinelor.....	115
1.9.4	Practica	115
1.9.5	Rezultatele învățării.....	115
1.9.6	Studentii. Numărul maxim de studenți care pot fi școlarizați	117
1.9.7	Cercetarea științifică.....	118
1.9.8	Baza materială	119
2	STANDARDE SPECIFICE PENTRU PROGRAMELE DE STUDII DE MASTER (CICLUL II).....	120

2.1 Domeniul de master: ARHITECTURĂ	120
2.1.1 Criterii de departajare a programelor de master	120
2.1.2 Personalul didactic	122
2.1.3 Organizarea procesului de învățământ	122
2.1.4 Practica	123
2.1.5 Elaborarea lucrării de finalizare a studiilor	123
2.1.6 Baza tehnico-materială	124
2.2 Domeniul de master: URBANISM.....	126
2.2.1 Criterii de departajare a programelor de master	126
2.2.2 Personalul didactic	127
2.2.3 Organizarea procesului de învățământ	127
2.2.4 Practica	128
2.2.5 Elaborarea lucrării de finalizare a studiilor	129
2.2.6 Baza tehnico-materială	130
2.3 Domeniul de master: ARTE VIZUALE	131
2.3.1 Criterii de departajare a programelor de master	131
2.3.2 Personalul didactic	132
2.3.3 Organizarea procesului de învățământ	132
2.3.4 Practica	133
2.3.5 Elaborarea lucrării de finalizare a studiilor	134
2.3.6 Baza tehnico-materială	134
2.4 Domeniul de master: ISTORIA ȘI TEORIA ARTEI	135
2.4.1 Criterii de departajare a programelor de master	135
2.4.2 Personalul didactic	136
2.4.3 Organizarea procesului de învățământ	137
2.4.4 Practica	137
2.4.5 Elaborarea lucrării de finalizare a studiilor	137
2.4.6 Baza tehnico-materială	138
2.5 Domeniul de master: TEATRU ȘI ARTELE SPECTACOLULUI	139
2.5.1 Criterii de departajare a programelor de master	139
2.5.2 Personal didactic.....	140
2.5.3 Conținutul procesului de învățământ.....	141
2.5.4 Practica	141
2.5.5 Admiterea și elaborarea lucrării de finalizare a studiilor	142
2.5.6 Baza tehnico-materială	142
2.6 Domeniul de master: CINEMATOGRAFIE ȘI MEDIA.....	143
2.6.1 Criterii de departajare a programelor de master	143
2.6.2 Personal didactic.....	144
2.6.3 Conținutul procesului de învățământ.....	145
2.6.4 Practica	145
2.6.5 Admiterea și elaborarea lucrării de finalizare a studiilor	146
2.6.6 Baza tehnico-materială	146
2.7 Domeniul de master: MUZICA.....	147
2.7.1 Criterii de departajare a programelor de master	147
2.7.2 Personalul didactic	149
2.7.3 Organizarea procesului de învățământ	149
2.7.4 Practica	150
2.7.5 Elaborarea lucrării de finalizare a studiilor	150

2.7.6	Baza tehnico-materială	150
2.8	Domeniul de master: ȘTIINȚA SPORTULUI ȘI EDUCAȚIEI FIZICE	151
2.8.1	Criterii de departajare a programelor de master	151
2.8.2	Personalul didactic	152
2.8.3	Organizarea procesului de învățământ	153
2.8.4	Practica	154
2.8.5	Elaborarea lucrării de finalizare a studiilor	154
2.8.6	Baza tehnico-materială	154

0 INTRODUCERE

A. Legislația în vigoare:

- a) *Legea Educației Naționale* <http://www.edu.ro/index.php/legaldocs/14847> cu modificările și completările ulterioare
- b) *Metodologia de evaluare externă, standardele, standardele de referință și lista indicatorilor de performanță a Agenției Române de Asigurare a Calității în Învățământul Superior- HG 1418/2006, modificată prin HG nr. 1512/2008*
- c) *HG nr. 654/2016 pentru modificarea și completarea HG nr. 376/2016 în vigoare de la 23.09.2016*
- d) *HG nr. 376/2016 privind aprobarea Nomenclatorului domeniilor și al specializărilor/ programelor de studii universitare și a structurii instituțiilor de învățământ superior pentru anul universitar 2016-2017, în vigoare de la 01.06.2016*
- e) *Legea 288/24.06. 2004 privind organizarea studiilor universitare, modificată prin OUG nr. 78/2005 și Legea nr. 49/2013*
- f) *HG 404/29.03.2006 privind organizarea și desfășurarea studiilor universitare de masterat*
- g) *Ordinul MECTS nr. 4204 /2013 din 15/07/2013 și nr. 6.560/2012 privind aprobarea standardelor minimale necesare și obligatorii pentru conferirea titlurilor didactice din învățământul superior și a gradelor profesionale de cercetare-dezvoltare*
- h) *OM 6251/2012 privind aprobarea Regulamentului-cadru privind organizarea, desfășurarea și normarea activităților didactice la formele de învățământ la distanță și cu frecvență redusă la nivelul învățământului superior.*

B. Scopul standardelor specifice:

În procesul de evaluare academică în vederea autorizării, acreditării și evaluării periodice a programelor de studii universitare de licență și master se aplică standardele, standardele de referință și indicatorii de performanță prevăzuți în Metodologia de evaluare externă, elaborată de ARACIS¹. Standardele specifice detaliază și completează standardele și standardele de referință, precum și lista indicatorilor de performanță. Standardele specifice definesc condițiile minimale ce trebuie respectate pentru atingerea obiectivelor și misiunii programelor de studii.

Evaluarea academică periodică în vederea autorizării provizorii de funcționare și a acreditării instituțiilor, a unităților de învățământ superior și a programelor de studii din **Domeniul Arte, Arhitectură, Urbanism Educație Fizică și Sport** se face în conformitate cu standardele de referință și indicatorii de performanță prevăzuți în Metodologia de evaluare externă, elaborată de ARACIS. Standardele specifice, pe domenii, detaliază și completează standardele de referință, precum și lista indicatorilor de performanță.

Scopul prezentelor standarde specifice constă în completarea cadrului legal și a legislației în vigoare menționată anterior la secțiunea A pentru procesul de evaluare externă a calității educației academice în instituțiile de învățământ superior.

Scopul particular al prezentelor standarde este de a asigura, pentru programele din domeniile de licență și master menționate, *o evaluare externă a calității într-un mod unitar*.

C. Standardele **Comisiei de Specialitate Arte, Arhitectură, Urbanism, Educație fizică și sport** se referă la domeniul fundamental Științe umaniste și arte (DFI nr. 50), respectiv la

¹ Aprobata prin Hotărârea Guvernului nr.1.418 din 11.10.2006, precum și cu prezentele Standarde specifice pe domenii fundamentale aprobate de ARACIS, în baza Legii 87/10.04.2006, Art.17.

domeniul fundamental Știința Sportului și Educației Fizice (DFI nr. 60) în care figurează domeniile de licență (DL) și programele de studii, după cum urmează (*Tabelul 1*):

**Tabelul 1. Domeniile și programele de studii aferente
Comisiei de Specialitate nr 8**

Cod DFI	Domeniul fundamental DFI	Dom.univ. de doctorat/masterat (DSU_D/M)	Domeniu de licență (DL)	Programe de studii / Specializări (S)
50	Științe umaniste și arte	Arhitectură	Arhitectură	Arhitectură 1)
				Arhitectură de Interior
				Design de produs
				Conservare și restaurare de arhitectură
				Arhitectura peisajului
				Mobilier și amenajări interioare
				Tehnologie arhitecturală
		Urbanism	Urbanism	Proiectare și planificare urbană
				Urbanism și administrarea teritoriului
				Amenajarea și planificarea peisajului
		Arte vizuale	Arte vizuale	Arte plastice *9)
				Arte decorative
				Design
				Conservare și restaurare
				Artă murală
				Pedagogia artelor plastice și decorative
				Ceramică - sticlă - metal
				Arte textile - design textil
				Modă - design vestimentar
				Scenografie și eveniment artistic
				Design ambiental
				Artă monumentală
				Artă sacră
		Istoria și teoria artei	Arte vizuale	Istoria și teoria artei
		Teatru și artele spectacolului	Teatru și artele spectacolului	Artele spectacolului *6)
				Teatologie *7)
				Scenografie
		Cinematografii și media	Cinematografii și media	Cinematografie, fotografie, media *8)
				Filmologie
				Comunicare audiovizuală-multimedia
		Muzică	Muzică	Pedagogie muzicală
				Muzică religioasă
				Muzicologie
				Interpretare muzicală - canto
				Interpretare muzicală - instrumente
				Compoziție muzicală
				Dirijat
				Artele spectacolului muzical
60	Știința Sportului și Educației Fizice	Știința Sportului și Educației Fizice	Educație fizică și sport	Educație fizică și sportivă
			Management în sport	Sport și performanță motrică
			Kinetoterapie	Management în sport
				Kinetoterapie și motricitate specială

Sursa: HG nr. 654/2016 pentru modificarea și completarea Hotărârii Guvernului nr. 376/2016 privind aprobarea Nomenclatorului domeniilor și al specializărilor/ programelor de studii universitare și a structurii instituțiilor de învățământ superior pentru anul universitar 2016-2017, în vigoare de la 23.09.2016

Notă: 1) Specializări reglementate sectorial în cadrul Uniunii Europene

*6) Se adaugă după caz: Actorie, Regie, Păpuși-Marionete, Coregrafie

*7) Se adaugă după caz: Management cultural, Jurnalism teatral

*8) Se adaugă după caz: Regie de film și TV, Imagine de film și TV, Multimedia: sunet-montaj, Comunicare audiovizuală: scenaristică, publicitate media.

*9) Se adaugă după caz: Pictură, Sculptură, Grafică, Fotografie – videoprocessare computerizată a imaginii

Precizări privind programele de studii universitare:

- ☐ Programele de studii universitare se diferențiază între ele prin misiune, prin construcția curriculară și prin contribuția la dezvoltarea științifică a domeniului respectiv.
- ☐ Competențele profesionale și transversale vizate de fiecare program de studii sunt descrise în termeni de cunoștințe, abilități și aptitudini și corespund calificării pentru care este proiectat programul de studii.
- ☐ Programele de studii autorizate, respectiv acreditate/reevaluate, nu pot suferi modificări semnificative de structură și/sau obiective pe durata unui ciclu de studii.
- ☐ Orice modificări ale programelor de studii trebuie să fie justificate prin raportare la evoluția cunoașterii științifice și tehnologice precum și la modificări survenite în privința calificărilor și în cererea pieței forței de muncă.

1 STANDARDELE SPECIFICE PENTRU PROGRAMELE DE STUDII UNIVERSITARE DE LICENȚĂ (CICLUL I)

Observație: Standardele specifice sunt prezentate pentru fiecare domeniu de studii universitare de licență și master în ordinea în care acestea sunt listate în domeniul fundamental din HG privind Nomenclatorul domeniilor și al specializărilor/programelor de studii universitare.

1.1 Domeniul de licență: ARHITECTURĂ

Conform *Nomenclatorului domeniilor și al specializărilor/programelor de studii universitare*, în domeniul de studii universitare de licență (DL 10) *Arhitectură* sunt incluse programele de studii /specializările prezentate în *Tabelul 2*:

Tabelul 2. Programele de studii/specializările din Domeniul de licență Arhitectură

Cod DL	DOMENIUL DE LICENȚĂ	PROGRAMUL DE STUDII (PS) / SPECIALIZAREA (S)	Nr. de credite (ECTS)
10	Arhitectură	Arhitectură	360
		Arhitectură de interior	300
		Design de produs	300
		Conservare și restaurare de arhitectură	180
		Arhitectura peisajului	180
		Mobilier și amenajări interioare	180
		Tehnologie arhitecturală	180

Sursa: HG nr. 654/2016 pentru modificarea și completarea Hotărârii Guvernului nr. HG nr. 376/2016 privind aprobarea Nomenclatorului domeniilor și al specializărilor/ programelor de studii universitare și a structurii instituțiilor de învățământ superior pentru anul universitar 2016-2017, în vigoare de la 23.09.2016

Programele de studiu se diferențiază între ele prin conținutul lor curricular. Ele sunt definite prin misiune și – corespunzător – prin competențele prevăzute să fie dobândite de absolvenți, conform planurilor de învățământ și a Fișelor Disciplinelor. Un program de studiu se individualizează față de celelalte programe de studiu din același domeniu prin planul său de învățământ; acesta trebuie să conțină minimum **20 % discipline de specialitate diferite** față de celelalte programe de studiu din domeniu.

1.1.1 Personalul didactic

Cadrele didactice trebuie să îndeplinească cerințele stabilite de legislația în vigoare. Posturile din ștatele de funcții se ocupă în conformitate cu *Metodologia Cadru la nivel național și cu a standardelor proprii instituției angajatoare*.

Cadrele didactice de predare a disciplinelor cu profil teoretic (cursuri/seminare) și practic (proiecte/lucrări) din categoria celor fundamentale și de specialitate trebuie să aibă o activitate științifică (studii, cercetări, proiecte, publicații) și/sau experiență de creație arhitecturală în domeniul disciplinei predate, confirmate prin curriculum vitae și/sau lista activității de cercetare. Activitatea de cercetare-proiectare-creație din oricare din specializările de mai sus, sau altele similare, trebuie să fie desfășurată cu preponderență în domeniul arhitecturii și/sau urbanismului.

Cadrele asociate trebuie să aibă activitate de cercetare, studii și publicații și/sau experiență de creație în domeniul disciplinei predate, confirmate prin curriculum vitae vitae și/sau lista activității de cercetare.

Disciplinele care obligă în mod special la îndeplinirea acestor condiții sunt:

- ✓ *Proiectare de arhitectură;*
- ✓ *Istoria și Teoria arhitecturii;*
- ✓ *Teorie și Proiectare urbană;*
- ✓ *Restaurarea monumentelor;*
- ✓ *Arhitectură de interior, Design;*
- ✓ *Construcții, structuri, tehnologie.*

Numărul de posturi ocupate cu personal peste vârsta pensionării nu poate depăși 20% din numărul total de posturi didactice.

În vederea autorizăției de funcționare provizorie, instituția trebuie să aibă la fiecare specializare cel puțin 70% din posturi, constituite conform normelor legale, ocupate cu cadre didactice titularizate în învățământul superior conform normelor legale, iar dintre acestea cel puțin 25% să fie profesori universitari și conferențieri universitari. Numărul de cadre didactice cu normă întreagă trebuie să fie mai mare de 40% din numărul total de posturi didactice constituite conform legii.

În vederea acreditării sau evaluării periodice, instituția de învățământ superior trebuie să aibă la fiecare structură instituțională și pentru fiecare program din ciclul de licență (respectiv sistem integrat licență + master) care duce la o calificare universitară distinctă, cel puțin 70% din totalul posturilor, cadre didactice cu norma de bază, sau cu post rezervat, titularizate în învățământul superior conform normelor legale, iar dintre acestea cel puțin 25% să fie ocupate cu profesori universitari sau conferențieri.

La toate specializările domeniului cadrele didactice titularizate trebuie să aibă, în proporție de cel puțin 50 %, formația de bază în domeniul arhitecturii și urbanismului.

Personalul de conducere, la nivel de instituției de învățământ (dacă e cazul), facultate, și departament – rector, prorector, cancelar, decan, prodecan, director de departament - trebuie să fie cadre didactice cu norma de bază în instituție. Se recomandă ca acestea să aibă gradul de profesor universitar sau conferențiar, cu specializarea în domeniul **Arhitectură** și **Urbanism**.

1.1.2 Conținutul procesului de învățământ

Obiectivele activității didactice

Activitatea didactică trebuie să aibă ca obiectiv major formarea studentului încât acesta să dobândească în cursul școlarizării cunoștințele și abilitățile necesare competenței în:

- a) a elabora proiecte de arhitectură, arhitectură de interior, urbanism, restaurarea monumentelor istorice, design, mobilier, peisagistică, tehnologie;
- b) a colabora în colective interdisciplinare cu specialiști din domenii tehnice, umaniste, artistice și ale cercetării științifice;
- c) a urmări/conduce execuția proiectelor;
- d) a desfășura activitate de cercetare, în vederea elaborării de studii cu caracter tehnic aplicativ și științific în subdomeniile de mai sus;
- e) a lua decizii în organisme tehnice de specialitate din administrația centrală și locală.

În baza unei argumentații temeinice, susținută prin planurile de învățământ, instituțiile se pot orienta, în anii terminali, către o formație mai aprofundată în unul din subdomeniile de mai sus (arhitectura clădirilor, urbanism, restaurarea monumentelor istorice, design arhitectural, peisagistică) prin sporirea ponderii disciplinelor specifice (obligatorii și opționale) în limitele care rezultă din respectarea standardelor specifice.

Procesul de învățământ la programele de studii Domeniul de licență **Arhitectură** are în ansamblu următorul conținut:

Tabelul 3. Centralizator al indicatorilor privind organizarea procesului de învățământ la programele de licență

INDICATOR	Nivel
1. Durata studiilor la forma de învățământ cu frecvență	a) 3 ani = 6 semestre b) 5 ani = 10 semestre c) 6 ani = 12 semestre
2. Durata unui semestru privind activitatea didactică	14 săptămâni ²
3. Numărul de ore de activitate didactică pe săptămână	24-28 ore
4. Numărul de ore de activitate organizată conform planului de învățământ pentru întreg ciclul studiilor de licență	a) Min. 2016 ore + practică/activități – max. 2352 ore + practică/activități ³ b) Min. 3360 ore + practică/activități – max. 3920 ore + practică/activități c) Min. 4032 ore + practică/activități – max. 4704 ore + practică/activități
5. Numărul minim total de credite obligatorii	a) 180 ECTS b) 300 ECTS c) 360 ECTS
6. Numărul minim de credite pe semestru	30 ECTS
7. Numărul de discipline (obligatorii+opționale) pe semestru	8-13
8. Stagii anuale de practică	28-56 ore
9. Practica profesională (în birouri de proiectare) desfășurată în ultimul an de studii (la programe de 6 ani)	10-12 săptămâni
10. Durata pentru elaborarea lucrării de licență	minim 2 săptămâni
11. Numărul de credite minim alocat pentru practica de specialitate	2 ECTS
12. Numărul de credite alocate pentru promovarea examenului de licență	10 ECTS
13. Numărul de credite alocate educației fizice ca disciplină obligatorie	Min 2 ECTS
14. Raportul dintre numărul orelor de curs și cele aplicative (seminare, laboratoare, proiecte, stagii de practică etc.)	Raport 1/1, cu o abatere de ± 25 %
15. Echivalența în ore a unui credit ECTS	25 ore
16. Numărul de săptămâni sesiuni de examene pe semestru	3 săpt.
17. Număr de săptămâni sesiune restanță	Min 1 săpt.
18. Numărul maxim de studenți pe serie	150
19. Numărul maxim de studenți pe grupă	30
20. Raportul maxim dintre numărul de studenți de la programul evaluat și numărul de cadre didactice care predau la program	8/1

* La aceasta se adaugă stagiile activității practice de specialitate și elaborării lucrării de licență.

²La aceasta se adaugă stagiile activității practice de specialitate și elaborării lucrării de licență.

³ Pentru întregul ciclu de școlarizare, numărul total de ore de activități organizate conform planului de învățământ cuprinde și volumul minimal de practica din afara celor 14 săptămâni

Ex: (6 semestre * 14 săpt. * 28 ore) = 2352 ore + ore practică din afara celor 14 săptămâni

Planul de învățământ va conține *discipline fundamentale, de domeniu, de specialitate* și *complementare*, grupate la rândul lor în discipline obligatorii, opționale și facultative conform deciziei organizatorului programului de studii.

Planurile de învățământ sunt elaborate cu respectarea următoarelor cerințe:

- să se regăsească disciplinele conform prezentului standard;
- să se respecte structurile pe tipuri de discipline, conform nomenclatorului de discipline din prezentul standard;
- să se regăsească definirea clară și delimitarea precisă a competențelor profesionale și transversale;
- să fie asigurată compatibilitatea cu planurile și programele de studii similare din țări ale Uniunii Europene;
- să fie asigurată compatibilitatea la nivel național prin consultarea nomenclatorului de discipline stabilite.

Structura și conținutul planului de învățământ

Disciplinele din planul de învățământ se grupează după *categoria formativă* și după *opționalitate*.

După *categoria formativă* disciplinele se clasifică în:

- discipline fundamentale,
- discipline în domeniu,
- discipline de specialitate,
- discipline complementare.

Grupate la rândul lor după *opționalitate* disciplinele se clasifică în:

- discipline obligatorii,
- discipline opționale,
- discipline facultative sau liber alese.

Ponderea disciplinelor din planul de învățământ se determină pe baza numărului orelor didactice.

Ponderea categoriilor de discipline se încadrează astfel:

Tabelul 4. Ponderea disciplinelor de studiu după categoria formativă

Tip disciplină	Notăție	Pondere %
Discipline care asigură pregătirea fundamentală	DF	Cca 18 %
Discipline care asigură pregătirea tehnică în domeniu	DD	Cca 16%
Discipline care asigură pregătirea de specialitate – creația arhitecturală	DS	Cca 50 %
Discipline care asigură pregătirea complementară	DC	Cca 8%,
Discipline conform opțiunilor universităților	DU	Cca 8 %
Total		100%

Structura orelor de activitate didactică, după caracterul disciplinelor impuse de asigurarea pregătirii:

Tabelul 5. Ponderea orelor de activitate didactică după opționalitate

Tip disciplină	Notăție	Pondere %
Discipline obligatorii	DO	85-90 %
Discipline opționale (la alegere)	DA	10-15 %
Discipline facultative	DF	suplimentar acestei

		structuri
Total		100% +DF

Disciplinele facultative se finalizează prin: *probă de verificare*, iar numărul de credit se atribuie în afara celor 180/300/360 ECTS ale ciclului de licență.

Disciplinele din planul de învățământ trebuie să aibă o succesiune logică. O disciplină se eșalonează pe un singur semestru și se încheie cu evaluarea cunoștințelor.

Disciplinele opționale nu se includ în primii doi ani de studiu, cu excepția celei de-a doua limbi străine. Pachetul disciplinelor opționale cuprinde cel puțin 2 discipline din categoriile disciplinelor de specialitate.

A. Pentru programele de studiu (notate în continuare PS.A):

A. 1. Arhitectură,

A. 2. Arhitectură de interior,

A. 3. Tehnologie arhitecturală,

A. 4. Conservare și restaurare de arhitectură

Disciplinele din categoriile de mai sus vor fi selectate din următoarele, în așa fel încât ele să reprezinte cel puțin 70 % din total în direcția specializării respective:

1.1.2.1 Discipline fundamentale (generale) –PS. A.

Observație: Acest grup de discipline sunt comune pentru toate domeniile de studii universitare de licență care sunt cuprinse într-un domeniu fundamental (dacă este cazul).

Succesiunea și tipul disciplinelor fundamentale (generale) în planul de învățământ sunt orientative. Titlurile disciplinelor pot fi diferite, dar trebuie să reflecte conținutul formativ al domeniului și al specializării specificate mai sus.

Nr. crt.	Disciplina	Tipul disciplinei (obligatorie/opțională)
1.	Matematică	obligatorie
2.	Geometrie descriptivă	obligatorie
3.	Perspectivă	obligatorie
4	Informatică și proiectare asistată de calculator (CAD)	obligatorie/opțională/facultativă
5.	Istoria arhitecturii (universale și din România)	obligatorie
6.	Teoria arhitecturii (inclusiv problemele de teoria proiectării, estetica arhitecturii, economie, aspecte socio-umane, eficiență economică-socială)	obligatorie
7.	Teoria urbanismului (inclusiv probleme legislative, socio-economice, ecologice)	obligatorie
8.	Practică (reprezentări, relevu)	obligatorie

1.1.2.2 Discipline de domeniu - PS. A.

Observație: Acest grup de discipline sunt comune pentru toate programele de studii universitare de licență care sunt cuprinse în domeniul de studii.

Succesiunea și tipul disciplinelor de domeniu în planul de învățământ sunt orientative. Titlurile disciplinelor pot fi diferite, dar trebuie să reflecte conținutul formativ al domeniului și al specializării specificate mai sus.

Nr. crt.	Disciplina	Tipul disciplinei (obligatorie/opțională/facultativă)
----------	------------	---

1.	Construcții, tehnici de construcții/execuție, calculul structurilor	Obligatorie/opțională
2.	Tehnologii	Obligatorie/opțională
3.	Materiale de construcții/execuție, finisaje	Obligatorie/opțională
4.	Instalații, echiparea tehnică a clădirilor și echiparea edilitară	obligatorie
5.	Practică (tehnici și materiale de construcții/execuție, șantier)	obligatorie

1.1.2.3 Discipline de specialitate - PS. A.

Observație: Se prezintă o listă orientativă de discipline care definesc specialitatea

Sucesiunea și tipul disciplinelor de domeniu în planul de învățământ sunt orientative. Titlurile disciplinelor pot fi diferite, dar trebuie să reflecte conținutul formativ al domeniului și al specializării specificate mai sus.

Nr. crt.	Disciplina	Tipul disciplinei (obligatorie/opțională /facultativă)
1.	Proiectare de arhitectură (clădiri, interior, design) și reprezentări – studiul formei	Obligatorie
2.	Proiectare și studii de urbanism, peisagistică și amenajarea teritoriului, planificarea urbană și teritorială	Obligatorie/opțională
3.	Proiectare și studii de restaurare-reabilitare arhitecturală și urbană (inclusiv problemele de teorie, tehnici, legislație)	Obligatorie/opțională
4.	Administrație publică și relații publice, management	obligatorie
5.	Practică (proiectare profesională)	obligatorie
6.	Proiect de diplomă (elaborare și redactare)	obligatorie

1.1.2.4 Discipline complementare- PS. A.

Sucesiunea și tipul disciplinelor complementare în planul de învățământ sunt orientative. Titlurile disciplinelor pot fi diferite, dar trebuie să reflecte conținutul formativ al domeniului și al specializării specificate mai sus.

Nr. crt.	Disciplinele	Tipul disciplinei (obligatorie/opțională/facultativă)
1.	Istoria artelor	Obligatorie/opțională
2.	Sociologie, filozofie	obligatorie
3.	Eficiență economică, marketing	obligatorie
4.	Limbi străine	obligatorie
5.	Educație fizică	obligatorie

B. Pentru programele de studii (notate în continuare - PS.B):

B. 1. Design de produs,

B. 2. Mobilier și amenajări interioare

Disciplinele din categoriile de mai sus/ vor fi selectate din următoarele, în așa fel încât ele să reprezinte cel puțin 70 % din total în direcția specializării respective:

1.1.2.5 Discipline fundamentale (generale) –PS.B

Observație: Acest grup de discipline sunt comune pentru toate domeniile de studii universitare de licență care sunt cuprinse într-un domeniu fundamental (dacă este cazul).

Succesiunea și tipul disciplinelor fundamentale (generale) în planul de învățământ sunt orientative. Titlurile disciplinelor pot fi diferite, dar trebuie să reflecte conținutul formativ al domeniului și al specializării specificate mai sus.

Nr. crt.	Disciplina	Tipul disciplinei (obligatorie/opțională)
1.	Geometrie descriptivă	obligatorie
2.	Perspectivă	obligatorie
3.	Informatică și proiectare asistată de calculator (CAD)	obligatorie
4.	Desen	obligatorie
5.	Modelaj	obligatorie
6.	Teoria arhitecturii și designului	obligatorie
7.	Practică (reprezentări, relevu)	obligatorie

1.1.2.6 Discipline de domeniu –PS.B

Observație: Acest grup de discipline sunt comune pentru toate programele de studii universitare de licență care sunt cuprinse în domeniul de studii.

Succesiunea și tipul disciplinelor de domeniu în planul de învățământ sunt orientative. Titlurile disciplinelor pot fi diferite, dar trebuie să reflecte conținutul formativ al domeniului și al specializării specificate mai sus.

Nr. crt.	Disciplina	Tipul disciplinei (obligatorie/opțională/facultativă)
1.	Structuri –mecanică	Obligatorie/opțională
2.	Materiale	Obligatorie/opțională
3.	Tehnologii	obligatorie
5.	Protecția mediului	obligatorie
6.	Activități practice (tehnici și materiale/execuție)	obligatorie

1.1.2.7 Discipline de specialitate –PS.B

Succesiunea în planul de învățământ sunt orientative. Titlurile disciplinelor pot fi diferite, dar trebuie să reflecte conținutul formativ al domeniului și al specializării specificate mai sus.

Nr. crt.	Disciplina	Tipul disciplinei (obligatorie/opțională/facultativă)
1.	Activități practice (proiectare profesională)	obligatorie
2.	Proiect de diplomă (elaborare și redactare)	obligatorie
3.	Proiectare (interior, design)	obligatorie
4.	Proiectare de arhitectură	obligatorie
5.	Proiectarea micilor habitaculi	obligatorie
6.	Reprezentări – studiul formei	obligatorie

1.1.2.8 Discipline complementare –PS.B

Succesiunea și tipul disciplinelor complementare în planul de învățământ sunt orientative. Titlurile disciplinelor pot fi diferite, dar trebuie să reflecte conținutul formativ al domeniului și al specializării specificate mai sus.

Nr. crt.	Disciplinele	Tipul disciplinei (obligatorie/opțională/facultativă)
----------	--------------	--

1.	Istoria arhitecturii	obligatorie
2.	Sociologie, filozofie	obligatorie
3.	Management, marketing	obligatorie
4.	Legislație, drept autor	obligatorie
5.	Matematică	obligatorie
6.	Limbi străine	obligatorie
7.	Educație fizică	obligatorie

Pentru toate programele de studii (specializări) disciplinele opționale pot fi prevăzute în planurile de învățământ doar începând cu anul III, ponderea lor înscriindu-se, pe ansamblu, între 10 și 15 %.

1.1.3 Conținutul fișelor disciplinelor

Activitatea didactică din cadrul fiecărei discipline prevăzute de planurile de învățământ se va desfășura pe baza programei analitice specifice disciplinei respective, materializată în Fișa disciplinei. Acestea trebuie să prezinte obiectivele disciplinei, conținutul, volumul de ore aferent pe tipuri de activitate didactică, modul de desfășurare a activității, bibliografia minimală, sistemul de evaluare și numărul de credite, precum și precizări asupra activităților de predare (cursuri), a activităților de seminar și a celor practice, cu menționarea temelor și a numărului de ore afectate parcurgerii fiecărei teme.

1.1.4 Practica

Stagiile anuale de activități practice au durata de 1-2 săptămâni. La specializarea: Arhitectura: (6 ani) planul de învățământ va cuprinde și: Practica profesională: (în birouri de proiectare) -10-12 săptămâni, desfășurată în ultimul an de studii.

Pentru practica de specialitate fișa disciplinei precizează: misiunea practicii, obiectivele, tematica, tipurile de activități și eșalonarea lor pe durata studiilor, sarcinile studentului, resursele disponibile (umane, bibliografice, site-uri specializate etc.) formele și criteriile de evaluare a rezultatelor învățării.

Unitățile de învățământ au încheiate convenții sau contracte cu societăți comerciale de profil în vederea asigurării unui cadru adecvat efectuării stagiilor practice.

1.1.5 Rezultatele învățării

Instituția de învățământ care solicită evaluarea externă a unui program de studiu trebuie să facă dovada că dispune de mecanisme pentru analiza periodică a cunoașterii transmise și asimilate de către studenții la studiile de licență/master și pentru analiza schimbărilor care se produc în profilurile calificărilor; perioada analizei nu trebuie să depășească durata unui ciclu de școlarizare.

Instituția de învățământ trebuie să ofere informații și date despre calificările, programele de studiu, diplomele, personalul didactic și de cercetare, facilitățile oferite studenților și despre orice aspecte de interes pentru public, în general, și pentru studenți, în special (de exemplu: Regulament de formare profesională a studenților, Regulament de acordare a burselor și altor forme de sprijin material pentru studenții la studiile de licență/master).

Cunoștințele, competențele, deprinderile și abilitățile dobândite de studenți trebuie să fie suficiente pentru a le permite la absolvire angajarea pe piața muncii, dezvoltarea unei afaceri proprii, sau continuarea lor în ciclul următor. Competențele trebuie definite pentru fiecare specializare în parte și trebuie să fie prezentate într-o secțiune distinctă a Planului de învățământ.

Instituția de învățământ trebuie să dispună de programe de stimulare a studenților performanți, precum și de programe de recuperare a celor cu dificultăți în învățare.

1.1.5.1 Evaluarea studenților

Facultatea /universitatea are un regulament propriu privind examinarea și notarea studenților, care este aplicat în mod riguros și consecvent. Procedeele de examinare și evaluare a studenților sunt centrate pe rezultatele învățării și anunțate studenților din timp și în detaliu. La examinare participă, pe lângă titularul cursului, cel puțin încă un alt cadru didactic de specialitate.

Formele de evaluare prevăzute în planul de învățământ sunt: examenul, colocviul, verificarea pe parcurs și prezentarea proiectului. La disciplinele care au o componentă practică/proiect, colocviul/examenul practic/proiectul este obligatoriu, iar promovarea condiționează prezentarea la examenul teoretic, iar aceste precizări se înscriu în fișa disciplinei.

Fiecare activitate didactică, de cercetare sau practică cuprinsă în planul de învățământ al unui program de studii se încheie cu o evaluare finală. Rezultatele evaluării se concretizează în note de la 1 la 10, exprimate în numere întregi, nota minimă de promovare fiind 5.

Într-o instituție de învățământ de stat, orice student are dreptul de a se prezenta, fără taxă percepută, în anul universitar curent, la două evaluări finale pentru fiecare disciplină studiată pe parcursul anului universitar conform planului de învățământ din anul universitar în care s-a înscris, cu excepția disciplinelor de proiectare.

1.1.5.2 Elaborarea lucrării de finalizare a studiilor

Elaborarea și redactarea proiectului de diplomă se desfășoară, cu îndrumarea didactică, în semestrul 12, 10, sau în semestrul 6 – în funcție de specializare.

Tematica examenului de licență și bibliografia se publică pe site-ul web al instituției de învățământ superior, cu cel puțin 6 luni înainte de susținerea examenului. Se recomandă includerea în tematica probei de evaluare a cunoștințelor fundamentale și de specialitate.

Proiectul de licență reprezintă o lucrare cu caracter științific pe care absolventul o realizează și o susține în fața comisiei în vederea obținerii diplomei de licență. Acesta trebuie să conțină rezultate ale propriilor cercetări și investigații în domeniul temei alese, care vor deține ponderea principală în volumul lucrării, să demonstreze familiarizarea cu literatura relevantă pentru tema abordată, corectitudine din punct de vedere științific și metodologic, să aibă o structură logică și să fie redactată coerent, în stil științific, iar forma grafică să respecte normele academice aprobate.

Tema aleasă sau propusă este relevantă pentru domeniul/specializarea absolvită. În metodologiile/procedurile interne ale instituției de învățământ proprii sunt prevăzute condițiile de acceptare a lucrărilor de licență. Cadrul didactic coordonator răspunde solidar cu candidatul în legătură cu asigurarea autenticității lucrării. Este recomandabil ca lucrările de licență să fie verificate cu un soft antiplagiat, iar universitățile stabilesc care este procentul de similitudine acceptat.

Pentru elaborarea proiectului de diplomă este necesară obținerea calificativului de min. 6,00 la susținerea: Prediplomei“, care cuprinde coordonatele tematice și teoretice și soluțiile de principiu ce vor sta la baza elaborării proiectului de diplomă.

1.1.5.3 Examenul de licență

Studiile universitare de licență se încheie cu un examen de licență/diplomă. Examenul de licență/diplomă, se susține în conformitate cu *Ordinul Ministrului privind cadrul general de*

organizare a examenelor de finalizare a studiilor în învățământul superior și pe baza unei metodologii/proceduri proprii aprobate anual de Senatul universității.

În învățământul superior de **arhitectură și urbanism** studiile se finalizează prin examenul de diplomă. Candidații la examenul de finalizare a studiilor trebuie să prezinte la înscriere un certificat de competență lingvistică într-o limbă de largă circulație internațională, eliberat de Departamentul de profil sau de către o instituție specializată recunoscută de către Departamentul de profil.

Examenul de diplomă are două componente:

- a) *verificarea cunoștințelor fundamentale și de specialitate, printr-o lucrare teoretică (dizertație) și proiectul de prediplomă;*
- b) *susținerea proiectului de diplomă/licență.*

Verificarea cunoștințelor teoretice se face prin susținerea unei disertații, la care este necesară obținerea calificativului de minimum 6,00.

La examenul de licență, succesiunea probelor este detaliată prin regulament. Rezultatele probelor unui examen se comunică/afișează în ziua susținerii acestora sau cel târziu în ziua următoare, la avizierul facultății sau a sălii de desfășurare a examenului și pe pagina Web proprie.

Pentru promovarea proiectului de diplomă este necesară obținerea calificativului de min. 6,00.

1.1.6 Studenții. Numărul maxim de studenți care pot fi școlarizați

1.1.6.1 Admiterea

Admiterea se organizează în conformitate cu legislația în vigoare. Instituția aplică o politică transparentă a recrutării și admiterii studenților, anunțată public cu cel puțin 6 luni înainte de aplicare.

Admiterea se face în limita capacității de școlarizare stabilite de ARACIS și publicate în HG anul curent.

Studenții înmatriculați au încheiat cu instituția un Contract de studii, în care sunt prevăzute drepturile și obligațiile părților.

Admiterea se face prin concurs, cuprinzând și 1-2 probe de aptitudini. Conținutul probelor trebuie să aparțină instituției organizatoare a concursului, nefiind posibilă asimilarea unor probe susținute la alte instituții de profil.

1.1.6.2 Criterii pentru stabilirea numărului maxim de studenți care pot fi școlarizați

Raportul dintre numărul total de studenți din întregul ciclu de școlarizare de licență și numărul total al cadrelor didactice (cu contract individual de muncă pe durată nedeterminată sau determinată, respectiv titulari + asociați), la nivelul tuturor programelor de studii universitare de licență din domeniul Arhitectură și Urbanism, este maximum 12/1⁴.

Acest raport asigură, conform specificului procesului de formare a arhitecților, contactul nemijlocit profesor-student în orientarea componentei creative a proiectelor și a altor lucrări de specialitate.

⁴ În aceeași instituție, un cadru didactic se poate regăsi la mai multe programe de licență din domeniul Arhitectură sau/și Urbanism.

Formațiile de studiu (serii, grupe, subgrupe) sunt astfel dimensionate încât să asigure desfășurarea eficientă a procesului de învățământ:

- seria de curs, **maximum 150 de studenți, cu o variație de +20%⁵**;
- grupa de studenți, **maximum 30 studenți**;
- subgrupa pentru lucrări practice să nu depășească 12-15 studenți;
- subgrupa pentru atelierul de proiectare (arhitectură, urbanism, restaurări, design arhitectural, etc.) să nu depășească 7-10 studenți;
- formația pentru cursuri opționale – cel puțin 25 studenți.

Taxele de școlarizare ale studenților sunt calculate în concordanță cu costurile medii de școlarizare pe an universitar din învățământul public finanțat de la buget și au la bază o fundamentare detaliată. Taxele de școlarizare și cele adiționale (*taxe de susținere a examenului de licență, taxele de eliberare a diferitelor duplicate la anumite documente, etc.*), aferente anului universitar în curs, fac parte integrantă din contractul de studii, nu pot fi modificate în timpul anului universitar, sunt aprobate de Senatul Universității și sunt făcute publice, inclusiv pe site-ul instituției.

1.1.7 Cercetarea științifică

Fiecare cadru didactic și de cercetare propriu desfășoară activități de cercetare științifică în domeniul disciplinelor pe care le acoperă, valorificate prin publicații în reviste de specialitate sau edituri din țară sau din străinătate, indexate în baze de date sau recunoscute de către comunitatea științifică din domeniu, comunicări științifice prezentate la sesiuni, simpozioane, seminare etc. din țară și/sau străinătate, rapoarte de cercetare, de expertiză, de consultanță etc., pe bază de contracte sau convenții încheiate cu parteneri din țară și/sau străinătate, cu evaluare atestată de către comisii de specialitate etc.

Activitatea științifică trebuie să se desfășoare conform unui plan de cercetare propriu, atestat prin documente aflate la departamente, la facultate.

Este necesară concordanța deplină între domeniul de cercetare și cel în care se desfășoară activitatea de învățământ.

Rezultatele cercetării vor trebui valorificate prin lucrări științifice comunicate în sesiuni și simpozioane, articole publicate în reviste de specialitate din țară și în străinătate, cărți, dezvoltarea bazei materiale proprii.

În domeniul arhitectură și urbanism, pe lângă cele prevăzute de standardele generale, se asimilează cercetării rezultatele performante ale activității de creație, reprezentate de: proiecte valoroase de arhitectură, urbanism, arhitectură de interior, restaurare etc.; studii de specialitate în fiecare din subdomeniile menționate; premii obținute la concursuri de profil; participări la expoziții naționale și internaționale.

În evaluarea activității științifice a cadrelor didactice se ia în considerare și calitatea de membru în comisii cu caracter științific, în comisii tehnice de avizare la nivel național, zonal sau municipal, în jurii naționale și internaționale, profesor invitat.

1.1.8 Baza materială

Baza materială, proprie sau prin închiriere, trebuie să asigure condițiile specifice pentru îndeplinirea obiectivelor procesului de învățământ, de cercetare științifică și de creație în domeniul Arhitectură și Urbanism:

⁵ Numărul maxim de studenți dintr-o serie de studii este condiționat suplimentar de baza materială a facultății/universității (capacitatea și dotarea sălilor de predare).

1. Baza materială trebuie să corespundă obiectivelor procesului de învățământ și cercetare științifică, precum și numărului de cadre didactice și de studenți pentru specializarea supusă evaluării.
2. Dotarea laboratoarelor trebuie să asigure desfășurarea procesului de învățământ în acord cu prevederile fișelor disciplinelor, precum și desfășurarea activităților de cercetare științifică.
3. Unitatea de învățământ trebuie să dispună de sisteme informatice și sisteme de comunicații (rețele de calculatoare, acces la INTERNET etc.) la dispoziția cadrelor didactice și studenților. În sălile și laboratoarele pentru disciplinele informatice trebuie să se asigure la fiecare post de lucru câte un calculator, la care pot lucra simultan maximum doi studenți – în cadrul programelor de studiu de licență, și un singur student în cadrul programelor de studiu de master.
4. Pentru fiecare disciplină din planul de învățământ (cu excepția celor facultative) trebuie să se asigure în bibliotecile proprii cursuri și îndrumare de laborator/proiect, sau documentații accesibile în format electronic. Dacă materialul didactic respectiv este disponibil și în format electronic, el trebuie să fie accesibil pe internet sau la calculatoarele din laborator/bibliotecă.
5. Universitatea dispune de licență pentru cel puțin un software de specialitate corespunzător domeniului de licență în care se încadrează programul de studii universitare de licență evaluat (fac excepție suita Office sau alte software-uri asemănătoare).

Spații de învățământ și dotări tehnice

- ☐ săli de cursuri (min. 1 mp/loc) și seminare, (min. 1,5 mp/loc) conform normelor de suprafață ale Ministerului Educației și Cercetării;
- ☐ ateliere pentru proiecte/lucrări, dotate cu planșete individuale, având iluminarea conform normelor și o suprafață de min. 2,5-3 mp/student raportată la studenții care lucrează concomitent;
- ☐ laborator de informatică echipat conform standardelor specifice;
- ☐ aparate de proiecție și alte mijloace de comunicare audio-video;
- ☐ racordare la Internet.

Biblioteca proprie

Biblioteca proprie trebuie să cuprindă: cărți și reviste de specialitate; tratate și cursuri; îndrumătoare de proiectare; culegeri de norme de proiectare și legislație de profil; diatecă.

Biblioteca trebuie să aibă săli de lectură pentru cel puțin 5% din numărul total al studenților.

Disciplinele prevăzute în planul de învățământ trebuie să fie acoperite integral cu material bibliografic, aflat în biblioteca proprie, în număr suficient de exemplare. Minimum 50% din materialul bibliografic să fie reprezentat de titluri de carte sau cursuri universitare.

Pentru autorizarea de funcționare provizorie fondul de carte de specialitate să fie în proporție de 1/10 iar pentru acreditare de 1/5, din volumul de publicații al bibliotecii.

1.2 Domeniul de licență: URBANISM

Conform *Nomenclatorului domeniilor și al specializărilor/programelor de studii universitare*, în domeniul de studii universitare de licență (DL 20) Urbanism sunt incluse programele de studii /specializările prezentate în *Tabelul 2*:

Tabelul 2. Programele de studii/specializările din Domeniul de licență Urbanism

Cod DL	DOMENIUL DE LICENȚĂ	PROGRAMUL DE STUDII (PS) / SPECIALIZAREA (S)	Nr. de credite (ECTS)
20	Urbanism ⁶	Proiectare și Planificare Urbană	240
		Urbanism și Administrarea Teritoriului	180
		Amenajarea și Planificarea Peisajului	240

Sursa: HG nr. 654/2016 pentru modificarea și completarea Hotărârii Guvernului nr. HG nr. 376/2016 privind aprobarea Nomenclatorului domeniilor și al specializărilor/ programelor de studii universitare și a structurii instituțiilor de învățământ superior pentru anul universitar 2016-2017, în vigoare de la 23.09.2016

Programele de studiu se diferențiază între ele prin conținutul lor curricular. Ele sunt definite prin misiune și – corespunzător – prin competențele prevăzute să fie dobândite de absolvenți, conform planurilor de învățământ și a Fișelor Disciplinelor. Un program de studiu se individualizează față de celelalte programe de studiu din același domeniu prin planul său de învățământ; acesta trebuie să conțină *circa 20 % discipline de specialitate* diferite față de celelalte programe de studiu din domeniu.

1.2.1 Personalul didactic

Cadrele didactice trebuie să îndeplinească cerințele stabilite de legislația în vigoare. Posturile din ștatele de funcții se ocupă în conformitate cu *Metodologia Cadru la nivel național și cu a standardelor proprii instituției angajatoare*.

Cadrele didactice de predare a disciplinelor cu profil teoretic (cursuri/seminare) și practic (proiecte/lucrări) din categoria celor fundamentale și de specialitate trebuie să aibă o activitate științifică (studii, cercetări, proiecte, publicații) și/sau experiență de creație arhitecturală/urbanistică în domeniul disciplinei predate, confirmate prin curriculum vitae și/sau lista activității de cercetare. Activitatea de cercetare-proiectare-creație din oricare din specializările de mai sus, sau altele similare, trebuie să fie desfășurată cu preponderență în domeniul arhitecturii și urbanismului.

Cadrele asociate trebuie să aibă activitate de cercetare, studii și publicații și/sau experiență de creație în domeniul disciplinei predate, confirmate prin curriculum vitae și/sau lista activității de cercetare.

Disciplinele care obligă în mod special la îndeplinirea acestor condiții sunt:

- ✓ *Proiectare de arhitectură;*
- ✓ *Proiectare și planificare urbană;*
- ✓ *Istoria și Teoria arhitecturii*
- ✓ *Istoria urbanismului*
- ✓ *Teorie și Proiectare urbană;*
- ✓ *Peisagistică și proiectare de peisagistică.*

⁶ Profesia de Urbanist este profesie reglementată în România conform prevederilor Legii nr. 200/2004 cu prevederile și completările ulterioare.

În vederea autorizăției de funcționare provizorie, instituția trebuie să aibă la fiecare specializare cel puțin 70% din posturi, constituite conform normelor legale, ocupate cu cadre didactice titularizate în învățământul superior conform normelor legale, iar dintre acestea cel puțin 25% să fie profesori universitari și conferențieri universitari. Numărul de cadre didactice cu normă întreagă trebuie să fie mai mare de 40% din numărul total de posturi didactice constituite conform legii.

În vederea acreditării sau evaluării periodice, instituția de învățământ superior trebuie să aibă la fiecare structură instituțională și pentru fiecare program din ciclul de licență (respectiv sistem integrat licență + master) care duce la o calificare universitară distinctă, cel puțin 70% din totalul posturilor, cadre didactice cu norma de bază, sau cu post rezervat, titularizate în învățământul superior conform normelor legale, iar dintre acestea cel puțin 25% să fie ocupate cu profesori universitari sau conferențieri,

Titularii de disciplină trebuie să aibă titlul științific de doctor sau să fie doctoranzi în domeniul disciplinelor din postul ocupat; celelalte cadre didactice trebuie să aibă pregătirea inițială și competențe în domeniul disciplinei predate.

La toate specializările domeniului cadrele didactice titularizate trebuie să aibă, în proporție de cel puțin 50 %, formația de bază în domeniul arhitecturii și urbanismului.

În vederea acreditării/evaluării periodice, personalul de conducere al instituției de învățământ superior (rector, prorector, decan, prodecan, director de departament/șef de catedră) trebuie să fie cadre didactice titularizate în învățământul superior, cu norma de bază în instituția, respectiv structura internă de conducere la care funcționează. Se recomandă ca acestea să aibă gradul didactic de profesor sau conferențiar universitar cu specializarea în domeniul **Arhitectură** și **Urbanism** și să nu se afle în condiții de rezervare a postului.

1.2.2 Conținutul procesului de învățământ

Obiectivele activității didactice

Activitatea didactică trebuie să aibă ca obiectiv major formarea studentului încât acesta să dobândească în cursul școlarizării cunoștințele și abilitățile necesare competenței conform domeniului de licență și programului de studii/ specializării.

Standarde minimale de performanță pentru evaluarea competenței:

Realizarea unui plan de dezvoltare profesională și utilizarea adecvată și eficientă a unor instrumente, surse și resurse specifice de formare, informare și comunicare profesională (stagii, workshop-uri, cursuri în domenii conexe, expoziții, studii, cercetări, participări concursuri, voluntariat în domeniu, internet, baze de date, cursuri on-line, etc.), prin utilizarea adecvată de informații și comunicare orală și scrisă (inclusiv într-o limbă de circulație internațională).

În baza unei argumentații temeinice, susținută prin planurile de învățământ, instituțiile se pot orienta, în anii terminali, către o formație mai aprofundată în unul din subdomeniile prin sporirea ponderii disciplinelor specifice (obligatorii și opționale) în limitele care rezultă din respectarea standardelor specifice.

Procesul de învățământ la programele de studii Domeniul de licență **Urbanism** are în ansamblu următorul conținut:

Tabelul 3. Centralizator al indicatorilor privind organizarea procesului de învățământ la programele de licență

INDICATOR	Nivel
1. Durata studiilor la forma de învățământ cu frecvență	a) 3 ani = 6 semestre

	b) 4 ani = 8 semestre
2. Durata unui semestru privind activitatea didactică	14 săptămâni*
3. Numărul de ore de activitate didactică pe săptămână	24-28 ore
4. Numărul de ore de activitate organizată conform planului de învățământ pentru întreg ciclul studiilor de licență	a) 2016 ore - 2352 ore ⁷ b) 2688 ore - 3136 ore
5. Numărul minim total de credite obligatorii	a) 180 ECTS b) 240 ECTS
6. Numărul minim de credite pe semestru	30 ECTS
7. Numărul de discipline (obligatorii+opționale) pe semestru	8-12
8. Stagii anuale de practică	28-56 ore
9. Practica profesională (în birouri de proiectare) desfășurată în ultimul an de studii	minim 196 ore
10. Durata pentru elaborarea lucrării de licență	Min 2– max 6 ECTS
11. Numărul de credite minim alocat pentru practica de specialitate	2 ECTS
12. Numărul de credite alocate pentru promovarea examenului de licență	10 ECTS
13. Numărul de credite alocate educației fizice ca disciplină obligatorie	Min 2 ECTS
14. Raportul dintre numărul orelor de curs și cele aplicative (seminare, laboratoare, proiecte, stagii de practică etc.)	Raport 1/1, cu o abatere admisă de $\pm 25\%$
15. Echivalența în ore a unui credit ECTS	25 ore
16. Numărul de săptămâni sesiuni de examene pe semestru	3 săpt.
17. Număr de săptămâni sesiune restanță	Min 1 săpt.
18. Numărul maxim de studenți pe serie	150
19. Numărul maxim de studenți pe grupă	30
20. Raportul maxim dintre numărul de studenți de la programul evaluat și numărul de cadre didactice care predau la program	10/1

* La aceasta se adaugă stagiile anuale de activități practice – 2 săptămâni.

Planul de învățământ va conține **discipline fundamentale, de domeniu, de specialitate** și **complementare**, grupate la rândul lor în discipline obligatorii, opționale și facultative conform deciziei organizatorului programului de studii.

Planurile de învățământ sunt elaborate cu respectarea următoarelor cerințe:

- să se regăsească disciplinele conform prezentului standard;
- să se respecte structurile pe tipuri de discipline, conform nomenclatorului de discipline din prezentul standard;
- să se regăsească definirea clară și delimitarea precisă a competențelor profesionale și transversale;
- să fie asigurată compatibilitatea cu planurile și programele de studii similare din țări ale Uniunii Europene;
- să fie asigurată compatibilitatea la nivel național prin consultarea nomenclatorului de discipline stabilite.

Structura și conținutul planului de învățământ

Disciplinele din planul de învățământ se grupează după **categoria formativă** și după **opționalitate**.

⁷ Pentru întregul ciclul de școlarizare, numărul total de ore de activități organizate conform planului de învățământ cuprinde și volumul minimal de practică din afara celor 14 săptămâni

Ex: (6 semestre * 14 săpt. * 28 ore) = 2352 ore + ore practică din afara celor 14 săptămâni

Ponderea disciplinelor din planul de învățământ se determină pe baza numărului orelor didactice. Ponderea categoriilor de discipline se încadrează astfel:

Tabelul 4. Ponderea disciplinelor de studiu după categoria formativă

Tip disciplină	Notăție	Pondere %
Discipline care asigură pregătirea fundamentală	DF	Cca 18 %
Discipline care asigură pregătirea tehnică în domeniu	DD	Cca 16%
Discipline care asigură pregătirea de specialitate	DS	Cca 50 %
Discipline care asigură pregătirea complementară	DC	Cca 8%,
Discipline conform opțiunilor universităților	...	Cca 8 %
Total		100%

Structura orelor de activitate didactică, după caracterul disciplinelor impuse de asigurarea pregătirii:

Tabelul 5. Ponderea orelor de activitate didactică după opționalitate

Tip disciplină	Notăție	Pondere %
Discipline obligatorii	DO	85-90 %
Discipline opționale (la alegere)	DA	10-15 %
Discipline facultative	DF	Suplimentar acestei structuri
Total		100% +DF

Disciplinele facultative se finalizează prin: *probă de verificare*, iar numărul de credit se atribuie în afara celor 180/240 ECTS ale ciclului de licență.

Disciplinele din planul de învățământ trebuie să aibă o succesiune logică. O disciplină se eșalonează pe un singur semestru și se încheie cu evaluarea cunoștințelor.

Disciplinele opționale nu se includ în primii doi ani de studiu, cu excepția celei de-a doua limbi străine. Pachetul disciplinelor opționale cuprinde cel puțin 2 discipline din categoriile disciplinelor de specialitate.

Pentru programele de studii: *Proiectare și Planificare Urbană, Urbanism și Administrarea Teritoriului, Amenajarea și Planificarea Peisajului*, disciplinele de mai sus vor fi selectate din următoarele, în așa fel încât ele să reprezinte cel puțin 70 % din total în direcția specializării respective:

1.2.2.1 Discipline fundamentale (generale)

Observație: Acest grup de discipline sunt comune pentru toate domeniile de studii universitare de licență care sunt cuprinse într-un domeniu fundamental (dacă este cazul).

Succesiunea și tipul disciplinelor fundamentale (generale) în planul de învățământ sunt orientative. Titlurile disciplinelor pot fi diferite, dar trebuie să reflecte conținutul formativ al domeniului și al specializării specificate mai jos.

Nr. crt.	Disciplina	Tipul disciplinei (obligatorie/opțională)
1	Matematică	obligatorie
2	Geometrie descriptivă	obligatorie
3	Informatică și proiectare asistată de calculator (CAD)	obligatorie
4	Teoria urbanismului (inclusiv probleme legislative, sociale, de economie urbană, ecologice, tehnice)	obligatorie
5	Istoria urbanismului și evoluția orașelor	obligatorie
6	Morfologie și structuri urbane (inclusiv compoziție	obligatorie

urbană)	
---------	--

1.2.2.2 Discipline de domeniu

Observație: Acest grup de discipline sunt comune pentru toate programele de studii universitare de licență care sunt cuprinse în domeniul de studii.

Sucesiunea și tipul disciplinelor de domeniu în planul de învățământ sunt orientative. Titlurile disciplinelor pot fi diferite, dar trebuie să reflecte conținutul formativ al domeniului și al specializării specificate mai sus.

Nr. crt.	Disciplina	Tipul disciplinei (obligatorie/opțională/facultativă)
1.	Sisteme tehnico- edilitare, instalații	obligatorie
2	Sistematizare verticală și drumuri	obligatorie
3	Cadastru și topografie	obligatorie
4	Construcții, tehnici de construcții/execuție, calculul structurilor	Obligatorie/opțională
5	Materiale de construcții/execuție, finisaje	Obligatorie/opțională
6	Activități practice anuale (tehnica urbană)	obligatorie

1.2.2.3 Discipline de specialitate

Observație: Se prezintă o listă orientativă de discipline care definesc specialitatea

Sucesiunea și tipul disciplinelor de domeniu în planul de învățământ sunt orientative. Titlurile disciplinelor pot fi diferite, dar trebuie să reflecte conținutul formativ al domeniului și al specializării specificate mai sus.

Nr. crt.	Disciplina	Tipul disciplinei (obligatorie/opțională /facultativă)
1.	Activități practice anuale (proiectare profesională)	obligatorie
2.	Administrație publică și relații publice, management urban	obligatorie
3.	Proiect de fundamentare a licenței	obligatorie
4.	Proiectare de arhitectură (clădiri, interior, design) și reprezentări	obligatorie
5.	Proiectare și studii de restructurare/ reabilitare/restaurare arhitecturală și urbană (inclusiv problemele de teorie, tehnici, legislație)	obligatorie
6.	Proiectare și studii de urbanism, peisagistică și amenajarea teritoriului, planificarea urbană și teritorială	obligatorie

1.2.2.4 Discipline complementare

Sucesiunea și tipul disciplinelor complementare în planul de învățământ sunt orientative. Titlurile disciplinelor pot fi diferite, dar trebuie să reflecte conținutul formativ al domeniului și al specializării specificate mai sus.

Nr. crt.	Disciplinele	Tipul disciplinei (obligatorie/opțională/facultativă)
1.	Istoria artelor/ reprezentări/ estetică și cultură contemporană	Obligatorie/opțională/facultativă
2	Limbi străine	obligatorie

Pentru toate programele de studiu (specializări) disciplinele opționale pot fi prevăzute în planurile de învățământ doar începând cu anul III, ponderea lor înscriindu-se, în funcție de anul de studiu, între 70 și 75 %.

1.2.3 Conținutul fișelor disciplinelor

Activitatea didactică din cadrul fiecărei discipline prevăzute de planurile de învățământ se va desfășura pe baza programei analitice specifice disciplinei respective, materializată în Fișa disciplinei. Acestea trebuie să prezinte obiectivele disciplinei, conținutul tematic de bază, repartizarea numărului de ore de curs, seminar și activități aplicative etc. pe teme, sistemul de evaluare al studenților, bibliografia minimală și numărul de credite precum și precizări asupra activităților de predare (cursuri), a activităților de seminar și a celor practice, cu menționarea temelor și a numărului de ore afectate parcurgerii fiecărei teme.

1.2.4 Practica

Stagiile anuale de activități practice au durata de 2 săptămâni. La specializările: **Proiectare și planificare urbană; Amenajarea și planificarea peisajului (4 ani) și Urbanism și Administrarea Teritoriului (3 ani)**, planurile de învățământ vor cuprinde și: Practica profesională: (în birouri de proiectare) –în cuantumul a **196** ore, desfășurată în ultimul an de studii.

Pentru practica de specialitate fișa disciplinei precizează: misiunea practicii, obiectivele, tematica, tipurile de activități și eșalonarea lor pe durata studiilor, sarcinile studentului, resursele disponibile (umane, bibliografice, site-uri specializate etc.) formele și criteriile de evaluare a rezultatelor învățării.

Unitățile de învățământ au încheiate convenții sau contracte cu societăți comerciale de profil în vederea asigurării unui cadru adecvat efectuării stagiilor practice.

1.2.5 Rezultatele învățării

Instituția de învățământ care solicită evaluarea externă a unui program de studiu trebuie să facă dovada că dispune de mecanisme pentru analiza periodică a cunoașterii transmise și asimilate de către studenții la studiile de licență/master și pentru analiza schimbărilor care se produc în profilurile calificărilor; perioada analizei nu trebuie să depășească durata unui ciclu de școlarizare.

Instituția de învățământ trebuie să ofere informații și date despre calificările, programele de studiu, diplomele, personalul didactic și de cercetare, facilitățile oferite studenților și despre orice aspecte de interes pentru public, în general, și pentru studenți, în special (de exemplu: Regulament de formare profesională a studenților, Regulament de acordare a burselor și altor forme de sprijin material pentru studenții la studiile de licență/master).

Cunoștințele, competențele, deprinderile și abilitățile dobândite de studenți trebuie să fie suficiente pentru a le permite la absolvire angajarea pe piața muncii, dezvoltarea unei afaceri proprii, sau continuarea lor în ciclul următor. Competențele trebuie definite pentru fiecare specializare în parte și trebuie să fie prezentate într-o secțiune distinctă a Planului de învățământ.

Instituția de învățământ trebuie să dispună de programe de stimulare a studenților performanți, precum și de programe de recuperare a celor cu dificultăți în învățare.

1.2.5.1 Evaluarea studenților

Universitatea are un regulament privind examinarea și notarea studenților care este aplicat în mod riguros și consecvent.

Fiecare disciplină este astfel proiectată încât să îmbine predarea, învățarea și examinarea. Procedeele de examinare și evaluare a studenților sunt centrate pe rezultatele învățării și anunțate studenților din timp și în detaliu.

Formele de evaluare prevăzute în planul de învățământ sunt: examenul, colocviul, verificarea pe parcurs și prezentarea proiectului. La disciplinele care au o componentă practică/proiect, colocviul/examenul practic/proiectul este obligatoriu, iar promovarea condiționează prezentarea la examenul teoretic, iar aceste precizări se înscriu în fișa disciplinei.

Fiecare activitate didactică, de cercetare sau practică cuprinsă în planul de învățământ al unei program de studii se încheie cu o evaluare finală. Rezultatele evaluării se concretizează în note de la 1 la 10, exprimate în numere întregi, nota minimă de promovare fiind 5.

Într-o instituție de învățământ de stat, orice student are dreptul de a se prezenta, fără taxă percepută, în anul universitar curent, la două evaluări finale pentru fiecare disciplină studiată pe parcursul anului universitar conform planului de învățământ din anul universitar în care s-a înscris, cu excepția activităților de proiectare.

1.2.5.2 Elaborarea lucrării de finalizare a studiilor

Lucrarea de finalizare a studiilor (fundamentare licenței și cercetarea îndrumată – elaborare proiect de licență) se elaborează pe parcursul semestrului 6 pentru programele de studii cu durată 3 ani, respectiv semestrul 8 pentru programele de studii cu durată de 4 ani.

Tematica examenului de licență și bibliografia se publică pe site-ul web al instituției de învățământ superior, cu cel puțin 6 luni înainte de susținerea examenului. Se recomandă includerea în tematica probei de evaluare a cunoștințelor fundamentale și de specialitate.

Proiectul de licență reprezintă o lucrare cu caracter științific pe care absolventul o realizează și o susține în fața comisiei în vederea obținerii diplomei de licență. Acesta trebuie să conțină rezultate ale propriilor cercetări și investigații în domeniul temei alese, care vor deține ponderea principală în volumul lucrării, să demonstreze familiarizarea cu literatura relevantă pentru tema abordată, corectitudine din punct de vedere științific și metodologic, să aibă o structură logică și să fie redactată coerent, în stil științific, iar forma grafică să respecte normele academice aprobate.

Tema aleasă sau propusă este relevantă pentru domeniul/specializarea absolvită. În metodologiile/procedurile interne ale instituției de învățământ proprii sunt prevăzute condițiile de acceptare a lucrărilor de licență. Cadrul didactic coordonator răspunde solidar cu candidatul în legătură cu asigurarea autenticității lucrării. Este recomandabil ca lucrările de licență să fie verificate cu un soft antiplagiat, iar universitățile stabilesc care este procentul de similitudine acceptat.

1.2.5.3 Examenul de licență

Studiile universitare de licență se încheie cu un examen de licență/diplomă. Examenul de licență/diplomă, se susține în conformitate cu Ordinul Ministrului privind cadrul general de organizare a examenelor de finalizare a studiilor în învățământul superior și pe baza unei metodologii/proceduri proprii aprobate anual de Senatul universității.

În învățământul superior de urbanism studiile se finalizează prin examenul de licență. Candidații la examenul de licență trebuie să prezinte la înscriere un certificat de competență lingvistică într-o limbă de largă circulație internațională, eliberat de Departamentul de profil sau de către o instituție specializată recunoscută de către Departamentul de profil.

Examenul de licență are două componente:

a) Proba 1: evaluarea cunoștințelor fundamentale și de specialitate - probă orală

b) Proba 2: prezentarea și susținerea lucrării de licență

La examenul de licență, succesiunea probelor este detaliată prin regulament. Rezultatele probelor unui examen se comunică/afișează în ziua susținerii acestora sau cel târziu în ziua următoare, la avizierul facultății sau a sălii de desfășurare a examenului și pe pagina Web proprie.

Nota minimă de promovare pentru Proba 1, respectiv Proba 2 este 5 (cinci). Nota medie minimă de promovare a examenului de licență și, deci, de obținere a celor 10 credite aferente este 6 (șase).

1.2.6 Studenții. Numărul maxim de studenți care pot fi școlarizați

1.2.6.1 Admiterea

Admiterea se organizează în conformitate cu legislația în vigoare. Instituția aplică o politică transparentă a recrutării și admiterii studenților, anunțată public cu cel puțin 6 luni înainte de aplicare.

Admiterea se face în limita capacității de școlarizare stabilite de ARACIS și publicate în HG anul curent.

Studenții înmatriculați au încheiat cu instituția un Contract de studii, în care sunt prevăzute drepturile și obligațiile părților.

Admiterea se face prin concurs, cuprinzând și 1-2 probe de aptitudini. Conținutul probelor trebuie să aparțină instituției organizatoare a concursului, nefiind posibilă asimilarea unor probe susținute la alte instituții de profil.

1.2.6.2 Criterii pentru stabilirea numărului maxim de studenți care pot fi școlarizați

Observație: Se prezintă nivelul maxim al raportului dintre numărul maxim de studenți per cadru didactic pe domeniu de licență. Numărul maxim de studenți în grupă și în serie.

Raportul dintre numărul total de studenți din întregul ciclu de școlarizare de licență și numărul total al cadrelor didactice (cu contract individual de muncă pe durată nedeterminată sau determinată, respectiv titulari + asociați), la nivelul tuturor programelor de studii universitare de licență din domeniul *Arhitectură* și *Urbanism*, este maximum 12/1⁸.

Acest raport asigură, conform specificului procesului de formare a urbaniștilor, contactul nemijlocit profesor-student în orientarea componentei creative a proiectelor și a altor lucrări de specialitate.

Formațiile de studiu (serii, grupe, subgrupe) sunt astfel dimensionate încât să asigure desfășurarea eficientă a procesului de învățământ:

- seria de curs, **maximum 150 de studenți, cu o variație de +20%**⁹;
- grupa de studenți, **maximum 30 studenți**;
- subgrupa pentru lucrări practice să nu depășească 12-15 studenți;
- subgrupa pentru atelierul de proiectare (arhitectură, urbanism etc.) să nu depășească 7-10 studenți;
- formația pentru cursuri opționale – cel puțin 25 studenți.

⁸ În aceeași instituție, un cadru didactic se poate regăsi la mai multe programe de licență din domeniul *Arhitectură* sau *Urbanism*.

⁹ Numărul maxim de studenți dintr-o serie de studii este condiționat suplimentar de baza materială a facultății/universității (capacitatea și dotarea sălilor de predare).

Taxele de școlarizare ale studenților sunt calculate în concordanță cu costurile medii de școlarizare pe an universitar din învățământul public finanțat de la buget și au la bază o fundamentare detaliată. Taxele de școlarizare și cele adiționale (*taxe de susținere a examenului de licență, taxele de eliberare a diferitelor duplicate la anumite documente, etc.*), aferente anului universitar în curs, fac parte integrantă din contractul de studii, nu pot fi modificate în timpul anului universitar, sunt aprobate de Senatul Universității și sunt făcute publice, inclusiv pe site-ul instituției.

1.2.7 Cercetarea științifică

Fiecare cadru didactic și de cercetare propriu desfășoară activități de cercetare științifică în domeniul disciplinelor pe care le acoperă, valorificate prin publicații în reviste de specialitate sau edituri din țară sau din străinătate, indexate în baze de date sau recunoscute de către comunitatea științifică din domeniu, comunicări științifice prezentate la sesiuni, simpozioane, seminare etc. din țară și/sau străinătate, rapoarte de cercetare, de expertiză, de consultantă etc., pe bază de contracte sau convenții încheiate cu parteneri din țară și/sau străinătate, cu evaluare atestată de către comisii de specialitate etc.

Activitatea științifică trebuie să se desfășoare conform unui plan de cercetare propriu, atestat prin documente aflate la departamente, la facultate.

Este necesară concordanța deplină între domeniul de cercetare și cel în care se desfășoară activitatea de învățământ.

Rezultatele cercetării vor trebui valorificate prin lucrări științifice comunicate în sesiuni și simpozioane, articole publicate în reviste de specialitate din țară și în străinătate, cărți, dezvoltarea bazei materiale proprii.

În domeniul arhitectură și urbanism, pe lângă cele prevăzute de standardele generale, se asimilează cercetării rezultatele performante ale activității de creație, reprezentate de: proiecte valoroase de urbanism de toate categoriile etc.; studii de specialitate în fiecare din subdomeniile menționate; premii obținute la concursuri de profil; participări la expoziții naționale și internaționale.

În evaluarea activității științifice a cadrelor didactice se ia în considerare și calitatea de membru în comisii cu caracter științific, în comisii tehnice de avizare la nivel național, zonal sau municipal, în jurii naționale și internaționale, profesor invitat.

1.2.8 Baza materială

Baza materială, proprie sau prin închiriere, trebuie să asigure condițiile specifice pentru îndeplinirea obiectivelor procesului de învățământ, de cercetare științifică și de creație în domeniul Arhitectură și Urbanism:

1. Baza materială trebuie să corespundă obiectivelor procesului de învățământ și cercetare științifică, precum și numărului de cadre didactice și de studenți pentru specializarea supusă evaluării.
2. Dotarea laboratoarelor trebuie să asigure desfășurarea procesului de învățământ în acord cu prevederile fișelor disciplinelor, precum și desfășurarea activităților de cercetare științifică.
3. Unitatea de învățământ trebuie să dispună de sisteme informatice și sisteme de comunicații (rețele de calculatoare, acces la INTERNET etc.) la dispoziția cadrelor didactice și studenților. În sălile și laboratoarele pentru disciplinele informatice trebuie să se asigure la fiecare post de lucru

câte un calculator, la care pot lucra simultan maximum doi studenți – în cadrul programelor de studiu de licență, și un singur student în cadrul programelor de studiu de master.

4. Pentru fiecare disciplină din planul de învățământ (cu excepția celor facultative) trebuie să se asigure în bibliotecile proprii cursuri și îndrumare de laborator/proiect, sau documentații accesibile în format electronic. Dacă materialul didactic respectiv este disponibil și în format electronic, el trebuie să fie accesibil pe internet sau la calculatoarele din laborator/bibliotecă.

5. Universitatea dispune de licență pentru cel puțin un software de specialitate corespunzător domeniului de licență în care se încadrează programul de studii universitare de licență evaluat (fac excepție suita Office sau alte software-uri asemănătoare).

Spații de învățământ și dotări tehnice

- ☐ săli de cursuri (min. 1 mp/loc) și seminare, (min. 1,5 mp/loc) conform normelor de suprafață ale Ministerului Educației și Cercetării;
- ☐ ateliere pentru proiecte/lucrări, dotate cu planșete individuale, având iluminarea conform normelor și o suprafață de min. 2,5-3 mp/student raportată la studenții care lucrează concomitent;
- ☐ laborator de informatică echipat conform standardelor specifice;
- ☐ aparate de proiecție și alte mijloace de comunicare audio-video;
- ☐ racordare la Internet.

Biblioteca proprie

Biblioteca proprie trebuie să cuprindă: cărți și reviste de specialitate; tratate și cursuri; îndrumătoare de proiectare; culegeri de norme de proiectare și legislație de profil; diatecă.

Biblioteca trebuie să aibă săli de lectură pentru cel puțin 5% din numărul total al studenților.

Disciplinele prevăzute în planul de învățământ trebuie să fie acoperite integral cu material bibliografic, aflat în biblioteca proprie, în număr suficient de exemplare. Minimum 50% din materialul bibliografic să fie reprezentat de titluri de carte sau cursuri universitare.

Pentru autorizarea de funcționare provizorie fondul de carte de specialitate să fie în proporție de 1/10 iar pentru acreditare de 1/5, din volumul de publicații al bibliotecii.

1.3 Domeniul de licență: ARTE VIZUALE

Conform *Nomenclatorului domeniilor și al specializărilor/programelor de studii universitare*, în domeniul de studii universitare de licență (DL 40) **ARTE VIZUALE** sunt incluse programele de studii /specializările prezentate în *Tabelul 2*:

Tabelul 2. Programele de studii/specializările din Domeniul de licență Arte vizuale

Cod DL	DOMENIUL DE LICENȚĂ	PROGRAMUL DE STUDII (PS) / SPECIALIZAREA (S)	Nr. de credite (ECTS)
40	Arte vizuale	Arte plastice*9)	180
		Arte decorative	180
		Design	180
		Conservare și restaurare	180
		Artă murală	180
		Pedagogia artelor plastice și decorative	180
		Ceramică - sticlă - metal	180
		Arte textile - design textil	180
		Modă - design vestimentar	180
		Scenografie și eveniment artistic	180
		Design ambiental	180
		Artă monumentală	180
		Arta sacra	180
		Istoria și teoria artei *13)	180

Sursa: HG nr. 654/2016 pentru modificarea și completarea Hotărârii Guvernului nr. 376/2016 privind aprobarea Nomenclatorului domeniilor și al specializărilor/ programelor de studii universitare și a structurii instituțiilor de învățământ superior pentru anul universitar 2016-2017, în vigoare de la 23.09.2016

*9) Se adaugă, după caz: Pictură, Sculptură, Grafică, Fotografie – video, procesarea computerizată a imaginii.

*13) Se poate susține doctorat științific în domeniul de studii universitare de doctorat Istoria și teoria artei pentru toți absolvenții de studii universitare de licență și master aparținând programelor de studii din ramura de știință Arte.

Programele de studiu se diferențiază între ele prin conținutul lor curricular. Ele sunt definite prin misiune și – corespunzător – prin competențele prevăzute să fie dobândite de absolvenți, conform planurilor de învățământ și a Fișelor Disciplinelor. Un program de studiu se individualizează față de celelalte programe de studiu din același domeniu prin planul său de învățământ; acesta trebuie să conțină minimum **20 % discipline de specialitate diferite** față de celelalte programe de studiu din domeniu.

1.3.1 Personalul didactic

Personalul didactic trebuie să îndeplinească cerințele legale pentru ocuparea posturilor didactice. Personalul didactic titularizat, în institutia de învățământ superior unde are funcția de baza, este luat în considerare la acreditarea/ autorizarea unui program de studii, pentru o singură normă didactică conform legii.

Personalul didactic titularizat în învățământul superior poate acoperi, într-un an universitar, doar numărul de norme didactice conform legislației în vigoare.

Posturile din statele de funcții se ocupă în conformitate cu *Metodologia Cadru la nivel național și cu a standardelor proprii instituției angajatoare*.

Personalul didactic titularizat în învățământul superior conform legii, pensionat la limită de vârstă sau din alte motive, acoperă o singură normă didactică în instituția respectivă, conform legislației în vigoare.

- a) Cel puțin 70% din totalul posturilor legal constituite în statul de funcții al programului de studii evaluat, sunt acoperite cu cadre didactice cu norma de baza în universitate sau cu post rezervat în universitate.
- b) Dintre aceste cadre didactice cel puțin 25% sunt profesori universitari și conferențieri universitari; se recomandă să nu fie mai mult de 50%.

Numărul de cadre didactice titularizate în învățământul superior, conform normativelor în vigoare, este cel rezultat ținându-se seama atât de posturile întregi din statele de funcții, cât și de fracțiunile de posturi pe care le acoperă acestea în structura programului de studii respectiv.

Personalul didactic asociat, care nu este titularizat în învățământul superior, poate ocupa temporar un post vacant din statul de funcții, numai dacă satisface cerințele legale pentru ocuparea postului respectiv.

Cadrele didactice, în calitate de titulari de disciplină, trebuie să aibă diplomă de licență și titlul științific de doctor în domeniul disciplinelor din postul ocupat.

Cadrele didactice asociate cu titlul de doctor în alte domenii sau domenii conexe și care prestează activitate didactică pe posturi vacante (pe perioadă determinată) trebuie să aibă, în calitate de titulari de disciplină, pregătirea inițială și competențe în domeniul disciplinei predate.

Titularii de disciplină trebuie să aibă experiență didactică în activitatea de învățământ superior în specialitate, care să certifice calitățile de formator, activitate de cercetare științifică și creație artistică, studii, cercetări și publicații în domeniul disciplinei respective, trebuie să facă dovada ca au elaborat cursuri și alte lucrări necesare care acoperă problematica disciplinei respective, prevăzută în fișa disciplinei.

Cadrele didactice care ocupă posturi de asistent trebuie să aibă pregătire psihopedagogică atestată.

Cadrele didactice pensionare asociate cu gradul de profesor/conferențiar universitar nu trebuie să acopere mai mult de 20% din numărul de posturi din statul de funcții.

Instituția de învățământ superior asigură acoperirea, pe cel puțin un ciclu de licență, a activităților didactice prevăzute la disciplinele din planul de învățământ al programului evaluat, cu cadre didactice care îndeplinesc cerințele menționate mai sus.

Personalul de conducere (rector, prorector, decan, prodecan, director de departament, după caz) trebuie să fie cadre didactice titularizate în învățământul superior, cu norma de bază în instituție și să nu se afle în condiții de rezervare a postului.

La toate specializările domeniului cadrele didactice titularizate trebuie să aibă, în proporție de cel puțin 60 %, formația de bază în domeniul arte vizuale.

În vederea autorizăției de funcționare provizorie, instituția trebuie să aibă la fiecare specializare cel puțin 70% din posturi, constituite conform normelor legale, ocupate cu cadre didactice titularizate în învățământul superior conform normelor legale, iar dintre acestea cel puțin 25% să fie profesori universitari și conferențieri universitari. Numărul de cadre didactice cu normă întreagă trebuie să fie mai mare de 40% din numărul total de posturi didactice constituite conform legii.

În vederea acreditării sau evaluării periodice, instituția de învățământ superior trebuie să aibă la fiecare structură instituțională și pentru fiecare program din ciclul de licență (respectiv sistem integrat licență + master) care duce la o calificare universitară distinctă, cel puțin 70% din totalul

posturilor, cadre didactice cu norma de bază, sau cu post rezervat, titularizate în învățământul superior conform normelor legale, iar dintre acestea cel puțin 25% să fie ocupate cu profesori universitari sau conferențieri.

1.3.2 Conținutul procesului de învățământ

I. Obiectivele activității didactice:

Asigurarea unei pregătiri care să ofere absolventului de studii universitare dobândirea de cunoștințe, competențe, deprinderi și abilități suficiente pentru a le permite angajarea pe piața muncii sau continuarea studiilor universitare în ciclul următor în domeniul creației și a cercetării științifice.

Astfel absolventul din domeniul arte vizuale trebuie să aiba următoarele competențe:

- a elabora proiecte în domeniul artelor vizuale.
- a colabora în colective interdisciplinare cu specialiști din domenii tehnice, umaniste, arhitectura și ale cercetării științifice.
- a desfășura activitate de cercetare, în vederea elaborării de studii cu caracter tehnic aplicativ și științific în specializările de mai sus.
- a lua decizii în organismele de specialitate din administrația centrală și locală.
- a folosi un sistem de cunoștințe practice și teoretice privind mijloacele de expresie vizuală, tehnici specifice, estetică, istoria și teoria artei.

În domeniul Arte vizuale pregătirea didactică trebuie să asigure absolvenților:

- Formarea în domeniul artelor vizuale (Pictură, Grafică, Sculptură, Foto, Video, procesarea computerizată a imaginii, Scenografie și eveniment artistic, Design-grafic, de obiect, de produs, textil, modă, ceramic, Conservare și restaurare, Artă murală, Artă monumentală, Artă sacră, Pedagogia artei) de specialiști competenți în domeniu.
- Formarea de specialiști în istoria artei, patrimoniu, curatoriat.

Procesul de învățământ la programele de studii Domeniul de licență **Arte vizuale** are în ansamblu următorul conținut:

Tabelul 3. Centralizator al indicatorilor privind organizarea procesului de învățământ la programele de licență

INDICATOR	Nivel
1. Durata studiilor la forma de învățământ cu frecvență	3 ani = 6 semestre
2. Durata unui semestru privind activitatea didactică	14 săptămâni*
3. Numărul de ore de activitate didactică pe săptămână didactice	22 – 26 ore
4. Numărul de ore de activitate organizată conform planului de învățământ pentru întreg ciclul studiilor de licență	1968- 2304 ore ¹⁰
5. Numărul minim total de credite obligatorii	180 ECTS
6. Numărul minim de credite pe semestru	30 ECTS
7. Numărul de discipline (obligatorii+opționale) pe semestru	7- 14
8. Stagii anuale de practică	120 ore
9. Durata pentru elaborarea lucrării de licență	minim 2 săptămâni
10. Numărul de credite minim alocat pentru practica de specialitate	3 ECTS
11. Numărul de credite alocate pentru promovarea examenului de licență	10 ECTS

¹⁰ Pentru întregul ciclul de școlarizare, numărul total de ore de activități organizate conform planului de învățământ cuprinde și volumul de practica organizată în afara celor 14 săptămâni

Ex: max (6 semestre x 14 săpt. x 26 ore) = 2184 ore + ore practică = max, 2304 ore, luându-se în calcul 120 ore practică (3 săptămâni)

12. Numărul de credite alocate educației fizice ca disciplină obligatorie	1 ECTS/semestru
13. Raportul dintre numărul orelor de curs și cele aplicative (seminare, laboratoare, proiecte, stagii de practică etc.)	Raport 1/1, cu o abatere admisă de $\pm 20\%$
14. Echivalența în ore a unui credit ECTS	25 ore
15. Numărul de săptămâni sesiuni de examene pe semestru	Min.3 săpt.
16. Număr de săptămâni sesiune pentru examene nepromovate conform calendarului academic	Min 1 săpt.
17. Numărul maxim de studenți pe serie	120
18. Numărul maxim de studenți pe grupă	25
19. Raportul maxim dintre numărul de studenți de la programul evaluat și numărul de cadre didactice care predau la program	10/1

* La aceasta se adaugă stagiile activității practice de specialitate și ale elaborării lucrării de licență.

Planul de învățământ va conține **discipline fundamentale, de domeniu, de specialitate** și **complementare**, grupate la rândul lor în discipline obligatorii, opționale și facultative conform deciziei organizatorului programului de studii.

II. Planuri de învățământ

II.1 Studii universitare de licență, forma cu frecvență, 6 semestre (3 ani), inclusiv elaborarea lucrării de licență

II.2 Anul universitar este structurat pe două semestre a câte 14 săptămâni, min. 22 – max. 26 ore/săptămână activitate didactică.

II.3 Planurile de învățământ trebuie să cuprindă numărul total de ore pentru activitatea didactică, categoriile de discipline formative și numărul de credite acordate distinct pentru fiecare disciplină.

II.4 Disciplinele din planul de învățământ se grupează după categoria formativă și după opționalitate.

II.5 După categoria formativă disciplinele se clasifică în:

- ☐ Discipline fundamentale
- ☐ Discipline de domeniu
- ☐ Discipline de specialitate
- ☐ Discipline complementare

II.6 După opționalitate disciplinele se clasifică în:

- ☐ Discipline obligatorii (impuse și opționale)
- ☐ Discipline facultative (liber alese)

II.7 Disciplinele opționale fac parte din categoria disciplinelor obligatorii în sensul că odată aleasă, disciplina devine obligatorie.

II.8 Disciplinele facultative au rolul de a întregi formarea studenților atât în domeniul studiat sau în domenii conexe. Volumul de ore precum și numărul de credite corespunzătoare sunt peste cele de la disciplinele obligatorii și opționale contractate, deci sunt acumulate peste cele 30 credite transferabile ale fiecărui semestru.

II.9 Conținutul disciplinelor din planul de învățământ este reflectat în Fișa disciplinei și trebuie să corespundă domeniului de licență al absolventului pentru a asigura competențele generale și de specialitate stabilite prin normative și declarate prin misiunea programului de studiu

II.10 Promovarea programului de studii presupune acumularea a 180 ECTS

II.11 Raportul dintre orele de curs și orele de aplicații (seminare/ateliere/laboratoare/ lucrări practice) trebuie să fie de 1/1, cu o abatere admisă de +/- 20%.

III. **Structura generală** a unui plan de învățământ:

Ponderea disciplinelor din planul de învățământ se determină pe baza numărului orelor didactice prevăzute în planul de învățământ.

Disciplinele din planul de învățământ se grupează după **categoria formativă** și după **opționalitate**.

Ponderea categoriilor de discipline se încadrează astfel:

Tabelul 4. Ponderea disciplinelor de studiu după categoria formativă

Tip disciplină	Notăție	Pondere %
Discipline care asigură pregătirea fundamentală	DF	Cca 18 %
Discipline care asigură pregătirea în domeniu	DD	Cca 24%
Discipline care asigură pregătirea de specialitate	DS	Cca 50 %
Discipline care asigură pregătirea complementară	DC	Cca 8%,
Total		100%

Structura orelor de activitate didactică, după caracterul disciplinelor impuse de asigurarea pregătirii:

Tabelul 5. Ponderea orelor de activitate didactică după opționalitate

Tip disciplină	Notăție	Pondere %
Discipline obligatorii	DO	Min 75%
Discipline opționale (la alegere)	DA	Max 25 %
Discipline facultative	DF	suplimentar acestei structuri
Total		100% +DF

Disciplinele facultative se finalizează prin: *probă de verificare*, iar numărul de credit se atribuie în afara celor 180 ECTS ale ciclului de licență.

Planurile de învățământ sunt elaborate cu respectarea următoarelor cerințe:

- să se regăsească disciplinele conform prezentului standard;
- să se respecte structurile pe tipuri de discipline, conform nomenclatorului de discipline din prezentul standard;
- să se regăsească definirea clară și delimitarea precisă a competențelor profesionale și transversale;
- să fie asigurată compatibilitatea cu planurile și programele de studii similare din țări ale Uniunii Europene;
- să fie asigurată compatibilitatea la nivel național prin consultarea nomenclatorului de discipline stabilite.

1.3.2.1 Discipline fundamentale (generale)

Observație: Acest grup de discipline sunt comune pentru toate domeniile de studii universitare de licență care sunt cuprinse într-un domeniu fundamental (dacă este cazul).

Sucesiunea și tipul disciplinelor fundamentale (generale) în planul de învățământ sunt orientative.

Arte Plastice (Pictură, Sculptură, Grafică, Foto, video, procesarea computerizată a imaginii), Arte decorative, Artă murală, Ceramică-sticlă-metal, Arte textile – design textil, Moda - design vestimentar, Scenografie și eveniment artistic, Artă monumentală.

Nr. crt.	Disciplina	Tipul disciplinei (obligatorie/opțională)
1.	Istoria artei	obligatorie
2.	Anatomie artistică	obligatorie
3.	Procesarea imaginii pe calculator	obligatorie
4.	Estetica artelor vizuale	obligatorie
5.	Perspectivă, geometrie descriptivă	opțională

Design/Design ambiental

Nr. crt.	Disciplina	Tipul disciplinei (obligatorie/opțională)
1.	Istoria artei	obligatorie
2.	Anatomie artistică/Ergonomie	obligatorie
3.	Perspectivă, geometrie descriptivă	obligatorie
4.	Estetica artelor vizuale	obligatorie

Conservare și Restaurare

Nr. crt.	Disciplina	Tipul disciplinei (obligatorie/opțională)
1.	Studiul desenului	obligatorie
2.	Studiul culorii	obligatorie
3.	Istoria artei universale și românești	obligatorie
4.	Teoria generală a conservării și restaurării	obligatorie

Pedagogia artelor plastice și decorative

Nr. crt.	Disciplina	Tipul disciplinei (obligatorie/opțională)
1.	Istoria artei	obligatorie
2.	Procesarea imaginii pe calculator	obligatorie
3.	Estetica artelor vizuale	obligatorie
4.	Perspectiva, geometrie descriptivă	obligatorie

Istoria și teoria artei

Nr. crt.	Disciplina	Tipul disciplinei (obligatorie/opțională)
1.	Management cultural și curatorial	obligatorie
2.	Introducere în studii vizuale	obligatorie
3.	Filosofie	obligatorie
	Estetică	obligatorie

Arta sacra

Nr. crt.	Disciplina	Tipul disciplinei (obligatorie/opțională)

1.	Istoria artei universale și românești/	obligatorie
2.	Istoria bisericească universală	obligatorie
3.	Teologie dogmatică	obligatorie
4.	Studii biblice	obligatorie
5.	Iconologie	

1.3.2.2 Discipline de domeniu

Observație: Acest grup de discipline sunt comune pentru toate programele de studii universitare de licență care sunt cuprinse în domeniul de studii.

Succesiunea și tipul disciplinelor de domeniu în planul de învățământ sunt orientative.

Nr. crt.	Disciplina	Tipul disciplinei (obligatorie/opțională/facultativă)
Arte plastice (Pictură, Sculptură, Grafică Foto, video, procesarea computerizată a imaginii), Arte decorative, Artă murală, Arte textile – design textil, Ceramică - sticlă – metal, Modă - design vestimentar, Scenografie și eveniment artistic, Arta monumentală.		
1.	Studiul desenului	obligatorie
2.	Studiul culorii / formei	obligatorie
3.	Studiul compoziției	obligatorie
Design/Design ambiental		
1.	Bazele construcției imaginii	obligatorie
2.	Compoziție 2D – 3D	obligatorie
3.	Comunicare vizuală	obligatorie
4.	Marketing/Management	obligatorie
Conservare și restaurare		
1.	Noțiuni fundamentale de chimie	obligatorie
2.	Noțiuni de fizică și investigarea operei de artă	obligatorie
3.	Iconografie	obligatorie
4.	Identificarea sistemelor etiopatogene	obligatorie
Pedagogia artelor plastice și decorative		
1.	Bazele desenului și modelajului	obligatorie
2.	Bazele culorii	obligatorie
3.	Bazele compoziției	obligatorie
4.	Gramatica limbajului vizual	obligatorie
Istoria și teoria artei		
1.	Istoria artei universale	obligatorie
2.	Istoria artei românești	obligatorie
3.	Istoriografia istoriei artei	obligatorie
4.	Muzeologie	obligatorie
Artă sacră - direcția de studiu Pictură		
1.	Studiul desenului	obligatorie
2.	Studiul culorii	obligatorie
3.	Studiul compoziției	obligatorie
4.	Arta creștină- Tehnici și stiluri	obligatorie
Artă sacră - direcția de studiu Conservare și restaurare		
1.	Biologie și etiopatogenie	obligatorie

2.	Arta creștină-Tehnici și stiluri	obligatorie
3.	Teoria generală a restaurării	obligatorie
4.	Metodologia conservării și restaurării operelor de artă	obligatorie

1.3.2.3 1.3.2.3. Discipline de Specialitate – DS

În funcție de programele de studii acreditate sau autorizate, fiecare facultate își stabilește numărul și denumirea disciplinelor de specialitate cu statut obligatoriu și al disciplinelor cu caracter opțional asigurând diferențierea direcțiilor de specializare și încadrarea în raportul procentual dintre disciplinele obligatorii și opționale.

1.3.2.4 Discipline complementare

Disciplinele complementare se pot propune în fiecare an universitar de către instituția de învățământ.

- ✓ Se adaugă disciplina „Educația Fizică și Sport” ca disciplină obligatorie, pe parcursul a 4 semestre, cu 1 oră pe săptămână - creditele dobândite (1 credit / semestru) se vor adăuga la cele 60 credite / an.

Discipline facultative – DF

- ✓ Disciplinele facultative, indiferent de semestrul de studii în care sunt prevăzute în planul de învățământ, se încheie cu formă de evaluare, iar punctele credit care li se atribuie sunt peste cele 30 ale semestrului respectiv.
- ✓ Se propun în funcție de solicitările studenților și posibilitățile fiecărei instituții.

1.3.3 Conținutul fișelor disciplinelor

Disciplinele de studii cuprinse în Planul de învățământ au Fișa disciplinei, în care sunt precizate, pe semestre și an de studiu, obiectivele disciplinei, conținutul tematic de bază, repartizarea numărului de ore de curs, seminar și activități aplicative, fondul de timp individual pentru studiu, numărul de credite asociat, sistemul de evaluare al studenților, bibliografia minimală, standardul minim de promovare, în concordanță cu macheta metodologiei de implementare a Cadrului național al calificărilor din învățământul superior (RNCIS).

1.3.4 Practica

În planul de învățământ sunt prevăzute stagii de practică de 2-3 săptămâni pe an (cca 120 de ore în total), începând cu anul II de studii, precum și stagii pentru elaborarea lucrării de licență, în ultimul an de studii.

Pentru practica de specialitate fișa disciplinei precizează: misiunea practicii, obiectivele, tematica, tipurile de activități și eșalonarea lor pe durata studiilor, sarcinile studentului, resursele disponibile (umane, bibliografice, site-uri specializate etc.) formele și criteriile de evaluare a rezultatelor învățării.

Unitățile de învățământ au încheiate convenții sau contracte cu societăți comerciale de profil în vederea asigurării unui cadru adecvat efectuării stagiilor practice.

1.3.5 Rezultatele învățării

1. Relevanța cognitivă și profesională a programelor de studiu trebuie definită în funcție de nivelul cunoașterii științifice și al tehnologiei din domeniu, precum și de cerințele pieței muncii și a calificărilor.

2. Instituția de învățământ care solicită evaluarea externă a unui program de studiu trebuie să facă dovada că dispune de mecanisme pentru analiza periodică a cunoașterii transmise și asimilate de către studenții la studiile de licență/master și pentru analiza schimbărilor care se produc în profilurile calificărilor; perioada analizei nu trebuie să depășească durata unui ciclu de școlarizare.
3. Instituția de învățământ trebuie să ofere informații și date despre calificările, programele de studiu, diplomele, personalul didactic și de cercetare, facilitățile oferite studenților și despre orice aspecte de interes pentru public, în general, și pentru studenți, în special (de exemplu: Regulament de formare profesională a studenților, Regulament de acordare a burselor și altor forme de sprijin material pentru studenții la studiile de licență/master).
4. Cunoștințele, competențele, deprinderile și abilitățile dobândite de studenți trebuie să fie suficiente pentru a le permite la absolvire angajarea pe piața muncii, dezvoltarea unei afaceri proprii, sau continuarea lor în ciclul următor. Competențele trebuie definite pentru fiecare specializare în parte și trebuie să fie prezentate într-o secțiune distinctă a Planului de învățământ.
5. Instituția de învățământ trebuie să dispună de programe de stimulare a studenților performanți, precum și de programe de recuperare a celor cu dificultăți în învățare.

1.3.5.1 Evaluarea studentilor

Evaluarea urmărește capacitatea de sinteză, analiză, utilizare și interpretare corectă a cunoștințelor teoretice oferite prin predare și a celor acumulate din alte surse de către studenți, precum și deprinderile, abilitățile practice/aplicative dobândite, la disciplina studiată.

Formele de evaluare prevăzute în planul de învățământ sunt: examenul, colocviul, verificarea pe parcurs și prezentarea proiectului. La disciplinele care au o componentă practică/proiect, colocviul/examenul practic/proiectul este obligatoriu, iar promovarea condiționează prezentarea la examenul teoretic, iar aceste precizări se înscriu în fișa disciplinei.

Instituția de învățământ are un regulament privind evaluarea și notarea studenților, care este aplicat în mod riguros și consecvent. Toate examenele se desfășoară în campusul universitar, (examinare orală sau scrisă), în prezența cadrului didactic titular de curs și a minim unui colaborator de specialitate.

Fiecare activitate didactică, de cercetare sau practică cuprinsă în planul de învățământ al unei program de studii se încheie cu o evaluare finală. Rezultatele evaluării se concretizează în note de la 1 la 10, exprimate în numere întregi, nota minimă de promovare fiind 5.

Examenele se desfășoară oral sau scris, în prezența cadrului didactic titular de curs și a minim unui colaborator.

Examenul scris poate consta într-un test grilă sau într-o probă de sinteză, cu mai multe subiecte, care să acopere întreaga materie.

Este recomandabil ca examenul scris să nu consistă exclusiv în teste grilă; se poate combina testul grilă cu subiecte ce presupun redactare și verificare a vocabularului și raționamentului specific domeniului precum și/sau rezolvarea unei probleme practice.

Se respectă modalitatea de examinare prevăzută în Fișa disciplinei.

Evaluarea finală, prin notă, nu poate fi realizată doar pe baza unui referat redactat de student sau rezultatelor evaluărilor pe parcurs.

Rezultatele obținute de studenți pe parcursul pregătirii sunt înregistrate în conformitate cu legislația în vigoare, în formulare omologate în acest sens (cataloage, centralizatoare, registre matricole, foi matricole).

Universitatea are un regulament propriu/ metodologie privind examinarea și notarea studenților, care este aplicat în mod riguros și consecvent. Procedeele de examinare și evaluare a studenților sunt centrate pe rezultatele învățării și anunțate studenților din timp și în detaliu. La examinare participă, pe lângă titularul cursului, cel puțin încă un alt cadru didactic de specialitate.

Rezultatele în învățare sunt apreciate la examene cu note întregi de la 1 la 10, nota 5 certificând dobândirea competențelor minimale aferente unei discipline și promovarea unui examen.

Pe parcursul unui an universitar cel puțin 50% din formele de verificare sunt examene.

La finalizarea studiilor, studentul de la specializările cuprinse în domeniul Arte Vizuale, va avea asigurate competențele specifice prevăzute de RNCIS și va putea exercita profesii potrivit COR. Acestea vor fi precizate în Suplimentul la Diplomă.

1.3.5.2 Elaborarea lucrării de finalizare a studiilor

Proiectul de licență reprezintă o lucrare cu caracter științific pe care absolventul o realizează și o susține în fața comisiei în vederea obținerii diplomei de licență. Acesta trebuie să conțină rezultate ale propriilor cercetări și investigații în domeniul temei alese, care vor deține ponderea principală în volumul lucrării, să demonstreze familiarizarea cu literatura relevantă pentru tema abordată, corectitudine din punct de vedere științific și metodologic, să aibă o structură logică și să fie redactată coerent, în stil științific, iar forma grafică să respecte normele academice aprobate.

Tema aleasă sau propusă este relevantă pentru domeniul/specializarea absolvită. În metodologiile/procedurile interne ale instituției de învățământ proprii sunt prevăzute condițiile de acceptare a lucrărilor de licență. Cadrul didactic coordonator răspunde solidar cu candidatul în legătură cu asigurarea autenticității lucrării. Este recomandabil ca lucrările de licență să fie verificate cu un soft antiplagiat, iar universitățile stabilesc care este procentul de similitudine acceptat.

Conținutul și metodologia examenului de licență sunt aprobate de Senatul universitar în funcție de programul de studiu și sunt publicate/postate pe site-ul universității și facultății.

Tematica propusă pentru lucrările de licență, precum și tratarea acestora trebuie orientate spre opțiunea creatoare artistică specifică domeniului arte vizuale. Temele lucrărilor de licență – trebuie să se situeze în interiorul problematicei specializării respective.

Pentru specializarile teoretice lucrarea de licență are un minim de 40 de pagini/pentru specializarile vocaționale lucrarea de licență are un minim de 30 de pagini, reprezentând un demers de abordare a unei teme de sinteză bibliografică, și aplicativă specifică domeniului Arte vizuale.

Lucrarea de licență se structurează astfel încât 30 -50 % să cuprindă o perspectivă teoretică generală asupra temei abordate susținută prin material documentar vizual iar restul să aibă un caracter aplicativ, prezentând obligatoriu etapele de creație și rezultatele finale ale demersului creativ.

Lucrarea de licență se realizează sub îndrumarea cadrelor didactice titulare din instituția respectivă (profesor universitar, conferențiar universitar, lector universitar) și prin excepție, a cadrelor didactice asociate la programul de studii.

2.1.2.7.3 Examenul de licență

Studiile universitare de licență se încheie cu un examen de licență/diplomă. Examenul de licență/diplomă, se susține în conformitate cu Ordinul Ministrului privind cadrul general de organizare a examenelor de finalizare a studiilor în învățământul superior și pe baza unei metodologii/proceduri proprii aprobate anual de Senatul universității.

Instituția, în baza Metodologiei cadru, are elaborat propriul regulament pentru organizarea examenului de licență. Regulamentul universității va cuprinde descrierea probei privind evaluarea cunoștințelor fundamentale și de specialitate, modalitățile și procedurile prin care se asigură originalitatea conținutului lucrărilor ce urmează a fi susținute, precum și modalitățile și procedurile de interzicere a comercializării lucrărilor de licență.

Pentru programele de studii supuse unei proceduri de acreditare, primele trei serii de absolvenți trebuie să fi susținut examenul de licență la instituții acreditate desemnate de ARACIS, cu comisii din care nu au făcut parte cadrele didactice care le-au predat sau seminarizat.

Tematica examenului de licență și bibliografia se publică pe site-ul web al instituției de învățământ superior, cu cel puțin 6 luni înainte de susținerea examenului. Se recomandă includerea în tematica probei de evaluare a cunoștințelor fundamentale și de specialitate.

Modul de organizare și conținutul examenului de finalizare a studiilor se bazează pe un examen sumativ, care certifică asimilarea competențelor cognitive și profesionale conform calificării universitare; se respectă criteriile generale stabilite de Ministerul de resort.

Examenul de licență conține două probe:

1. Proba de evaluare a cunoștințelor fundamentale și de specialitate
2. Proba de prezentare și susținere a lucrării de licență

În cadrul probei de evaluare a cunoștințelor fundamentale și de specialitate, se evaluează nivelul cunoștințelor asimilate și capacitatea candidaților de a aplica creator cunoștințele însușite.

Nota de promovare la fiecare probă trebuie să fie cel puțin 5,00.

Nota finală a examenului de licență se calculează ca media aritmetică a celor 2 probe.

Media minimă de promovare a examenului de licență trebuie să fie cel puțin 6,00 (sase).

1.3.6 Studenții. Numărul maxim de studenți care pot fi școlarizați.

Numărul maxim de studenți care pot fi școlarizați este în funcție de capacitatea de școlarizare aprobată de către ARACIS la evaluarea fiecărui program de studiu. Numărul de studenți școlarizați la buget se face în funcție de cifra de școlarizare aprobată anual de Guvern și de Ministerul de resort.

1.3.6.1 Admiterea

Instituția formulează propria politică de recrutare și admitere a studenților și o aplică în mod transparent și riguros, respectând principiul egalității șanselor tuturor candidaților, fără nici o urmă de discriminare. În cadrul recrutării candidaților prin concursul de admitere trebuie să se evidențieze:

- ✓ Probe de aptitudini artistice/plastice (eliminatoire), cu excepția programului de studii Istoria și teoria artei.
- ✓ Probe de cunoștințe specifice domeniului și programului de studii

Metodologiile de admitere sunt elaborate de fiecare instituție în parte și aprobate de Senatul universitar.

Admiterea se face în limita capacității de școlarizare aprobate de ARACIS și publicate în HG anul calendaristic curent.

Studentii înmatriculați au încheiat cu instituția un Contract de studii, în care sunt prevăzute drepturile și obligațiile părților.

1.3.6.2 Criterii pentru stabilirea numărului maxim de studenți care pot fi școlarizați

În funcție de specificul programului de studiu, instituția stabilește acel raport pe care îl consideră optim pentru obiectivele și nivelul propriu al calității academice între numărul de cadre didactice titulare cu norma de bază în universitate și numărul total de studenți înmatriculați, în conformitate cu bunele practici universitare în domeniul în care se încadrează programul. În evaluarea calității se consideră că un cadru didactic are norma de bază într-o singură universitate.

În scopul asigurării calității învățământului, numărul de posturi didactice și numărul de cadre didactice titularizate în învățământul superior care activează în cadrul programului de studiu trebuie să satisfacă următoarele cerințe:

Raportul dintre numărul total de studenți (din întregul ciclu de școlarizare de licență și master, înmatriculați la formele de învățământ IF, IFR sau/și ID) și numărul total al cadrelor didactice (cu contract individual de muncă pe durată nedeterminată sau determinată, respectiv titulari+asociați), la nivelul tuturor programelor de studii universitare de licență din domeniul **Arte vizuale**, este maximum **12/1**¹¹.

Formațiile de studiu (serii, grupe, subgrupe) sunt astfel dimensionate încât să asigure desfășurarea eficientă a procesului de învățământ:

- seria de curs, **maximum 120 studenți**;
- grupa de studenți, **maximum 25 studenți**;
- subgrupa de studenți, **maximum 15 studenți**.

Taxele de școlarizare ale studenților sunt calculate în concordanță cu costurile medii de școlarizare pe an universitar din învățământul public finanțat de la buget și au la bază o fundamentare detaliată. Taxele de școlarizare și cele adiționale (*taxe de susținere a examenului de licență, taxele de eliberare a diferitelor duplicate la anumite documente, etc.*), aferente anului universitar în curs, fac parte integrantă din contractul de studii, nu pot fi modificate în timpul anului universitar, sunt aprobate de Senatul Universității și sunt făcute publice, inclusiv pe site-ul instituției.

1.3.7 Cercetarea științifică

Activitatea de cercetare științifică a unității de învățământ superior evaluată trebuie să se desfășoare după un plan de cercetare științifică întocmit la nivel de departament, facultate, inclus în planul de cercetare al instituției de învățământ superior; aceasta se ia în considerare o singură dată și numai la unitatea de învățământ unde a fost efectuată.

Temele de cercetare cuprinse în plan se înscriu în aria științifică a domeniului de licență Arte vizuale.

Personalul didactic propriu desfășoară activități de cercetare științifică/creație artistică în domeniul disciplinelor cuprinse în norma/norme didactice pe care o/le acoperă.

¹¹ În aceeași instituție, un cadru didactic se poate regăsi la mai multe programe de licență din domeniul Artei Vizuale

Personalul didactic și de cercetare propriu desfășoară activități de cercetare științifică/creație artistică valorificate prin publicații în reviste de specialitate sau edituri din țară sau din străinătate, indexate în baze de date sau recunoscute de către comunitatea științifică din domeniu, comunicări științifice prezentate la sesiuni, simpozioane, seminare etc. din țară și/sau străinătate, rapoarte de cercetare, de expertiză, de consultanță etc., pe bază de contracte sau convenții încheiate cu parteneri din țară și/sau străinătate, cu evaluare atestată de către comisii de specialitate etc., participări în expoziții de artă, simpozioane și tabere de creație, lucrări de artă în spațiul public, lucrări de conservare și restaurare, lucrări de design.

Rezultatele cercetării științifice/creației artistice efectuate în cadrul laboratoarelor de cercetare/atelierele de specialitate specifice domeniului Arte vizuale sunt valorificate prin lucrări științifice, creații artistice, prezentate în cadrul unor expoziții sau publicate în cataloage de profil, reviste de artă, brevete etc.

Facultatea organizează periodic, cu cadrele didactice, cercetătorii și absolvenții, sesiuni științifice, simpozioane, conferințe, mese rotunde, expoziții de artă, iar comunicările sunt publicate în buletine științifice cotate ISBN, ISSN sau în volume, cataloage dedicate activității organizate.

Universitatea/Facultatea/Departamentul dispune de un centru de cercetare științifică în domeniu cu rezultate recunoscute de comunitatea științifică/artistică. În evaluarea activității științifice a cadrelor didactice se ia în considerare și activitatea membrilor CNCS, CNATDCU, CNFIS, ARACIS, a altor comisii sau jurii naționale.

Universitatea dispune de editură proprie pentru publicații cu ISSN și ISBN.

Personalul didactic și de cercetare este implicat în proiecte de cercetare/creație, la nivel național și/sau internațional, în domeniul Arte vizuale sau în domenii conexe.

Fiecare cadru didactic titular are anual cel puțin o publicație sau o realizare didactică ori științifică/artistică în domeniul disciplinelor predate (în domeniul Arte vizuale sau conexe domeniului).

Dotarea laboratoarelor/ atelierelor, corespunde exigențelor temelor abordate. Echipamentele existente permit realizarea cercetărilor în domeniul Arte vizuale.

1.3.8 Baza materială

Proprie sau prin închiriere, baza materială trebuie să asigure îndeplinirea obiectivelor procesului de învățământ, de cercetare științifică și creație artistică.

Instituția de învățământ superior face dovada că dispune de laboratoare/ateliere proprii sau închiriate, cu dotarea corespunzătoare pentru toate disciplinele cu caracter obligatoriu și opțional din planul de învățământ care au prevăzute activități de acest gen.

Dotarea laboratoarelor trebuie să asigure desfășurarea procesului de învățământ în acord cu prevederile programelor analitice, precum și desfășurarea activităților de cercetare științifică.

Baza materială trebuie să includă ateliere pentru fiecare grupă de studiu din fiecare an: Arte plastice – Pictură, Grafică, Sculptură, Fotografie –Video, procesarea computerizată a imaginii, Design, Design ambiental, Arte textile - design textil, Moda-design vestimentar, Conservare și restaurare, Scenografie, Artă murală, Arta monumentală, Pedagogie - arte plastice și decorative, Arta sacra, și laboratoare/ateliere specifice (după caz) a programului de studii evaluat.

Laborator de tehnologie specifică fiecărei linii de specializare:

1. Ateliere de gravură.
2. Laborator de anatomie artistică.
3. Ateliere de tehnologie și cuptoare pentru sticlă și ceramică.
4. Laborator de mijloace audiovizuale și informatică.
5. Laborator pentru conservare și restaurare.
6. Laborator calculatoare.

7. Laborator de modelarea metalelor și de turnătorie.
8. Atelier de croitorie.
9. Atelier de modelare-machetare.
10. Atelier de transpuneri.

Instituția de învățământ superior face dovada că dispune de soft-uri corespunzătoare disciplinelor de studiu din planul de învățământ și că posedă licență de utilizare a acestora.

Instituția de învățământ superior face dovada că dispune de bibliotecă dotată cu sală de lectură și fond de carte propriu, corespunzător disciplinelor prevăzute în planurile de învățământ pe cicluri de studii universitare (licență și masterat).

Capacitatea spațiilor de învățământ pentru programul de studii supus evaluării este de: minim 1 mp./loc, în sălile de curs; minim 1,5 mp./loc, în sălile de seminar; minim 1,5 mp./loc, în sălile de lectură din biblioteci; minim 2,5 mp./loc în laboratoarele de informatică și în cele ale disciplinelor de specialitate care utilizează calculatorul; minim 4 mp./loc, în laboratoarele disciplinelor cu caracter tehnic, experimental, de proiectare etc.

Numărul de locuri în sălile de curs, seminar și laborator este corelat cu mărimea formațiilor de studiu (serii, grupe, subgrupe etc.), conform normativelor Ministerului Educației Naționale.

Se asigură desfășurarea lucrărilor aplicative la disciplinele de specialitate din planurile de învățământ în laboratoare dotate cu tehnică de calcul, astfel încât la nivelul unei formații de studiu să existe câte un calculator la cel mult 2 studenți.

Fondul de carte propriu din literatura de specialitate română și străină există într-un număr de exemplare suficient pentru a acoperi integral disciplinele din planurile de învățământ și din care cel puțin 50% reprezintă titluri de carte sau cursuri de specialitate pentru domeniul supus evaluării, apărute în ultimii 10 ani în edituri recunoscute, sau este oferit acces electronic la baze de date.

Fondul de carte din biblioteca proprie există într-un număr suficient de exemplare pentru acoperirea necesităților tuturor studenților aflați în ciclul și anul de studiu la care este prevăzută disciplina respectivă.

Bibliotecile instituției de învățământ asigură un număr suficient de abonamente la publicații și periodice românești și străine, corespunzător misiunii asumate.

1.4 Domeniul de licență: TEATRU ȘI ARTELE SPECTACOLULUI

Conform **HG nr.575 din 27 iulie 2015**, în domeniul de studii universitare de licență **Teatru și artele spectacolului** la care se adresează standardele sunt incluse următoarele programe de studii /specializări (prezentate în Tabelul 2)

Tabelul 2. Programele de studii/specializările din Domeniul de licență Teatru și artele spectacolului

Cod DL	DOMENIUL DE LICENȚĂ	PROGRAMUL DE STUDII (PS) / SPECIALIZAREA (S)	Nr. de credite (ECTS)
10	Teatru și artele spectacolului	10. Artele spectacolului (Actorie)	180
		10. Artele spectacolului (Regie)	180
		10. Artele spectacolului (Păpuși-Marionete)	180
		10. Artele spectacolului (Coregrafie)	180
		20. Teatrologie (Management cultural)	180
		20. Teatrologie (Jurnalism teatral)	180
		30. Scenografie	180

Sursa: HG nr. 654/2016 pentru modificarea și completarea Hotărârii Guvernului nr. HG nr. 376/2016 privind aprobarea Nomenclatorului domeniilor și al specializărilor/ programelor de studii universitare și a structurii instituțiilor de învățământ superior pentru anul universitar 2016-2017, în vigoare de la 23.09.2016

Programele de studiu se diferențiază între ele prin conținutul lor curricular. Ele sunt definite prin misiune și – corespunzător – prin competențele prevăzute să fie dobândite de absolvenți, conform planurilor de învățământ și a Fișelor Disciplinelor. Un program de studiu se individualizează față de celelalte programe de studiu din același domeniu prin planul său de învățământ; acesta trebuie să conțină minimum **10 % discipline de specialitate diferite** față de celelalte programe de studiu din domeniu.

1.4.1 Personalul didactic

Cadrele didactice trebuie să îndeplinească cerințele stabilite de legislația în vigoare. Posturile din ștatele de funcții se ocupă în conformitate cu *Metodologia Cadru la nivel național și cu a standardelor proprii instituției angajatoare*.

În vederea autorizăției provizorii sau a acreditării unui program de studii/ specializări, personalul didactic implicat trebuie să îndeplinească cerințele legale pentru ocuparea posturilor didactice.

Cadrele didactice de predare (lector, conferențiar, profesor) trebuie să aibă o experiență didactică în activitatea de învățământ superior, activitate de cercetare științifică și/sau creație artistică, să aibă studii doctorale, cercetări și publicații în domeniul disciplinei respective sau, după caz, realizări de prestigiu în domeniul creației artistice.

Titularii de disciplină trebuie să aibă titlul științific de doctor în domeniul disciplinelor din postul ocupat.

Cadrele didactice care conduc lucrări practice/ de laborator/ seminare trebuie să aibă pregătire și competențe în domeniul disciplinei predate.

Cadrele didactice asociate (netitularizate în învățământul superior) pot ocupa temporar maximum un post vacant din statul de funcțiuni, conform prevederilor legale. Pot fi cadre didactice asociate specialiști în domeniu, cu valoare recunoscută (performanță artistică/ studii, cercetări și publicații de specialitate).

Cadrele didactice cu grad de asistent trebuie să îndeplinească cerințele legale în vigoare legate de pregătirea pedagogică (atestat modul pedagogic/ diplomă masterat didactic).

Personalul didactic titularizat în învățământul superior poate acoperi într-un an universitar, la instituția unde are norma de bază sau la altele, numai numărul maxim de norme didactice prevăzute de legile în vigoare.

Personalul didactic titularizat în instituția de învățământ superior unde are funcția de bază, este luat în considerare la acreditare/ autorizare, pentru o singură normă didactică, conform legii.

Personalul didactic titularizat în învățământul superior conform legii, pensionat la limită de vârstă sau din alte motive, acoperă o singură normă didactică în instituția respectivă, conform legislației în vigoare.

Calculat în medie, pe întreaga instituție, pe departament sau pe program de studii, **numărul de posturi** didactice raportat la numărul de studenți este, orientativ, de **1:3**.

Calculat în medie, pe întreaga instituție, pe departament sau pe program de studii, **numărul de cadre didactice** raportat la numărul de studenți este, orientativ, de 1/5.

Numărul de cadre didactice titularizate în învățământul superior, conform normelor legale, este cel rezultat ținându-se seama atât de posturile întregi din statele de funcții, cât și de fracțiunile de posturi pe care le acoperă acestea în structura programului respectiv.

Numărul de posturi didactice ocupate cu personal peste limita de vârstă nu poate depăși, pe întreaga instituție, un procent de 20% din numărul total de posturi didactice.

Numărul de posturi pentru personalul auxiliar, raportat la numărul de posturi didactice este, în medie, pe întreaga instituție, de 1/5 – 1/7.

În vederea autorizăției de funcționare provizorie, instituția de învățământ superior trebuie să aibă, la fiecare structură instituțională/ pentru fiecare program din ciclul de licență care duce la o calificare universitară distinctă, cel puțin 50 % - 70% din totalul posturilor din statul de funcții, constituite conform normativelor legale, acoperite cu cadre didactice titularizate în învățământul superior. Dintre acestea, cel puțin 30%, trebuie să fie profesori universitari și conferențieri. Cel puțin 40% din numărul total de posturi didactice, constituite conform legii, cuprinse în statul de funcțiuni al programului trebuie să fie posturi întregi.

În vederea acreditării/evaluării periodice, instituția de învățământ superior trebuie să aibă, la fiecare structură instituțională/ pentru fiecare program de studii din ciclul de licență care duce la o calificare universitară distinctă cel puțin 50 % - 70% din totalul posturilor constituite conform normativelor legale, acoperite cu cadre didactice cu norma de bază sau cu post rezervat. Dintre acestea, cel puțin 30%, să fie profesori universitari și conferențieri universitari.

În vederea acreditării/evaluării periodice, personalul de conducere al instituției de învățământ superior (rector, prorector, decan, prodecan, precum și directorii de departament) trebuie să fie cadre didactice titularizate în învățământul superior, cu norma de bază în instituția respectivă și să nu se afle în condiții de rezervare a postului.

1.4.2 Conținutul procesului de învățământ

Procesul de învățământ la programele de studii Domeniul de licență *Teatru și artele spectacolului* are în ansamblu următorul conținut:

Tabelul 3. Centralizator al indicatorilor privind organizarea procesului de învățământ la programele de licență

INDICATOR	Nivel
1. Durata studiilor la forma de învățământ cu frecvență	3 ani = 6 semestre
2. Durata unui semestru privind activitatea didactică	14 săptămâni*

3. Numărul de ore de activitate didactică pe săptămână	20 – 25 ore
4. Numărul de ore de activitate organizată conform planului de învățământ pentru întreg ciclul al studiilor de licență	1680- 2100 ore
5. Numărul minim total de credite obligatorii	180 ECTS
6. Numărul minim de credite pe semestru	30 ECTS
7. Numărul de discipline (obligatorii+opționale) pe semestru	Min. 5
8. Stagii anuale de practică	(40/60 – 50/75 ore)
9. Durata pentru elaborarea lucrării de licență	minim 2 săptămâni
10. Numărul de credite minim alocat pentru practica de specialitate	3 ECTS
11. Numărul de credite alocate pentru promovarea examenului de licență	10 ECTS
12. Numărul de credite alocate educației fizice ca disciplină obligatorie	Min 2 ECTS
13. Raportul dintre numărul orelor de curs și cele aplicative (<i>seminare, laboratoare, proiecte, stagii de practică etc.</i>)	Raport 1/1, cu o abatere admisă de $\pm 30\%$
14. Echivalența în ore a unui credit ECTS	25 ore
15. Numărul de săptămâni sesiuni de examene pe semestru	2- 3 săpt.
16. Număr de săptămâni sesiune restanță	Min 1 săpt.
17. Numărul maxim de studenți pe serie	150
18. Numărul maxim de studenți pe grupă	15
19. Raportul maxim dintre numărul de studenți de la programul evaluat și numărul de cadre didactice care predau la program	5/1

Anul universitar este structurat pe două semestre a câte 14 săptămâni, în medie de min. 20 și max. **25** ore/ săptămână.

Acordarea la sistemul european de credite transferabile (ECTS):

- ✓ planurile de învățământ trebuie acordate cu sistemul de credite transferabile
- ✓ fiecare disciplină trebuie să aibă prevăzut în mod distinct numărul de credite alocate
- ✓ fiecare semestru are câte 30/ credite transferabile
- ✓ disciplinele facultative au puncte de credit peste cele 30/ credite ale semestrului.

Obiectivele activității didactice:

- ✓ asigurarea unei pregătiri teoretice și practico-metodice de specialitate, care să ofere absolventului cunoștințele și abilitățile necesare în domeniul teatrului și artelor spectacolului;
- ✓ formarea de specialiști în domeniul teatrului și artelor spectacolului în raport cu meseriile menționate de RNCIS dar și cu meserii noi, în concordanță cu necesitățile unei piețe a muncii dinamice.

Planuri de învățământ:

Planul de învățământ va conține *discipline fundamentale, de domeniu, de specialitate* și *complementare*, grupate la rândul lor în discipline obligatorii, opționale și facultative conform deciziei organizatorului programului de studii.

Planurile de învățământ sunt elaborate cu respectarea următoarelor cerințe:

- a) să se regăsească disciplinele conform prezentului standard;
- b) să se respecte structurile pe tipuri de discipline, conform nomenclatorului de discipline din prezentul standard;
- c) să se regăsească definirea clară și delimitarea precisă a competențelor profesionale și transversale;
- d) să fie asigurată compatibilitatea cu planurile și programele de studii similare din țări ale Uniunii Europene;

- e) să fie asigurată compatibilitatea la nivel național prin consultarea nomenclatorului de discipline stabilite.

Învățământ de licență (cu frecvență) = 3 ani; curs cu frecvență, 6 semestre – 180 ETCS.

1. **Volum** plan de învățământ = **1680** ore (20h/săpt. x 14 săpt. x 6 semestre) până la **2100** ore (25 h/săpt. x 14 săpt. x 6 semestre) ore fizice.
2. **Prelegeri** = 20 – 50 %, **activități practice, aplicative** = 80 – 50 %.

Disciplinele din planul de învățământ se grupează după *categoria formativă* și după *opționalitate*.

Ponderea disciplinelor se determină pe baza numărului orelor didactice alocate în planul de învățământ.

Aceasta se încadrează astfel:

Tabelul 4. Ponderea disciplinelor de studiu după categoria formativă

Tip disciplină	Notăție	Pondere %
Discipline fundamentale	DF	20-25%
Discipline din domeniu	DD	20-25%
Discipline de specialitate	DS	50-50 %
Discipline complementare	DC	10-20%
Total		100%

Tabelul 5. Ponderea orelor de activitate didactică după opționalitate

Tip disciplină	Notăție	Pondere %
Discipline obligatorii	DO	Min 70 %
Discipline opționale (la alegere)	DA	Max 30%
Discipline facultative	DF	max 10 %
Total		100% +DF

1.4.2.1 Discipline fundamentale (generale)

Nr. crt.	Disciplina	Tipul disciplinei
1.	Istoria teatrului universal și a artelor spectacolului	obligatorie
2.	Istoria teatrului românesc și a artelor spectacolului	obligatorie
3.	Istoria filosofiei/ Estetică/ Estetica teatrului	obligatorie/ opțională/ facultativă
4.	Istoria artelor plastice	obligatorie/ opțională/ facultativă
5.	Istoria culturii și civilizației	obligatorie/ opțională/ facultativă
6.	Teoria dramei	obligatorie/ opțională/ facultativă
7.	Istoria filmului	obligatorie/ opțională/ facultativă
8.	Dramaturgie/ Analiza textului dramatic	obligatorie/ opțională/ facultativă
9.	Istoria muzicii; istoria dansului	obligatorie/ opțională/ facultativă

Observație: Acest grup de discipline este comun pentru toate domeniile de studii universitare de licență care sunt cuprinse într-un domeniu fundamental. Dintre disciplinele cuprinse în tabel, pot fi alese cele considerate corespunzătoare programului de studiu. Titulatura, succesiunea și tipul disciplinelor fundamentale (generale) în planul de învățământ sunt orientative.

1.4.2.2 Discipline de domeniu

Nr. crt.	Disciplina	Tipul disciplinei
1.	Analiza procesului scenic/Spectacologie	obligatorie/ opțională/ facultativă
2.	Managementul proiectului cultural	obligatorie/ opțională/ facultativă
3.	Producție și antreprenoriat cultural	obligatorie/ opțională/ facultativă
4.	Introducere în arta actorului	obligatorie/ opțională/ facultativă
5.	Metodica cercetării în domeniu /Elaborarea tezei de licență	obligatorie/ opțională/ facultativă
6.	Atelier de creație teatrală	obligatorie/ opțională/ facultativă
7.	Educație vizuală/Stiluri în decor și costume	obligatorie/ opțională/ facultativă

Observație: Acest grup de discipline este comun pentru toate programele de studii universitare de licență care sunt cuprinse în domeniul de studii Teatru și Artele spectacolului. Dintre disciplinele cuprinse în tabel, pot fi alese cele considerate corespunzătoare programului de studiu. Titulatura, succesiunea și tipul disciplinelor în planul de învățământ sunt orientative. Pe lângă aceste discipline, pot exista și altele, cu condiția ca apartenența la domeniul Teatru și Artele spectacolului să reiasă cu claritate din fișa disciplinei.

1.4.2.3 Discipline de specialitate**1.4.2.3.1 Discipline de specialitate – Artele spectacolului (Actorie)**

Nr. crt.	Disciplina	Tipul disciplinei
1.	Arta actorului	obligatorie
2.	Arta actorului de film	obligatorie/ opțională
3.	Antrenamentul vorbirii scenice	obligatorie
4.	Antrenamentul mișcării scenice/Expresie corporală, dans	obligatorie
5.	Cunoștințe muzicale/ritmică/instrument	obligatorie/ opțională
6.	Lupte scenice	obligatorie/ opțională
7.	Mască și machiaj	obligatorie/ opțională

Observație: Titulatura, succesiunea și tipul disciplinelor de specialitate din planul de învățământ sunt orientative. Pe lângă aceste discipline, pot exista și altele, cu condiția ca apartenența la specializarea/ programul de studii Artele spectacolului (Actorie) să reiasă cu claritate din fișa disciplinei.

1.4.2.3.2 Discipline de specialitate – Artele spectacolului (Regie de teatru)

Nr. crt.	Disciplina	Tipul disciplinei (obligatorie/ opțională)
1.	Light design	obligatorie
2.	Regie radio și tv	obligatorie/ opțională
3.	Regie teatru	obligatorie
4.	Ritmică/ teoria muzicii/ forme muzicale	obligatorie/ opțională
5.	Scenografie	obligatorie
6.	Sound design	obligatorie

7.	Tehnologii digitale în spectacol/Tehnici multimedia	obligatorie/ opțională
----	---	------------------------

Observație: Titulatura, succesiunea și tipul disciplinelor de specialitate din planul de învățământ sunt orientative. Pe lângă aceste discipline, pot exista și altele, cu condiția ca apartenența la specializarea/ programul de studii Artele spectacolului (Actorie) să reiasă cu claritate din fișa disciplinei.

1.4.2.3.3 Discipline de specialitate – Artele spectacolului (Păpuși-Marionete)

Nr. crt.	Disciplina	Tipul disciplinei
1.	Antrenamentul mișcării scenice /Expresie corporală, dans	obligatorie
2.	Antrenamentul vorbirii scenice	obligatorie
3.	Arta actorului	obligatorie
4.	Arta mânăuirii marionetei	obligatorie
5.	Arta mânăuirii păpușii	obligatorie
6.	Construcție obiect animat	obligatorie
7.	Cunoștințe muzicale/ritmică/instrument	obligatorie/ opțională
8.	Mască și machiaj	obligatorie/ opțională

Observație: Titulatura, succesiunea și tipul disciplinelor de specialitate din planul de învățământ sunt orientative. Pe lângă aceste discipline, pot exista și altele, cu condiția ca apartenența la specializarea/ programul de studii Artele spectacolului (Actorie) să reiasă cu claritate din fișa disciplinei.

1.4.2.3.4 Discipline de specialitate – Artele spectacolului (Coregrafie)

Nr. crt.	Disciplina	Tipul disciplinei
1.	Artă coregrafică	obligatorie
2.	Biologia mișcării	obligatorie/ opțională
3.	Dans clasic	obligatorie
4.	Dans de caracter	obligatorie
5.	Dans modern	obligatorie
6.	Light design	obligatorie/ opțională
7.	Ritmică/ teoria muzicii/ forme muzicale	obligatorie/ opțională
8.	Scenografie	obligatorie/ opțională
9.	Sound design	obligatorie/ opțională

Observație: Titulatura, succesiunea și tipul disciplinelor de specialitate din planul de învățământ sunt orientative. Pe lângă aceste discipline, pot exista și altele, cu condiția ca apartenența la specializarea/ programul de studii Artele spectacolului (Actorie) să reiasă cu claritate din fișa disciplinei.

1.4.2.3.5 Discipline de specialitate – Teatologie (Management cultural)

Nr. crt.	Disciplina	Tipul disciplinei
1.	Management și Marketing cultural	obligatorie
2.	Managementul proiectului cultural	obligatorie

3.	Publicitate/Secretariat literar.	Obligatorie/opțională
4.	Strategii culturale	obligatorie/ opțională
5.	Studii de public	obligatorie/ opțională
6.	Teatrologie/ Studii teatrale/ Teoria teatrului	obligatorie
7.	Teoria culturii	obligatorie/ opțională

Observație: Titulatura, succesiunea și tipul disciplinelor de specialitate din planul de învățământ sunt orientative.

1.4.2.3.6 Discipline de specialitate – Teatrologie (Jurnalism teatral)

Nr. crt.	Disciplina	Tipul disciplinei
1.	Cronică/analiză de spectacol	obligatorie
2.	Dramaturgie/Scenaristică	Obligatorie
3.	Mijloace de comunicare audio-vizuală	obligatorie
3.	Noile media	obligatorie/ opțională
4.	Prelucrarea textului de spectacol	Obligatorie
5.	Scritură creativă	obligatorie/ opțională
6.	Sociologia culturii	obligatorie/ opțională
7.	Teatrologie/ Studii teatrale/ Teoria teatrului	obligatorie
8.	Teoria și practica presei (presă scrisă, radio, tv)	obligatorie

Observație: Titulatura, succesiunea și tipul disciplinelor de specialitate din planul de învățământ sunt orientative. Pe lângă aceste discipline, pot exista și altele, cu condiția ca apartenența la specializarea/ programul de studii Teatrologie (Jurnalism teatral) să reiasă cu claritate din fișa disciplinei.

1.4.2.3.7 Discipline de specialitate – Scenografie

Nr. crt.	Disciplina	Tipul disciplinei
1.	Artă scenografică	obligatorie
2.	Atelier plastic (desen, culoare, compoziție)	obligatorie
3.	Design de costum/Costum	obligatorie
4.	Geometrie plană și descriptivă	obligatorie
5.	Light design	obligatorie
6.	Machete, dispozitive, instalații	obligatorie
7.	Prelucrarea imaginii pe computer	obligatorie/ opțională
8.	Scenografie de film și tv	obligatorie/ opțională
9.	Scenotehnică	obligatorie

Observație: Titulatura, succesiunea și tipul disciplinelor de specialitate din planul de învățământ sunt orientative. Pe lângă aceste discipline, pot exista și altele, cu condiția ca apartenența la specializarea/ programul de studii Teatrologie (Jurnalism teatral) să reiasă cu claritate din fișa disciplinei.

1.4.2.4 Discipline complementare

Nr. crt.	Disciplina	Tipul disciplinei
1.	Limbă străină	obligatorie

2.	Educație fizică	obligatorie
3.	Redactare și procesare digitală (text, imagine, multimedia)	obligatorie/ opțională
4.	Sociologie/ Axiologie	opțională/ facultativă
5.	Pedagogia artei/ Arta în educație	opțională/ facultativă
6.	Educație digitală	opțională/ facultativă

Observație: Titulatura, succesiunea și tipul disciplinelor complementare din planul de învățământ sunt orientative. Vor fi selectate discipline care corespund profilului specializării. Lista de mai sus poate fi completată cu alte discipline din domeniul Teatru și Artele spectacolului. De asemenea, disciplinele fundamentale, care nu au fost alese ca atare pentru planul de învățământ al unui program de studiu, pot deveni discipline complementare ale acelui program.

Alte observații privind disciplinele pe programe de studii:

Pentru toate programele de studii din domeniul **Teatru și artele spectacolului**, titlurile disciplinelor pot fi diferite, dar trebuie să reflecte, conform Fișei disciplinei, conținutul formativ al domeniului și al specializării.

1.4.3 Conținutul fișelor disciplinelor

Fișele disciplinelor se vor elabora în concordanță cu macheta metodologiei de implementare a Cadrului național al calificărilor din învățământul superior (RNCIS). Acestea trebuie să conțină, pentru fiecare semestru, cadrul general al disciplinei (denumire, cod, an de studii, semestru, tipul de evaluare, regimul disciplinei, număr de ore și de credite ETCS, numele și funcția titularului de curs etc.), obiectivele și competențe (generale și specifice ale) disciplinei, conținutul disciplinei (tematică și bibliografie), modul de desfășurare a aplicațiilor practice, modalitățile de evaluare, cerințe minimale și maxime pentru promovare.

Disciplinele facultative, indiferent de semestrul de studii în care sunt prevăzute în planul de învățământ, se încheie cu formă de evaluare, iar punctele credit care li se atribuie sunt peste cele 30 ale semestrului respectiv.

1.4.4 Practica

În programul de studii universitare de licență pentru care s-a elaborat planul de învățământ sunt prevăzute stagii de practică de 2 – 3 săptămâni pe an (poate fi prevăzută în planul de învățământ săptămânal sau stagiul de practică modulat). Formele de practică semestrială și stagiile de practică corespund profilului și misiunii declarate pentru domeniul **Teatru și artele spectacolului**. Acestea trebuie reglementate prin acorduri de colaborare/ contracte/ parteneriate cu instituții, baze de practică sau se efectuează în propriul studio de cercetare și creație teatrală și au la bază Caietul de practică, care se completează de studenți și se avizează semestrial de către coordonatorul/ tutorele de practică și instituția gazdă, după caz. Conform legislației, la specializările din domeniul **Teatru și artele spectacolului** stagiile de practică pot fi asimilate și cu atelierele de creație.

Pentru practica de specialitate se elaborează fișa disciplinei în care se precizează clar misiunea practicii, tematica și obiectivele, precum și sarcinile studentului.

1.4.5 Rezultatele învățării

Rezultatele predării și învățării trebuie să constituie obiectivele principale ale alcătuirii curriculei universitare (plan de învățământ și fișa disciplinei). Facultatea are un regulament propriu privind evaluarea și notarea studenților, aprobat de Senatul universității, care este aplicat în mod riguros și consecvent. Procedeele de examinare și evaluare a studenților sunt centrate pe rezultatele

învățării și anunțate studenților din timp și în detaliu. La examinare participă, pe lângă titularul cursului, cel puțin încă un alt cadru didactic de specialitate.

Instituția de învățământ care solicită evaluarea externă a unui program de studiu trebuie să facă dovada că dispune de mecanisme pentru analiza periodică a cunoașterii transmise și asimilate de către studenții la studiile de licență/master și pentru analiza schimbărilor care se produc în profilurile calificărilor; perioada analizei nu trebuie să depășească durata unui ciclu de școlarizare.

Instituția de învățământ trebuie să ofere informații și date despre calificările, programele de studiu, diplomele, personalul didactic și de cercetare, facilitățile oferite studenților și despre orice aspecte de interes pentru public, în general, și pentru studenți, în special (de exemplu: Regulament de formare profesională a studenților, Regulament de acordare a burselor și a altor forme de sprijin material pentru studenții la studiile de licență/master).

Cunoștințele, competențele, deprinderile și abilitățile dobândite de studenți trebuie să fie suficiente pentru a le permite la absolvire angajarea pe piața muncii, dezvoltarea unor proiecte de creație individuale sau de grup ca artiști independenți (*freelancer*) sau continuarea studiilor în ciclul următor.

Instituția de învățământ trebuie să dispună de programe de stimulare a studenților performanți, precum și de programe de recuperare a celor cu dificultăți în învățare.

1.4.5.1 Evaluarea studenților

Formele de evaluare prevăzute în planul de învățământ sunt: examenul, colocviul, verificarea pe parcurs și prezentarea proiectului. La disciplinele care au o componentă practică/proiect, colocviul/examenul practic/proiectul este obligatoriu.

Instituția de învățământ are un regulament privind evaluarea și notarea studenților, care este aplicat în mod riguros și consecvent. Toate examenele se desfășoară în prezența cadrului didactic titular de curs și, după caz, a cel puțin încă unui cadru didactic de specialitate.

Fiecare activitate didactică, de cercetare sau practică cuprinsă în planul de învățământ al unei program de studii se încheie cu o evaluare finală. Rezultatele evaluării se concretizează în note de la 1 la 10, exprimate în numere întregi, nota minimă de promovare fiind 5. Se respectă modalitatea de examinare prevăzută în Fișa disciplinei.

Rezultatele obținute de studenți pe parcursul pregătirii sunt înregistrate în conformitate cu legislația în vigoare, în formulare omologate în acest sens (cataloge, centralizatoare, registre matricole, foi matricole).

Instituția de învățământ trebuie să aibă un sistem informatic de colectare, prelucrare și analiză a datelor cu privire la rezultatele/ notele obținute de studenți.

Instituția de învățământ superior trebuie să facă dovada existenței unor programe de stimulare pentru studenții cu performanțe înalte și programe de recuperare a studenților cu dificultăți în învățare.

Cel puțin 50% din formele de verificare sunt examene/an.

La terminarea studiilor de licență, studentul din domeniul *Teatru și artele spectacolului* va avea asigurate competențele specifice prevăzute de RNCIS și va putea exercita profesii potrivit COR. Acestea vor fi precizate în Suplimentul la Diplomă.

1.4.5.2 Elaborarea lucrării de finalizare a studiilor

Studiile universitare de licență se încheie cu un examen de licență/diplomă. Examenul de licență/diplomă, se susține în conformitate cu *Ordinul Ministrului privind cadrul general de*

organizare a examenelor de finalizare a studiilor în învățământul superior și pe baza unei metodologii/proceduri proprii aprobate anual de Senatul universității.

Instituția, în baza Metodologiei cadru, are elaborat propriu regulament pentru organizarea examenului de licență, care va cuprinde: descrierea probei privind evaluarea cunoștințelor fundamentale și de specialitate, și descrierea condițiilor de susținere a examenului practic de creație care stă la baza redactării lucrării de licență. În cazul specializărilor teoretice regulamentul va cuprinde și modalitățile și procedurile prin care se asigură originalitatea conținutului lucrării de licență.

În metodologiile/procedurile interne ale instituției de învățământ proprii sunt prevăzute condițiile de acceptare a lucrărilor de licență. Cadrul didactic coordonator răspunde solidar cu candidatul în legătură cu asigurarea autenticității lucrării. Este recomandabil ca lucrările de licență să fie verificate cu un soft antiplagiat, iar universitățile stabilesc care este procentul de similitudine acceptat.

Lucrarea de diplomă are un număr de minimum 25 pagini, exceptând ilustrațiile, completate, după caz, de proiectul profesional/artistic. Conținutul și metodologia examenului de licență se stabilesc de departamentele de specialitate în funcție de fiecare program de studiu și se aprobă de Senatul universitar.

Temele lucrărilor de licență/ diplomă trebuie să se situeze în interiorul problematicei specializării respective. Lucrarea de licență/ diplomă se realizează sub îndrumarea cadrelor didactice titulare din instituția respectivă (lector/ conferențiar/ profesor universitar).

Tematica propusă pentru lucrările de licență, precum și tratarea acestora trebuie orientate spre latura artistică și practică a activității (în cazul specializărilor *Artele spectacolului* și *Scenografie*) și spre latura de cercetare și reflectare a fenomenului teatral (în cazul specializării *Teatrologie – Management cultural* și *Jurnalism teatral*).

- ❑ Susținerea Lucrării de licență/ diplomă este precedată, la specializările *Artele spectacolului* și *Scenografie*, de prezentarea publică prealabilă a spectacolului/ rolului de absolvire.
- ❑ Lucrarea de licență/ diplomă se realizează sub îndrumarea cadrelor didactice titulare din instituția respectivă (lector/ conferențiar/ profesor universitar), sau a unui alt cadru didactic titular al unui alte universități acreditate din țară sau din străinătate dacă, conținutul și tema lucrării impune, cu aprobarea prealabilă a *Consiliului facultății*.

1.4.5.3 Examenul de licență

Modul de organizare și conținutul examenului de finalizare a studiilor se bazează pe un examen sumativ, care certifică asimilarea competențelor cognitive și profesionale conform calificării universitare. Se respectă criteriile generale stabilite de Legea învățământului și de Ministerul Educației Naționale și Cercetării Științifice.

În planul de învățământ al anului III (semestrul 6) trebuie prevăzute ore destinate elaborării lucrării de licență.

Tematica examenului de licență și bibliografia se publică pe site-ul web al instituției de învățământ superior, cu cel puțin 6 luni înainte de susținerea examenului. Se recomandă includerea în tematica probei de evaluare a cunoștințelor fundamentale și de specialitate.

Examenul de licență conține 2 probe:

- a. evaluarea cunoștințelor fundamentale și de specialitate prin care se relevă capacitatea candidaților de a aplica creator cunoștințele însușite și aptitudinile viitorului artist profesionist/specialist;
- b. susținerea unui spectacol/ rol/ mapă profesională și a lucrării de licență.

Pentru fiecare probă de examen, nota minimă este **5 (cinci)**. Nota minimă a promovării examenului de licență este **6 (șase)**.

1.4.6 Studenții. Numărul maxim de studenți care pot fi școlarizați

1.4.6.1 Admiterea

Admiterea se organizează în conformitate cu legislația în vigoare, precum și cu metodologiile proprii instituției. Instituția aplică o politică transparentă a recrutării și admiterii studenților, respectând principiul egalității șanselor tuturor candidaților fără nicio discriminare.

Studenții înmatriculați au încheiat cu instituția un Contract de studii, în care sunt prevăzute drepturile și obligațiile părților.

Instituția formulează propria politică de recrutare și admitere a studenților și o aplică în mod transparent și riguros, respectând principiul egalității șanselor tuturor candidaților, fără nici o discriminare. Metodologiile de admitere proprii pentru fiecare specializare sunt stabilite de fiecare instituție în parte și aprobate de Senatul universitar și sunt anunțate public cu cel puțin 6 luni înainte de aplicare.

Prin concurs, pentru toate specializările:

- Probe de aptitudini
- Probe de cunoștințe/ discipline teoretice, de specialitate și limitrofe domeniului
- Interviu/ scrisoare de motivație și alte forme de (pre-)selecție prin concurs

Observație: Instituția de învățământ superior care organizează admiterea poate opta pentru o variantă proprie, care să combine unul sau mai multe dintre criteriile mai sus menționate.

1.4.6.2 Criterii pentru stabilirea numărului maxim de studenți care pot fi școlarizați

În funcție de specificul programului de studiu, instituția stabilește acel raport pe care îl consideră optim pentru obiectivele și nivelul propriu al calității academice între numărul de cadre didactice titulare cu norma de bază în universitate și numărul total de studenți înmatriculați, în conformitate cu bunele practici universitare în domeniul în care se încadrează programul de studii. În evaluarea calității, se consideră că un cadru didactic are norma de bază într-o singură universitate.

Raportul dintre numărul total de studenți (din întregul ciclu de școlarizare de licență și master, înmatriculați la formele de învățământ IF, IFR sau/și ID) și numărul total al cadrelor didactice (cu contract individual de muncă pe durată nedeterminată sau determinată, respectiv titulari + asociați), la nivelul tuturor programelor de studii universitare de licență din domeniul Teatru și aretele spectacolului este maximum 7/1¹².

Formațiile de studiu (serii, grupe, subgrupe) sunt astfel dimensionate încât să asigure desfășurarea eficientă a procesului de învățământ:

- seria de curs, **maximum 100 studenți**¹³;
- grupa de studenți, **maximum 15 studenți**.

Taxele de școlarizare ale studenților sunt calculate în concordanță cu costurile medii de școlarizare pe an universitar din învățământul public finanțat de la buget și au la bază o fundamentare detaliată. Taxele de școlarizare și cele adiționale (*taxe de susținere a examenului de licență, taxele de eliberare a diferitelor duplicate la anumite documente, etc.*), aferente anului

¹² În aceeași instituție, un cadru didactic se poate regăsi la mai multe programe de licență din domeniul Teatru și aretele spectacolului și/sau Cinematografie și media.

¹³ Numărul maxim de studenți dintr-o serie de studii este condiționat suplimentar de baza materială a facultății /universității (capacitatea și dotarea sălilor de predare).

universitar în curs, fac parte integrantă din contractul de studii, nu pot fi modificate în timpul anului universitar, sunt aprobate de Senatul Universității și sunt făcute publice, inclusiv pe site-ul instituției.

1.4.7 Cercetarea științifică

Facultatea sau departamentul coordonator al programului de studii universitare de licență dispune de un plan de cercetare științifică/ creație artistică, care este integrat în planul de cercetare al instituției de învățământ superior.

Temele de cercetare/ creație artistică cuprinse în plan se înscriu în aria domeniului de licență *Teatru și artele spectacolului* sau în domenii conexe.

Cadrele didactice de specialitate desfășoară activități de cercetare și creație în concordanță cu programa didactică a disciplinelor predate, publică studii de specialitate în reviste de interes național și internațional, precum și studii în volume personale sau cu mai mulți autori, și/sau au creații artistice reprezentative la nivel național și internațional.

Astfel:

- ☐ Activitatea de cercetare științifică și de creație artistică trebuie atestată prin documente.
- ☐ Rezultatele cercetării științifice și de creație artistică pot fi valorificate prin lucrări științifice comunicate în sesiuni și simpozioane, organizate în țară sau în străinătate, publicate în reviste de specialitate cotate, spectacole, recitaluri, expoziții, filme, roluri reprezentative etc.
- ☐ Facultatea organizează periodic, cu cadrele didactice, cercetătorii/ artiștii și absolvenții, sesiuni științifice, simpozioane, conferințe, mese rotunde, stagioni artistice, festivaluri de nivel național și internațional.
- ☐ Universitatea/ Facultatea/ Departamentul dispune de un centru de cercetare științifică în domeniu, cu rezultate recunoscute de comunitatea științifică/ artistică.
- ☐ Activitatea științifică și artistică trebuie să se desfășoare conform unui plan de cercetare propriu, respectiv de manifestări teatrale, atestat prin documente aflate la departamente, la facultate, la centrele de cercetare sau la studiourile de spectacole și postate pe *site-ul* instituției de învățământ superior.
- ☐ Este necesară o concordanță deplină între domeniul de cercetare/ de creație artistică și profilul în care se desfășoară activitățile de învățământ.
- ☐ Cercetarea și creația în domeniul Teatrului trebuie să fie de cel puțin 70% din volumul total al cercetării (30% din domenii înrudite).
- ☐ Activitățile metodice desfășurate în activitatea de creație artistică de performanță și experiment pot fi asimilate cu cercetarea științifică, de asemenea și materialele didactice elaborate pentru uzul studenților de la toate ciclurile de învățământ (licență, masterat, doctorat).
- ☐ Rezultatele cercetării științifice și de creație artistică vor trebui valorificate prin lucrări științifice comunicate în sesiuni și simpozioane, organizate în țară sau în străinătate, publicate în reviste de specialitate cotate, spectacole, recitaluri, expoziții, filme, roluri reprezentative și beneficiind de referințe critice în publicistica de specialitate.
- ☐ Facultatea organizează periodic, cu cadrele didactice, cercetătorii/ artiștii și absolvenții, sesiuni științifice, simpozioane, conferințe, mese rotunde, stagioni artistice, festivaluri de nivel național și internațional.
- ☐ Universitatea/ Facultatea/ Departamentul dispune de un centru de cercetare științifică în domeniu, cu rezultate recunoscute de comunitatea științifică/ artistică Pentru acreditare, este necesar să existe proiecte de colaborare cu universități sau instituții de profil din țară sau străinătate în domeniul cercetării științifice și/sau al creației artistice, granturi de cercetare etc.

- ❑ Se recomandă ca Instituția de învățământ academic să posede minimum o publicație proprie cu apariție regulată, acreditată CNCS, care să reflecte activitatea de cercetare/ creație artistică a cadrelor didactice și a studenților de la ciclurile de învățământ masterat, doctorat.

1.4.8 Baza materială

Proprie sau pusă la dispoziție prin închiriere, baza materială trebuie să asigure îndeplinirea obiectivelor procesului de învățământ și al celui de cercetare științifică și creație artistică.

Spațiul de învățământ trebuie să fie asigurat prin săli adecvate ca mărime, suficiente numeric, conform formațiilor de studiu stabilite.

- ❑ Spațiile de învățământ trebuie să asigure:
  - săli de curs: aproximativ 1m²/student;
  - săli de seminar: aproximativ 1,5 m²/student;
  - laboratoare didactice, ateliere: aproximativ 4 m²/student;
  - laboratoarele care asigură pregătirea generală a studenților în domeniul informaticii și programării sau cele destinate altor materii din aria curriculară care presupun utilizarea aparaturii informatice trebuie dotate astfel încât, la nivelul unei formații de studiu să poată lucra maximum 2 studenți la același calculator.
- ❑ Instituția trebuie să dispună de săli/ ateliere/ spații teatrale și expoziționale adecvate reprezentațiilor publice, spectacolelor, recitalurilor, expozițiilor, colocviilor.
- ❑ Atelierele de creație și interpretare trebuie să fie dotate cu recuzită, aparatură adecvată și mobilier uzual.
- ❑ Instituția trebuie să aibă capacitatea de a oferi studenților spre folosință în procesul de învățământ un fond necesar de aparatură tehnică de specialitate, precum și accesoriile aferente.
- ❑ Instituția trebuie să dispună de o infrastructură minimală (propuneri):
  - *studio de teatru*;
  - *sală de balet*;
  - *sală de educație fizică* (mișcare scenică), *scrimă și lupte scenice*;
  - *laborator de fonoaudiologie dotat cu un echipament special*;
  - *laborator de educație muzicală* (dotat minimal cu un pian);
  - *laboratoare cu dotări proprii fiecărei specializări*;
  - *laborator de informatică*.
  - *studio* propriu al specializării dotat corespunzător (acolo unde există, pentru fiecare dintre specializările *Regie teatru*, *Păpuși și marionete*, *Scenografie*)
  - laborator de secretariat literar;
  - laborator de informatică (media);
  - laborator metodologic – dotat cu echipament specific cercetărilor pedagogice din sfera artelor spectacolului (psihopedagogie teatrală, pedagogie coregrafică etc.)
  - Alte laboratoare/ ateliere necesare activității didactice, care nu sunt obligatorii pentru autorizarea provizorie sau acreditare, pot fi realizate prin colaborări cu instituții de profil: laborator de logofonologie; studio video; ateliere în profil teatral (perucherie, croitorie, machiaj, tâmplărie); mini-studio de televiziune, cu posibilitatea deprinderii actoriei de film și televiziune sau a activității de redactor/ reporter în domeniul mass-media: știri, mediator TV, dublaj, Teleplay; laborator de fotografie (alb/ negru și color) pentru probe actori, montaj.
- ❑ Laboratoarele existente trebuie să aibă asigurată dotarea corespunzătoare pentru un an în avans față de planul de școlarizare.

Instituția de învățământ superior face dovada că dispune de *soft-uri* specializate, corespunzătoare disciplinelor de studiu din planul de învățământ și că posedă licență de utilizare a acestora.

Biblioteci și mediateci

Instituția de învățământ superior face dovada că dispune de bibliotecă dotată cu sală de lectură și fond de carte propriu, corespunzător disciplinelor prevăzute în planurile de învățământ pe cicluri de studii universitare (licență și masterat), Mediatecă cu Cd-uri, DVD-uri, aparatură multimedia. Numărul de locuri în sălile de curs, seminar și laborator este corelat cu mărimea formațiilor de studiu (serii, grupe, subgrupe etc.), conform normativelor MENCS.

- ☐ Biblioteca și mediateca trebuie să dispună de fond de carte de specialitate mereu înprospătat, materiale audiovizuale, filmotecă, videotecă etc., cu asigurarea funcționalității și a condițiilor adecvate de conservare.
- ☐ Materialul bibliografic aflat în biblioteca proprie trebuie să acopere integral disciplinele prevăzute în planul de învățământ cu un număr suficient de exemplare.
- ☐ Minimum 50% din materialul bibliografic să fie reprezentat de titluri de carte sau cursuri universitare.
- ☐ Instituția trebuie să posede, în bibliotecă, un fond de publicații cuprinzând:
  - scenarii;
  - piese de teatru;
  - albume de specialitate;
  - periodice de specialitate (românești și străine), preferabil și în format electronic;
  - cursuri, tratate, cărți și lucrări de specialitate etc.
- ☐ Pentru autorizarea de **funcționare provizorie** bibliotecile trebuie să fie dotate cu săli de lectură pentru cel puțin 5% din numărul total al studenților dintr-un ciclu de studii, iar pentru **acreditare** pentru cel puțin 10% din numărul total al studenților.
- ☐ Pentru autorizarea de **funcționare provizorie** fondul de carte trebuie să fie în proporție de 1/10 studenți iar pentru **acreditare** de 1/5 studenți.

1.5 Domeniul de licență CINEMATOGRAFIE ȘI MEDIA

Conform **HG nr. 158 din 2018**, în domeniul de studii universitare de licență **CINEMATOGRAFIE ȘI MEDIA** la care se adresează standardele sunt incluse următoarele programe de studii /specializări (prezentate în Tabelul 2)

Tabelul 2. Programele de studii/specializările din domeniul de licență Cinematografie și Media

Cod DL	DOMENIUL DE LICENȚĂ	PROGRAMUL DE STUDII (PS) / SPECIALIZAREA (S)	Nr. de credite (ECTS)
20	Cinematografie și media	10. Cinematografie, fotografie, media (regie de film și tv)	180
		10. Cinematografie, fotografie, media (imagine de film și tv)	180
		10. Cinematografie, fotografie, media (multimedia: sunet-montaj)	180
		10. Cinematografie, fotografie, media (comunicare audiovizuală: scenaristică, publicitate-media)	180
		10. Cinematografie, fotografie, media (animație)	180
		20. Filmologie	180
		30. Fotografie*	180

Sursa: **HG nr. 158/2018** privind aprobarea Nomenclatorului domeniilor și al specializărilor/ programelor de studii universitare și a structurii instituțiilor de învățământ superior pentru anul universitar 2018-2019, în vigoare de la 23.09.2016

* Pentru programul de studii universitare de licență Fotografie există aprobarea ANC pentru includerea în nomenclator; programul nu figurează în HG nr. 158/2018.

Programele de studiu se diferențiază între ele prin conținutul lor curricular. Ele sunt definite prin misiune și – corespunzător – prin competențele prevăzute să fie dobândite către de absolvenți, conform planurilor de învățământ și a Fișelor Disciplinelor. Un program de studiu se individualizează față de celelalte programe de studiu din același domeniu prin planul său de învățământ; acesta trebuie să conțină minimum **10 % discipline de specialitate diferite** față de celelalte programe de studiu din domeniu.

1.5.1 Personalul didactic

Cadrele didactice trebuie să îndeplinească cerințele stabilite de legislația în vigoare. Posturile din statele de funcții se ocupă în conformitate cu *Metodologia Cadru la nivel național și cu a standardelor proprii instituției angajatoare*.

Cadrele didactice de predare (lector, conferențiar, profesor) trebuie să aibă o experiență didactică în activitatea de învățământ superior, activitate de cercetare științifică și creație artistică, să aibă studii doctorale, cercetări și publicații în domeniul disciplinei respective sau, după caz, realizări de prestigiu în domeniul creației artistice.

Titularii de disciplină trebuie să aibă titlul științific de doctor în domeniul disciplinelor din postul ocupat.

Cadrele didactice care conduc lucrări practice/ de laborator/ seminare trebuie să aibă pregătire și competențe în domeniul disciplinei predate.

Cadrele didactice asociate (netitularizate în învățământul superior) pot ocupa temporar maximum un post vacant din statul de funcțiuni, conform prevederilor legale. Pot fi cadre didactice asociate specialiști în domeniu, cu valoare recunoscută (performanță artistică/ studii, cercetări și publicații de specialitate).

Cadrele didactice cu grad de asistent trebuie să îndeplinească cerințele legale în vigoare legate de pregătirea pedagogică (atestat modul pedagogic/ diplomă masterat didactic).

Personalul didactic titularizat în învățământul superior poate acoperi într-un an universitar, la instituția unde are norma de bază sau la altele, numai numărul maxim de norme didactice prevăzute de legile în vigoare.

Personalul didactic titularizat în instituția de învățământ superior unde are funcția de bază, este luat în considerare la acreditare/ autorizare, pentru o singură normă didactică, conform legii.

Personalul didactic titularizat în învățământul superior conform legii, pensionat la limită de vârstă sau din alte motive, acoperă o singură normă didactică în instituția respectivă, conform legislației în vigoare.

Calculat în medie, pe întreaga instituție, pe departament sau pe program de studii, **numărul de posturi** didactice raportat la numărul de studenți este, orientativ, de **1:3**.

Numărul de cadre didactice titularizate în învățământul superior, conform normelor legale, este cel rezultat ținându-se seama atât de posturile întregi din statele de funcții, cât și de fracțiunile de posturi pe care le acoperă acestea în structura programului respectiv.

Numărul de posturi didactice ocupate cu personal peste limita de vârstă nu poate depăși, pe întreaga instituție, un procent de 20% din numărul total de posturi didactice.

Numărul de posturi pentru personalul auxiliar, raportat la numărul de posturi didactice este, în medie, pe întreaga instituție, de 1/5 – 1/7

În vederea autorizăției de funcționare provizorie, instituția de învățământ superior trebuie să aibă, la fiecare structură instituțională/pentru fiecare program din ciclul de licență care duce la o calificare universitară distinctă, între 50 % - 70% din totalul posturilor din statul de funcții, constituite conform normativelor legale, acoperite cu cadre didactice titularizate în învățământul superior. Dintre acestea, cel puțin 30% trebuie să fie profesori universitari și conferențieri. Cel puțin 40% din numărul total de posturi didactice, constituite conform legii, cuprinse în statul de funcțiuni al programului trebuie să fie posturi întregi.

În vederea acreditării/evaluării periodice, instituția de învățământ superior trebuie să aibă, la fiecare structură instituțională/ pentru fiecare program de studii din ciclul de licență care duce la o calificare universitară distinctă cel puțin 50 % - 70% din totalul posturilor constituite conform normativelor legale, acoperite cu cadre didactice cu norma de bază sau cu post rezervat. Dintre acestea, cel puțin 30%, să fie profesori universitari și conferențieri universitari.

În vederea acreditării/evaluării periodice, personalul de conducere al instituției de învățământ superior (rector, prorector, decan, prodecan, precum și directorii de departament) trebuie să fie cadre didactice titularizate în învățământul superior, cu norma de bază în instituția respectivă și să nu se afle în condiții de rezervare a postului.

1.5.2 Conținutul procesului de învățământ

Procesul de învățământ la programele de studii din domeniul de licență *Cinematografie și media* are următorul conținut:

Tabelul 3. Centralizator al indicatorilor privind organizarea procesului de învățământ la programele de licență

INDICATOR	Nivel
1. Durata studiilor la forma de învățământ cu frecvență	3 ani = 6 semestre
2. Durata unui semestru privind activitatea didactică	14 săptămâni*
3. Numărul de ore de activitate didactică pe săptămână	20 – 25 ore
4. Numărul de ore de activitate organizată conform planului de învățământ pentru întreg ciclu al studiilor de licență (inclusiv practica artistică de specialitate)	Min. 1680 – max. 2100 ore
5. Numărul minim total de credite obligatorii	180 ECTS
6. Numărul minim de credite pe semestru	30 ECTS
7. Numărul de discipline (obligatorii+opționale) pe semestru	Min. 5
8. Stagii anuale de practică	2 – 3 săptămâni (40/60 – 50/75 ore)
9. Durata pentru elaborarea lucrării de licență	minim 2 săptămâni
10. Numărul de credite minim alocat pentru practica de specialitate	3 ECTS
11. Numărul de credite alocate pentru promovarea examenului de licență	10 ECTS
12. Numărul de credite alocate educației fizice ca disciplină obligatorie	Min 2 ECTS
13. Raportul dintre numărul orelor de curs și cele aplicative (seminare, laboratoare, proiecte, stagii de practică etc.)	Raport 1/1, cu o abatere admisă de $\pm 30\%$
14. Echivalența în ore a unui credit ECTS	25 ore
15. Numărul de săptămâni sesiuni de examene pe semestru	3 săpt.
16. Număr de săptămâni sesiune restanță	Min 1 săpt.
17. Numărul maxim de studenți pe serie	150
18. Numărul maxim de studenți pe grupă	15
19. Raportul maxim dintre numărul de studenți de la programul evaluat și numărul de cadre didactice care predau la program	3 / 1

Acordarea la sistemul european de credite transferabile (ECTS):

- planurile de învățământ trebuie acordate cu sistemul de credite transferabile
- fiecare disciplină trebuie să aibă prevăzut în mod distinct numărul de credite alocate
- fiecare semestru are câte 30/ credite transferabile
- disciplinele facultative au puncte de credit peste cele 30/ credite ale semestrului

Obiectivele activității didactice:

1. asigurarea unei pregătiri teoretice și practico-metodice de specialitate, care să ofere absolventului cunostințele și abilitățile necesare în domeniul Cinematografie și Media
2. formarea de specialiști în domeniul cinematografie și media în raport cu meseriile menționate de COR dar și cu meserii noi, în concordanță cu necesitățile unei piețe a muncii dinamice.

Planuri de învățământ:

Planul de învățământ va conține *discipline fundamentale, de domeniu, de specialitate* și *complementare*, grupate la rândul lor în discipline obligatorii, opționale și facultative conform deciziei organizatorului programului de studii.

Planurile de învățământ sunt elaborate cu respectarea următoarelor cerințe:

- a) să se regăsească disciplinele conform prezentului standard;
- b) să se respecte structurile pe tipuri de discipline, conform nomenclatorului de discipline din prezentul standard;
- c) să se regăsească definirea clară și delimitarea precisă a competențelor profesionale și transversale;
- d) să fie asigurată compatibilitatea cu planurile și programele de studii similare din țări ale Uniunii Europene;
- e) să fie asigurată compatibilitatea la nivel național prin consultarea nomenclatorului de discipline stabilite.

Învățământ de licență (cu frecvență) = 3 ani; curs cu frecvență, 6 semestre – 180 ETCS.

1. **Volum** plan de învățământ =
1680 (20h/săpt. x 14 săpt. x 6 semestre) până la
2100 (25h/săpt. x 14 săpt. x 6 semestre) ore fizice.
2. **Prelegeri** = 20 -50 %; **Activități practice, aplicative** = 80 – 50 %.

Disciplinele din planul de învățământ se grupează după *categoria formativă* și după *opționalitate*.

Ponderea disciplinelor se determină pe baza numărului orelor didactice alocate în planul de învățământ.

Aceasta se încadrează astfel:

Tabelul 4. Ponderea disciplinelor de studiu după categoria formativă

Tip disciplină	Notăție	Pondere %
Discipline fundamentale	DF	20-35%
Discipline de domeniu	DD	20-25%
Discipline de specialitate	DS	50-45 %
Discipline complementare	DC	10-20 %
Total		100%

Tabelul 5. Ponderea orelor de activitate didactică după opționalitate

Tip disciplină	Notăție	Pondere %
Discipline obligatorii	DO	Min 70 %
Discipline opționale (la alegere)	DA	Max 30%
Discipline facultative	DF	max 10
Total		100% +DF

1.5.2.1 Discipline fundamentale (generale)

Nr. crt.	Disciplina	Tipul disciplinei
1.	Istoria filmului universal	obligatorie/ opțională/ facultativă
2.	Istoria filmului românesc	obligatorie/ opțională/ facultativă
3.	Istoria filosofiei/Estetică/Estetica filmului	obligatorie/ opțională/ facultativă
4.	Istoria artelor plastice	obligatorie/ opțională/ facultativă
5.	Istoria culturii și civilizației	obligatorie/ opțională/ facultativă
6.	Teoria filmului	obligatorie/ opțională/ facultativă
7.	Teoria comunicării	obligatorie/ opțională/ facultativă
8.	Noile media	obligatorie/ opțională/ facultativă
9.	Istoria muzicii	obligatorie/ opțională/ facultativă
10.	Istoria artelor spectacolului	obligatorie/ opțională/ facultativă
	Scriere creativă	obligatorie/ opțională/ facultativă

Observație: Acest grup de discipline este comun pentru toate domeniile de studii universitare de licență care sunt cuprinse într-un domeniu fundamental. Dintre disciplinele cuprinse în tabel, pot fi alese cele considerate corespunzătoare programului de studiu. Titulatura, succesiunea și tipul disciplinelor fundamentale (generale) în planul de învățământ sunt orientative.

1.5.2.2 Discipline de domeniu

Nr. crt.	Disciplina	Tipul disciplinei (obligatorie/opțională/facultativă)
1.	Legislația audiovizualului	obligatorie/ opțională/ facultativă
2.	Managementul producției de film/tv/media	obligatorie/ opțională/ facultativă
3.	Management de proiect	obligatorie/ opțională/ facultativă
4.	Fotografie	obligatorie/ opțională/ facultativă
5.	Cultură vizuală	obligatorie/ opțională/ facultativă
6.	Structuri narative în cinematografie și media/ Scenaristică	obligatorie/ opțională/ facultativă
7.	Comunicare audio-vizuală	obligatorie/ opțională/ facultativă
8.	Metodica cercetării în domeniu/Elaborarea tezei de licență	obligatorie/ opțională/ facultativă

Observație: Acest grup de discipline este comun pentru toate programele de studii universitare de licență care sunt cuprinse în domeniul de studii Teatru și Artele spectacolului. Dintre disciplinele cuprinse în tabel, pot fi alese cele considerate corespunzătoare programului de studiu. Titulatura, succesiunea și tipul disciplinelor în planul de învățământ sunt orientative. Pe lângă aceste discipline, pot exista și altele, cu condiția ca apartenența la domeniul Teatru și Artele spectacolului să reiasă cu claritate din fișa disciplinei.

1.5.2.3 Discipline de specialitate**1.5.2.3.1 Discipline de specialitate - Cinematografie, fotografie, media (Regie de film și tv)**

Nr. crt.	Disciplina	Tipul disciplinei
1.	Actorie de film	obligatorie/ opțională
2.	Atelier de regie de film	obligatorie
3.	Filmări combinate	obligatorie/ opțională
4.	Imagine de film și tv	obligatorie
5.	Montaj de film și tv	obligatorie
6.	Muzică de film	obligatorie/ opțională
7.	Regie film și tv	obligatorie
8.	Scenaristică	obligatorie/ opțională
9.	Scenografie de film și tv	obligatorie/ opțională
10.	Sunet de film și tv	obligatorie

Observație: Titulatura, succesiunea și tipul disciplinelor de specialitate din planul de învățământ sunt orientative. Pe lângă aceste discipline, pot exista și altele, cu condiția ca apartenența la specializarea/ programul de studii Cinematografie, fotografie, media (Regie de film și tv) să reiasă cu claritate din fișa disciplinei.

1.5.2.3.2 Discipline de specialitate: Cinematografie, fotografie, media (Imagine de film și tv)

Nr. crt.	Disciplina	Tipul disciplinei
1.	Efecte speciale	obligatorie/ opțională
2.	Exponometrie	obligatorie/ opțională
3.	Filmări combinate	obligatorie
4.	Fotoprocesare/ procesare digitală a imaginii	obligatorie
5.	Imagine de film și tv	obligatorie
6.	Imagine digitală	obligatorie
7.	Optică și aparaturi de filmare	obligatorie
8.	Procese fotografice alb/ negru și color	obligatorie/ opțională
9.	Scenografie film și tv	obligatorie/ opțională
10.	Tehnici de iluminat	obligatorie/ opțională
11.	Tehnici și tehnologii tv	obligatorie

Observație: Titulatura, succesiunea și tipul disciplinelor de specialitate din planul de învățământ sunt orientative. Pe lângă aceste discipline, pot exista și altele, cu condiția ca apartenența la specializarea/ programul de studii Cinematografie, fotografie, media media (Imagine de film și tv) să reiasă cu claritate din fișa disciplinei.

1.5.2.3.3 Discipline de specialitate – Cinematografie, fotografie, media (Multimedia: sunet-montaj)

Nr. crt.	Disciplina	Tipul disciplinei
1.	Animatie	obligatorie/ opțională
2.	Grafică computerizată	obligatorie

3.	Montaj de film și tv	obligatorie
4.	Montaj de sunet film și tv	obligatorie
5.	Procesare digitală a imaginii	obligatorie/ opțională
6.	Procesare digitală a sunetului	obligatorie/ opțională
7.	Structuri de montaj	obligatorie
8.	Structuri de sunet	obligatorie
9.	Tehnici multimedia	obligatorie/ opțională

Observație: Titulatura, succesiunea și tipul disciplinelor de specialitate din planul de învățământ sunt orientative. Pe lângă aceste discipline, pot exista și altele, cu condiția ca apartenența la specializarea/ programul de studii Cinematografie, fotografie, media ((Multimedia: sunet-montaj) să reiasă cu claritate din fișa disciplinei.

1.5.2.3.4 Discipline de specialitate – Cinematografie, fotografie, media (Comunicare audiovizuală: scenaristică, publicitate-media)

Nr. crt.	Disciplina	Tipul disciplinei
1.	Film publicitar	obligatorie/ opțională
2.	Programe audiovizuale	obligatorie
3.	Radio și telejurnalism, videojurnalism	obligatorie/ opțională
4.	Scenaristică	obligatorie
5.	Scriere publicitară	obligatorie
6.	Teoria și practica presei	obligatorie/ opțională

Observație: Titulatura, succesiunea și tipul disciplinelor de specialitate din planul de învățământ sunt orientative. Pe lângă aceste discipline, pot exista și altele, cu condiția ca apartenența la specializarea/ programul de studii Cinematografie, fotografie, media (Comunicare audiovizuală: scenaristică, publicitate-media) să reiasă cu claritate din fișa disciplinei.

1.5.2.3.5 Discipline de specialitate – Cinematografie, fotografie, media (Animație)

Nr. crt.	Disciplina	Tipul disciplinei
1.	Animație	obligatorie
2.	Animație digitală 3D	obligatorie
3.	Animație pentru jocuri de computer	obligatorie/ opțională
4.	Grafică – film de animație	obligatorie
5.	Regie – film de animație	obligatorie/ opțională
6.	Scenografie – film de animație	obligatorie/ opțională
7.	Tehnici multimedia – film de animație	obligatorie

Observație: Titulatura, succesiunea și tipul disciplinelor de specialitate din planul de învățământ sunt orientative. Pe lângă aceste discipline, pot exista și altele, cu condiția ca apartenența la specializarea/ programul de studii Cinematografie, fotografie, media (Animație) să reiasă cu claritate din fișa disciplinei.

1.5.2.3.6 Discipline de specialitate – Filmologie

Nr. crt.	Disciplina	Tipul disciplinei
1.	Critică și analiză de film	obligatorie
2.	Formate media	obligatorie
3.	Genuri de film (acțiune, aventură, thriller, horror, SF, comedie, experimental etc.)	obligatorie
4.	Genuri jurnalistice (Publicistică cinematografică)	obligatorie/ opțională
5.	Politici culturale în industriile creative	obligatorie/ opțională/ facultativă
6.	Sociologie cinematografică	obligatorie/ opțională
7.	Școli de film	obligatorie
8.	Teoria filmului/ Filmologie	obligatorie
9.	Teoria și practica presei	obligatorie/ opțională

Observație: Titulatura, succesiunea și tipul disciplinelor de specialitate din planul de învățământ sunt orientative. Pe lângă aceste discipline, pot exista și altele, cu condiția ca apartenența la specializarea/ programul de studii Cinematografie, fotografie, media (Filmologie) să reiasă cu claritate din fișa disciplinei.

Se menționează că titlurile disciplinelor pot fi diferite, dar trebuie să reflecte conținutul formativ al domeniului și al specializării.

1.5.2.3.6 Discipline de specialitate – Fotografie

Nr. crt.	Disciplina	Tipul disciplinei
1.	Fotografie	obligatorie
2.	Fotoprocesare / procesare digitală a imaginii	obligatorie
3.	Imagine digitală	obligatorie
4.	Narativitate prin fotografie	obligatorie/ opțională
5.	Optică și aparatură fotografică	obligatorie
6.	Procese fotografice alb/negru și color	obligatorie
7.	Exponometrie	obligatorie
8.	Sensitometrie	obligatorie
9.	Tehnici fotografice	obligatorie/ opțională
10.	Tehnica iluminatului fotografic	obligatorie/ opțională

Observație: Titulatura, succesiunea și tipul disciplinelor de specialitate din planul de învățământ sunt orientative. Pe lângă aceste discipline, pot exista și altele, cu condiția ca apartenența la specializarea/ programul de studii Cinematografie, fotografie, media (Filmologie) să reiasă cu claritate din fișa disciplinei.

Se menționează că titlurile disciplinelor pot fi diferite, dar trebuie să reflecte conținutul formativ al domeniului și al specializării.

1.5.2.4 Discipline complementare

Nr. crt.	Disciplina	Tipul disciplinei (obligatorie/opțională/facultativă)
1.	Limbă străină	obligatorie
2.	Educație fizică	obligatorie
3.	Tehnică de calcul (Soft-uri).	obligatorie

4.	Redactare și procesare digitală (text, imagine, multimedia)	obligatorie/ opțională
5.	Sociologie/Axiologie	obligatorie/ opțională/ facultativă
6.	Pedagogia artei/Arta în educație	obligatorie/ opțională/ facultativă
7.	Educație digitală	obligatorie/ opțională/ facultativă
8.	Machiaj	obligatorie/ opțională/ facultativă
9.	Scenografie	obligatorie/ opțională

Observație: Titulatura, succesiunea și tipul disciplinelor complementare din planul de învățământ sunt orientative. Vor fi selectate discipline care corespund profilului specializării. Lista de mai sus poate fi completată cu alte discipline din domeniul Cinematografie și Media. De asemenea, disciplinele fundamentale, care nu au fost alese ca atare pentru planul de învățământ al unui program de studiu, pot deveni discipline complementare ale aceluiași program.

Alte aspecte/ observații privind disciplinele pe programe de studii:

Pentru toate programele de studii din domeniul Cinematografie și Media, titlurile disciplinelor pot fi diferite, dar trebuie să reflecte, fișa disciplinei, conținutul formativ al domeniului și al specializării.

1.5.3 Conținutul fișelor disciplinelor

Fișele disciplinelor se vor elabora în concordanță cu macheta metodologiei de implementare a Cadrului național al calificărilor din învățământul superior (RNCIS). Acestea trebuie să conțină, pentru fiecare semestru, cadrul general al disciplinei (denumire, cod, an de studii, semestru, tipul de evaluare, regimul disciplinei, număr de ore și de credite ETCS, numele și funcția titularului de curs etc.), obiectivele și competențe (generale și specifice ale) disciplinei, conținutul disciplinei (tematică și bibliografie), modul de desfășurare a aplicațiilor practice, modalitățile de evaluare, cerințe minimale și maxime pentru promovare.

Disciplinele facultative, indiferent de semestrul de studii în care sunt prevăzute în planul de învățământ, se încheie cu formă de evaluare, iar punctele credit care li se atribuie sunt peste cele 30 ale semestrului respectiv.

1.5.4 Practica

În programul de studii universitare de licență pentru care s-a elaborat planul de învățământ sunt prevăzute stagii de practică de 2 – 3 săptămâni pe an. Formele de practică semestrială și stagiile de practică corespund profilului și misiunii declarate pentru domeniul *Cinematografie și Media*. Acestea trebuie reglementate prin acorduri de colaborare/ contracte/ parteneriate cu instituții, baze de practică sau se efectuează în propriul studio de cercetare și creație teatrală și au la bază **Caietul de practică**, care se completează de studenți și se avizează semestrial de către coordonatorul/ tutorele de practică și instituția gazdă, după caz. Conform legislației, la specializările din domeniul **Cinematografie și Media** stagiile de practică pot fi asimilate și cu atelierele de creație.

Pentru practica de specialitate se elaborează o Fișă a disciplinei, în care se precizează: misiunea practicii, obiectivele, tematica și obiectivele precum sarcinile studentului.

1.5.5 Rezultatele învățării

Rezultatele predării și învățării trebuie să constituie obiectivele principale ale alcătuirii curriculei universitare (plan de învățământ și fișa disciplinei). Facultatea are un regulament propriu privind evaluarea și notarea studenților, aprobat de Senatul universității, care este aplicat în mod riguros și consecvent. Procedeele de examinare și evaluare a studenților sunt centrate pe rezultatele

învățării și anunțate studenților din timp și în detaliu. La examinare participă, pe lângă titularul cursului, cel puțin încă un alt cadru didactic de specialitate.

Instituția de învățământ care solicită evaluarea externă a unui program de studiu trebuie să facă dovada că dispune de mecanisme pentru analiza periodică a cunoașterii transmise și asimilate de către studenții la studiile de licență/master și pentru analiza schimbărilor care se produc în profilurile calificărilor; perioada analizei nu trebuie să depășească durata unui ciclu de școlarizare.

Instituția de învățământ trebuie să ofere informații și date despre calificările, programele de studiu, diplomele, personalul didactic și de cercetare, facilitățile oferite studenților și despre orice aspecte de interes pentru public, în general, și pentru studenți, în special (de exemplu: Regulament de formare profesională a studenților, Regulament de acordare a burselor și altor forme de sprijin material pentru studenții la studiile de licență/master).

Cunoștințele, competențele, deprinderile și abilitățile dobândite de studenți trebuie să fie orientate spre a permite absolvenților angajarea pe piața muncii, dezvoltarea unor proiecte de creație individuale sau de grup ca artiști independenți (*freelancer*) sau continuarea studiilor în ciclul următor.

Instituția de învățământ trebuie să dispună de programe de stimulare a studenților performanți, precum și de programe de recuperare a celor cu dificultăți în învățare.

1.5.5.1 Evaluarea studenților

Formele de evaluare prevăzute în planul de învățământ sunt: examenul, colocviul, verificarea pe parcurs și prezentarea proiectului. La disciplinele care au o componentă practică/proiect, colocviul/examenul practic/proiectul este obligatoriu, iar promovarea condiționează prezentarea la examenul teoretic, iar aceste precizări se înscriu în fișa disciplinei.

Instituția de învățământ are un regulament privind evaluarea și notarea studenților, care este aplicat în mod riguros și consecvent. Toate examenele se desfășoară în prezența cadrului didactic titular de curs și după caz, a încă unui cadru didactic de specialitate.

Fiecare activitate didactică, de cercetare sau practică/creație artistică cuprinsă în planul de învățământ al unei program de studii se încheie cu o evaluare finală. Rezultatele evaluării se concretizează în note de la 1 la 10, exprimate în numere întregi, nota minimă de promovare fiind 5. Se respectă modalitatea de examinare prevăzută în Fișa disciplinei.

Rezultatele obținute de studenți pe parcursul pregătirii sunt înregistrate în conformitate cu legislația în vigoare, în formulare omologate în acest sens (cataloage, centralizatoare, registre matricole, foi matricole).

Instituția de învățământ trebuie să aibă un sistem informatic de colectare, prelucrare și analiză a datelor cu privire la rezultatele/ notele obținute de studenți.

Instituția de învățământ superior trebuie să facă dovada existenței unor programe de stimulare pentru studenții cu performanțe înalte și programe de recuperare a studenților cu dificultăți în învățare.

Cel puțin 50% din formele de verificare sunt examene/an.

La terminarea studiilor de licență, studentul din domeniul **Cinematografie și Media** va avea asigurate competențele specifice prevăzute de RNCIS și va putea exercita profesii potrivit COR. Acestea vor fi precizate în Suplimentul la Diplomă.

1.5.5.2 Elaborarea lucrării de finalizare a studiilor

Studiile universitare de licență se încheie cu un examen de licență/diplomă. Examenul de licență/diplomă, se susține în conformitate cu *Ordinul Ministrului privind cadrul general de organizare a examenelor de finalizare a studiilor în învățământul superior* și pe baza unei metodologii/proceduri proprii aprobate anual de Senatul universității.

Instituția, în baza Metodologiei cadru, are elaborat propriu regulament pentru organizarea examenului de licență. Regulamentul universității va cuprinde descrierea *probei privind evaluarea cunoștințelor fundamentale și de specialitate* și descrierea *a condițiilor de susținere a examenului practic de creație care stă la baza redactării lucrării de licență*. În cazul specializărilor teoretice regulamentul va cuprinde și modalitățile și procedurile prin care se asigură originalitatea conținutului lucrării de licență.

În metodologiile/procedurile interne ale instituției de învățământ proprii sunt prevăzute condițiile de acceptare a lucrărilor de licență. Cadrul didactic coordonator răspunde solidar cu candidatul în legătură cu asigurarea autenticității lucrării. Este recomandabil ca lucrările de licență să fie verificate cu un soft antiplagiat, iar universitățile stabilesc care este procentul de similitudine acceptat.

Lucrarea de diplomă are un număr de minimum 25 pagini, excluzând ilustrațiile, completate de proiectul profesional/artistic. *Conținutul și metodologia examenului de licență* se stabilesc de departamentele de specialitate în funcție de fiecare program de studiu și aprobă de Senatul universitar.

Temele lucrărilor de licență trebuie să se circumscrie disciplinelor studiate în cadrul specializării.

Susținerea Lucrării de licență/ diplomă este precedată, la specializările *Cinematografie și Media*, de prezentarea publică prealabilă a unui produs cinematografic sau media, iar la specializarea *Filmologie*: prezentarea mapei profesionale.

- Lucrarea de licență/ diplomă se realizează sub îndrumarea cadrelor didactice titulare din instituția respectivă (lector/ conferențiar/ profesor universitar), sau a unui alt cadru didactic titular al unui alte universități acreditate din țară sau din străinătate dacă, conținutul și tema lucrării impune, cu aprobarea prealabilă a *Consiliului facultății*.

1.5.5.3 Examenul de licență

Modul de organizare și conținutul examenului de finalizare a studiilor se bazează pe un examen sumativ, care certifică asimilarea competențelor cognitive și profesionale conform calificării universitare. Se respectă criteriile generale stabilite prin Legea învățământului și de Ministerul Educației Naționale și Cercetării Științifice.

În planul de învățământ al anului III (semestrul 6) trebuie prevăzute ore destinate elaborării lucrării de licență.

Tematica examenului de licență și bibliografia se publică pe site-ul web al instituției de învățământ superior, cu cel puțin 6 luni înainte de susținerea examenului, dar și prin alte mijloace specifice.

Examenul de licență conține 2 probe:

- A. evaluarea cunoștințelor fundamentale și de specialitate prin care se evaluează capacitatea candidaților de a aplica creator cunoștințele însușite și aptitudinile viitorului artist profesionist/ specialist;
- B. susținerea unui produs cinematografic sau media original/ mapă profesională și a lucrării de licență/ diplomă

Pentru fiecare probă de examen, nota minimă este **5 (cinci)**. Nota minimă a promovării examenului de licență este **6 (șase)**.

1.5.6 Studenții. Numărul maxim de studenți care pot fi școlarizați

1.5.6.1 Admiterea

Admiterea se organizează în conformitate cu legislația în vigoare, precum și cu metodologiile proprii instituției. Instituția aplică o politică transparentă a recrutării și admiterii studenților, respectând principiul egalității șanselor tuturor candidaților fără nicio discriminare, anunțată public cu cel puțin 6 luni înainte de aplicare.

Metodologiile de admitere sunt realizate de fiecare instituție în parte și aprobate de Senatul universitar anunțate public cu cel puțin 6 luni înainte de aplicare.

Studenții înmatriculați au încheiat cu instituția un Contract de studii, în care sunt prevăzute drepturile și obligațiile părților.

Prin concurs, pentru toate specializările:

- Probe de aptitudini
- Probe de cunoștințe/ discipline teoretice, de specialitate și limitrofe domeniului

Observație: Instituția de învățământ superior care organizează admiterea poate opta pentru o variantă proprie, care să combine unul sau mai multe dintre criteriile mai sus menționate.

1.5.6.2 Criterii pentru stabilirea numărului maxim de studenți care pot fi școlarizați

Raportul dintre numărul total de studenți (din întregul ciclu de școlarizare de licență și master, înmatriculați la formele de învățământ IF, IFR sau/și ID) și numărul total al cadrelor didactice (cu contract individual de muncă pe durată nedeterminată sau determinată, respectiv titulari + asociați), la nivelul tuturor programelor de studii universitare de licență din domeniul **Teatru și artele spectacolului, Cinematografie și media**, este maximum 7/1¹⁴.

Formațiile de studiu (serii, grupe, subgrupe) sunt astfel dimensionate încât să asigure desfășurarea eficientă a procesului de învățământ:

- seria de curs, **maximum 150 studenți**¹⁵;
- grupa de studenți, **maximum 15 studenți**.

Taxele de școlarizare ale studenților sunt calculate în concordanță cu costurile medii de școlarizare pe an universitar din învățământul public finanțat de la buget și au la bază o fundamentare detaliată. Taxele de școlarizare și cele adiționale (*taxe de susținere a examenului de licență, taxele de eliberare a diferitelor duplicate la anumite documente, etc.*), aferente anului universitar în curs, fac parte integrantă din contractul de studii, nu pot fi modificate în timpul anului universitar, sunt aprobate de Senatul Universității și sunt făcute publice, inclusiv pe site-ul instituției.

1.5.7 Cercetarea științifică

Facultatea sau departamentul coordonator al programului de studii universitare de licență dispune de un plan de cercetare științifică/ creație artistică, care este integrat în planul de cercetare al instituției de învățământ superior.

Temele de cercetare cuprinse în plan se înscriu în aria științifică/ creație artistică a domeniului de licență **Cinematografie și Media** sau în domenii conexe.

¹⁴ În aceeași instituție, un cadru didactic se poate regăsi la mai multe programe de licență din domeniul Teatru și artele spectacolului și/sau Cinematografie și media.

¹⁵ Numărul maxim de studenți dintr-o serie de studii este condiționat suplimentar de baza materială a facultății /universității (capacitatea și dotarea sălilor de predare).

Cadrele didactice de specialitate desfășoară activități de cercetare și creație în concordanță cu programa didactică a disciplinelor predate, publică studii de specialitate în reviste de interes național și internațional, precum și studii în volume personale sau cu mai mulți autori, și/sau au creații artistice reprezentative la nivel național și internațional.

Astfel:

- ☐ Activitatea de cercetare științifică și de creație artistică trebuie atestată prin documente.
- ☐ Activitatea științifică și artistică trebuie să se desfășoare conform unui plan de cercetare propriu, respectiv de activități de creație artistică, atestat prin documente aflate la departamente, la facultate, la centrele de cercetare sau la studiourile de film sau de televiziune și postate pe *site*-ul instituției de învățământ superior.
- ☐ Este necesară o concordanță deplină între domeniul de cercetare/ de creație artistică și profilul în care se desfășoară activitățile de învățământ.
- ☐ Cercetarea și creația în domeniul *Cinematografie și Media* trebuie să fie de cel puțin 70% din volumul total al cercetării (30% din științe înrudite).
- ☐ Activitățile metodice desfășurate în activitatea de creație artistică de performanță și experiment pot fi asimilate cu cercetarea științifică, de asemenea și materialele didactice elaborate pentru uzul studenților de la toate ciclurile de învățământ (licență, masterat, doctorat).
- ☐ Rezultatele cercetării științifice și de creație artistică vor trebui valorificate prin lucrări științifice comunicate în sesiuni și simpozioane, organizate în țară sau în străinătate, publicate în reviste de specialitate cotate, filme, producții media și de televiziune și beneficiind de referințe critice în publicistica de specialitate.
- ☐ Facultatea organizează periodic, cu cadrele didactice, cercetătorii/ artiștii și absolvenții, sesiuni științifice, simpozioane, conferințe, mese rotunde, stagii artistice, festivaluri de nivel național și internațional.
- ☐ Universitatea/ Facultatea/ Departamentul dispune de un centru de cercetare științifică în domeniu, cu rezultate recunoscute de comunitatea științifică/ artistică Pentru acreditare, este necesar să existe proiecte de colaborare cu universități sau instituții de profil din țară sau străinătate în domeniul cercetării științifice și/sau al creației artistice, granturi de cercetare etc.
- ☐ Se recomandă ca Instituția de învățământ academic să posede minimum o publicație proprie cu apariție regulată, acreditată CNCS, care să reflecte activitatea de cercetare/ creație artistică a cadrelor didactice.

1.5.8 Baza materială

Proprie sau pusă la dispoziție prin închiriere, baza materială trebuie să asigure îndeplinirea obiectivelor procesului de învățământ și al celui de cercetare științifică și creație artistică.

- ☐ **Spațiul de învățământ** trebuie să fie asigurat prin săli adecvate ca mărime, suficiente numeric, conform formațiilor de studiu stabilite.
- ☐ Spațiile de învățământ trebuie să asigure:
  - săli de curs: aproximativ 1 m²/ student;
  - săli de seminar: aproximativ 1,5 m²/ student;
  - laboratoare didactice, ateliere: aproximativ 4 m²/ student;
  - laboratoarele care asigură pregătirea generală a studenților în domeniul informaticii și programării sau cele destinate altor materii din aria curriculară care presupun utilizarea aparaturii informatice trebuie dotate astfel încât, la nivelul unei formații de studiu să poată lucra maximum 2 studenți la același calculator.
- ☐ Instituția trebuie să dispună de săli/ ateliere/ spații cinematografice și tv. și expoziționale adecvate.

- ❑ Atelierele de creație și laboratoarele tehnice trebuie să fie dotate cu recuzită, aparatură adecvată și mobilier uzual.
- ❑ Instituția trebuie să aibă capacitatea de a oferi studenților spre folosință în procesul de învățământ un fond necesar de aparatură tehnică de specialitate precum și accesoriile aferente.
- ❑ Instituția trebuie să dispună de o infrastructură minimală (proponeri):
  - studio de film și televiziune, cu posibilitatea de înregistrare cu camere multiple, dublaj; teleplay;
  - studio video
  - platouri de filmare cu dotarea tehnică necesară (sisteme TV linear digitalizat, computerizat etc);
  - studio de regie dotat corespunzător (acolo unde există specializarea *Regie de film*)
  - laboratoare de fotografie (alb/ negru și color);
  - laborator multimedia cu sisteme de prelucrare digitalizată a sunetului și imaginii cu multiple posibilități de montaj – editare a imaginii: 16 mm, 35 mm, digital;
  - ateliere de scenografie cu dotarea necesară;
  - ateliere de creație în domeniul animației;
  - ateliere mecanice și electronice pentru aparatura de filmare și iluminare;
  - laborator de practica presei cu dotarea necesară (acolo unde există specializarea *Filmologie*);
  - laborator de informatică (media);
  - Alte laboratoare/ ateliere necesare activității didactice, care nu sunt obligatorii pentru autorizarea provizorie sau acreditare (cum ar fi: ateliere de machiaj, de optică, de prelucrare a peliculei ș.a.), pot fi realizate prin colaborări cu instituții de profil.
- ❑ Laboratoarele existente trebuie să aibă asigurată dotarea corespunzătoare **pentru un an în avans** față de planul de școlarizare.

Instituția de învățământ superior face dovada că dispune de *soft-uri* specializate, corespunzătoare disciplinelor de studiu din planul de învățământ și că posedă licență de utilizare a acestora.

Biblioteci și mediateci

Instituția de învățământ superior face dovada că dispune de bibliotecă dotată cu sală de lectură și fond de carte propriu, corespunzător disciplinelor prevăzute în planurile de învățământ pe cicluri de studii universitare (licență și masterat), Mediatecă cu Cd-uri, DVD-uri, aparatură multimedia. Numărul de locuri în sălile de curs, seminar și laborator este corelat cu mărimea formațiilor de studiu (serii, grupe, subgrupe etc.), conform normativelor MENCS.

- ❑ Biblioteca și mediateca trebuie să dispună de fond de carte de specialitate mereu îmbogățit, materiale audiovizuale, filmotecă, videotecă etc., cu asigurarea funcționalității și a condițiilor adecvate de conservare.
- ❑ Materialul bibliografic aflat în biblioteca proprie trebuie să acopere integral disciplinele prevăzute în planul de învățământ cu un număr suficient de exemplare.
- ❑ Minimum 50% din materialul bibliografic să fie reprezentat de titluri de carte sau cursuri universitare.
- ❑ Instituția trebuie să posede, în bibliotecă, un fond de publicații cuprinzând:
  - scenarii;
  - albume de specialitate;
  - periodice de specialitate (românești și străine), preferabil și în format electronic;
  - cursuri, tratate, cărți și lucrări de specialitate etc., absolut necesare procesului de învățământ.

- ☐ Pentru autorizarea de funcționare provizorie, bibliotecile trebuie să fie dotate cu săli de lectură pentru cel puțin 5% din numărul total al studenților dintr-un ciclu de școlarizare,, iar pentru acreditare pentru cel puțin 10% din numărul total al studenților.
- ☐ Pentru autorizarea de funcționare provizorie, fondul de carte trebuie să fie în proporție de 1/10 iar pentru acreditare/ evaluare periodică de 1/5.

1.6 Domeniul de licență: MUZICĂ

Conform *Nomenclatorului domeniilor și al specializărilor/programelor de studii universitare*, în domeniul de studii universitare de licență (DL 30) MUZICĂ sunt incluse programele de studii /specializările prezentate în *Tabelul 2*:

Tabelul 2. Programele de studii/specializările din domeniul de licență Muzica

Cod DL	DOMENIUL DE LICENȚĂ	PROGRAMUL DE STUDII (PS) / SPECIALIZAREA (S)	Nr. de credite (ECTS)
30	Muzică	Pedagogie muzicală/Muzică - HG nr. 654/2016	180
		Muzică religioasă	180
		Muzicologie	240
		Interpretare Muzicală-canto	240
		Interpretare Muzicală-instrumente	240
		Compoziție muzicală	240
		Dirijat	240
		Artele Spectacolului muzical	240

Sursa: HG nr. 654/2016 pentru modificarea și completarea Hotărârii Guvernului nr. HG nr. 376/2016 privind aprobarea Nomenclatorului domeniilor și al specializărilor/ programelor de studii universitare și a structurii instituțiilor de învățământ superior pentru anul universitar 2016-2017, în vigoare de la 23.09.2016

Programele de studiu se diferențiază între ele prin conținutul lor curricular. Ele sunt definite prin misiune și – corespunzător – prin competențele prevăzute să fie dobândite de absolvenți, conform planurilor de învățământ și a Fișelor Disciplinelor. Un program de studiu se individualizează față de celelalte programe de studiu din același domeniu prin planul său de învățământ; acesta trebuie să conțină minimum **20 % discipline de specialitate diferite** față de celelalte programe de studiu din domeniu.

1.6.1 Personalul didactic

Personalul didactic trebuie să îndeplinească cerințele legale pentru ocuparea posturilor didactice. Posturile din statele de funcții se ocupă în conformitate cu *Metodologia Cadru la nivel național și cu a standardelor proprii instituției angajatoare*.

Personalul didactic titularizat în institutia de învățământ superior unde are funcția de bază, este luat în considerare la acreditare/ autorizare, pentru o singură normă didactică conform legii.

Personalul didactic titularizat în învățământul superior ~~nu~~ poate acoperi, într-un an universitar, doar numărul de norme didactice conform legislației în vigoare.

- 1) Personalul didactic titularizat în învățământul superior conform legii, pensionat la limită de vârstă sau din alte motive, acoperă o singură normă didactică în instituția respectivă, conform legislației în vigoare.
  - a. Cel puțin 70% din totalul posturilor din statul de funcții, constituite conform normativelor legale, sunt acoperite cu cadre didactice titularizate în învățământul superior conform normelor legale, cu norma de bază în universitate sau cu post rezervat
  - b. Dintre aceste cadre didactice cel puțin 25% sunt profesori și conferențieri universitari, dar nu mai mult de 50%.
- 2) Numărul de cadre didactice titularizate în învățământul superior, conform normelor legale, este cel rezultat ținându-se seama atât de posturile întregi din statele de funcții, cât și de fracțiunile de posturi pe care le acoperă acestea în structura programului respectiv.

- 3) Personalul didactic asociat, care nu este titularizat în învățământul superior, poate ocupa temporar un post vacant din statul de funcții, numai dacă satisface cerințele legale pentru ocuparea postului respectiv, trebuie să aibă activitate artistică/ studii, cercetări și publicații în domeniul disciplinei respective.
- 4) Titularii de disciplină trebuie să aibă titlul științific de doctor în domeniul disciplinelor din postul ocupat/ celelalte cadre didactice trebuie să aibă pregătirea inițială și competențe în domeniul disciplinei predate.
- 5) Titularii de disciplină trebuie să aibă experiență didactică în activitatea de învățământ superior în specialitate, care să certifice calitățile de formator, activitate de cercetare științifică și creație artistică, studii, cercetări și publicații în domeniul disciplinei respective, trebuie să facă dovada ca au elaborat cursuri și alte lucrări necesare care acoperă problematica disciplinei respective, prevăzută în fișa disciplinei.
- 6) Cadrele didactice de la clasele de măiestrie trebuie să aibă o bogată activitate artistică și/sau științifică în domeniul specialității la care predau, atât anterioară ocupării postului didactic, cât și concomitent cu funcționarea pe post.
- 7) Cadrele didactice cu gradul de profesor universitar, specialiști de înaltă clasă în domeniu, care au depășit vârsta de pensionare, nu trebuie să acopere mai mult de 20% din numărul de posturi din statul de funcții.
- 8) Instituția de învățământ superior asigură acoperirea pe cel puțin un ciclu de licență a activităților prevăzute la disciplinele din planul de învățământ al programului evaluat, cu cadre didactice care îndeplinesc cerințele menționate mai sus.
- 9) Personalul de conducere (rector, prorector, decan, prodecan, director de departament) trebuie să fie cadre didactice titularizate în învățământul superior, cu norma de bază în instituție, cu gradul de profesori sau conferențieri universitari și să nu se afle în condiții de rezervare a postului.

1.6.2 Conținutul procesului de învățământ

Procesul de învățământ la programele de studii Domeniul de licență **Muzică** are în ansamblu următorul conținut:

Tabelul 3. Centralizator al indicatorilor privind organizarea procesului de învățământ la programele de licență

INDICATOR	Nivel
1. Durata studiilor la forma de învățământ cu frecvență	a) 3 ani = 6 semestre b) 4 ani = 8 semestre
2. Durata unui semestru privind activitatea didactică	14 săptămâni* ¹⁶
3. Numărul de ore de activitate didactică pe săptămână	20 – 28 ore
4. Numărul de ore de activitate organizată conform planului de învățământ pentru întreg ciclu al studiilor de licență	a) min.1680–max. 2352 ore ¹⁷ b) min 2240 – max.3136 ore
5. Numărul minim total de credite obligatorii	180 ECTS 240 ECTS
6. Numărul minim de credite pe semestru	30 ECTS
7. Numărul de discipline (obligatorii+opționale) pe semestru	maxim 15

¹⁶ Ultimul semestru poate avea 12 săptămâni, pentru a permite elaborarea lucrării de licență.

¹⁷ Pentru întregul ciclu de școlarizare, numărul total de ore de activități organizate conform planului de învățământ cuprinde și volumul de practică organizată în afara celor 14 săptămâni.

Ex: min (6 semestre * 14 săpt. * 20 ore) = 1680 ore + ore practică/activități în afara celor 14 săptămâni

8. Stagii anuale de practică	2 – 3 săptămâni
9. Durata pentru elaborarea lucrării de licență	minim 2 săptămâni
10. Numărul de credite minim alocat pentru practica de specialitate	3 ECTS
11. Numărul de credite alocate pentru promovarea examenului de licență	10 ECTS
12. Numărul de credite alocate educației fizice ca disciplină obligatorie	Min 3 ECTS ¹⁸
13. Raportul dintre numărul orelor de curs și cele aplicative (<i>seminare, laboratoare, proiecte, stagii de practică etc.</i>)	Raport 1/1, cu o abatere admisă de $\pm 20\%$
14. Echivalența în ore a unui credit ECTS	25 ore
15. Numărul de săptămâni sesiuni de examene pe semestru	min. 3 săpt.
16. Număr de săptămâni sesiune restanță	Min 1 săpt.
17. Numărul maxim de studenți pe serie	120
18. Numărul maxim de studenți pe grupă	30
19. Raportul maxim dintre numărul de studenți de la programul evaluat și numărul de cadre didactice care predau la program ¹⁹	7/1 muzică; 5/1 specializări interpretative

Acordarea la sistemul european de credite transferabile (ECTS):

- planurile de învățământ trebuie acordate cu sistemul de credite transferabile
- fiecare disciplină trebuie să aibă prevăzut în mod distinct numărul de credite alocate
- fiecare semestru are câte 30/ credite transferabile
- disciplinele facultative au puncte de credit peste cele 30/ credite ale semestrului
- numărul de credite alocate pentru promovarea examenului de licență se adaugă la creditele ultimului an de studiu.

Obiectivele activității didactice:

1. asigurarea unei pregătiri teoretice și practico-metodice de specialitate, care să ofere absolventului cunoștințele și abilitățile necesare în domeniul muzicii;
2. formarea de interpreți de înaltă performanță artistică și didactică;
3. formarea de compozitori, muzicologi, dirijori pentru domeniul creației muzicale, respectiv pentru cercetări în domeniul științelor muzicale – tradiționale și contemporane;
4. formarea de alți specialiști în domeniul muzicii: corist, referent muzical, reporter muzical, copiator note muzicale, regizor sunet, profesor de muzică etc.;
5. formarea de regizori de teatru muzical, regizori coregrafi, coreologi pentru activități artistice și de cercetare științifică în domeniul *Artelor spectacolului muzical*;
6. formarea de specialiști în domeniul creației, interpretării și cercetării în culturile muzicale religioase.

Planuri de învățământ:

Planul de învățământ va conține **discipline fundamentale, de domeniu, de specialitate** și **complementare**, grupate la rândul lor în discipline obligatorii, opționale și facultative conform deciziei organizatorului programului de studii.

Planurile de învățământ sunt elaborate cu respectarea următoarelor cerințe:

- a) să se regăsească disciplinele conform prezentului standard;

¹⁸ Creditele se acordă peste cele obligatorii.

¹⁹ Raportul va fi calculat pe domeniu de studiu, raportând totalitatea studenților din acel domeniu la totalitatea cadrelor didactice care predau disciplinele cuprinse în planurile de învățământ ale respectivelor specializări.

- b) să se respecte structurile pe tipuri de discipline, conform nomenclatorului de discipline din prezentul standard;
- c) să se regăsească definirea clară și delimitarea precisă a competențelor profesionale și transversale;
- d) să fie asigurată compatibilitatea cu planurile și programele de studii similare din țări ale Uniunii Europene;
- e) să fie asigurată compatibilitatea la nivel național prin consultarea nomenclatorului de discipline stabilite.

Învățământ de licență = 3 ani; curs cu frecvență, 6 semestre– 180 credite.

1. Volumul minim al orelor din planul de învățământ = 1680 ore fizice (20h/săpt. x 14 săpt. x 6 semestre)
2. Volumul maxim al orelor din planul de învățământ = 2352 ore fizice (28h/săpt. x 14 săpt. x 6 semestre)
3. Prelegeri = 30-50%; Activități practice, aplicative = 50-70%.

Învățământ de licență = 4 ani; curs cu frecvență, 8 semestre– 240 credite.

1. Volumul minim al orelor din planul de învățământ = 2240 (20h/săpt. x 14 săpt. x 8 semestre)
2. Volumul maxim al orelor din planul de învățământ = 3136 ore fizice (28h/săpt. x 14 săpt. x 8 semestre)
3. Prelegeri = 30-50%; Activități practice, aplicative = 50-70%.

Disciplinele din planul de învățământ se grupează după *categoria formativă* și după *opționalitate*.

Ponderea disciplinelor se determină pe baza numărului orelor didactice alocate în planul de învățământ.

Structura planului de învățământ se prezintă astfel:

Tabelul 4. Ponderea disciplinelor de studiu după categoria formativă

Tip disciplină	Notăție	3 ani - 6 semestre	4 ani - 8 semestre
Discipline fundamentale	DF	20-35%	18-30%
Discipline de domeniu	DD	20-40%	20-45%
Discipline de specialitate	DS	20-40%	20-55%
Discipline complementare	DC	max.10%	max.10%
Total		100%	100%

Tabelul 5. Ponderea orelor de activitate didactică după opționalitate

Tip disciplină	Notăție	Pondere %
Discipline obligatorii	DO	Min 70 %
Discipline opționale (la alegere)	DA	Max 30%
Discipline facultative	DF	suplimentar acestei structuri
Total		100% +DF

1.6.2.1 Discipline fundamentale (generale)

Observație: Acest grup de discipline este comun pentru toate domeniile de studii universitare de licență care sunt cuprinse într-un domeniu fundamental. Dintre disciplinele cuprinse în tabel,

pot fi alese cele considerate corespunzătoare programului de studiu. Titulatura, succesiunea și tipul disciplinelor fundamentale (generale) în planul de învățământ sunt orientative.

Nr. crt.	Disciplina	Tipul disciplinei (obligatorie/opțională)
1.	Teorie-solfegiu-dictat	obligatorie
2.	Forme și analize muzicale	obligatorie
3.	Istoria muzicii / artei/teatrului universal, operei și dansului	obligatorie
4.	Estetică muzicală	obligatorie
5.	Introducere în management artistic	obligatorie

1.6.2.2 Discipline de domeniu

Observație: Aceste discipline sunt cuprinse în domeniul de studii Muzică. Pe lângă acestea, pot exista și alte discipline, cu condiția ca apartenența la domeniul Muzică să reiasă cu claritate din fișa disciplinei.

Titulatura, succesiunea și tipul disciplinelor de domeniu în planul de învățământ sunt orientative

Nr. crt.	Disciplina	Tipul disciplinei (obligatorie/opțională/facultativă)
1.	Acompaniament /Acompaniament canto/operă/ lied–oratoriu	
2.	Acordajul instrumentelor cu claviatură	
3.	Analize muzicale aplicate/repertoriale	
4.	Ansamblu coral/baroc/cameral specific – 2 pianе sau 4 mâini/de jazz /muzică ușoară	
5.	Aranjamente corale/ Aranjamente muzicale specifice	
6.	Armonie	
7.	Arta actorului/Mișcare scenică	
8.	Arta construcției melodice	
9.	Canto jazz/ Instrument jazz	
10.	Citire de partituri	
11.	Compozitorii și literatura muzicală	
12.	Compoziție jazz/muzică ușoară	
13.	Creație muzicală și multimedia	
14.	Dirijat și cant coral	
15.	Dramaturgie muzicală/muzical-coregrafică/Machiajul în spectacolul muzical	
16.	Educarea auzului muzical	
17.	Educație muzicală prin specificitatea formațiilor vocale/instrumentale (Particularități didactice în conceperea și promovarea ansamblurilor specifice vocale /instrumentale).	
18.	Estetică muzicală	
19.	Etnomuzicologie	
20.	Folclor muzical/Muzici tradiționale	
21.	Formații specifice muzicale experimentale	
22.	Genuri și forme ale muzicii corale	
23.	Improvizatie muzicală/Arta improvizației	
24.	Informație muzicală computerizată	
25.	Instrument	
26.	Interpretări muzicale comparate	
27.	Istoria jazzului/muzicii ușoare /culturii muzicale pop /muzicii	

	vocale	
28.	Istoria teatrului universal, operei și dansului,	
29.	Jazz	
30.	Limbaje muzicale contemporane	
31.	Literatură de lied	
32.	Medii electronice în creația muzicală	
33.	Muzică asistată de calculator	
34.	Muzică barocă	
35.	Muzică de cameră	
36.	Muzică de film	
37.	Muzică nouă	
38.	Orchestra	
39.	Paleografie muzicală (bizantină/gregoriană)	
40.	Pian complementar	
41.	Polifonie (Contrapunct și fugă)	
42.	Practică artistică (instrumentală, vocală, componistică, muzicologică, dirijorală, corală, liturgică, scenică)	
43.	Pregătirea repertoriului vocal-simfonic	
44.	Principii de cercetare și redactare în muzică	
45.	Repertoriu coregrafic	
46.	Repertoriu vocal și practică instrumentală didactică	
47.	Semiotică muzicală	
48.	Semnificare și comunicare în jazz, pop/rock	
49.	Sinteza interpretativă a partiturilor corale/ de orchestră	
50.	Stilistică muzicală	
51.	Strategii componistice în muzica modernă	
52.	Studiul partiturilor corale/dirijorale	
53.	Teoria instrumentelor/ Teoria instrumentelor și orchestrație	
54.	Teoria muzicii bizantine/gregoriene	
55.	Transcripții, reduții și aranjamente muzicale	

1.6.2.3 Discipline de specialitate

Observație: Pe lângă disciplinele cuprinse în tabelul de mai jos, se pot adăuga discipline din domeniu care să fie compatibile cu profilul specializării. Titlurile disciplinelor pot fi diferite dar trebuie să reflecte conținutul formativ al specializării.

Sucesiunea și tipul disciplinelor de specialitate în planul de învățământ este orientativă.

Nr. crt.	Disciplina	Tipul disciplinei (obligatorie/opțională /facultativă)
Specializarea Interpretare muzicală - Instrumente		
1.	Acompaniament/ Studiul acompaniamentului pianistic	obligatorie
2.	Instrument	obligatorie
3.	Muzică de cameră	obligatorie
4.	Orchestra/Ansamblu baroc	obligatorie
5.	Solo-uri și studii de orchestră	obligatorie
Specializarea Interpretare muzicală - Canto		
1.	Arta actorului/mișcare scenică	obligatorie
2.	Canto	obligatorie
3.	Dramaturgie muzicală / Machiajul în spectacolul muzical	obligatorie

Nr. crt.	Disciplina	Tipul disciplinei (obligatorie/opțională /facultativă)
4.	Lied-oratoriu	obligatorie
5.	Opera	obligatorie
Specializarea Compozițiemuzicală.		
Denumirea calificării: Compozițiemuzicală - clasică		
1.	Armonie	obligatorie
2.	Compoziție	obligatorie
3.	Muzică asistată de calculator/Tehnologia muzicii electronice	obligatorie
4.	Polifonie (Contrapunct și fugă)	obligatorie
5.	Strategii componistice în muzica modernă	obligatorie
Specializarea Compoziție muzicală.		
Denumirea calificării: Compozițiemuzicală – jazz/muzică ușoară		
1.	Ansamblude jazz sau muzică ușoară / Creație muzicală multimedia	obligatorie
2.	Arta improvizației în jazz / Tehnici specifice pop sau rock	obligatorie
3.	Canto jazz sau Instrument jazz / Muzică de film	obligatorie
4.	Compoziție jazz/muzică ușoară	obligatorie
5.	Istoria jazzului /muzicii ușoare	obligatorie
Specializarea Dirijat.		
Denumirea calificării: Dirijat - orchestră		
1.	Citire de partituri	obligatorie
2.	Dirijat orchestră (cu corepetiție)	obligatorie
3.	Repertoriu vocal-simfonic	obligatorie
4.	Studiul partiturilor dirijorale	obligatorie
5.	Teoria instrumentelor și orchestrație	obligatorie
Specializarea Dirijat.		
Denumirea calificării: Dirijat - cor		
1.	Aranjamente corale	obligatorie
2.	Citire de partituri	obligatorie
3.	Dirijat de cor (cu corepetiție)	obligatorie
4.	Pregătirea repertoriului coral / vocal-simfonic	obligatorie
5.	Studiul partiturilor corale	obligatorie
Specializarea Artele spectacolului muzical		
1.	Compoziție coregrafică	obligatorie
2.	Regie teatru muzical	obligatorie
3.	Scenografie-istoria costumului în spectacolul muzical-coregrafic	obligatorie
4.	Spectacologie	obligatorie
5.	Stilistica și notația teatrului muzical/dansului	obligatorie
6.	Tehnici regizorale/coregrafice specifice	obligatorie
Specializarea Muzicologie		
1.	Etnomuzicologie	obligatorie
2.	Muzicologie	obligatorie
3.	Semiotică muzicală/ Critică/ Secretariat muzical	obligatorie
4.	Stilistică muzicală	obligatorie

Nr. crt.	Disciplina	Tipul disciplinei (obligatorie/opțională /facultativă)
Specializarea Muzică		
1.	Ansamblu coral	obligatorie
2.	Canto coral	obligatorie
3.	Educarea auzului muzical	obligatorie
4.	Folclor muzical/ Muzici tradiționale	obligatorie
5.	Sisteme de educație muzicală	obligatorie
6.	Tehnica cercetării științifice	obligatorie
Specializarea Muzică religioasă		
1.	Cântare bisericească bizantină/gregoriană	obligatorie
2.	Muzică liturgică. Cântare după modele imnologice/ Cântul liturgic după Conciliul Vatican II	obligatorie
3.	Paleografie muzicală bizantină /gregoriană	obligatorie
4.	Teoria muzicii bizantine/ gregoriene	obligatorie
5.	Tipic și liturgic / Cantorizare	obligatorie

1.6.2.4 Discipline complementare

Observație: Vor fi selectate discipline care corespund profilului specializării. Lista de mai jos poate fi completată cu alte discipline **din domeniul Muzică** (tabel 2.6.3.2)

Succesiunea și tipul disciplinelor complementare în planul de învățământ sunt orientative.

Nr. crt.	Disciplinele	Tipul disciplinei
1.	Aplicații instrumentale didactice	
2.	Ansamblu baroc/cameral/ansambluri sonore interactive	
3.	Aranjamente electroacustice vocal-instrumentale	
4.	Cânt popular	
5.	Critică muzicală	
6.	Educație fizică	
7.	Filozofie	
8.	Folclor muzical/Muzici tradiționale	
9.	Formații specifice muzicale experimentale	
10.	Igienă vocală	
11.	Imagine scenică	
12.	Improvizatie muzicală/ Jazz	
13.	Informație muzicală pe computer	
14.	Instrument secundar/ Canto secundar	
15.	Instrument baroc	
16.	Interpretări muzicale comparate	
17.	Istoria culturii	
18.	Istoria culturii muzicale pop	
19.	Istoria muzicii vocale	
20.	Istoria religiei	
21.	Jurnalism muzical de radio și televiziune	
22.	Limba modernă/ Limba străină	
23.	Lied-oratoriu	
24.	Limbaje muzicale contemporane	

25.	Managementul clasei de elevi	
26.	Pian complementar	
27.	Principii de cercetare și redactare în muzică	
28.	Regie muzicală de sunet	
29.	Retorică muzicală	
30.	Secretariat muzical și planificare artistică	
31.	Tehnica vorbirii și declamației în lied și operă	
32.	Tehnologii informatice computerizate în proiectarea didactică muzicală	
33.	Transcripții, reduceri și aranjamente muzicale	

Alte aspecte/observații privind disciplinele **pe programe de studii:** (daca este cazul).

Programul de studii 1. Compoziție muzicală are trei denumiri ale calificării:

- Compoziție muzică clasică
- Compoziție jazz
- Compoziție muzică ușoară

Programul de studii 2. Dirijat are două denumiri ale calificării:

- Dirijat orchestră
- Dirijat cor

1.6.3 Conținutul fișelor disciplinelor

a. Disciplinele de studii cuprinse în planul de învățământ au fișe în care sunt precizate obiectivele disciplinei, conținutul tematic de bază, repartizarea numărului de ore de curs, seminar și activități aplicative etc. pe teme, sistemul de evaluare a studenților, bibliografia minimală, în concordanță cu macheta metodologiei de implementare a Cadrului național al calificărilor din învățământul superior (RNCIS).

b. Disciplinele facultative, indiferent de semestrul de studii în care sunt prevăzute în planul de învățământ, se încheie cu formă de evaluare, iar punctele credit care li se atribuie sunt peste cele 30 ale semestrului respectiv.

1.6.4 Practica

În programul de studii universitare de licență pentru care s-a elaborat planul de învățământ sunt prevăzute stagii de practică de 2 – 3 săptămâni pe an. Formele de practică semestrială și stagiile de practică corespund profilului și misiunii declarate și trebuie să reprezinte cca 40 ore. din numărul total al orelor.

Pentru stagiile de practică, instituția de învățământ superior va încheia, după caz, convenții de colaborare, contracte sau alte documente cu unitățile baze de practică.

Pentru practica de specialitate fișa disciplinei precizează: misiunea practicii, obiectivele, tematica, tipurile de activități și eșalonarea lor pe durata studiilor, sarcinile studentului, resursele disponibile (umane, bibliografice, site-uri specializate etc.) formele și criteriile de evaluare a rezultatelor învățării.

Unitățile de învățământ au încheiate convenții sau contracte cu societăți comerciale de profil în vederea asigurării unui cadru adecvat efectuării stagiilor practice.

1.6.5 Rezultatele învățării

Instituția de învățământ care solicită evaluarea externă a unui program de studiu trebuie să facă dovada că dispune de mecanisme pentru analiza periodică a cunoașterii transmise și asimilate de către studenții la studiile de licență/master și pentru analiza schimbărilor care se produc în

profilurile calificărilor; perioada analizei nu trebuie să depășească durata unui ciclu de școlarizare.

Instituția de învățământ trebuie să ofere informații și date despre calificările, programele de studiu, diplomele, personalul didactic și de cercetare, facilitățile oferite studenților și despre orice aspecte de interes pentru public, în general, și pentru studenți, în special (de exemplu: Regulament de formare profesională a studenților, Regulament de acordare a burselor și altor forme de sprijin material pentru studenții la studiile de licență/master).

Cunoștințele, competențele, deprinderile și abilitățile dobândite de studenți trebuie să fie suficiente pentru a le permite la absolvire angajarea pe piața muncii, dezvoltarea unei afaceri proprii, sau continuarea lor în ciclul următor. Competențele trebuie definite pentru fiecare specializare în parte și trebuie să fie prezentate într-o secțiune distinctă a Planului de învățământ.

Instituția de învățământ trebuie să dispună de programe de stimulare a studenților performanți, precum și de programe de recuperare a celor cu dificultăți în învățare.

1.6.5.1 Evaluarea studenților

Formele de evaluare prevăzute în planul de învățământ sunt: examenul, colocviul, verificarea pe parcurs și prezentarea proiectului. La disciplinele care au o componentă practică/proiect, colocviul/examenul practic/proiectul este obligatoriu, iar promovarea condiționează prezentarea la examenul teoretic, iar aceste precizări se înscriu în fișa disciplinei.

Instituția de învățământ are un regulament privind evaluarea și notarea studenților, care este aplicat în mod riguros și consecvent. Toate examenele se desfășoară în campusul universitar, (examinare orală sau scrisă), în prezența cadrului didactic titular de curs și a minim unui colaborator de specialitate.

Fiecare activitate didactică, de cercetare sau practică cuprinsă în planul de învățământ al unei program de studii se încheie cu o evaluare finală. Rezultatele evaluării se concretizează în note de la 1 la 10, exprimate în numere întregi, nota minimă de promovare fiind 5.

Examenele se desfășoară oral sau scris, în prezența cadrului didactic titular de curs și a minim unui colaborator.

Examenul scris poate consta într-un test grilă sau într-o probă de sinteză, cu mai multe subiecte, care să acopere întreaga materie.

Este recomandabil ca examenul scris să nu consistă exclusiv în teste grilă; se poate combina testul grilă cu subiecte ce presupun redactare și verificare a vocabularului și raționamentului specific domeniului precum și/sau rezolvarea unei probleme practice.

Se respectă modalitatea de examinare prevăzută în Fișa disciplinei.

Evaluarea finală, prin notă, nu poate fi realizată doar pe baza unui referat redactat de student sau rezultatelor evaluărilor pe parcurs.

Rezultatele obținute de studenți pe parcursul pregătirii sunt înregistrate în conformitate cu legislația în vigoare, în formulare omologate în acest sens (cataloage, centralizatoare, registre matricole, foi matricole).

- a. Facultatea are un regulament propriu privind examinarea și notarea studenților, care este aplicat în mod riguros și consecvent. Procedeele de examinare și evaluare a studenților sunt centrate pe rezultatele învățării și anunțate studenților din timp și în detaliu. La examinare participă, pe lângă titularul cursului, cel puțin încă un alt cadru didactic de specialitate.
- b. Cel puțin 50% din formele de verificare sunt examene/an.
- c. La finalizarea studiilor, studentul de la specializările din domeniul Muzică va avea asigurate competențele specifice prevăzute de RNCIS și va putea exercita profesia potrivit

COR. Acestea vor fi precizate în Suplimentul la Diplomă.

1.6.5.2 Elaborarea lucrării de finalizare a studiilor

Studiile universitare de licență se încheie cu un examen de licență/diplomă. Examenul de licență/diplomă, se susține în conformitate cu Ordinul Ministrului privind cadrul general de organizare a examenelor de finalizare a studiilor în învățământul superior și pe baza unei metodologii/proceduri proprii aprobate anual de Senatul universității.

Instituția, în baza Metodologiei cadru, are elaborat propriu regulament pentru organizarea examenului de licență. Regulamentul universității va cuprinde descrierea probei privind evaluarea cunoștințelor fundamentale și de specialitate, modalitățile și procedurile prin care se asigură originalitatea conținutului lucrărilor ce urmează a fi susținute, precum și modalitățile și procedurile de interzicere a comercializării lucrărilor de licență.

În metodologiile/procedurile interne ale instituției de învățământ proprii sunt prevăzute condițiile de acceptare a lucrărilor de licență. Cadrul didactic coordonator răspunde solidar cu candidatul în legătură cu asigurarea autenticității lucrării. Este recomandabil ca lucrările de licență să fie verificate cu un soft antiplagiat, iar universitățile stabilesc care este procentul de similitudine acceptat.

Lucrarea de licență are un număr minim de pagini, aprobat de Senatul universitar în funcție de fiecare program de studiu și publicat în Conținutul și metodologia examenului de licență. Temele lucrărilor de licență trebuie să se situeze în interiorul problematicei specializării respective. Tematica propusă, precum și tratarea acesteia trebuie orientate spre latura artistică și metodico-practică a activității. Lucrarea de licență se realizează sub îndrumarea cadrelor didactice titulare din instituția respectivă.

1.6.5.3 Examenul de licență

Pentru elaborarea lucrării de licență se vor aloca 2 săptămâni în planul de învățământ al anului III, semestrul VI. Tematica examenului de licență și bibliografia se publică pe site-ul web al instituției de învățământ superior, cu cel puțin 6 luni înainte de susținerea examenului. Se recomandă includerea în tematica probei de evaluare a cunoștințelor fundamentale și de specialitate.

Proiectul de licență reprezintă o lucrare cu caracter științific pe care absolventul o realizează și o susține în fața comisiei în vederea obținerii diplomei de licență. Acesta trebuie să conțină rezultate ale propriilor cercetări și investigații în domeniul temei alese, care vor deține ponderea principală în volumul lucrării, să demonstreze familiarizarea cu literatura relevantă pentru tema abordată, corectitudine din punct de vedere științific și metodologic, să aibă o structură logică și să fie redactată coerent, în stil științific, iar forma grafică să respecte normele academice aprobate.

Modul de organizare și conținutul examenului de finalizare a studiilor se bazează pe un examen sumativ, care certifică asimilarea competențelor cognitive și profesionale conform calificării universitare; se respectă criteriile generale stabilite de MENCS.

Examenul de licență conține 2 probe:

- ☐ evaluarea cunoștințelor fundamentale și de specialitate prin care se evaluează capacitatea candidaților de a aplica creator cunoștințele însușite,
- ☐ susținerea unui recital/ lucrare de licență.

Pentru finalizarea examenului, candidații trebuie să obțină minimum nota 6 (șase).

1.6.6 Studenții. Numărul maxim de studenți care pot fi școlarizați

1.6.6.1 Admiterea

Instituția formulează propria politică de recrutare și admitere a studenților și o aplică în mod transparent și riguros, respectând principiul egalității șanselor tuturor candidaților, fără nici o discriminare. Condiții de selecție a candidaților:

- ☐ Probe de **aptitudini muzicale** (eliminatorii)
- ☐ Probe de **cunoștințe specifice domeniului, a specializării**

Pentru specializările cu o durată a studiilor de 4 ani, admiterea va conține obligatoriu probe de Teoria muzicii, Solfegiu și Dictat.

Metodologiile de admitere sunt realizate de fiecare instituție în parte și aprobate de Senatul universitar, anunțate public cu cel puțin 6 luni înainte de aplicare.

Studenții înmatriculați au încheiat cu instituția un Contract de studii, în care sunt prevăzute drepturile și obligațiile părților.

1.6.6.2 Criterii pentru stabilirea numărului maxim de studenți care pot fi școlarizați

Raportul dintre numărul total de studenți (din întregul ciclu de școlarizare de licență și master, înmatriculați la formele de învățământ IF, IFR sau/și ID) și numărul total al cadrelor didactice (cu contract individual de muncă pe durată nedeterminată sau determinată, respectiv titulari+asociați), la nivelul tuturor programelor de studii universitare de licență din domeniul **Muzică**, este maximum **7/1**²⁰.

Formațiile de studiu (serii, grupe, subgrupe) la IF sunt astfel dimensionate încât să asigure desfășurarea eficientă a procesului de învățământ:

- seria de curs, maximum 120 studenți;
- grupa de studenți, maximum 30 studenți.
- semigrupă = max. 15 studenți

Există specializări care necesită cursuri/ seminare/ lucrări practice individuale la anumite discipline.

În funcție de specificul programului de studiu, instituția stabilește acel raport pe care îl consideră optim pentru obiectivele și nivelul propriu al calității academice între numărul de cadre didactice titulare cu norma de bază în universitate și numărul total de studenți înmatriculați, în conformitate cu bunele practici universitare în domeniul în care se încadrează programul. În evaluarea calității se consideră că un cadru didactic are norma de bază într-o singură universitate.

Taxele de școlarizare ale studenților sunt calculate în concordanță cu costurile medii de școlarizare pe an universitar din învățământul public finanțat de la buget și au la bază o fundamentare detaliată. Taxele de școlarizare și cele adiționale (*taxe de susținere a examenului de licență, taxele de eliberare a diferitelor duplicate la anumite documente, etc.*), aferente anului universitar în curs, fac parte integrantă din contractul de studii, nu pot fi modificate în timpul anului universitar, sunt aprobate de Senatul Universității și sunt făcute publice, inclusiv pe site-ul instituției.

1.6.7 Cercetarea științifică

- 1) Facultatea sau departamentul coordonator al programului de studii universitare de licență dispune de un plan de cercetare științifică/ creație artistică care este integrat în planul de cercetare al instituției de învățământ superior.

²⁰În aceeași instituție, un cadru didactic se poate regăsi la mai multe programe de licență din domeniul Muzică.

- 2) Temele de cercetare cuprinse în plan se înscriu în aria științifică/creație artistică a domeniului de licență Muzică.
- 3) Personalul didactic propriu desfășoară activități de cercetare științifică/creație artistică în domeniul disciplinelor cuprinse în norma/normele didactice pe care o/le acoperă.
- 4) Personalul didactic și de cercetare/creație artistică propriu desfășoară activități de cercetare științifică/creație artistică valorificate prin: activități concertistice și de creație, publicații în reviste de specialitate sau edituri din țară sau din străinătate, indexate în baze de date sau recunoscute de către comunitatea științifică din domeniu, comunicări științifice prezentate la sesiuni, simpozioane, seminare etc. din țară și/sau străinătate, rapoarte de cercetare, de expertiză, de consultanță etc., pe bază de contracte sau convenții încheiate cu parteneri din țară și/sau străinătate, cu evaluare atestată de către comisii de specialitate etc.
- 5) Rezultatele cercetării științifice/creației artistice efectuate în cadrul laboratoarelor de cercetare/creație artistică specifice domeniului Muzică sunt valorificate prin lucrări științifice, creații artistice, publicații în cataloage de profil, reviste de artă, brevete etc.
- 6) Facultatea organizează periodic, cu cadrele didactice, cercetătorii/interpreții și absolvenții, sesiuni științifice, simpozioane, conferințe, mese rotunde, stagiuni artistice, concerte, recitaluri, festivaluri de nivel național, național cu participare internațională și internaționale, iar comunicările științifice sunt publicate în buletine științifice cotate ISBN, ISSN sau în volume dedicate activității organizate.
- 7) Universitatea/Facultatea/Departamentul dispune de un centru de cercetare științifică în domeniu cu rezultate recunoscute de comunitatea științifică/artistică. În evaluarea activității științifice a cadrelor didactice se ia în considerare și activitatea membrilor CNCS, CNATDCU, CNFIS, ARACIS a altor comisii sau jurii naționale.
- 8) Universitatea dispune de editură proprie pentru publicații cu ISSN și ISBN.
- 9) Personalul didactic și de cercetare este implicat în proiecte de cercetare/creație, la nivel național și/sau internațional, în domeniul Muzică.
- 10) Fiecare cadru didactic/cercetător în domeniul Muzică, are anual cel puțin o publicație sau o realizare didactică ori științifică/artistică în domeniul disciplinelor predate.
- 11) Dotarea laboratoarelor de cercetare/creație artistică corespunde exigențelor temelor abordate. Echipamentele existente permit realizarea cercetărilor/creației artistice în domeniul Muzică.

1.6.8 Baza materială

Proprie sau prin închiriere, baza materială trebuie să asigure îndeplinirea obiectivelor procesului de învățământ, de cercetare științifică și creație artistică. Spațiul de învățământ trebuie să asigure săli adecvate, izolate acustic, suficiente numeric, conform formațiunilor de studiu.

Instituția de învățământ superior face dovada că dispune de laboratoare/ateliere proprii sau închiriate, cu dotarea corespunzătoare pentru toate disciplinele cu caracter obligatoriu din planul de învățământ care au prevăzute activități de acest gen:

- ✓ Studio de înregistrări și masterizare dotat cu aparatură adecvată
- ✓ Laborator de informatică muzicală
- ✓ Laborator de muzică electroacustică și multimedia
- ✓ Laborator de multiplicare
- ✓ Alte laboratoare: de operă, de orchestră, pentru formații camerale, de percuție, de muzică barocă, de compoziție, de jazz/muzică ușoară, de muzicologie, de folclor muzical, de teorie și științele educației muzicale, de dirijat etc.
- ✓ Sunt specifice: săli adecvate audițiilor publice, recitalurilor, spectacolelor, săli și ateliere de creație și interpretare dotate cu pian, aparatură și instrumente, precum și cu mobilier uzual.

Instituția de învățământ superior face dovada că dispune de soft-uri specializate, corespunzătoare disciplinelor de studiu din planul de învățământ și că posedă licență de utilizare a acestora.

Instituția de învățământ superior face dovada că dispune de bibliotecă dotată cu sală de lectură și fond de carte propriu, corespunzător disciplinelor prevăzute în planurile de învățământ pe cicluri de studii universitare (licență și masterat), Mediatecă cu Cd-uri, DVD-uri, aparatură multimedia.

Capacitatea spațiilor de învățământ pentru programul de studii supus evaluării este de: minim 1 mp./loc, în sălile de curs; minim 1,5 mp./loc, în sălile de seminar; minim 1,5 mp./loc, în sălile de lectură din biblioteci; minim 2,5 mp./loc în laboratoarele de informatică și în cele ale disciplinelor de specialitate care utilizează calculatorul; minim 4 mp./loc, în laboratoarele disciplinelor cu caracter tehnic, experimental, de proiectare etc.

Numărul de locuri în sălile de curs, seminar și laborator este corelat cu mărimea formațiilor de studiu (serii, grupe, subgrupe etc.), conform normativelor MENCS.

Se asigură desfășurarea lucrărilor aplicative la disciplinele de specialitate din planurile de învățământ în laboratoare dotate cu tehnică de calcul, astfel încât la nivelul unei formații de studiu să existe câte un calculator la cel mult 2 studenți.

Fondul de carte propriu din literatura de specialitate română și străină există într-un număr de exemplare suficient pentru a acoperi integral disciplinele din planurile de învățământ și din care cel puțin 50% reprezintă titluri de carte sau cursuri de specialitate pentru domeniul supus evaluării (din care 10% apărute în ultimii 10 ani în edituri recunoscute) sau este oferit acces electronic la baze de date.

Fondul de carte din biblioteca proprie există într-un număr suficient de exemplare pentru acoperirea necesităților tuturor studenților aflați în ciclul și anul de studiu la care este prevăzută disciplina respectivă.

Bibliotecile instituției de învățământ asigură un număr suficient de abonamente la publicații și periodice românești și străine, corespunzător misiunii asumate.

1.7 Domeniul de licență: EDUCAȚIE FIZICĂ ȘI SPORT

Tabelul 2. Programele de studii/specializările din domeniul de licență

Educație fizică și sport

Cod DL	DOMENIUL DE LICENȚĂ	PROGRAMUL DE STUDII (PS) / SPECIALIZAREA (S)	Nr. de credite (ECTS)
10	Educație fizică și sport	Educație fizică și sportivă	180
		Sport și performanță motrică	180

Sursa: HG nr. 654/2016 pentru modificarea și completarea Hotărârii Guvernului nr. HG nr. 376/2016 privind aprobarea Nomenclatorului domeniilor și al specializărilor/ programelor de studii universitare și a structurii instituțiilor de învățământ superior pentru anul universitar 2016-2017, în vigoare de la 23.09.2016

Misiunea specifică

1. Instituțiile de învățământ superior de Educație fizică și Sport au misiune didactică și de cercetare științifică, prin asigurarea transferului de informație specializată, stimularea și susținerea creației și performanței sportive în domeniul educație fizică, sport și motricitate umană.
2. Facultățile de Educație Fizică și Sport, prin programele de studii derulate au misiunea didactică de a forma specialiști în Educație fizică, Sport de performanță precum și în domenii înrudite cu implicații specifice.
3. Instituțiile de învățământ superior de Educație fizică și Sport au misiune de cercetare științifică prin care asigură înnoirea fondului de date științifice pentru suportul necesar cunoașterii și dezvoltării domeniului. Misiunea științifică presupune promovarea cercetărilor fundamentale și aplicative în domeniu, a studiilor și proiectelor interdisciplinare asimilate cercetării științifice.
4. Obiectivele impuse de misiunea specifică se materializează în conținuturile învățământului și cercetării științifice.

Programele de studiu se diferențiază între ele prin conținutul lor curricular. Ele sunt definite prin misiune și – corespunzător – prin competențele prevăzute să fie dobândite de absolvenți, conform planurilor de învățământ și a Fișelor Disciplinelor. Un program de studiu se individualizează față de celelalte programe de studiu din același domeniu prin planul său de învățământ; acesta trebuie să conțină minimum **20 % discipline de specialitate diferite** față de celelalte programe de studiu din domeniu.

1.7.1 Personalul didactic

1. Personalul didactic trebuie să îndeplinească cerințele legale pentru ocuparea posturilor didactice. Posturile din statele de funcții se ocupă în conformitate cu *Metodologia Cadru la nivel național și cu a standardelor proprii instituției angajatoare*.
2. Cadrele didactice cu gradul de lector, conferențiar sau profesor universitar trebuie să aibă experiență didactică în activitatea de învățământ superior, cercetare științifică, antrenament sportiv, să dețină studii, cercetări și publicații în domeniul Știința Sportului și Educației Fizice sau în domenii înrudite.
3. Cadrele didactice de predare a disciplinelor cu profil teoretic (prelegeri și seminare) și practic-aplicativ (proiecte, lucrări practice, stagii de practică) atât din categoria celor fundamentale, din domeniul licenței, cât și din cea aferentă direcției de specializare trebuie să aibă experiență didactică, studii, cercetări, publicații în domeniu și în problematica disciplinei respective, precum și performanțe sportive, confirmate prin curriculum vitae.

4. Activitatea de cercetare-proiectare- creație – performanță sportivă trebuie desfășurată cu preponderență în domeniul fundamental Știința Sportului și Educației Fizice.
5. Titularii de disciplină trebuie să aibă titlul științific de doctor în domeniul de licență sau într-un domeniu înrudit. Celelalte cadre didactice trebuie să dovedească pregătirea inițială și competențe în domeniul disciplinei predate.
6. Cadrul didactic asociat, care nu este titularizat în învățământul superior, poate ocupa temporar un post vacant din Statul de funcții și personal didactic, numai dacă satisface cerințele legale pentru ocuparea postului respectiv.
7. Toate cadrele didactice au obligația de a face cunoscut, prin declarație scrisă, conducătorului instituției la care are funcția de bază, precum și conducătorului instituției la care este asociat, numărul orelor prestate prin asociere.
8. Cadrul didactic titularizat în învățământul superior nu poate ocupa mai mult de două norme didactice, în același an universitar, indiferent de instituția de învățământ în care își desfășoară activitatea.
9. Personalul didactic universitar complementar, medicii care predau discipline prevăzute în curricula specializării, trebuie să aibă studii, cercetări și publicații în domeniul Știința Sportului și Educației Fizice și în domenii înrudite. Cadrele didactice care predau discipline corespondente în învățământul superior medical trebuie să aibă și titlul de medic specialist sau titlul de medic primar.
10. Cadrele didactice cu gradul de profesor universitar, specialiști de înaltă clasă din domeniul fundamental Știința Sportului și Educației Fizice sau din domenii înrudite acestuia, care au depășit vârsta de pensionare, nu trebuie să reprezinte mai mult de 20% din numărul total de posturi din statul de funcții.
11. **În vederea autorizăției de funcționare provizorie**, instituția de învățământ superior trebuie să aibă la fiecare structură instituțională, pentru fiecare program din ciclul de licență care duce la o calificare universitară distinctă, cel puțin 40% din totalul posturilor din statul de funcțiuni constituite conform normativelor legale, acoperite cu cadre didactice titularizate în învățământul superior conform normelor legale, iar dintre acestea cel puțin 25% să fie profesori universitari și conferențieri.
12. **În vederea acreditării/evaluării periodice** instituția de învățământ superior trebuie să aibă la fiecare structură instituțională, pentru fiecare program de studii din ciclul de licență care duce la o calificare universitară distinctă, cel puțin 70% din totalul posturilor din statul de funcțiuni constituite conform normativelor legale, acoperite cu cadre didactice cu norma de bază, sau cu post rezervat, titularizate în învățământul superior conform normelor legale, iar dintre acestea cel puțin 25% să fie profesori universitari și conferențieri universitari dar nu mai mult de 50% (H.G. 1418/2006).
13. Personalul de conducere al instituției de învățământ superior (rector, prorector, decan, prodecan, șefii de departament) trebuie să fie cadre didactice titularizate în învățământul superior, cu norma de bază în instituția respectivă. Se recomandă ca acestea să aibă gradul de profesor sau conferențiar universitar, cu specializarea în domeniul Știința Sportului și Educației Fizice..

1.7.2 Conținutul procesului de învățământ

Domeniul de Licență Educație fizică și sport are un volum de 180 credite de studiu transferabile în sistemul european (ECTS).

Programele de studii/specializările de referință aprobate, potrivit H.G. 376/2016 privind aprobarea *Nomenclatorului domeniilor și al specializărilor/ programelor de studii universitare și a structurii instituțiilor de învățământ superior pentru anul universitar 2016-2017*, sunt:

1. Educație fizică și sportivă
2. Sport și performanță motrică

Direcțiile de specializare se diferențiază între ele printr-un conținut specific integral, propriu fiecăreia dintre ele, în cuantum de 30 – 35% din numărul total de credite de studiu transferabile în sistemul european (ECTS). Disciplinele care asigură direcția de specializare constituie un PACHET DISTINCT, ***nemodificabil în conținut, care odată ales, devine obligatoriu pentru student.***

- ❑ Pachetul de discipline pentru specializarea pe o direcție de studiu, poate fi introdus cel mai devreme începând cu semestrul 3.
- ❑ Volumul de activitate în domeniul licenței corespunde celor 180 credite ECTS este de 4500 ore. Acesta este compus dintr-un număr de cel puțin 50% unități credit dobândite prin pregătire frontală și un număr de cel mult 50% unități credit dobândite prin studiu individual și activități practico-metodice conexe, desfășurate în mod independent de către student.
- ❑ Unitatea de credit este echivalentă cu 25 ore fizice efectuate de către student, în cadrul activităților de pregătire frontală și individuală/independentă, în scopul asimilării cunoștințelor pentru fiecare disciplină de studiu în parte, în funcție de politica universităților.

NOTĂ: Vor putea fi promovate în vederea evaluării, respectiv acreditării și specializării subordonate îndeplinirii obiectivelor Spațiului European al Învățământului, cu privire la domeniul științei sportului, cuprinse în documentul programatic al Thematic Network Project AEHESIS – Aligning a European Higher Education Structure in Sport Science – Report of the Third Year (www.aehesis.com)

Planul de învățământ este un document obligatoriu pentru organizarea studiilor în domeniul licenței. Acesta cuprinde în forma propusă de către ARACIS, toate elementele necesare programării și derulării activității, în concordanță cu standardele de conținut aprobate, cum sunt:

- ✓ Disciplinele de studiu (repartizate pe semestre, cu volumul de ore /credite ECTS, număr total de ore fizice și convenționale /credite pe tipuri de pregătire: frontală și studiu individual);
- ✓ Numărul de săptămâni pentru fiecare semestru;
- ✓ Număr total credite pe semestru: 30 ECTS
- ✓ Stagii și aplicații (practică, tabere, etc.) cu denumire, durată, volum de ore fizice/ore /credite alocate, condiționările pentru promovarea disciplinelor etc.
- ✓ Numărul și formele de evaluare a nivelului de pregătire din cadrul sistemului de evaluare;
- ✓ Numărul total de ore de: predare (curs), de seminar, de lucrări practice/laborator, aplicații, stagii, forme de practică etc. și numărul de credite corespundente.

Procesul de învățământ la programele de studii ***Domeniul de licență Educație fizică și sport*** are în ansamblu următorul conținut:

Tabelul 3. Centralizator al indicatorilor privind organizarea procesului de învățământ la programele de licență

INDICATOR	Nivel
1. Durata studiilor la forma de învățământ cu frecvență	3 ani = 6 semestre
2. Durata unui semestru privind activitatea didactică	14 -17 săptămâni*
3. Numărul de ore de activitate didactică pe săptămână	24 – 28 ore
4. Numărul de ore de activitate organizată conform planului de învățământ pentru întreg ciclul al studiilor de licență	Min. 2016 ore Max. 2352 ore

5. Numărul minim total de credite obligatorii	180 ECTS
6. Numărul minim de credite pe semestru	30 ECTS
7. Numărul de discipline (obligatorii+opționale) pe semestru	4-7
8. Stagii de practică	56 - 84 ore
9. Stagiul pentru elaborarea lucrării de licență	în semestrul 4
10. Numărul de credite minim alocate pentru practica de specialitate	2 ECTS
11. Numărul de credite alocate pentru promovarea examenului de licență	10 ECTS
12. Raportul dintre numărul orelor de curs și cele aplicative (<i>seminare, laboratoare, proiecte, stagii de practică etc.</i>)	Raport 1/1, cu o abatere admisă de $\pm 20\%$
13. Echivalența în ore a unui credit ECTS	25 ore
14. Numărul de săptămâni sesiuni de examene pe semestru	3 săpt.
15. Număr de săptămâni sesiune restanță	Min 1 săpt.
16. Numărul de studenți pe serie	25-150
17. Numărul de studenți pe grupă	20-30
18. Raportul maxim dintre numărul de studenți și numărul de cadre didactice	20/1
19. Numărul de studenți pe serie/grupă cu aceeași specializare pe ramură de sport	5
20. Numărul de studenți pe grupa de lucrări practice și practică	10-15

* La aceasta se adaugă stagiile activității practice de specialitate.

Durata studiilor de licență este de 3 ani, 14-15 săptămâni/semestru, la care, după caz se pot prevedea 2-3 săptămâni pentru aplicații practice/stagii. Durata unui semestru nu poate depăși 17 săptămâni.

Fiecare semestru se încheie cu o sesiune de examene cu durata de 3 săptămâni.

Număr total de ore pentru 180 ECTS /6 semestre: 4500 ore

Număr total ore fizice la o încărcătură de 24 - 28 ore /săptămână = 2016 -2352 ore

Din care: - mim. 50 % pregătire frontală

- Maxim 50 % studiu individual

Pregătire frontală:

- ☐ 60% număr ore fizice pentru seminare, lucrări practice, lucrări laborator, aplicații practice, stagii, etc
- ☐ 40% număr ore fizice pentru curs (prelegeri)

NOTĂ: Pe parcursul studiilor este obligatoriu avizul medical anual privind starea de sănătate a tuturor studenților în vederea practicării activităților fizice.

Planul de învățământ va conține *discipline fundamentale, discipline de domeniul licenței, de specialitate, discipline complementare și discipline la opțiunea universității*, grupate la rândul lor în discipline obligatorii, opționale și facultative conform deciziei organizatorului programului de studii.

Planurile de învățământ sunt elaborate cu respectarea următoarelor cerințe:

- a) să se regăsească disciplinele conform prezentului standard;
- b) să se respecte structurile pe tipuri de discipline, conform nomenclatorului de discipline din prezentul standard;
- c) să se regăsească definirea clară și delimitarea precisă a competențelor profesionale și transversale;
- d) să fie asigurată compatibilitatea cu planurile și programele de studii similare din țări ale Uniunii Europene;

- e) să fie asigurată compatibilitatea la nivel național prin consultarea nomenclatorului de discipline stabilite.

Disciplinele din planul de învățământ se grupează după *categoria formativă* și după *opționalitate*.

Ponderea disciplinelor se determină pe baza numărului orelor didactice alocate în planul de învățământ.

Structura planului de învățământ se prezintă astfel:

Tabelul 4. Ponderea disciplinelor de studiu după categoria formativă

Tip disciplină	Notăție	Pondere %
Discipline fundamentale	DF	20-25
Discipline din domeniu	DD	30-35
Discipline de specialitate	DS	30-35
Discipline complementare	DC	5-10
Discipline la opțiunea universității	DOU	3-5
Total		100%

Tabelul 5. Ponderea orelor de activitate didactică după opționalitate

Tip disciplină	Notăție	Pondere %
Discipline obligatorii	DOB	85-90
Discipline opționale (la alegere)	DO	5-10
Discipline facultative	DF	suplimentar acestei structuri
Total		100% +DF

Disciplinele opționale odată alese, devin discipline obligatorii.

Disciplinele facultative au rolul de a întregi formarea studenților în domeniul studiat sau în domenii înrudite. Volumul de ore precum și numărul de credite corespunzătoare sunt peste cele de la disciplinele obligatorii și opționale contractate, deci sunt acumulate peste cele 30 credite transferabile ale fiecărui semestru.

1.7.2.1 Discipline fundamentale*(generale)

Sucesiunea și tipul disciplinelor fundamentale (generale) în planul de învățământ sunt orientative.

*Se acceptă și denumiri echivalente cu conținut similar pentru disciplinele menționate anterior

Nr. crt.	Disciplina	Tipul disciplinei (obligatorie/opțională)
1.	Kinesiologie	obligatorie
2.	Psihopedagogie	obligatorie
3.	Teoria și metodică educației fizice și sportului	obligatorie
4.	Educație pentru sănătate și prim ajutor	obligatorie
5.	Bazele generale ale atletismului	obligatorie
6.	Gimnastica de bază	obligatorie
7.	Fundamentele științifice ale jocurilor sportive: baschet, fotbal, handbal, volei	obligatorie

1.7.2.2 Discipline de domeniul licenței

Succesiunea și tipul disciplinelor de domeniu în planul de învățământ sunt orientative

Nr. crt.	Disciplina	Tipul disciplinei (obligatorie/opțională /facultativă)
1.	Evaluare motrică și somato-funcțională	obligatorie
2.	Anatomie funcțională	obligatorie
3.	Fiziologie	obligatorie
4.	Teoria și practica atletismului	obligatorie
5.	Teoria și practica în ramuri ale gimnasticii (gimnastică artistică, gimnastică ritmică, gimnastică acrobatică)	obligatorie
6.	Teoria și practica în sporturile de iarnă (schi alpin, schi fond, bob, patinaj, sanie, sărituri, snowboard)	obligatorie
7.	Teoria și practica în sporturi de apă (înot, caiac, canoe, canotaj, sporturi cu vele, surf, sărituri în apă, ș.a)	obligatorie
8.	Teoria și practica în sporturile de combat (judo, arte marțiale, box, lupte)	obligatorie
9.	Teoria și practica în sporturi de expresie (dans sportiv, dans folcloric, patinaj artistic, înot sincron, schi artistic)	obligatorie
10.	Aplicații practice discipline sportive de iarnă (în tabere de pregătire)	obligatorie
11.	Aplicații practice discipline sportive de apă (în tabere de pregătire)	obligatorie
12.	Stagiu de pregătire și elaborare a lucrării de Licență	obligatorie
13.	Teoria și practica în alte ramuri sportive (hochei pe gheață/iarbă, base-ball, rugby, tenis, tenis de masă, polo, scrimă, tir, haltere, culturism, ciclism și altele)	obligatorie

1.7.2.3 Discipline de specialitate**Programul de studii 1. Educație fizică și sportivă**

Succesiunea și tipul disciplinelor de domeniu în planul de învățământ sunt orientative

Nr. crt.	Disciplina	Tipul disciplinei (obligatorie/opțională /facultativă)
1.	Activități motrice adaptate	obligatorie
2.	Activități motrice de timp liber, (badminton, alpinism, escaladă, jocuri sportive de plajă/de sală/teren redus, rafting, scufundări, sporturi extreme etc.)	obligatorie
3.	Expresie corporală și euritmie	obligatorie
4.	Fitness	obligatorie
5.	Gimnastică aerobică de întreținere/ Step aerob	opțional
6.	Metodica predării atletismului în școală	obligatorie
7.	Metodica predării baschetului în școală	obligatorie
8.	Metodica predării fotbalului în școală	obligatorie
9.	Metodica predării gimnasticii în școală	obligatorie
10.	Metodica predării handbalului în școală	obligatorie
11.	Metodica predării voleiului în școală	obligatorie
12.	Practica și metodica activităților motrice pe grupe de vârstă	obligatorie
13.	Stagiu de practică în activități de turism	obligatorie
14.	Stagiu de practică în baze de agrement	obligatorie

15.	Stagiu de practică în unități învățământ	obligatorie
16.	Tehnici de supraviețuire/Tehnici de autoapărare	opțional

Cele 4 jocuri sportive cuprinse în pachetul Metodica predării jocurilor sportive în școală sunt obligatorii.

Programul de studii 2. Sport și performanță motrică

Sucesiunea și tipul disciplinelor de domeniu în planul de învățământ sunt orientative

Nr. crt.	Disciplina	Tipul disciplinei (obligatorie/opțională/facultativă)
1.	Bazele generale ale antrenamentului sportiv	obligatorie
2.	Echipamente, aparate și instalații folosite în sport/Amenajare baze sportive	opțional
3.	Fiziologia efortului sportiv	obligatorie
4.	Metodica antrenamentului pe ramură de sport	obligatorie
5.	Psihologia sportului	obligatorie
6.	Refacerea și recuperarea în sportul de performanță	obligatorie
7.	Stagiu de practică în acțiuni și evenimente sportive	obligatorie
8.	Stagiu de practică în centre de inițiere în sport	obligatorie
9.	Stagiu de practică în structuri ale sportului	obligatorie
10.	Tehnici de monitorizare a performanței sportive	obligatorie
11.	Tehnici și metode pentru dezvoltarea calităților motrice	obligatorie

1.7.2.4 Discipline complementare

Sucesiunea și tipul disciplinelor complementare în planul de învățământ sunt orientative.

Numărul disciplinelor din această categorie, incluse în planul de învățământ este la latitudinea fiecărei universități.

Nr. crt.	Disciplinele	Tipul disciplinei (obligatorie/opțională/facultativă)
1.	Limbă străină	obligatorie
2.	Comunicare în Știința Sportului și Educației Fizice	opțional
3.	Utilizare soft-uri specializate în Știința Sportului și Educației Fizice	opțional
4.	Metode de cercetare în Știința Sportului și Educației Fizice	obligatorie
5.	Management aplicat în Știința Sportului și Educației Fizice	opțional

1.7.2.5 Discipline la opțiunea universității

Numărul disciplinelor din această categorie, incluse în planul de învățământ este la latitudinea fiecărei universități.

Nr. crt.	Disciplinele	Tipul disciplinei (obligatorie/opțională/facultativă)
1.	Șah	obligatorie
2.	Istoria educației fizice și sportului	opțional
3.	Antrenament și competiție în sport adaptat	opțional

4.	Sociologia în Știința Sportului și Educației Fizice / Etică și deontologie în Știința Sportului și Educației Fizice	opțional
----	---	----------

NOTĂ: Pot fi introduse în planurile de învățământ și alte discipline care se înscriu în aria domeniului Știința Sportului și Educației Fizice, în funcție de realitățile locale ale fiecărei universități.

1.7.3 Conținutul fișelor disciplinelor

Date despre program

1. Date despre disciplină
2. Timpul total estimat (ore pe semestru al activităților didactice)
3. Precondiții (de curriculum, de competențe)
4. Condiții (de desfășurare a cursului, de desfășurare a eminarului/laboratorului/proiectului)
5. Competențe specifice acumulate (profesionale, transversale)
6. Obiectivele disciplinei (obiectivul general, obiectivele specifice)
7. Conținuturi (curs, bibliografie; seminar/laborator/proiect, bibliografie)
8. Coroborarea conținuturilor disciplinei cu așteptările reprezentanților comunităților epistemice, asociațiilor profesionale și angajatori reprezentativi pentru domeniul aferent programului
9. Evaluare (criterii, metode de evaluare, pondere din nota finală, standard minim de performanță)

1.7.4 Practica

Programul de studii 1. Educație fizică și sportivă

Practica studenților se desfășoară în unități de învățământ preuniversitar, în baze de agrement, în activități de turism și se adresează diferitelor grupe de vârstă și categorii de populații.

Programul de studii 2. Sport și performanță motrică

Practica studenților se desfășoară în unități de instruire sportivă, în diferite structuri ale sportului, în vederea dobândirii de competențe de organizare, conducere și desfășurarea a acțiunilor și evenimentelor specifice sportului.

Pentru practica de specialitate fișa disciplinei precizează: misiunea practicii, obiectivele, tematica, tipurile de activități și eșalonarea lor pe durata studiilor, sarcinile studentului, resursele disponibile (umane, bibliografice, site-uri specializate etc.) formele și criteriile de evaluare a rezultatelor învățării.

Unitățile de învățământ încheie convenții sau contracte cu societăți comerciale de profil în vederea asigurării unui cadru adecvat efectuării stagiilor practice.

1.7.5 Rezultatele învățării

Instituția de învățământ care solicită evaluarea externă a unui program de studiu trebuie să facă dovada că dispune de mecanisme pentru analiza periodică a cunoașterii transmise și asimilate de către studenții la studiile de licență/master și pentru analiza schimbărilor care se produc în profilurile calificărilor; perioada analizei nu trebuie să depășească durata unui ciclu de școlarizare.

Instituția de învățământ trebuie să ofere informații și date despre calificările, programele de studiu, diplomele, personalul didactic și de cercetare, facilitățile oferite studenților și despre orice aspecte de interes pentru public, în general, și pentru studenți, în special (de exemplu: Regulament de formare profesională a studenților, Regulament de acordare a burselor și altor forme de sprijin material pentru studenții la studiile de licență).

Cunoștințele, competențele, deprinderile și abilitățile dobândite de studenți trebuie să fie suficiente pentru a le permite la absolvire angajarea pe piața muncii, dezvoltarea unei afaceri proprii, sau continuarea lor în ciclul următor. Competențele trebuie definite pentru fiecare specializare în parte și trebuie să fie prezentate într-o secțiune distinctă a Planului de învățământ.

Instituția de învățământ trebuie să dispună de programe de stimulare a studenților performanți, precum și de programe de recuperare a celor cu dificultăți în învățare.

1.7.5.1 Evaluarea studenților

Formele de evaluare prevăzute în planul de învățământ sunt: examenul, colocviul, verificarea. La disciplinele care au o componentă practică, este obligatorie îndeplinirea condițiilor și promovarea probelor (probe practice, proiect etc). Promovarea acestora condiționează prezentarea la examenul teoretic, iar aceste precizări se înscriu în fișa disciplinei.

Instituția de învățământ are un regulament privind evaluarea și notarea studenților, care este aplicat în mod riguros și consecvent. Toate examenele se desfășoară în campusul universitar, (examinare orală sau scrisă), în prezența cadrului didactic titular de curs și a minim unui colaborator de specialitate.

Fiecare activitate didactică, de cercetare sau practică cuprinsă în planul de învățământ al unui program de studii se încheie cu o evaluare finală. Rezultatele evaluării se concretizează în note de la 1 la 10, exprimate în numere întregi, nota minimă de promovare fiind 5.

Examenele se desfășoară oral sau scris, în prezența cadrului didactic titular de curs și a minim unui colaborator.

Examenul scris poate consta într-un test grilă cu subiecte de sinteză, cu mai multe subiecte, care să acopere conținutul întregii discipline.

Este recomandabil ca examenul scris să nu consistă exclusiv în teste grilă; se poate combina testul grilă cu subiecte ce presupun redactare și verificare a terminologiei și raționamentului specific domeniului precum și/sau rezolvarea unei probleme practice;

Se respectă modalitatea de examinare prevăzută în Fișa disciplinei.

Evaluarea finală, prin notă, nu poate fi realizată doar pe baza unui referat redactat de student sau ale evaluărilor pe parcurs.

Rezultatele obținute de studenți pe parcursul pregătirii sunt înregistrate în conformitate cu legislația în vigoare, în formulare omologate în acest sens (cataloage, centralizatoare, registre matricole, foi matricole).

Formele de evaluare înscrise în planul de învățământ sunt: verificare, colocviu, examen

Număr forme de evaluare: 36-42 pentru întregul ciclu de învățământ; evaluările prin examen trebuie să reprezinte cel puțin 50% din numărul total de evaluări.

1.7.5.2 Elaborarea lucrării de licență

Studiile universitare de licență se încheie cu un examen de licență. Examenul de licență, se susține în conformitate cu *Ordinul Ministrului privind cadrul general de organizare a examenelor de finalizare a studiilor în învățământul superior* și pe baza unei metodologii/proceduri proprii aprobate anual de Senatul universității.

Instituția, în baza Metodologiei cadru, are elaborat regulament propriu privind organizarea și desfășurarea examenului de finalizare a studiilor universitare de licență. Regulamentul

universității va cuprinde descrierea probei privind evaluarea cunoștințelor fundamentale și de specialitate, modalitățile și procedurile prin care se asigură originalitatea conținutului lucrărilor ce urmează a fi susținute, precum și modalitățile și procedurile de interzicere a comercializării lucrărilor de licență.

În metodologiile/procedurile interne ale instituției de învățământ proprii sunt prevăzute condițiile de acceptare a lucrărilor de licență. Cadrul didactic coordonator răspunde solidar cu candidatul în legătură cu asigurarea autenticității lucrării. Este recomandabil ca lucrările de licență să fie verificate cu un soft antiplagiat, iar universitățile stabilesc care este procentul de similitudine acceptat.

Lucrările de licență trebuie să respecte standardele academice: temă de cercetare relevantă pentru domeniu, acuratețe în redactare, aspecte teoretice definitorii, ipoteze/ obiective/sarcini de lucru și instrumente de cercetare, abordarea critică a informațiilor din sursele bibliografice accesate actualizată și adecvată temei și domeniului.

1.7.5.3 Examenul de finalizare a studiilor

Studiile se încheie prin examen de licență, al cărui conținut trebuie să fie în concordanță cu metodologiile - cadru aprobate de MENCS pentru finalizarea studiilor. Examenul de licență constă din două probe. Pentru a se înscrie la examenul de licență, candidații trebuie dobândească cele 180 credite ECTS cuprinse în planul de învățământ, respectiv promoveze la toate evaluările/disciplinele din plan și să fi îndeplinit toate obligațiile profesionale. Examenul de licență este cotate cu 10 credite ECTS, care se adaugă celor 180 credite alocate disciplinelor din planul de învățământ.

Tematica examenului de licență și bibliografia se publică pe site-ul web al instituției de învățământ superior, cu cel puțin 6 luni înainte de susținerea examenului. Se recomandă includerea în tematica probei de evaluare a cunoștințelor fundamentale și de specialitate.

Proiectul de licență reprezintă o lucrare cu caracter științific pe care absolventul o realizează și o susține în fața comisiei în vederea obținerii diplomei de licență. Acesta trebuie să conțină rezultate ale propriilor cercetări și investigații în domeniul temei alese, care vor deține ponderea principală în volumul lucrării, să demonstreze familiarizarea cu literatura relevantă pentru tema abordată, corectitudine din punct de vedere științific și metodologic, să aibă o structură logică și să fie redactată coerent, în stil științific, iar forma grafică să respecte normele academice aprobate.

Probele de finalizare a studiilor sunt:

- ✓ **PROBA I:** Proba pentru evaluarea cunoștințelor fundamentale și de specialitate.
- ✓ **PROBA II:** Susținerea Lucrării de Licență. Lucrările de licență trebuie să respecte standardele academice: temă de cercetare relevantă pentru domeniu, acuratețe în redactare, aspecte teoretice definitorii, ipoteze/ obiective/sarcini de lucru și instrumente de cercetare, abordarea critică a informațiilor din sursele bibliografice accesate actualizată și adecvată temei și domeniului.

Nota finală a examenului de licență, minim 6, este reprezentată de media celor două probe.

1.7.6 Studenții. Numărul maxim de studenți care pot fi școlarizați

1.7.6.1 Admiterea

Admiterea se organizează în conformitate cu legislația în vigoare, precum și cu metodologiile proprii instituției. Instituția aplică o politică transparentă a recrutării și admiterii studenților, anunțată public cu cel puțin 6 luni înainte de aplicare.

Admiterea la studiile de licență în domeniul de licență **Educație fizică și sport** se face prin concurs. Conținutul și probele concursului de admitere sunt aprobate anual de către Senatul universității. Concursul de admitere va conține cel puțin o probă complexă de aptitudini motrice sau mai multe probe de aptitudini motrice și specifice diferitelor ramuri de sport.

La decizia universităților pot fi introduse în conținutul admiterii și probe de cunoștințe teoretice specifice domeniului.

Studenții înmatriculați încheie cu instituția un Contract de studii, în care sunt prevăzute drepturile și obligațiile părților.

1.7.6.2 Criterii pentru stabilirea numărului maxim de studenți care pot fi școlarizați

Raportul optim dintre numărul de cadre didactice titulare și numărul de studenți care să asigure un proces instructiv-educativ eficient. Un raport optim se încadrează între 1/15 – 1/20.

Raportul dintre numărul total de studenți (din întregul ciclu de școlarizare de licență și master, înmatriculați la formele de învățământ IF, IFR sau/și ID) și numărul total al cadrelor didactice (cu contract individual de muncă pe durată nedeterminată sau determinată, respectiv titulari + asociați), la nivelul tuturor programelor de studii universitare de licență din domeniul **Educație fizică și sport**, este maximum 20/1²¹.

Formațiile de studiu sunt astfel dimensionate încât să asigure desfășurarea eficientă a procesului de învățământ:

- seria de curs, **150 ±20% studenți²²**;
- grupa de studenți, **20-30 studenți**;
- seria/grupa de studenți cu aceeași specializare pe ramură de sport, **5 studenți**; în cazul unei grupe mai mici de **5 studenți**, se va aplica normarea ponderală ;
- grupa de lucrări practice și practică de specialitate, **10-15 studenți**.

Taxele de școlarizare ale studenților sunt calculate în concordanță cu costurile medii de școlarizare pe an universitar din învățământul public finanțat de la buget și au la bază o fundamentare detaliată. Taxele de școlarizare și cele adiționale aferente anului universitar în curs, fac parte integrantă din contractul de studii, nu pot fi modificate în timpul anului universitar, sunt aprobate de Senatul Universității și sunt făcute publice, inclusiv pe site-ul instituției.

²¹ În aceeași instituție, un cadru didactic se poate regăsi la mai multe programe de licență din domeniul Educație fizică și sport.

²² Numărul maxim de studenți dintr-o serie de studii este condiționat suplimentar de baza materială a facultății/universității (capacitatea și dotarea sălilor de predare).

1.7.7 Cercetarea științifică

1. Activitatea științifică trebuie să se desfășoare conform unui plan de cercetare propriu, atestat prin documente aflate la nivelul departamentului/facultății.
2. Este necesară o concordanță deplină între domeniul de cercetare și domeniul în care se desfășoară activitățile de învățământ.
3. Nivelul cercetării științifice în cadrul programului de studii/specializării să fie conform cu performanțele înregistrate în activitatea practică.
4. Cercetarea în domeniul *Știința sportului și educației fizice*, și în domenii înrudite cu acesta trebuie să reprezinte cel puțin 70% din volumul total al cercetării (30% cercetare în domenii înrudite, avându-se în vedere caracterul interdisciplinar al domeniului specific).
5. Rezultatele cercetării vor trebui valorificate prin lucrări științifice diseminate în manifestări științifice de diferite forme (congrese, conferințe, sesiuni, simpozioane, workshop-uri) organizate în țară sau în străinătate, sau publicate în reviste de specialitate, cărți.
6. La acreditarea programelor de studii, facultățile trebuie să prezinte acorduri de colaborare cu universități din țară sau străinătate, ce au ca obiect și cercetarea științifică.
7. La evaluarea cercetării se vor lua în considerare și rezultatele sportive obținute pe plan național și internațional ca urmare a valorificării cercetării desfășurate, în calitate de membru al staff-ului tehnic.

1.7.8 Baza materială

Baza materială trebuie să asigure îndeplinirea obiectivelor procesului de învățământ și de cercetare științifică. Aceasta poate să se afle în proprietatea universității/facultății, sau să fie utilizată în baza unui contract de închiriere.

Baza materială pusă la dispoziția studenților trebuie să îndeplinească normativele legale în domeniu în privința condițiilor de igienă și a securității în muncă.

1. Spațiul de învățământ trebuie să asigure locuri suficiente, conform numărului de studenți și a formațiilor de studiu. Spațiul destinat procesului de învățământ trebuie să cuprindă săli adecvate pentru activități teoretice și pentru activități sportive, dotate cu aparatură, instalații, obiecte, echipamente, instrumente și mobilier specific activităților desfășurate.

2. Biblioteca reprezintă un serviciu destinat studenților și cadrelor didactice obligatoriu pentru toate facultățile. Aceasta trebuie să dispună de fond de carte adecvat domeniului și programelor de studii/specializărilor desfășurate. Bibliotecile trebuie să fie dotate cu săli de lectură pentru cel puțin 3 % din numărul total al studenților, care să ofere posibilitatea de acces la baze de date.

Disciplinele prevăzute în planurile de învățământ trebuie să fie acoperite integral cu material bibliografic aflat în biblioteca proprie în număr suficient de exemplare. Minimum 50% din materialul bibliografic trebuie să fie reprezentat de titluri de carte sau cursuri universitare.

Pentru autorizarea de funcționare provizorie a unui program de studii, fondul de carte trebuie să fie în proporție de 1exemplar/10 studenți, iar pentru acreditarea programului proporția trebuie să fie de 1exemplar/5 studenți.

1.8 Domeniul de licență: KINETOTERAPIE

Conform *Nomenclatorului domeniilor și al specializărilor/programelor de studii universitare*, în domeniul de studii universitare de licență (DL20) la care se adresează standardele sunt incluse următoarele programe de studii /specializări prezentate în *Tabelul 2*:

Tabelul 2. Programele de studii/specializările din Domeniul de licență Kinetoterapie

Cod DL	DOMENIUL DE LICENȚĂ	PROGRAMUL DE STUDII (PS) / SPECIALIZAREA (S)	Nr. de credite (ECTS)
20	Kinetoterapie	Kinetoterapie și motricitate specială	180

Sursa: HG nr. 654/2016 pentru modificarea și completarea Hotărârii Guvernului nr. HG nr. 376/2016 privind aprobarea Nomenclatorului domeniilor și al specializărilor/ programelor de studii universitare și a structurii instituțiilor de învățământ superior pentru anul universitar 2016-2017, în vigoare de la 23.09.2016

MISIUNEA SPECIFICĂ

1. Instituțiile de învățământ superior de Educație Fizică și Sport în cadrul cărora se derulează și programul de studii universitare de licență *Kinetoterapie și motricitate specială* au misiune didactică și de cercetare științifică.
2. Facultățile de Educație Fizică și Sport și Facultățile de Kinetoterapie – prin programele de licență în *kinetoterapie* au misiunea didactică de a forma kinetoterapeuți. Specialiștii în kinetoterapie asigură servicii de sănătate specifice, fiind abilitați să desfășoare atât activități de profilaxie, cât și activități de recuperare și reeducare somato-funcțională și neuro-motrică în diverse patologii (ortopedico-traumatice, reumatologice, neurologice, cardio-respiratorii ș.a.), la diverse grupe de vârstă și categorii de populație.
3. Instituțiile de învățământ superior de Educație Fizică și Sport, licență în *Kinetoterapie* au misiune de cercetare științifică prin care asigură înnoirea fondului de date științifice pentru suportul necesar cunoașterii și dezvoltării domeniului. Misiunea științifică presupune promovarea cercetărilor fundamentale și aplicative în domeniu, a studiilor și proiectelor interdisciplinare asimilate cercetării științifice.
4. Obiectivele impuse de misiunea specifică se materializează în conținuturile învățământului și cercetării științifice.

1.8.1 Personalul didactic

1. **Cadrele didactice** trebuie să îndeplinească cerințele stabilite de legislația în vigoare. Posturile din ștatele de funcții se ocupă în conformitate cu *Metodologia Cadru la nivel național și cu a standardelor proprii instituției angajatoare*.
2. Cadrele didactice cu gradul de lector, conferențiar sau profesor universitar trebuie să aibă experiență didactică în activitatea de învățământ superior, cercetare științifică, recuperare în sport/posttraumatică/postoperatorie/în diferite tipuri de afecțiuni, să dețină studii, cercetări și publicații în domeniul Știința Sportului și Educației Fizice sau în domenii înrudite.
3. Cadrele didactice de predare a disciplinelor cu profil teoretic (prelegeri și seminare) și practic-aplicativ (proiecte, lucrări practice, stagii de practică) atât din categoria celor fundamentale, din domeniul licenței, cât și din cea aferentă direcției de specializare trebuie să aibă experiență didactică, studii, cercetări, publicații în domeniu și în problematica disciplinei respective, confirmate prin curriculum vitae. Activitatea de cercetare – proiectare - creație trebuie desfășurată cu preponderență în domeniul Știința Sportului și Educației Fizice - licență Kinetoterapie.
4. Titularii de disciplină trebuie să aibă titlul științific de doctor în domeniul de ierarhizare sau într-un domeniu înrudit. Celelalte cadre didactice trebuie să dovedească pregătirea inițială și competențe în domeniul disciplinei predate.

5. Cadrul didactic asociat, care nu este titularizat în învățământul superior, poate ocupa temporar un post vacant din Statul de funcții și personal didactic, numai dacă satisface cerințele legale pentru ocuparea postului respectiv.
6. Toate cadrele didactice au obligația de a face cunoscut, prin declarație scrisă, conducătorului instituției la care au funcția de bază, precum și conducătorului instituției la care sunt asociați, numărul orelor prestate prin asociere.
7. Cadrul didactic titularizat în învățământul superior nu poate ocupa mai mult de trei norme didactice, în același an universitar, indiferent de instituția de învățământ în care își desfășoară activitatea.
8. Personalul didactic universitar complementar, medicii care predau discipline prevăzute în curriculumul programului de studii, trebuie să aibă lucrări, cercetări și publicații din domeniul Știința Sportului și Educației Fizice și în domenii înrudite.. Cadrele didactice care predau discipline corespondente în învățământul superior medical trebuie să aibă și titlul de medic specialist sau primar.
9. Cadrele didactice cu gradul de profesor universitar, specialiști de înaltă clasă din domeniul Știința Sportului și Educației Fizice sau din domenii înrudite acestuia, care au depășit vârsta de pensionare, nu trebuie să reprezinte mai mult de 20% din numărul total de posturi din statul de funcții.
10. **În vederea autorizăției de funcționare provizorie**, instituția de învățământ superior trebuie să aibă la fiecare structură instituțională, pentru fiecare program din ciclul de licență care duce la o calificare universitară distinctă, cel puțin 40% din totalul posturilor din statul de funcțiuni constituite conform normativelor legale, acoperite cu cadre didactice titularizate în învățământul superior conform normelor legale, iar dintre acestea cel puțin 25% să fie profesori universitari și conferențieri.
11. **În vederea acreditării/evaluării periodice** instituția de învățământ superior trebuie să aibă la fiecare structură instituțională, pentru fiecare program de studii din ciclul de licență care duce la o calificare universitară distinctă, cel puțin 70% din totalul posturilor din statul de funcțiuni constituite conform normativelor legale, acoperite cu cadre didactice cu norma de bază, sau cu post rezervat, titularizate în învățământul superior conform normelor legale, iar dintre acestea cel puțin 25% să fie profesori universitari și conferențieri universitari dar nu mai mult de 50% (HG 1418/2006)..
12. Personalul de conducere al instituției de învățământ superior (rector, prorector, decan, prodecan, șefii de departament) trebuie să fie cadre didactice titularizate în învățământul superior, cu norma de bază în instituția respectivă.

1.8.2 Conținutul procesului de învățământ

Domeniul de Licență **Kinetoterapie** are un volum de 180 credite de studiu transferabile în sistemul european (ECTS).

Programul de studii/specializarea de referință aprobată, potrivit H.G. 376/2016 *privind aprobarea Nomenclatorului domeniilor și al specializărilor/ programelor de studii universitare și a structurii instituțiilor de învățământ superior pentru anul universitar 2016-2017*, este:

Kinetoterapie și motricitate specială

- ☐ Pachetul de discipline de specialitate din programul de studiu, poate fi introdus cel mai devreme începând cu semestrul 3.
- ☐ Volumul de activitate în domeniul licenței corespondent celor 180 credite ECTS este de 4500 ore. Acesta este compus dintr-un număr de cel puțin 50% unități credit dobândite

prin pregătire frontală și un număr de cel mult 50% unități credit dobândite prin studiu individual și activități practico-metodice conexe, desfășurate în mod independent de către student.

- ☐ Unitatea de credit este echivalentă cu 25 ore fizice efectuate de către student, în cadrul activităților de pregătire frontală și individuală/independentă, în scopul asimilării cunoștințelor pentru fiecare disciplină de studiu în parte.

Planul de învățământ este un document obligatoriu pentru organizarea studiilor în domeniul licenței. El cuprinde în forma propusă de către ARACIS, toate elementele necesare programării și derulării activității, în concordanță cu standardele de conținut aprobate, cum sunt:

- ☐ Disciplinele de studiu (repartizate pe semestre, cu volumul de ore /credite ECTS, număr total de ore fizice/credite pe tipuri de pregătire: frontală și studiu individual);
- ☐ Numărul de credite obligatorii/semestru: 30 ECTS
- ☐ Numărul de săptămâni pentru fiecare semestru
- ☐ Stagii și aplicații practice cu denumire, durată, volum de ore fizice, ore /credite alocate, condiționările pentru promovarea disciplinelor etc.
- ☐ Numărul și formele de evaluare a nivelului de pregătire din cadrul sistemului de evaluare;
- ☐ Numărul total de ore de: predare (curs), de seminar, de lucrări practice/laborator, aplicații, stagii, forme de practică etc. și numărul de credite corespondente.

Procesul de învățământ la programele de studii Domeniul de licență **Kinetoterapie** are în ansamblu următorul conținut:

Tabelul 3. Centralizator al indicatorilor privind organizarea procesului de învățământ la programele de licență

INDICATOR	Nivel
1. Durata studiilor la forma de învățământ cu frecvență	3 ani = 6 semestre
2. Durata unui semestru privind activitatea didactică	14 -17 săptămâni*
3. Numărul de ore de activitate didactică pe săptămână	24 – 28 ore
4. Numărul de ore de activitate organizată conform planului de învățământ pentru întreg ciclul al studiilor de licență	Min. 2016 ore Max. 2352 ore
5. Numărul minim total de credite obligatorii	180 ECTS
6. Numărul minim de credite pe semestru	30 ECTS
7. Numărul de discipline (obligatorii+opționale) pe semestru	4-7
8. Stagii de practică	56-84 ore
9. Stagiul de elaborare a lucrării de licență	În semestrul 4
10. Numărul de credite minim alocate pentru practica de specialitate	3 ECTS
11. Numărul de credite alocate pentru promovarea examenului de licență	10 ECTS
12. Raportul dintre numărul orelor de curs și cele aplicative (seminare, laboratoare, proiecte, stagii de practică etc.)	Raport 1/1, cu o abatere admisă de $\pm 20\%$
13. Echivalența în ore a unui credit ECTS	25 ore
14. Numărul de săptămâni sesiuni de examene pe semestru	3 săptămâni
15. Număr de săptămâni sesiune restanță	Min. 1 săptămână
16. Numărul de studenți pe serie	25-150
17. Numărul de studenți pe grupă	- 20-30
18. Numărul de studenți pe grupă de practică	10-15
19. Raportul maxim dintre numărul de studenți și numărul de cadre	20/1

didactice

* La aceasta se adaugă stagiile activității practice de specialitate.

Durata studiilor de licență este de 3 ani, 14-15 săptămâni/semestru, la care, după caz se pot prevedea 2-3 săptămâni pentru aplicații practice/stagii. Durata unui semestru nu poate depăși 17 săptămâni.

Fiecare semestru se încheie cu o sesiune de examene cu durata de 3 săptămâni.

Număr total de ore convenționale pentru 180 ECTS/6 semestre: 4500 ore

Din care:

- minim 50% pregătire frontală
- maxim 50% studiu individual

Pregătire frontală:

- ☐ 60% număr ore fizice pentru seminare, lucrări practice, lucrări laborator, aplicații practice, stagii etc.
- ☐ 40% număr ore fizice pentru curs (prelegeri)

NOTĂ: Pe parcursul studiilor este obligatoriu avizul medical anual privind starea de sănătate a tuturor studenților în vederea practicării activităților fizice.

Planul de învățământ va conține *discipline fundamentale*, *discipline de domeniul licenței*, *discipline de specialitate* *discipline complementare*, și *discipline la opțiunea universității*, grupate la rândul lor în discipline obligatorii, opționale și facultative conform deciziei organizatorului programului de studii.

Planurile de învățământ sunt elaborate cu respectarea următoarelor cerințe:

- a) să se regăsească disciplinele conform prezentului standard;
- b) să se respecte structurile pe tipuri de discipline, conform nomenclatorului de discipline din prezentul standard;
- c) să se regăsească definirea clară și delimitarea precisă a competențelor profesionale și transversale;
- d) să fie asigurată compatibilitatea cu planurile și programele de studii similare din țări ale Uniunii Europene;
- e) să fie asigurată compatibilitatea la nivel național prin consultarea nomenclatorului de discipline stabilite.

Disciplinele din planul de învățământ se grupează după *categoria formativă* și după *opționalitate*. Ponderea disciplinelor se determină pe baza numărului orelor didactice alocate în planul de învățământ.

Structura planului de învățământ se prezintă astfel:

Tabelul 4. Ponderea disciplinelor de studiu după categoria formativă

Tip disciplină	Notăție	Pondere %
Discipline fundamentale	DF	30-35
Discipline din domeniu	DD	20-25
Discipline de specialitate	DS	30-35
Discipline complementare	DC	5-10
Discipline la opțiunea universității	DOU	3-5
Total		100%

Tabelul 5. Ponderea orelor de activitate didactică după opționalitate

Tip disciplină	Notăție	Pondere %
Discipline obligatorii	DOB	85-90

Discipline opționale (la alegere)	DO	10-15
Discipline facultative	DF	suplimentar acestei structuri
Total		100% +DF

Disciplinele opționale odată alese, devin discipline obligatorii.

Disciplinele facultative au rolul de a întregi formarea studenților în domeniul studiat sau în domenii înrudite. Volumul de ore precum și numărul de credite corespunzătoare sunt peste cele de la disciplinele obligatorii și opționale contractate, deci sunt acumulate peste cele 30 credite transferabile ale fiecărui semestru.

1.8.2.1 Discipline fundamentale *(generale)

Sucesiunea și tipul disciplinelor fundamentale (generale) în planul de învățământ sunt orientative.

Nr. crt.	Disciplina	Tipul disciplinei (obligatorie/opțională)
1.	Anatomie și biomecanică	obligatorie
2.	Fiziologie	obligatorie
3.	Teoria și metodica educației fizice și sportului	obligatorie
4.	Kinesiologie	obligatorie
5.	Educație pentru sănătate și prim ajutor	obligatorie
6.	Bazele generale ale atletismului	obligatorie
7.	Gimnastica de bază	obligatorie
8.	Fundamentele științifice ale jocurilor sportive: baschet, fotbal, handbal, volei	obligatorie

*Se acceptă și denumiri echivalente cu conținut similar pentru disciplinele menționate anterior

1.8.2.2 Discipline din domeniul licenței

Sucesiunea și tipul disciplinelor de domeniu în planul de învățământ sunt orientative

Nr. crt.	Disciplina	Tipul disciplinei (obligatorie/opțională/facultativă)
1.	Măsurare și evaluare în kinetoterapie	Obligatorie
2.	Bazele generale ale kinetoterapiei	Obligatorie
3.	Semiologie	Obligatorie
4.	Inot și hidrokinetoterapie	Obligatorie
5.	Echipamente, aparate și instalații utilizate în kinetoterapie/Kinetoprofilaxie secundară și terțiară	Obligatorie
6.	Tehnici de manevrare a bolnavului	Obligatorie
7.	Elemente de fizioterapie	Obligatorie
8.	Stagiu de practică în centre speciale de educație	Obligatorie
9.	Stagiu de aplicații practice în mediu montan	Obligatorie
10.	Stagiu pentru pregătirea și elaborarea lucrării de licență	Obligatorie

1.8.2.3 Discipline de specialitate

Sucesiunea și tipul disciplinelor de specialitate în planul de învățământ este orientativă

Nr.	Disciplina	Tipul disciplinei
-----	------------	-------------------

crt.		(obligatorie/opțională/facultativă)
1.	Kinetoterapia deficiențelor fizice și senzoriale	Obligatorie
2.	Kinetoterapia în afecțiunile cardio-respiratorii	Obligatorie
3.	Kinetoterapia în afecțiunile neurologice	Obligatorie
4.	Kinetoterapia în afecțiunile ortopedico-traumatice cu aplicații în sport	Obligatorie
5.	Kinetoterapia în afecțiunile reumatologice	Obligatorie
6.	Kinetoterapia în geriatrie - gerontologie	Obligatorie
7.	Kinetoterapia în pediatrie	Obligatorie
8.	Masaj și tehnici complementare	Obligatorie
9.	Metode și tehnici de reeducare neuromotorie	Obligatorie
10.	Stagiu de practică în centre de asistență socială	Obligatorie
11.	Stagiu de practică în centre de recuperare	Obligatorie

1.8.2.4 Discipline complementare

Sucesiunea și tipul disciplinelor complementare în planul de învățământ sunt orientative.

Numărul disciplinelor din această categorie, incluse în planul de învățământ este la latitudinea fiecărei universități.

Nr.crt.	Disciplinele	Tipul disciplinei (obligatorie/opțională/facultativă)
1.	Limbă străină	Obligatorie
2.	Comunicare în Știința Sportului și Educației Fizice	Opțional
3.	Utilizare soft-uri specializate în Știința Sportului și Educației Fizice	Opțional
4.	Metode de cercetare științifică în Știința Sportului și Educației Fizice	Obligatorie
5.	Management și marketing în kinetoterapie	Opțional
6.	Radiologie și imagistică medicală	Obligatorie
7.	Psihopedagogie	Opțional

1.8.2.5 Discipline la opțiunea universității

Numărul disciplinelor din această categorie, incluse în planul de învățământ este la latitudinea fiecărei universități.

Nr. crt.	Disciplinele	Tipul disciplinei (obligatorie/opțională/facultativă)
1.	Metode și tehnici de tonifiere musculară	opțional
2.	Ortezare - protezare	obligatorie
3.	Elemente de terapie ocupațională	opțional
4.	Asistență socială	opțional
5.	Neurofiziologie	opțional
6.	Refacere și recuperare în sportul de performanță	opțional
7.	Etică și deontologie în Știința Sportului și Educației Fizice Etică și deontologie în EFS	opțional

NOTĂ: Pot fi introduse în planurile de învățământ și alte discipline care se înscriu în aria domeniului Știința sportului și educației fizice, în funcție de realitățile locale ale fiecărei universități.

1.8.3 Conținutul fișelor disciplinelor

Date despre program

1. Date de spre disciplină
2. Timpul total estimat (ore pe semestru al activităților didactice)
3. Precondiții (de curriculum, de competențe)
4. Condiții (de desfășurare a cursului, de desfășurare a seminarului/laboratorului/proiectului)
5. Competențe specifice acumulate (profesionale, transversale)
6. Obiectivele disciplinei (obiectivul general, obiectivele specifice)
7. Conținuturi (curs, bibliografie; seminar/laborator/proiect, bibliografie)
8. Coroborarea conținuturilor disciplinei cu așteptările reprezentanților comunităților epistemice, asociațiilor profesionale și angajatori reprezentativi pentru domeniul aferent programului
9. Evaluare (criterii, metode de evaluare, pondere din nota finală, standard minim de performanță)

1.8.4 Practica

Practica studenților se realizează sub coordonarea unui cadru didactic, potrivit programelor analitice care includ obiective, tipuri de activități, documente completate de către studenți, precum și modalități de evaluare. Dacă practica profesională a studenților nu se desfășoară în baza proprie a universității/facultății, este necesară existența unor convenții încheiate între facultăți și centrele de practică.

Pentru practica de specialitate fișa disciplinei precizează: misiunea practicii, obiectivele, tematica, tipurile de activități și eșalonarea lor pe durata studiilor, sarcinile studentului, resursele disponibile (umane, bibliografice, site-uri specializate etc.) formele și criteriile de evaluare a rezultatelor învățării.

Unitățile de învățământ au încheiate convenții sau contracte cu spitale, clinici, centre medicale de recuperare, unități speciale de educație, centre de asistență socială etc.-în vederea asigurării unui cadru adecvat efectuării stagiilor practice.

1.8.5 Rezultatele învățării

Instituția de învățământ care solicită evaluarea externă a unui program de studiu trebuie să facă dovada că dispune de mecanisme pentru analiza periodică a cunoașterii transmise și asimilate de către studenții la studiile de licență și pentru analiza schimbărilor care se produc în profilurile calificărilor; perioada analizei nu trebuie să depășească durata unui ciclu de școlarizare.

Instituția de învățământ trebuie să ofere informații și date despre calificările, programele de studiu, diplomele, personalul didactic și de cercetare, facilitățile oferite studenților și despre orice aspecte de interes pentru public, în general, și pentru studenți, în special (de exemplu: Regulament de formare profesională a studenților, Regulament de acordare a burselor și altor forme de sprijin material pentru studenții la studiile de licență).

Cunoștințele, competențele, deprinderile și abilitățile dobândite de studenți trebuie să fie suficiente pentru a le permite la absolvire angajarea pe piața muncii, dezvoltarea unei afaceri proprii, sau continuarea lor în ciclul următor. Competențele trebuie definite și prezentate într-o secțiune distinctă a Planului de învățământ.

Instituția de învățământ trebuie să dispună de programe de stimulare a studenților performanți, precum și de programe de recuperare a celor cu dificultăți în învățare.

1.8.5.1 Evaluarea studenților

Formele de evaluare prevăzute în planul de învățământ sunt: examenul, colocviul și verificarea. La disciplinele care au o componentă practică, este obligatorie îndeplinirea condițiilor și promovarea probelor (probe practice, proiect etc). Promovarea acestora condiționează prezentarea la examenul teoretic, precizările fiind înscrise în fișa disciplinei.

Instituția de învățământ are un regulament privind evaluarea și notarea studenților, care este aplicat în mod riguros și consecvent. Toate examenele se desfășoară în campusul universitar, (examinare orală sau scrisă), în prezența cadrului didactic titular de curs și a minim unui colaborator de specialitate.

Fiecare activitate didactică, de cercetare sau practică cuprinsă în planul de învățământ al programului de studii se încheie cu o evaluare finală. Rezultatele evaluării se concretizează în note de la 1 la 10, exprimate în numere întregi, nota minimă de promovare fiind 5.

Examenul scris poate consta într-un test grilă subiecte de sinteză sau mai multe subiecte, care să acopere conținutul întregii discipline.

Este recomandabil ca examenul scris să nu consistă exclusiv în teste grilă; se poate combina testul grilă cu subiecte ce presupun redactare și verificare a terminologiei și raționamentului specific domeniului precum și/sau rezolvarea unei probleme practice;

Se respectă modalitatea de examinare prevăzută în Fișa disciplinei.

Evaluarea finală, prin notă, nu poate fi realizată doar pe baza unui referat redactat de student sau a rezultatelor evaluărilor pe parcurs.

Rezultatele obținute de studenți pe parcursul pregătirii sunt înregistrate în conformitate cu legislația în vigoare, în formulare omologate în acest sens (cataloge, centralizatoare, registre matricole, foi matricole).

Formele de evaluare înscrise în planul de învățământ sunt: verificare, colocviu, examen

Număr forme de evaluare: 36-42 pentru întregul ciclu de învățământ; evaluările prin examen trebuie să reprezinte cel puțin 50% din numărul total de evaluări.

1.8.5.2 Elaborarea lucrării de licență

Studiile universitare de licență se încheie cu un examen de licență. Examenul de licență, se susține în conformitate cu *Ordinul Ministrului privind cadrul general de organizare a examenelor de finalizare a studiilor în învățământul superior* și pe baza unei metodologii/proceduri proprii aprobate anual de Senatul universității.

Instituția, în baza Metodologiei cadru, are elaborat un regulament propriu privind organizarea examenului de finalizare a studiilor universitare de licență. Regulamentul universității va cuprinde descrierea probei privind evaluarea cunoștințelor fundamentale și de specialitate, modalitățile și procedurile prin care se asigură originalitatea conținutului lucrărilor ce urmează a fi susținute, precum și modalitățile și procedurile de interzicere a comercializării lucrărilor de licență.

În metodologiile/procedurile interne ale instituției de învățământ proprii sunt prevăzute condițiile de acceptare a lucrărilor de licență. Cadrul didactic coordonator răspunde solidar cu candidatul în legătură cu asigurarea autenticității lucrării. Este recomandabil ca lucrările de licență să fie verificate cu un soft antiplagiat, iar universitățile stabilesc procentul de similitudine acceptat.

Lucrările de licență trebuie să respecte standardele academice: temă de cercetare relevantă pentru domeniu, acuratețe în redactare, aspecte teoretice definitorii, ipoteze/ obiective/sarcini de lucru și instrumente de cercetare, abordarea critică a informațiilor din sursele bibliografice accesate actualizată și adecvată temei și domeniului.

1.8.5.3 Examenul de finalizare a studiilor

Studiile se încheie prin examen de licență, al cărui conținut trebuie să fie în concordanță cu metodologiile - cadru aprobate de MENCS pentru finalizarea studiilor. Examenul de licență constă din două probe. Pentru a se înscrie la examenul de licență, candidații trebuie dobândească cele 180 credite ECTS cuprinse în planul de învățământ, respectiv promoveze la toate evaluările/disciplinele din plan și să fi îndeplinit toate obligațiile profesionale. Examenul de licență este cotelat cu 10 credite ECTS, care se adaugă celor 180 credite alocate disciplinelor din planul de învățământ.

Probele Examenului de finalizare a studiilor sunt:

PROBA I: Proba pentru evaluarea cunoștințelor fundamentale și de specialitate

PROBA II: Susținerea Lucrării de Licență

Nota finală a examenului de licență, minim 6, este reprezentată de media celor două probe.

Tematica examenului de licență și bibliografia se publică pe site-ul web al instituției de învățământ superior, cu cel puțin 6 luni înainte de susținerea examenului. Se recomandă includerea în tematica probei de evaluare a cunoștințelor fundamentale și de specialitate.

Proiectul de licență reprezintă o lucrare cu caracter științific pe care absolventul o realizează și o susține în fața comisiei în vederea obținerii diplomei de licență. Acesta trebuie să conțină rezultate ale propriilor cercetări și investigații în domeniul temei alese, care vor deține ponderea principală în volumul lucrării, să demonstreze familiarizarea cu literatura relevantă pentru tema abordată, corectitudine din punct de vedere științific și metodologic, să aibă o structură logică și să fie redactată coerent, în stil științific, iar forma grafică să respecte normele academice aprobate.

1.8.6 Studenții. Numărul maxim de studenți care pot fi școlarizați

1.8.6.1 Admiterea

Admiterea se organizează în conformitate cu legislația în vigoare, precum și cu metodologiile proprii instituției. Instituția aplică o politică transparentă a recrutării și admiterii studenților anunțată public cu cel puțin 6 luni înainte de aplicare..

Admiterea la studiile de licență în domeniul de licență Kinetoterapie se face prin concurs. Conținutul și probele concursului de admitere sunt aprobate anual de către Senatul universității. Concursul de admitere va conține cel puțin o probă complexă de aptitudini motrice sau mai multe probe de aptitudini motrice și specifice diferitelor ramuri de sport.

La decizia universităților pot fi introduse în conținutul admiterii și probe de cunoștințe teoretice specifice domeniului.

Studenții înmatriculați încheie cu instituția un Contract de studii, în care sunt prevăzute drepturile și obligațiile părților.

1.8.6.2 Criterii pentru stabilirea numărului maxim de studenți care pot fi școlarizați

Raportul dintre numărul total de studenți (din întregul ciclu de școlarizare de licență, înmatriculați la formele de învățământ IF, IFR sau/și ID) și numărul total al cadrelor didactice

(cu contract individual de muncă pe durată nedeterminată sau determinată, respectiv titulari + asociați), la nivelul domeniului **Kinetoterapie**, este maximum 20/1.

Formațiile de studiu sunt astfel dimensionate încât să asigure desfășurarea eficientă a procesului de învățământ:

- seria de curs, **25-150 $\pm$ 20% studenți²³**;
- grupa de studenți, **20-30 studenți**;
- grupa lucrării practice și de practică, **10-15 studenți**;

Taxele de școlarizare ale studenților sunt calculate în concordanță cu costurile medii de școlarizare pe an universitar din învățământul public finanțat de la buget și au la bază o fundamentare detaliată. Taxele de școlarizare și cele adiționale aferente anului universitar în curs, fac parte integrantă din contractul de studii, nu pot fi modificate în timpul anului universitar, sunt aprobate de Senatul Universității și sunt făcute publice, inclusiv pe site-ul instituției.

1.8.7 Cercetarea științifică

1. Activitatea științifică trebuie să se desfășoare conform unui plan de cercetare propriu, atestat prin documente aflate la nivelul departamentului/facultății.
2. Este necesară o concordanță deplină între domeniul de cercetare și domeniul în care se desfășoară activitățile de învățământ.
3. Nivelul cercetării științifice în cadrul programului de studii/specializării să fie conform cu performanțele înregistrate în activitatea practică.
4. Cercetarea în domeniul Știința Sportului și Educației Fizice; Licență în kinetoterapie și în domenii înrudite cu acesta trebuie să reprezinte cel puțin 70% din volumul total al cercetării (30% cercetare în domenii înrudite, avându-se în vedere caracterul interdisciplinar al domeniului specific).
5. Rezultatele cercetării vor trebui valorificate prin lucrări științifice diseminate în manifestări științifice de diferite forme (congrese, conferințe, sesiuni, simpozioane, workshop-uri) organizate în țară sau în străinătate, sau publicate în reviste de specialitate, cărți.
6. La acreditarea programelor de studii, facultățile trebuie să prezinte acorduri de colaborare cu universități din țară sau străinătate, ce au ca obiect și cercetarea științifică.
7. La evaluarea cercetării se vor lua în considerare și rezultatele sportive obținute pe plan național și internațional ca urmare a valorificării cercetării desfășurate, în calitate de membru al staff-ului tehnic.

1.8.8 Baza materială

Baza materială trebuie să asigure îndeplinirea obiectivelor procesului de învățământ și de cercetare științifică. Aceasta poate să se afle în proprietatea universității/facultății, sau să fie utilizată în baza unui contract de închiriere.

Baza materială pusă la dispoziția studenților trebuie să îndeplinească normativele legale în domeniu în privința condițiilor de igienă și a securității în muncă.

1. Spațiul de învățământ trebuie să asigure locuri suficiente, conform numărului de studenți și a formațiilor de studiu. Spațiul destinat procesului de învățământ trebuie să cuprindă săli adecvate

²³ Numărul maxim de studenți dintr-o serie de studii este condiționat suplimentar de baza materială a facultății/universității (capacitatea și dotarea sălilor de predare).

pentru activități teoretice și pentru activități sportive, dotate cu aparatură, instalații, obiecte, echipamente, instrumente și mobilier specific activităților desfășurate.

2. Biblioteca reprezintă un serviciu destinat studenților și cadrelor didactice obligatoriu pentru toate facultățile. Aceasta trebuie să dispună de fond de carte adecvat domeniului și programelor de studii/specializărilor desfășurate. Bibliotecile trebuie să fie dotate cu săli de lectură pentru cel puțin 3% din numărul total al studenților, care să ofere posibilitatea de acces la baze de date.

Disciplinele prevăzute în planurile de învățământ trebuie să fie acoperite integral cu material bibliografic aflat în biblioteca proprie în număr suficient de exemplare. Minimum 50% din materialul bibliografic trebuie să fie reprezentat de titluri de carte sau cursuri universitare.

Pentru autorizarea de funcționare provizorie a unui program de studii, fondul de carte trebuie să fie în proporție de 1exemplar/10 studenți, iar pentru acreditarea programului proporția trebuie să fie de 1exemplar/5 studenți.

1.9 Domeniul de licență: MANAGEMENT ÎN SPORT

Conform **HG nr. 376/2016**, în domeniul de studii universitare de licență (DL10) la care se adresează standardele sunt incluse următoarele programe de studii /specializări prezentate în *Tabelul 2*:

Tabelul 2. Programele de studii/specializările din domeniul de licență Management în sport

Cod DL	DOMENIUL LICENȚĂ	DE PROGRAMUL DE STUDII (PS) / SPECIALIZAREA (S)	Nr. de credite (ECTS)
10	Management în sport	Management în sport	180

Sursa: HG nr. 654/2016 pentru modificarea și completarea Hotărârii Guvernului nr. HG nr. 376/2016 privind aprobarea Nomenclatorului domeniilor și al specializărilor/ programelor de studii universitare și a structurii instituțiilor de învățământ superior pentru anul universitar 2016-2017, în vigoare de la 23.09.2016

MISIUNEA SPECIFICĂ

1. Instituțiile de învățământ superior de Educație fizică și Sport în cadrul cărora se derulează și programul de studii *Management în sport* au misiune didactică și de cercetare științifică, prin asigurarea transferului de informație specializată, stimularea și dezvoltarea activităților de management în vederea susținerii creației și inovării pentru sport și performanță umană, dezvoltarea sistemului ”sport” la nivel european implicând crearea unor strategii manageriale care să se bazeze pe cunoștințe fundamentale, racordate la cerințele actuale de dezvoltare a sportului de performanță.

2. Facultățile de Educație Fizică și Sport, prin programele de studii derulate au misiunea didactică de a forma specialiști în Educație fizică, Sport de performanță, Management în sport precum și în domenii înrudite cu implicații specifice. Specialiștii în management în sport cuprind o arie vastă de cunoștințe specifice din domeniul sportiv, management, sociologie, psihologie, legislație, financiar-contabil și al resurselor umane.

3. Instituțiile de învățământ superior de Educație fizică și Sport au misiune de cercetare științifică prin care asigură înnoirea fondului de date științifice pentru suportul necesar cunoașterii și dezvoltării domeniului. Misiunea științifică presupune promovarea cercetărilor fundamentale și aplicative în domeniu, a studiilor și proiectelor interdisciplinare asimilate cercetării științifice. Activitatea de conducere a unei structuri sportive necesită corelarea informațiilor și cunoștințelor din domeniile mai sus amintite, studiile de licență putând asigura fundamentele corelării informațiilor din aceste domenii, formarea cadrului general teoretic, metodologic și operațional pentru înțelegerea, extrapolarea și relaționarea informațiilor, în vederea dezvoltării gândirii creatoare și a inovării în domeniul managementului sportiv.

4. Obiectivele impuse de misiunea specifică se materializează în conținuturile învățământului și ale cercetării științifice.

1.9.1 Personalul didactic

1. Personalul didactic trebuie să îndeplinească cerințele legale pentru ocuparea posturilor didactice. Posturile din ștatele de funcții se ocupă în conformitate cu *Metodologia Cadru la nivel național și cu a standardelor proprii instituției angajatoare*.
2. Cadrele didactice cu gradul de lector, conferențiar sau profesor universitar trebuie să aibă experiență didactică în activitatea de învățământ superior, cercetare științifică, antrenament sportiv, să dețină studii, cercetări și publicații în domeniu.
3. Cadrele didactice de predare a disciplinelor cu profil teoretic (prelegeri și seminare) și practic-aplicativ (proiecte, lucrări practice, stagii de practică) atât din categoria celor fundamentale, din domeniul licenței, cât și din cea aferentă programului de studiu trebuie să

- aibă experiență didactică, studii, cercetări, publicații în domeniu și în problematica disciplinei respective, sau performanțe sportive, confirmate prin curriculum vitae.
4. Activitatea de cercetare – proiectare - creație – performanță sportivă trebuie desfășurată cu preponderență în domeniul Știința Sportului și Educației fizice, Management și alte domenii înrudite.
  5. Titularii de disciplină trebuie să aibă titlul științific de doctor în domeniul de licență sau într-un domeniu înrudit.. Cadrele didactice trebuie să dovedească pregătirea inițială și competențe în domeniul disciplinei predate.
  6. Cadrul didactic asociat, care nu este titularizat în învățământul superior, poate ocupa temporar un post vacant din Statul de funcții și personal didactic, numai dacă satisface cerințele legale pentru ocuparea postului respectiv.
  7. Toate cadrele didactice au obligația de a face cunoscut, prin declarație scrisă, conducătorului instituției la care au funcția de bază, precum și conducătorului instituției la care, sunt asociați numărul orelor prestate prin asociere.
  8. Personalul didactic universitar complementar, medicii care predau discipline prevăzute în curriculumul programului de studii trebuie să aibă lucrări, cercetări și publicații în domeniul Știința Sportului și Educației Fizice și în domenii înrudite.
  9. Cadrul didactic titularizat în învățământul superior nu poate ocupa mai mult de trei norme didactice, în același an universitar, indiferent de instituțiile de învățământ în care își desfășoară activitatea.
  10. Cadrele didactice cu gradul de profesor universitar, specialiști de înaltă clasă din domeniul fundamental Știința Sportului și Educației Fizice sau din domenii înrudite acestuia, care au depășit vârsta de pensionare, nu trebuie să reprezinte mai mult de 20% din numărul total de posturi din statul de funcții.
  11. **În vederea autorizăției de funcționare provizorie**, instituția de învățământ superior trebuie să aibă la fiecare structură instituțională, pentru fiecare program din ciclul de licență care duce la o calificare universitară distinctă, cel puțin 40% din totalul posturilor din statul de funcțiuni constituite conform normativelor legale, acoperite cu cadre didactice titularizate în învățământul superior conform normelor legale, iar dintre acestea cel puțin 25% să fie profesori universitari și conferențieri.
  12. **În vederea acreditării/evaluării periodice** instituția de învățământ superior trebuie să aibă la fiecare structură instituțională, pentru fiecare program de studii din ciclul de licență care duce la o calificare universitară distinctă, cel puțin 70% din totalul posturilor din statul de funcțiuni constituite conform normativelor legale, acoperite cu cadre didactice cu norma de bază, sau cu post rezervat, titularizate în învățământul superior conform normelor legale, iar dintre acestea cel puțin 25% să fie profesori universitari și conferențieri universitari.
  13. Personalul de conducere al instituției de învățământ superior (rector, prorector, decan, prodecan, șefii de departament) trebuie să fie cadre didactice titularizate în învățământul superior, cu norma de bază în instituția respectivă. Se recomandă ca acestea să aibă gradul de profesor sau conferențiar universitar, cu specializarea în domeniul Educație fizică și Sport.

1.9.2 Conținutul procesului de învățământ

Domeniul de Licență *Management în sport* are un volum de 180 credite de studiu transferabile în sistemul european (ECTS).

Programul de studii/specializarea din cadrul domeniului de licență este:
Management în sport.

- Programul de studiu are un conținut specific și se diferențiază de celelalte programe de studiu ale domeniului Știința Sportului și Educației Fizice, într-un quantum de 60 – 70% din totalul creditelor transferabile în sistemul european (ECTS).
- Pachetul de discipline de specialitate din programul de studiu, poate fi introdus cel mai devreme începând cu semestrul 3.
- Volumul de activitate în domeniul licenței corespundent celor 180 credite ECTS este de 4500 ore. Acesta este compus dintr-un număr de cel puțin 50% unități credit dobândite prin pregătire frontală și un număr de cel mult 50% unități credit dobândite prin studiu individual și activități practico-metodice conexe, desfășurate în mod independent de către student.
- Unitatea de credit este echivalentă cu 25 ore efectuate de către student, în cadrul activităților de pregătire frontală și individuală/independentă, în scopul asimilării cunoștințelor pentru fiecare disciplină de studiu în parte, în funcție de politica universităților.

Procesul de învățământ la programele de studii Domeniul de licență **Management în sport** are în ansamblu următorul conținut:

Tabelul 3. Centralizator al indicatorilor privind organizarea procesului de învățământ la programele de licență

INDICATOR	Nivel
1. Durata studiilor la forma de învățământ cu frecvență	3 ani = 6 semestre
2. Durata unui semestru privind activitatea didactică	14 -17 săptămâni*
3. Numărul de ore de activitate didactică pe săptămână	24 – 28 ore
4. Numărul de ore de activitate organizată conform planului de învățământ pentru întreg ciclul al studiilor de licență	Min. 2016 ore Max. 2352 ore
5. Numărul minim total de credite obligatorii	180 ECTS
6. Numărul minim de credite pe semestru	30 ECTS
7. Numărul de discipline (obligatorii+opționale) pe semestru	4-7
8. Stagii de practică	56-84 ore
9. Stagiul de elaborare a lucrării de licență	În semestrul 4
10. Numărul de credite minim alocat pentru practica de specialitate	2 ECTS
11. Numărul de credite alocate pentru promovarea examenului de licență	10 ECTS
12. Raportul dintre numărul orelor de curs și cele aplicative (seminare, laboratoare, proiecte, stagii de practică etc.)	Raport 1/1, cu o abatere admisă de $\pm 20\%$
13. Echivalența în ore a unui credit ECTS	25 ore
14. Numărul de săptămâni sesiuni de examene pe semestru	3 săpt.
15. Număr de săptămâni sesiune restanță	Min 1 săpt.
16. Numărul de studenți pe serie	25-150
17. Numărul de studenți pe grupă	20-30
18. Numărul de studenți pe grupă de practică	10-15
19. Raportul maxim dintre numărul de studenți și numărul de cadre didactice care predau la program	20/1

* La aceasta se adaugă stagiile activității practice de specialitate.

Planul de învățământ este un document obligatoriu pentru organizarea studiilor în domeniul licenței. El cuprinde în forma propusă de către ARACIS, toate elementele necesare programării și derulării activității, în concordanță cu standardele de conținut aprobate, cum sunt:

- ⇒ Disciplinele de studiu (repartizate pe semestre, cu volumul de ore /credite ECTS, număr total de ore fizice și convenționale /credite pe tipuri de pregătire: frontală și studiu individual);
- ⇒ Numărul de săptămâni pentru fiecare semestru;
- ⇒ Număr total credite pe semestru: 30 ECTS;
- ⇒ Stagii și aplicații (practică, tabere etc.) cu denumire, durată, volum de ore fizice, ore /credite alocate, condiționările pentru promovarea disciplinelor etc.
- ⇒ Numărul și formele de evaluare a nivelului de pregătire din cadrul sistemului de evaluare;
- ⇒ Numărul total de ore de: predare (curs), de seminar, de lucrări practice/laborator, aplicații, stagii, forme de practică etc. și numărul de credite corespondente.

Durata studiilor de licență este de 3 ani, 14-15 săptămâni/semestru, la care, după caz se pot prevedea 2-3 săptămâni pentru aplicații practice/stagii. Durata unui semestru nu poate depăși 17 săptămâni.

Fiecare semestru se încheie cu o sesiune de examene cu durata de 3 săptămâni.

Număr total de ore convenționale pentru 180 ECTS /6 semestre: 4500 ore

Din care: - minim 50% pregătire frontală
- maxim 50% studiu individual

Pregătire frontală:

- 60% număr ore fizice pentru seminare, lucrări practice, lucrări laborator, aplicații practice, stagii etc.
- 40% număr ore fizice pentru curs (prelegeri)

- Pregătire individuală 35 % – 45 %

NOTĂ: Pe parcursul studiilor este obligatoriu avizul medical anual privind starea de sănătate a tuturor studenților în vederea practicării activităților fizice.

Planul de învățământ va conține *discipline fundamentale, discipline de domeniul licenței, discipline de specialitate discipline complementare și discipline la opțiunea universității*, grupate la rândul lor în discipline obligatorii, opționale și facultative conform deciziei organizatorului programului de studii.

Planurile de învățământ sunt elaborate cu respectarea următoarelor cerințe:

- a) să se regăsească disciplinele conform prezentului standard;
- b) să se respecte structurile pe tipuri de discipline, conform nomenclatorului de discipline din prezentul standard;
- c) să se regăsească definirea clară și delimitarea precisă a competențelor profesionale și transversale;
- d) să fie asigurată compatibilitatea cu planurile și programele de studii similare din țări ale Uniunii Europene;
- e) să fie asigurată compatibilitatea la nivel național prin consultarea nomenclatorului de discipline stabilite.

Disciplinele din planul de învățământ se grupează după *categoria formativă* și după *opționalitate*.

Ponderea disciplinelor se determină pe baza numărului orelor didactice alocate în planul de învățământ.

Structura planului de învățământ se prezintă astfel:

Tabelul 4. Ponderea disciplinelor de studiu după categoria formativă

Tip disciplină	Notăție	Pondere %
Discipline fundamentale	DF	20-25

Discipline din domeniu	DD	30-35
Discipline de specialitate	DS	30-35
Discipline complementare	DC	5-10
Discipline la opțiunea universității	DOU	3-5
Total		100%

Tabelul 5. Ponderea orelor de activitate didactică după opționalitate

Tip disciplină	Notăție	Pondere %
Discipline obligatorii	DOB	85-90
Discipline opționale (la alegere)	DO	10-15
Discipline facultative	DF	suplimentar acestei structuri
Total		100% +DF

Disciplinele opționale odată alese, devin discipline obligatorii.

Disciplinele facultative au rolul de a întregi formarea studenților în domeniul studiat sau în domenii înrudite. Volumul de ore precum și numărul de credite corespunzătoare sunt peste cele de la disciplinele obligatorii și opționale contractate, deci sunt acumulate peste cele 30 credite transferabile ale fiecărui semestru.

1.9.2.1 Discipline fundamentale*(generale)

Sucesiunea și tipul disciplinelor fundamentale (generale) în planul de învățământ sunt orientative.

*Se acceptă și denumiri echivalente cu conținut similar pentru disciplinele menționate anterior

Nr. crt.	Disciplina	Tipul disciplinei (obligatorie/ opțională)
1.	Introducere în management	Obligatorie
2.	Economie generală	Obligatorie
3.	Kinesiologie	Obligatorie
4.	Teoria și metodica educației fizice și sportului	Obligatorie
5.	Bazele generale ale atletismului	Obligatorie
6.	Gimnastica de bază	Obligatorie
7.	Fundamentele științifice ale jocurilor sportive: baschet, fotbal, handbal, volei	Obligatorie

1.9.2.2 Discipline de domeniu

Sucesiunea și tipul disciplinelor de domeniu în planul de învățământ sunt orientative

Nr. crt.	Disciplina	Tipul disciplinei (obligatorie/opțională/facultativă)
1.	Legislație în domeniul sport/Drept	Opțional
2.	Finanțe publice	Obligatorie
3.	Bazele contabilității	Obligatorie
4.	Bazele marketingului	Obligatorie
5.	Management în educație fizică și sport	Obligatorie
6.	Relații publice	Obligatorie
7.	Statistică/Baze de date	Opțional

8.	Elemente de sociologie în sport	Obligatorie
9.	Stagiu de elaborare a lucrării de licență	Obligatorie
10.	Practica de specialitate în structuri sportive	Obligatorie
11.	Managementul resurselor umane	Obligatorie
12.	Psihopedagogie	Obligatorie
13.	Educație pentru sănătate și prim ajutor	Obligatorie

1.9.2.3 Discipline de specialitate

Succesiunea și tipul disciplinelor de domeniu în planul de învățământ sunt orientative

Nr. crt.	Disciplina	Tipul disciplinei (obligatorie/opțională/facultativă)
1.	Managementul activității motrice curricular	Obligatorie
2.	Managementul activității motrice de timp liber	Obligatorie
3.	Managementul activității sportive în sportul de performanță	Obligatorie
4.	Managementul calității/Managementul schimbării	Opțional
5.	Managementul carierei sportive	Obligatorie
6.	Managementul conflictelor/Managementul riscurilor	Opțional
7.	Managementul organizațiilor sportive	Obligatorie
8.	Managementul proiectelor în educație fizică și sport	Obligatorie
9.	Practica de specialitate în activități de timp liber	Obligatorie
10.	Practica de specialitate în medii de inițiere sportivă	Obligatorie
11.	Practica de specialitate în unități de învățământ	Obligatorie
12.	Psihologia consumatorului de sport	Obligatorie

1.9.2.4 Discipline complementare

Succesiunea și tipul disciplinelor complementare în planul de învățământ sunt orientative.

Numărul disciplinelor din această categorie, incluse în planul de învățământ este la latitudinea fiecărei universități.

Nr. crt.	Disciplinele	Tipul disciplinei (obligatorie/opțională/facultativă)
1.	Limbă străină	Obligatorie
2.	Comunicare în Știința Sportului și Educației Fizice	Opțional
3.	Utilizare soft-uri specializate în Știința Sportului și Educației Fizice	Opțional
4.	Metode de cercetare în Știința Sportului și Educației Fizice /Metodologia cercetării în management în sport	Obligatorie
5.	Matematică	Obligatorie
6.	Media în sport	Opțional

1.9.2.5 Discipline la opțiunea universității

Numărul disciplinelor din această categorie, incluse în planul de învățământ este la latitudinea fiecărei universități.

Nr. crt.	Disciplinele	Tipul disciplinei (obligatorie/opțională/facultativă)
1.	Șah	obligatorie
2.	Istoria educației fizice și sportului	opțional
3.	Antrenament și competiție în sport adaptat	opțional
4.	etică și deontologie în Știința Sportului și Educației Fizice	opțional
5.	Analiză, diagnostic și evaluarea structurilor sportive	opțional
6.	Managementul și marketingul turismului sportiv	opțional
7.	Parteneriate, mecenat și atragere de fonduri	opțional

NOTĂ: Pot fi introduse în planurile de învățământ și alte discipline care se înscriu în aria domeniului Știința Sportului și Educației Fizice, în funcție de realitățile locale ale fiecărei universități.

1.9.3 Conținutul fișelor disciplinelor

Date despre program

1. Date de disciplină
1. Timpul total estimat (ore pe semestru al activităților didactice)
2. Precondiții (de curriculum, de competențe)
3. Condiții (de desfășurare a cursului, de desfășurare a seminarului/laboratorului/proiectului)
4. Competențe specifice acumulate (profesionale, transversale)
5. Obiectivele disciplinei (obiectivul general, obiectivele specifice)
6. Conținuturi (curs, bibliografie; seminar/laborator/proiect, bibliografie)
7. Coroborarea conținuturilor disciplinei cu așteptările reprezentanților comunităților epistemice, asociațiilor profesionale și angajatori reprezentativi pentru domeniul aferent programului
8. Evaluare (criterii, metode de evaluare, pondere din nota finală, standard minim de performanță)

1.9.4 Practica

Practica studenților se desfășoară în unități de învățământ, medii de inițiere și structuri sportive, în vederea asigurării managementului activității sportive.

Pentru practica de specialitate fișa disciplinei precizează: misiunea practicii, obiectivele, tematica, tipurile de activități și eșalonarea lor pe durata studiilor, sarcinile studentului, resursele disponibile (umane, bibliografice, site-uri specializate etc.) formele și criteriile de evaluare a rezultatelor învățării.

Unitățile de învățământ au încheiate convenții sau contracte cu unități de profil în vederea asigurării unui cadru adecvat efectuării stagiilor practice.

1.9.5 Rezultatele învățării

Instituția de învățământ care solicită evaluarea externă a unui program de studiu trebuie să facă dovada că dispune de mecanisme pentru analiza periodică a cunoașterii transmise și asimilate de către studenții la studiile de licență și pentru analiza schimbărilor care se produc în profilurile calificărilor; perioada analizei nu trebuie să depășească durata unui ciclu de școlarizare.

Instituția de învățământ trebuie să ofere informații și date despre calificările, programele de studiu, diplomele, personalul didactic și de cercetare, facilitățile oferite studenților și despre orice

aspecte de interes pentru public, în general, și pentru studenți, în special (de exemplu: Regulament de formare profesională a studenților, Regulament de acordare a burselor și altor forme de sprijin material pentru studenții la studiile de licență).

Cunoștințele, competențele, deprinderile și abilitățile dobândite de studenți trebuie să fie suficiente pentru a le permite la absolvire angajarea pe piața muncii, dezvoltarea unei afaceri proprii, sau continuarea lor în ciclul următor. Competențele trebuie definite pentru fiecare specializare în parte și trebuie să fie prezentate într-o secțiune distinctă a Planului de învățământ.

Instituția de învățământ trebuie să dispună de programe de stimulare a studenților performanți, precum și de programe de recuperare a celor cu dificultăți în învățare.

1.9.5.1 Evaluarea studenților

Formele de evaluare prevăzute în planul de învățământ sunt: examenul, colocviul. La disciplinele care au o componentă practică este obligatoriu. -Promovarea acestora condiționează prezentarea la examenul teoretic, iar aceste precizări se înscriu în fișa disciplinei.

Instituția de învățământ are un regulament privind evaluarea și notarea studenților, care este aplicat în mod riguros și consecvent. Toate examenele se desfășoară în campusul universitar, (examinare orală sau scrisă), în prezența cadrului didactic titular de curs și a minim unui colaborator de specialitate.

Fiecare activitate didactică, de cercetare sau practică cuprinsă în planul de învățământ al unei program de studii se încheie cu o evaluare finală. Rezultatele evaluării se concretizează în note de la 1 la 10, exprimate în numere întregi, nota minimă de promovare fiind 5.

Examenul scris poate consta într-un test grilă, subiecte de sinteză sau mai multe subiecte, care să acopere conținutul întregii discipline.

Este recomandabil ca examenul scris să nu consiste exclusiv în teste grilă; se poate combina testul grilă cu subiecte ce presupun redactare și verificare a terminologiei și raționamentului specific domeniului precum și/sau rezolvarea unei probleme practice;

Se respectă modalitatea de examinare prevăzută în Fișa disciplinei.

Evaluarea finală, prin notă, nu poate fi realizată doar pe baza unui referat redactat de student sau rezultatelor evaluărilor pe parcurs.

Rezultatele obținute de studenți pe parcursul pregătirii sunt înregistrate în conformitate cu legislația în vigoare, în formulare omologate în acest sens (cataloage, centralizatoare, registre matricole, foi matricole).

Formele de evaluare înscrise în planul de învățământ sunt: examen, colocviu, verificare

Număr forme de evaluare: 36-42 pentru întregul ciclu de învățământ; evaluările prin examen trebuie să reprezinte cel puțin 50% din numărul total de evaluări.

1.9.5.2 Elaborarea lucrării de licență

Studiile universitare de licență se încheie cu un examen de licență. Examenul de licență, se susține în conformitate cu *Ordinul Ministrului privind cadrul general de organizare a examenelor de finalizare a studiilor în învățământul superior* și pe baza unei metodologii/proceduri proprii aprobate anual de Senatul universității.

Instituția, în baza Metodologiei cadru, are elaborat regulament propriu pentru organizarea și desfășurarea examenului de finalizare a studiilor universitare examenului de licență. Regulamentul universității va cuprinde **descrierea probei privind evaluarea cunoștințelor fundamentale și de specialitate, modalitățile și procedurile** prin care se asigură originalitatea

conținutului lucrărilor ce urmează a fi susținute, precum și modalitățile și procedurile de interzicere a comercializării lucrărilor de licență.

În metodologiile/procedurile interne ale instituției de învățământ proprii sunt prevăzute condițiile de acceptare a lucrărilor de licență. Cadrul didactic coordonator răspunde solidar cu candidatul în legătură cu asigurarea autenticității lucrării. Este recomandabil ca lucrările de licență să fie verificate cu un soft antiplagiat, iar universitățile stabilesc care este procentul de similitudine acceptat.

Lucrările de licență trebuie să respecte standardele academice: temă de cercetare relevantă pentru domeniu, acuratețe în redactare, aspecte teoretice definitorii, ipoteze/ obiective/sarcini de lucru și instrumente de cercetare, abordarea critică a informațiilor din sursele bibliografice accesate actualizată și adecvată temei și domeniului.

1.9.5.3 Examenul de finalizare a studiilor

Studiile se încheie prin Examen de Licență, al cărui conținut trebuie să fie în concordanță cu metodologiile-cadru aprobate de MENCS pentru finalizarea studiilor. Examenul de licență constă din două probe. Pentru a se înscrie la examenul de Licență, candidații trebuie dobândească cele 180 credite ECTS cuprinse în planul de învățământ, respectiv să promoveze la toate evaluările/ disciplinele din plan și să fi îndeplinit toate obligațiile profesionale. Examenul de licență este cotelat cu 10 credite ECTS, care se adaugă celor 180 credite alocate disciplinelor din planul de învățământ.

Tematica examenului de licență și bibliografia se publică pe site-ul web al instituției de învățământ superior, cu cel puțin 6 luni înainte de susținerea examenului. Se recomandă includerea în tematica probei de evaluare a cunoștințelor fundamentale și de specialitate.

Proiectul de licență reprezintă o lucrare cu caracter științific pe care absolventul o realizează și o susține în fața comisiei în vederea obținerii diplomei de licență. Acesta trebuie să conțină rezultate ale propriilor cercetări și investigații în domeniul temei alese, care vor deține ponderea principală în volumul lucrării, să demonstreze familiarizarea cu literatura relevantă pentru tema abordată, corectitudine din punct de vedere științific și metodologic, să aibă o structură logică și să fie redactată coerent, în stil științific, iar forma grafică să respecte normele academice aprobate.

Probele Examenului de finalizare a studiilor sunt:

PROBA I: Proba pentru evaluarea cunoștințelor fundamentale și de specialitate.

PROBA II: Susținerea Lucrării de Licență - lucrările de licență trebuie să respecte standardele academice: temă de cercetare relevantă pentru domeniu, acuratețe în redactare, aspecte teoretice definitorii, ipoteze/ obiective/sarcini de lucru și instrumente de cercetare, abordarea critică a informațiilor din sursele bibliografice accesate actualizată și adecvată temei și domeniului.

Nota finală a examenului de licență, minim 6, este reprezentată de media celor două probe.

1.9.6 Studenții. Numărul maxim de studenți care pot fi școlarizați

1.9.6.1 Admiterea

Admiterea se organizează în conformitate cu legislația în vigoare, precum și cu metodologiile proprii instituției. Instituția aplică o politică transparentă a recrutării și admiterii studenților, anunțată public cu cel puțin 6 luni înainte de aplicare.

Admiterea la studiile de licență în domeniul Management în sport se face prin concurs. Conținutul și probele concursului de admitere sunt aprobate anual de către Senatul universității.

Concursul de admitere va conține cel puțin o probă complexă de aptitudini motrice sau mai multe probe de aptitudini motrice și specifice diferitelor ramuri de sport.

La decizia universităților pot fi introduse în conținutul admiterii și probe de cunoștințe teoretice specifice domeniului.

Forma de învățământ: cu frecvență redusă se organizează există și învățământ cu frecvență (de zi) pentru programul studii Management în sport

Studentii înmatriculați încheie cu instituția un Contract de studii, în care sunt prevăzute drepturile și obligațiile părților.

1.9.6.2 Criterii pentru stabilirea numărului maxim de studenți care pot fi școlarizați

Raportul dintre numărul total de studenți (din întregul ciclu de școlarizare de licență, înmatriculați la formele de învățământ IF, IFR sau/și ID) și numărul total al cadrelor didactice (cu contract individual de muncă pe durată nedeterminată sau determinată, respectiv titulari + asociați), la nivelul domeniului **Management în sport**, este maximum 20/1.

Raportul optim dintre numărul de cadre didactice titulare și numărul de studenți care să asigure un proces instructiv-educativ eficient se încadrează între 1/15 – 1/20.

Formațiile de studiu sunt astfel dimensionate încât să asigure desfășurarea eficientă a procesului de învățământ:

- Numărul de studenți/formație de studiu /activitatea de curs = **25-150**²⁴
- Numărul de studenți/formație de studiu /activitatea de seminar = **15 – 50**
- Numărul de studenți/formație de studiu /activitatea de lucrări practice = **20 – 30**
- Numărul de studenți/formație de studiu /grupă de practică = **10 – 15**

Taxele de școlarizare ale studenților sunt calculate în concordanță cu costurile medii de școlarizare pe an universitar din învățământul public finanțat de la buget și au la bază o fundamentare detaliată. Taxele de școlarizare și cele adiționale aferente anului universitar în curs, fac parte integrantă din contractul de studii, nu pot fi modificate în timpul anului universitar, sunt aprobate de Senatul Universității și sunt făcute publice, inclusiv pe site-ul instituției.

1.9.7 Cercetarea științifică

1. Activitatea științifică trebuie să se desfășoare conform unui plan de cercetare propriu, atestat prin documente aflate la nivelul departamentului/facultății.
2. Este necesară o concordanță deplină între domeniul de cercetare și domeniul în care se desfășoară activitățile de învățământ.
3. Nivelul cercetării științifice în cadrul programului de studii/specializării să fie conform cu performanțele înregistrate în activitatea practică.
4. Cercetarea în domeniul Știința Sportului și Educației Fizice și în domenii înrudite cu acesta trebuie să reprezinte cel puțin 70% din volumul total al cercetării (30% cercetare în domenii înrudite, avându-se în vedere caracterul interdisciplinar al domeniului specific).
5. Rezultatele cercetării vor trebui valorificate prin lucrări științifice diseminate în manifestări științifice de diferite forme (congrese, conferințe, sesiuni, simpozioane, workshop-uri), organizate în țară sau în străinătate, sau publicate în reviste de specialitate, cărți.
6. La acreditarea programelor de studii, facultățile trebuie să prezinte acorduri de colaborare cu universități din țară sau străinătate, ce au ca obiect și cercetarea științifică.

²⁴ Numărul maxim de studenți dintr-o serie de studii este condiționat suplimentar de baza materială a facultății/universității (capacitatea și dotarea sălilor de predare).

7. La evaluarea cercetării se vor lua în considerare și rezultatele sportive obținute pe plan național și internațional ca urmare a valorificării cercetării desfășurate, în calitate de membru al staff-ului tehnic.

1.9.8 Baza materială

Baza materială trebuie să asigure îndeplinirea obiectivelor procesului de învățământ și de cercetare științifică. Aceasta poate să se afle în proprietatea universității/facultății, sau să fie utilizată în baza unui contract de închiriere.

Baza materială pusă la dispoziția studenților trebuie să îndeplinească normativele legale în domeniu în privința condițiilor de igienă și a securității în muncă.

1. Spațiul de învățământ trebuie să asigure locuri suficiente, conform numărului de studenți și a formațiilor de studiu. Spațiul destinat procesului de învățământ trebuie să cuprindă săli adecvate pentru activități teoretice și pentru activități sportive, dotate cu aparatură, instalații, obiecte, echipamente, instrumente și mobilier specific activităților desfășurate.

2. Biblioteca reprezintă un serviciu destinat studenților și cadrelor didactice obligatoriu pentru toate facultățile. Aceasta trebuie să dispună de fond de carte adecvat domeniului și programelor de studii/specializărilor desfășurate. Bibliotecile trebuie să fie dotate cu săli de lectură pentru cel puțin 3% din numărul total al studenților, care să ofere posibilitatea folosirii eficiente a materialelor audiovizuale, diapozitive, filme etc.

Disciplinele prevăzute în planurile de învățământ trebuie să fie acoperite integral cu material bibliografic aflat în biblioteca proprie în număr suficient de exemplare. Minimum 50% din materialul bibliografic trebuie să fie reprezentat de titluri de carte sau cursuri universitare.

Pentru autorizarea de funcționare provizorie a unui program de studii, fondul de carte trebuie să fie în proporție de 1 exemplar/10 studenți, iar pentru acreditarea programului proporția trebuie să fie de 1 exemplar/5 studenți.

2 STANDARDE SPECIFICE PENTRU PROGRAMELE DE STUDII DE MASTER (CICLUL II)

Tabelul 3. – Domeniile de studii universitare de master (DM) cărora se adresează standardele Comisiei de Specialitate nr 8

Cod DFI	Domeniul fundamental DFI	Domeniul de studii universitare de master (DM)	Nr. credite
50	Științe umaniste și arte	Arhitectură	120
		Urbanism	120
		Arte vizuale	120
		Istoria și teoria artei	120
		Teatru și artele spectacolului	120
		Cinematografie și media	120
		Muzică	120
60	Știința Sportului și Educației Fizice	Știința Sportului și Educației Fizice	120

Sursa:

1. HG domenii master_ 16 iulie 2014 <http://www.edu.ro/index.php/articles/21868>
2. HG nr. 654/2016 pentru modificarea și completarea Hotărârii Guvernului nr. HG nr. 376/2016 privind aprobarea Nomenclatorului domeniilor și al specializărilor/ programelor de studii universitare și a structurii instituțiilor de învățământ superior pentru anul universitar 2016-2017, în vigoare de la 23.09.2016

2.1 Domeniul de master: ARHITECTURĂ

Tabelul 4. –Incadrarea domeniului de studii universitare de master în DFI

Cod DFI	Domeniul fundamental DFI	Domeniul de studii universitare de master (DM)
50	Științe umaniste și arte	Arhitectura

Sursa: HG nr. 654/2016 pentru modificarea și completarea Hotărârii Guvernului nr. HG nr. 376/2016 privind aprobarea Nomenclatorului domeniilor și al specializărilor/ programelor de studii universitare și a structurii instituțiilor de învățământ superior pentru anul universitar 2016-2017, în vigoare de la 23.09.2016

Pentru domeniul de studii universitare Arhitectura, specializarea Arhitectură este reglementată sectorial în cadrul Uniunii Europene, iar ciclurile I și II de studii sunt oferite comasat, într-un program de studii universitare cu o durată de 6 ani, diploma obținută fiind echivalentă diplomei de master (conform art. 153 alin.1 din Legea 1/2011). În cadrul acestui domeniu de studii universitare pot fi organizate programe distincte de master structurate după cum urmează.

2.1.1 Criterii de departajare a programelor de master

2.1.1.1 Masterul profesional

Programele de masterat profesional sunt orientate preponderent spre **formarea competențelor profesionale**.

Competența reprezintă capacitatea dovedită de a selecta, combina și utiliza adecvat cunoștințe, abilități și alte achiziții (valori și atitudini), în vederea rezolvării cu succes a unei anumite categorii de situații de muncă sau de învățare, precum și pentru dezvoltarea profesională sau personală în condiții de eficacitate și eficiență. În contextul Cadrului European al Calificărilor, competența este descrisă din perspectiva responsabilității și autonomiei.

Prin **competență profesională** se înțelege capacitatea dovedită de a selecta, combina și utiliza adecvat cunoștințe, abilități și alte achiziții (valori și atitudini), în vederea rezolvării cu succes a unei anumite categorii de situații de muncă sau de învățare, circumscrise profesiei respective, în condiții de eficacitate și eficiență.

Competențele profesionale reprezintă ansamblul unitar și dinamic al cunoștințelor și abilităților.

Cunoștințele, ca dimensiune cognitivă și element structural al competenței, se exprimă prin următorii descriptori:

- (1) Cunoaștere, înțelegere și utilizare a limbajului specific;
- (2) Explicare și interpretare.

Abilitățile, ca dimensiune funcțional - acțională și element structural al competenței, se exprimă prin următorii descriptori:

- (3) Aplicare, transfer și rezolvare de probleme;
- (4) Reflecție critică și constructivă;
- (5) Creativitate și inovare.

Fiecare calificare corelată unui anumit ciclu de studii (licență, masterat, doctorat) este definită în baza descrierii generale a *rezultatelor învățării* și se exprimă prin:

a) Competențe profesionale generale, care se dezvoltă în cadrul mai larg al *domeniului de studii*;

b) Competențe profesionale specifice, care se dezvoltă în cadrul mai restrâns al unui *program de studii*.

Candidații la programul universitar de master profesional trebuie să fie absolvenți cu diplomă de licență indiferent de domeniul în care aceasta este emisă.

Formațiile de studii sunt de maxim 75 de studenți pentru o serie de curs și de maxim 25 de studenți pentru o grupă de seminar.

Un program de studiu de master profesional se individualizează dacă în planul său de învățământ raportul dintre numărul de ore la disciplinele cu caracter aplicativ (seminar, proiecte, laboratoare, practică) și cele de predare (curs) se încadrează în intervalul 1,2 – 1,5.

2.1.1.2 Masterul de cercetare științifică

Masterele de cercetare științifică sunt orientate preponderent spre formarea competențelor de cercetare științifică. Învățarea realizată în cadrul masterului de cercetare poate fi echivalată cu primul an de studiu din cadrul programelor de studii universitare de doctorat. Masterul de cercetare este exclusiv la forma de învățământ cu frecvență și poate fi organizat în cadrul școlilor doctorale.

Cercetarea științifică cuprinde cercetarea fundamentală și cercetarea aplicativă.

Cercetarea fundamentală – activitatea desfășurată, în principal, pentru a dobândi cunoștințe noi cu privire la fenomene și procese, precum și în vederea formulării și verificării de ipoteze, modele conceptual și teorii.

Cercetarea aplicativă – activitatea destinată, în principal, utilizării cunoștințelor științifice pentru perfecționarea sau realizarea de noi produse, tehnologii și servicii.

Candidații la programele de masterat de cercetare științifică trebuie să fie absolvenți cu diplomă de licență în *ramura fundamentală de știință*.

Practica se va desfășura, pe cât posibil, în unități de cercetare științifică și/sau laboratoare de cercetare ale instituțiilor de învățământ superior, ce organizează programele respective de master de cercetare.

Formațiile de studii sunt de maxim 50 de studenți pentru o serie de curs și de maxim 25 de studenți pentru o grupă de seminar.

Un program de studiu de master de cercetare științifică se individualizează dacă în planul său de învățământ raportul dintre numărul de ore la disciplinele cu caracter aplicativ (cercetare fundamentală și aplicată) și cele de predare (curs) se încadrează în intervalul 1,2 – 1,5.

Dintre cadrele didactice care predau în cadrul masteratelor de cercetare, minim doi sunt conducători de doctorat titulari în cadrul instituției evaluate în domeniul de care aparține programul de master de cercetare.

2.1.2 Personalul didactic

Toate posturile didactice de predare constituite conform normelor legale vor fi acoperite de cadre didactice titularizate în învățământul superior potrivit legii, având gradul de profesor universitar, conferențiar universitar sau lector/șef de lucrări, cu titlul științific de doctor în domeniul disciplinelor din postul ocupat, din care cel puțin 80 % să fie angajați cu norme de bază. Restul activităților didactice de seminarizare, lucrări aplicative, proiecte etc., pot fi acoperite și de alte cadre didactice titularizate în învățământul superior cu titlul științific de doctor în specialitatea disciplinelor aflate în postul didactic pe care îl ocupă.

Universitatea dispune de cadre didactice titulare proprii, cu titlu de profesor sau conferențiar, pentru cel puțin jumătate din disciplinele aferente programului.

Dintre cadrele didactice care predau în cadrul masteratelor de cercetare, minim doi sunt conducători de doctorat titulari în cadrul instituției evaluate în domeniul de care aparține programul de master de cercetare.

2.1.3 Organizarea procesului de învățământ

Tabelul 5. Centralizator al indicatorilor privind organizarea procesului de învățământ la programele de master

INDICATOR	Nivel
1. Durata studiilor la forma de învățământ cu frecvență	2 ani
2. Durata unui semestru activități didactice	12-14 săptămâni
3. Numărul de ore de activitate didactică pe săptămână	14-16 ore
4. Numărul de ore de activitate organizată conform planului de învățământ pentru întreg ciclul al studiilor	672-896 ore*
5. Numărul minim total de credite obligatorii	120
6. Numărul de credite minime pe semestru	30
7. Numărul minim de discipline pe semestru	8
8. Numărul de credite alocate unei discipline	Min. 2 ECTS
9. Durata practicii de specialitate	Min. 2 săptămâni
10. Numărul de credite alocate pentru practica de specialitate	Min. 4 săptămâni
11. Durata pentru elaborarea lucrării de disertație prevăzută în planul de învățământ	Min. 4 săptămâni
12. Numărul de credite alocate pentru promovarea lucrării de disertație	Min. 10 ECTS
13. Raportul dintre numărul orelor de curs și cele aplicative (seminare, laboratoare, proiecte, stagii de practică etc.)	Raport 1/1,2 cu o abatere de $\pm 25\%$
14. Echivalența în ore a unui credit ECTS	25 ore
15. Numărul de săptămâni sesiuni de examene pe semestru	2-3 săptămâni
16. Număr de săptămâni sesiune restanță	Min. 1 săptămână
17. Numărul maxim de studenți pe serie	50
18. Numărul maxim de studenți pe grupă	25

* La aceasta se adaugă stagiile activității practice de specialitate și elaborării lucrării de disertație.

Numărul minim de discipline pe semestru:
Master profesional

Discipline de aprofundare (obligatorii) - min. 4

Discipline de sinteză (opționale) - min. 2

Practică profesională

Master științific

Discipline de cunoaștere avansată (obligatorii) - min. 4

Module de pregătire complementare (opționale) - min. 2

Numărul minim de examene pe semestru este în procent de 30-40% din totalul verificărilor

2.1.4 Practica

Practica pentru studenții înmatriculați la programe de master profesional se poate efectua în organizațiile în care sunt încadrați în muncă masteranzii (dacă își desfășoară activitatea în domeniul programului de masterat sau dacă organizația respectivă are departamente în domeniul programului de masterat) sau, în situația în care nu au un loc de muncă în domeniu.

Practica pentru studenții înmatriculați la programe de master de cercetare se va desfășura, pe cât posibil, în unități de cercetare științifică și/sau laboratoare de cercetare ale instituțiilor de învățământ superior, care organizează programele respective de master de cercetare.

În programul de studii universitare de master sunt prevăzute stagii de practică de 2 – 3 săptămâni pe an. Formele de practică semestrială și stagiile de practică corespund profilului și misiunii declarate.

2.1.5 Elaborarea lucrării de finalizare a studiilor

Pentru elaborarea lucrării de finalizare a studiilor de master, planul de învățământ trebuie să cuprindă, în semestrul IV, stagiul pentru elaborarea lucrării.

Tema disertației se stabilește de către conducătorul de disertație împreună cu masterandul și se corelează cu programul de pregătire universitară de masterat, cu domeniul de competență al conducătorului de disertație. Tema disertației se aprobă de conducerea facultății sau departamentului în care se desfășoară studiile universitare de masterat.

Disertația trebuie să demonstreze cunoașterea științifică avansată a temei abordate, să conțină elemente de originalitate în dezvoltarea sau soluționarea temei, precum și modalități de validare științifică a acestora. Prin conținutul său tematic, obiective, metodologie și conținut aplicativ lucrarea de disertație trebuie să reprezinte un progres semnificativ în raport cu cerințele normale existente față de o lucrare de licență.

Suportul bibliografic al lucrării de disertație trebuie să facă dovada că autorul acesteia a parcurs principalele lucrări de referință ale domeniului, din ultimii ani, atât din literatura de specialitate internațională cât și din cea autohtonă.

Universitățile au și utilizează un software antiplagiat și au regulamente și proceduri clare pentru verificarea lucrărilor de disertație. Lucrările de disertație sunt verificate cu un soft antiplagiat, iar universitățile stabilesc care este procentul de similitudine acceptat. Conducătorii științifici ai lucrărilor de disertație răspund în solidar cu masterandul în legătură cu autenticitatea lucrării.

In cazul lucrării de disertație a unui absolvent de master de cercetare:

- obiectivele lucrării de disertație trebuie să aibă în vedere o rezolvare a unei teme de cercetare propriu-zisă;
- lucrarea de disertație trebuie să probeze capacitatea masterandului de a desfășura independent o cercetare de birou și /sau o cercetare de teren;
- finalitatea aplicativă a lucrării de disertație se cere să probeze capacitatea masterandului de implementare practică a soluțiilor proprii, rezultate din cercetarea întreprinsă;

d) lucrarea de disertație trebuie să cuprindă două componente finale legate de *limitele cercetării* și, respectiv *direcții viitoare de cercetare*.

Pentru Elaborarea, susținerea și promovarea examenului de disertație se acordă 10 ECTS peste cele aferente programului de studii.

Examenul de disertație se susține de către candidații care au promovat la data examenului disciplinele universitare ale anilor de studii I-II de master și au acumulat cele 120 de credite aferente.

Tematica și Tema pentru susținerea examenului de disertație, vor fi alese de masterand, împreună cu conducătorul de disertație și se vor focaliza pe o cercetare aplicată având ca suport un răspuns la tema program de cercetare propusă în cadrul programului de master respectiv. Cercetarea se va sprijini pe obiectivele proiectului de specialitate/aplicarea pe un studiu de caz (în funcție de specializarea masterului) și pe o cercetare documentară și de teren (după caz).

Subiectul cercetării probei 1 (teoretică) se va alege astfel încât să fundamenteze științific și metodologic studiul de la proba 2 (practică/aplicată).

Conținutul, **specific subdomeniului de specializare și temei**, va fi structurat pe capitole, subcapitole, subpuncte (după caz).

Disertația trebuie să demonstreze însușirea competențelor specifice programului de master, cunoașterea teoretică a temei abordate și originalitate în tratarea acesteia.

Examenul de disertație constă în prezentarea și susținerea lucrării de disertație. Aceasta constă în următoarele două probe:

PROBA 1 (teoretică)– Memoriu de Cercetare: elaborarea și prezentarea publică a unei disertații pe baza unui memoriu cu caracter de cercetare în domeniul de specializare al masterandului (adaptată la specialitatea de bază a acestuia) și reprezentând totodată o fundamentare teoretică și metodologică a probei practice/aplicative (Proba 2)

PROBA 2 (practică) - prezentarea unui proiect de specialitate sau a unei aplicații pe un studiu de caz în cadrul disertației, în funcție de specializarea programului masteral.

2.1.6 Baza tehnico-materială

Baza materială, proprie sau prin închiriere, trebuie să asigure condițiile specifice pentru îndeplinirea obiectivelor procesului de învățământ, de cercetare științifică și de creație în domeniul Arhitectură și Urbanism.

Spații de învățământ și dotări tehnice

- ✓ săli de cursuri (min. 1 mp/loc) și seminare, (min. 1,5 mp/loc) conform normelor de suprafață ale Ministerului Educației și Cercetării;
- ✓ ateliere pentru proiecte/lucrări, dotate cu planșete individuale, având iluminarea conform normelor și o suprafață de min. 2,5-3 mp/student raportată la studenții care lucrează concomitent;
- ✓ laborator de informatică echipat conform standardelor specifice;
- ✓ aparate de proiecție și alte mijloace de comunicare audio-video;
- ✓ conexiune la Internet.

Biblioteca proprie

Biblioteca proprie trebuie să cuprindă: cărți și reviste de specialitate; tratate și cursuri; îndrumătoare de proiectare; culegeri de norme de proiectare și legislație de profil; diatecă.

Biblioteca trebuie să aibă săli de lectură pentru cel puțin 5% din numărul total al studenților.

Disciplinele prevăzute în planul de învățământ trebuie să fie acoperite integral cu material bibliografic, aflat în biblioteca proprie, în număr suficient de exemplare. Minimum 50% din materialul bibliografic să fie reprezentat de titluri de carte sau cursuri universitare.

2.2 Domeniul de master: URBANISM

Tabelul 4. –Incadrarea domeniului de studii universitare de master în DFI

Cod DFI	Domeniul fundamental DFI	Domeniul de studii universitare de master (DM)
50	Științe umaniste și arte	Urbanism

HG nr. 654/2016 pentru modificarea și completarea Hotărârii Guvernului nr. HG nr. 376/2016 privind aprobarea Nomenclatorului domeniilor și al specializărilor/ programelor de studii universitare și a structurii instituțiilor de învățământ superior pentru anul universitar 2016-2017, în vigoare de la 23.09.2016

2.2.1 Criterii de departajare a programelor de master

2.2.1.1 Master profesional

Programele de masterat profesional sunt orientate preponderent spre **formarea competențelor profesionale**.

Competența reprezintă capacitatea dovedită de a selecta, combina și utiliza adecvat cunoștințe, abilități și alte achiziții (valori și atitudini), în vederea rezolvării cu succes a unei anumite categorii de situații de muncă sau de învățare, precum și pentru dezvoltarea profesională sau personală în condiții de eficacitate și eficiență. În contextul Cadrului European al Calificărilor, competența este descrisă din perspectiva responsabilității și autonomiei.

Prin **competență profesională** se înțelege capacitatea dovedită de a selecta, combina și utiliza adecvat cunoștințe, abilități și alte achiziții (valori și atitudini), în vederea rezolvării cu succes a unei anumite categorii de situații de muncă sau de învățare, circumscrise profesiei respective, în condiții de eficacitate și eficiență.

Competențele profesionale reprezintă ansamblul unitar și dinamic al cunoștințelor și abilităților.

Cunoștințele, ca dimensiune cognitivă și element structural al competenței, se exprimă prin următorii descriptori:

- (1) Cunoaștere, înțelegere și utilizare a limbajului specific;
- (2) Explicare și interpretare.

Abilitățile, ca dimensiune funcțional - acțională și element structural al competenței, se exprimă prin următorii descriptori:

- (3) Aplicare, transfer și rezolvare de probleme;
- (4) Reflecție critică și constructivă;
- (5) Creativitate și inovare.

Fiecare calificare corelată unui anumit ciclu de studii (licență, masterat, doctorat) este definită în baza descrierii generale a **rezultatelor învățării** și se exprimă prin:

a) Competențe profesionale generale, care se dezvoltă în cadrul mai larg al *domeniului de studii*;

b) Competențe profesionale specifice, care se dezvoltă în cadrul mai restrâns al unui *program de studii*.

Candidații la programul universitar de master profesional trebuie să fie absolvenți cu diplomă de licență indiferent de domeniul în care aceasta este emisă.

Formațiile de studii sunt de maxim 75 de studenți pentru o serie de curs și de maxim 25 de studenți pentru o grupă de seminar.

Un program de studiu de master profesional se individualizează dacă în planul său de învățământ raportul dintre numărul de ore la disciplinele cu caracter aplicativ (seminar, proiecte, laboratoare, practică) și cele de predare (curs) se încadrează în intervalul 1,2 – 1,5.

Este destinat celor care au diplomă de licență (ciclu I) în același domeniu sau într-un domeniu apropiat.

2.2.1.2 Master de cercetare științifică

Masterele de cercetare științifică sunt orientate preponderent spre formarea competențelor de cercetare științifică. Învățarea realizată în cadrul masterului de cercetare poate fi echivalată cu primul an de studiu din cadrul programelor de studii universitare de doctorat. Masterul de cercetare este exclusiv la forma de învățământ cu frecvență și poate fi organizat în cadrul școlilor doctorale.

Cercetarea științifică cuprinde cercetarea fundamentală și cercetarea aplicativă.

Cercetarea fundamentală – activitatea desfășurată, în principal, pentru a dobândi cunoștințe noi cu privire la fenomene și procese, precum și în vederea formulării și verificării de ipoteze, modele conceptual și teorii.

Cercetarea aplicativă – activitatea destinată, în principal, utilizării cunoștințelor științifice pentru perfecționarea sau realizarea de noi produse, tehnologii și servicii.

Candidații la programele de masterat de cercetare științifică trebuie să fie absolvenți cu diplomă de licență în *ramura fundamentală de știință*.

Practica se va desfășura, pe cât posibil, în unități de cercetare științifică și/sau laboratoare de cercetare ale instituțiilor de învățământ superior, ce organizează programele respective de master de cercetare.

Formațiile de studii sunt de maxim 75 de studenți pentru o serie de curs și de maxim 25 de studenți pentru o grupă de seminar.

Un program de studiu de master de cercetare științifică se individualizează dacă în planul său de învățământ raportul dintre numărul de ore la disciplinele cu caracter aplicativ (cercetare fundamentală și aplicată) și cele de predare (curs) se încadrează în intervalul 1,2 – 1,5.

Dintre cadrele didactice care predau în cadrul masteratelor de cercetare, minim doi sunt conducători de doctorat titulari în cadrul instituției evaluate în domeniul de care aparține programul de master de cercetare.

Alte aspecte:

- Învățarea realizată în cadrul masterului de cercetare poate fi echivalată cu primul an de studiu din cadrul programelor de studii universitare de doctorat.
- Masterul de cercetare este exclusiv la forma de învățământ cu frecvență și poate fi organizat în cadrul școlilor doctorale.

2.2.2 Personalul didactic

Toate posturile didactice de predare constituite conform normelor legale vor fi acoperite de cadre didactice titularizate în învățământul superior potrivit legii, având gradul de profesor universitar, conferențiar universitar sau lector/șef de lucrări, cu titlul științific de doctor în domeniul disciplinelor din postul ocupat, din care cel puțin 80 % să fie angajați cu norme de bază. Restul activităților didactice de seminarizare, lucrări aplicative, proiecte etc., pot fi acoperite și de alte cadre didactice titularizate în învățământul superior cu titlul științific de doctor în specialitatea disciplinelor aflate în postul didactic pe care îl ocupă.

Universitatea dispune de cadre didactice titulare proprii, cu titlu de profesor sau conferențiar, pentru cel puțin jumătate din disciplinele aferente programului.

Dintre cadrele didactice care predau în cadrul masteratelor de cercetare, minim doi sunt conducători de doctorat titulari în cadrul instituției evaluate în domeniul de care aparține programul de master de cercetare.

2.2.3 Organizarea procesului de învățământ

Tabelul 5. Centralizator al indicatorilor privind organizarea procesului de învățământ la programele de master

INDICATOR	Nivel
1. Durata studiilor la forma de învățământ cu frecvență	1-2 ani
2. Durata unui semestru activități didactice	14 săptămâni
3. Numărul de ore de activitate didactică pe săptămână	14-16
4. Numărul de ore de activitate organizată conform planului de învățământ pentru întreg ciclul studiilor	Min. 392; max. 896*
5. Numărul minim total de credite obligatorii	60/120
6. Numărul de credite minime pe semestru	30
7. Numărul minim de discipline pe semestru	10
8. Numărul de credite alocate unei discipline	Min. 1 ECTS
9. Durata practicii de specialitate	56 ore
10. Numărul de credite alocate pentru practica de specialitate	Min. 2 săptămâni
11. Durata pentru elaborarea lucrării de disertație prevăzută în planul de învățământ	Min. 2 săptămâni
12. Numărul de credite alocate pentru promovarea lucrării de disertație	Min. 10 ECTS
13. Raportul dintre numărul orelor de aplicative (<i>seminare, laboratoare, proiecte, stagii de practică etc.</i>) și numărul orelor de curs	1,2 – 1,5
14. Echivalența în ore a unui credit ECTS	25 ore
15. Numărul de săptămâni sesiuni de examene pe semestru	2-3 săptămâni
16. Număr de săptămâni sesiune restanță	Min. 1 săptămână
17. Numărul maxim de studenți pe serie	75
18. Numărul maxim de studenți pe grupă	25

* La aceasta se adaugă stagiile activității practice de specialitate și elaborării lucrării de disertație.

Master profesional

Discipline de aprofundare (obligatorii) -min.4

Discipline de sinteză (opționale) - min.2

Practică profesională

Master științific

Discipline de cunoaștere avansată (obligatorii)- min.4

Module de pregătire complementare (opționale)- min.2

Volum plan de învățământ: 14-16 ore pe săptămână

Master profesional- 120 credite

Master de cercetare științifică- 60 credite

Numărul minim de examene pe semestru este în procent de 30-40% din totalul verificărilor

2.2.4 Practica

Practica pentru studenții înmatriculați la programe de master profesional se poate efectua în organizațiile în care sunt încadrați în muncă masteranzii (dacă își desfășoară activitatea în domeniul programului de masterat sau dacă organizația respectivă are departamente în domeniul programului de masterat) sau, în situația în care nu au un loc de muncă, în domeniu.

Practica pentru studenții înmatriculați la programe de master de cercetare se va desfășura, pe cât posibil, în unități de cercetare științifică și/sau laboratoare de cercetare ale instituțiilor de învățământ superior, care organizează programele respective de master de cercetare.

În programul de studii universitare de master pentru care s-a elaborat planul de învățământ sunt prevăzute stagii de practică de 2 – 3 săptămâni pe an. Formele de practică semestrială și stagiile de practică corespund profilului și misiunii declarate.

2.2.5 Elaborarea lucrării de finalizare a studiilor

Pentru elaborarea lucrării de finalizare a studiilor de master, planul de învățământ trebuie să cuprindă, în semestrul IV, stagiul pentru elaborarea lucrării.

Tema disertației se stabilește de către conducătorul de disertație împreună cu masterandul și se corelează cu programul de pregătire universitară de masterat, cu domeniul de competență al conducătorului de disertație. Tema disertației se aprobă de conducerea facultății sau departamentului în care se desfășoară studiile universitare de masterat.

Disertația trebuie să demonstreze cunoașterea științifică avansată a temei abordate, să conțină elemente de originalitate în dezvoltarea sau soluționarea temei, precum și modalități de validare științifică a acestora. Prin conținutul său tematic, obiective, metodologie și conținut aplicativ lucrarea de disertație trebuie să reprezinte un progres semnificativ în raport cu cerințele normale existente față de o lucrare de licență.

Suportul bibliografic al lucrării de disertație trebuie să facă dovada că autorul acesteia a parcurs principalele lucrări de referință ale domeniului, din ultimii ani, atât din literatura de specialitate internațională cât și din cea autohtonă.

Universitățile au și utilizează un software antiplagiat și au regulamente și proceduri clare pentru verificarea lucrărilor de disertație. Lucrările de disertație sunt verificate cu un soft antiplagiat, iar universitățile stabilesc care este procentul de similitudine acceptat. Conducătorii științifici ai lucrărilor de disertație răspund în solidar cu masterandul în legătură cu autenticitatea lucrării.

In cazul lucrării de disertație a unui absolvent de master de cercetare:

- e) obiectivele lucrării de disertație trebuie să aibă în vedere o rezolvare a unei teme de cercetare propriu-zisă;
- f) lucrarea de disertație trebuie să probeze capacitatea masterandului de a desfășura independent o cercetare de birou și /sau o cercetare de teren;
- g) finalitatea aplicativă a lucrării de disertație se cere să probeze capacitatea masterandului de implementare practică a soluțiilor proprii, rezultate din cercetarea întreprinsă;
- h) lucrarea de disertație trebuie să cuprindă două componente finale legate de *limitele cercetării* și, respectiv *direcții viitoare de cercetare*.

Pentru Elaborarea, susținerea și promovarea examenului de disertație se acordă 10 ECTS peste cele aferente programului de studii.

Examenul de disertație se susține de către candidații care au promovat la data examenului disciplinele universitare ale anilor de studii I-II de master (Ciclul II – Bologna) și au acumulat cele 120 de credite aferente.

Tematica și Tema pentru susținerea examenului de disertație, vor fi alese de student, împreună cu îndrumătorii și se vor focaliza pe o cercetare aplicată având ca suport un răspuns la tema program de cercetare propusă în cadrul programului de master respectiv. Cercetarea se va sprijini pe obiectivele proiectului de specialitate/aplicarea pe un studiu de caz (în funcție de specializarea masterului) și pe o cercetare documentară și de teren (după caz).

Subiectul cercetării **probei 1 (teoretică)** se va alege astfel încât să fundamenteze științific și metodologic studiul de la **proba 2 (practică/aplicată)**.

Conținutul, specific subdomeniului de specializare și temei, va fi structurat pe capitole, subcapitole, subpuncte (după caz).

Disertația trebuie să demonstreze însușirea competențelor specifice programului de master, cunoașterea teoretică a temei abordate și originalitate în tratarea acesteia.

Examenul de disertație constă în prezentarea și susținerea lucrării de disertație. Aceasta constă în următoarele **două probe**:

PROBA 1 (teoretică)– Memoriu de Cercetare: elaborarea și prezentarea publică a unei disertații pe baza unui memoriu cu caracter de cercetare în domeniul de specializare al masterandului

(adaptată la specialitatea de bază a acestuia) și reprezentând totodată o fundamentare teoretică și metodologică a probei practice/aplicative (Proba 2)

PROBA 2 (practică) - prezentarea unui proiect de specialitate sau a unei aplicații pe un studiu de caz în cadrul disertației, în funcție de specializarea programului masteral.

2.2.6 Baza tehnico-materială

Baza materială, proprie sau prin închiriere, trebuie să asigure condițiile specifice pentru îndeplinirea obiectivelor procesului de învățământ, de cercetare științifică și de creație în domeniul Arhitectură și Urbanism.

Spații de învățământ și dotări tehnice

- ☐ săli de cursuri (min. 1 mp/loc) și seminare, (min. 1,5 mp/loc) conform normelor de suprafață ale Ministerului Educației și Cercetării;
- ☐ ateliere pentru proiecte/lucrări, dotate cu planșete individuale, având iluminarea conform normelor și o suprafață de min. 2,5-3 mp/student raportată la studenții care lucrează concomitent;
- ☐ laborator de informatică echipat conform standardelor specifice;
- ☐ aparate de proiecție și alte mijloace de comunicare audio-video;
- ☐ racordare la Internet.

Biblioteca proprie

Biblioteca proprie trebuie să cuprindă: cărți și reviste de specialitate; tratate și cursuri; îndrumătoare de proiectare; culegeri de norme de proiectare și legislație de profil; diatecă.

Biblioteca trebuie să aibă săli de lectură pentru cel puțin 5% din numărul total al studenților.

Disciplinele prevăzute în planul de învățământ trebuie să fie acoperite integral cu material bibliografic, aflat în biblioteca proprie, în număr suficient de exemplare. Minimum 50% din materialul bibliografic să fie reprezentat de titluri de carte sau cursuri universitare.

2.3 Domeniul de master: ARTE VIZUALE

Tabelul 4. –Incadrarea domeniului de studii universitare de master în DFI

Cod DFI	Domeniul fundamental DFI	Domeniul de studii universitare de master (DM)
70	Științe umaniste și arte	Arte vizuale

Sursa: HG nr. 654/2016 pentru modificarea și completarea Hotărârii Guvernului nr. HG nr. 376/2016 privind aprobarea Nomenclatorului domeniilor și al specializărilor/ programelor de studii universitare și a structurii instituțiilor de învățământ superior pentru anul universitar 2016-2017, în vigoare de la 23.09.2016

2.3.1 Criterii de departajare a programelor de master

2.3.1.1 Master profesional

Programele de masterat profesional sunt orientate preponderent spre **formarea competențelor profesionale**.

Competența reprezintă capacitatea dovedită de a selecta, combina și utiliza adecvat cunoștințe, abilități și alte achiziții (valori și atitudini), în vederea rezolvării cu succes a unei anumite categorii de situații de muncă sau de învățare, precum și pentru dezvoltarea profesională sau personală în condiții de eficacitate și eficiență. În contextul Cadrului European al Calificărilor, competența este descrisă din perspectiva responsabilității și autonomiei.

Prin **competență profesională** se înțelege capacitatea dovedită de a selecta, combina și utiliza adecvat cunoștințe, abilități și alte achiziții (valori și atitudini), în vederea rezolvării cu succes a unei anumite categorii de situații de muncă sau de învățare, circumscrise profesiei respective, în condiții de eficacitate și eficiență.

Competențele profesionale reprezintă ansamblul unitar și dinamic al cunoștințelor și abilităților.

Cunoștințele, ca dimensiune cognitivă și element structural al competenței, se exprimă prin următorii descriptori:

- (1) Cunoaștere, înțelegere și utilizare a limbajului specific;
- (2) Explicare și interpretare.

Abilitățile, ca dimensiune funcțional - acțională și element structural al competenței, se exprimă prin următorii descriptori:

- (3) Aplicare, transfer și rezolvare de probleme;
- (4) Reflecție critică și constructivă;
- (5) Creativitate și inovare.

Fiecare calificare corelată unui anumit ciclu de studii (licență, masterat, doctorat) este definită în baza descrierii generale a **rezultatelor învățării** și se exprimă prin:

a) Competențe profesionale generale, care se dezvoltă în cadrul mai larg al *domeniului de studii*;

b) Competențe profesionale specifice, care se dezvoltă în cadrul mai restrâns al unui *program de studii*.

Candidații la programul universitar de master profesional trebuie să fie absolvenți cu diplomă de licență indiferent de domeniul în care aceasta este emisă.

Formațiile de studii sunt de maxim 75 de studenți pentru o serie de curs și de maxim 25 de studenți pentru o grupă de seminar.

Un program de studiu de master profesional se individualizează dacă în planul său de învățământ raportul dintre numărul de ore la disciplinele cu caracter aplicativ (seminar, proiecte, laboratoare, practică) și cele de predare (curs) se încadrează în intervalul 1,2 – 1,5.

Este destinat celor care au diplomă de licență (ciclu I) în același domeniu sau într-un domeniu apropiat.

2.3.1.2 Master de cercetare științifică

Masterele de cercetare științifică sunt orientate preponderent spre formarea competențelor de cercetare științifică. Învățarea realizată în cadrul masterului de cercetare poate fi echivalată cu primul an de studiu din cadrul programelor de studii universitare de doctorat. Masterul de cercetare este exclusiv la forma de învățământ cu frecvență și poate fi organizat în cadrul școlilor doctorale.

Cercetarea științifică cuprinde cercetarea fundamentală și cercetarea aplicativă.

Cercetarea fundamentală – activitatea desfășurată, în principal, pentru a dobândi cunoștințe noi cu privire la fenomene și procese, precum și în vederea formulării și verificării de ipoteze, modele conceptuale și teorii.

Cercetarea aplicativă – activitatea destinată, în principal, utilizării cunoștințelor științifice pentru perfecționarea sau realizarea de noi produse, tehnologii și servicii.

Candidații la programele de masterat de cercetare științifică trebuie să fie absolvenți cu diplomă de licență în *ramura fundamentală de știință*.

Practica se va desfășura, pe cât posibil, în unități de cercetare științifică și/sau laboratoare de cercetare ale instituțiilor de învățământ superior, ce organizează programele respective de master de cercetare.

Formațiile de studii sunt de maxim **75** de studenți pentru o serie de curs și de maxim 25 de studenți pentru o grupă de seminar.

Un program de studiu de master de cercetare științifică se individualizează dacă în planul său de învățământ raportul dintre numărul de ore la disciplinele cu caracter aplicativ (cercetare fundamentală și aplicată) și cele de predare (curs) se încadrează în intervalul 1,2 – 1,5.

Dintre cadrele didactice care predau în cadrul masteratelor de cercetare, minim două sunt conducători de doctorat titulari în cadrul instituției evaluate în domeniul de care aparține programul de master de cercetare.

a. Învățarea realizată în cadrul masterului de cercetare poate fi echivalată cu primul an de studiu din cadrul programelor de studii universitare de doctorat.

b. Masterul de cercetare este exclusiv la forma de învățământ cu frecvență și poate fi organizat în cadrul școlilor doctorale.

2.3.2 Personalul didactic

Toate posturile didactice de predare constituite conform normelor legale vor fi acoperite de cadre didactice titularizate în învățământul superior potrivit legii, având gradul de profesor universitar, conferențiar universitar sau lector/șef de lucrări, cu titlul științific de doctor în domeniul disciplinelor din postul ocupat, din care cel puțin 80 % să fie angajați cu norme de bază. Restul activităților didactice de seminarizare, lucrări aplicative, proiecte etc., pot fi acoperite și de alte cadre didactice titularizate în învățământul superior cu titlul științific de doctor în specialitatea disciplinelor aflate în postul didactic pe care îl ocupă.

Universitatea dispune de cadre didactice titulare proprii, cu titlu de profesor sau conferențiar, pentru cel puțin jumătate din disciplinele aferente programului.

Dintre cadrele didactice care predau în cadrul masteratelor de cercetare, minim doi sunt conducători de doctorat titulari în cadrul instituției evaluate în domeniul de care aparține programul de master de cercetare.

2.3.3 Organizarea procesului de învățământ

Tabelul 5. Centralizator al indicatorilor privind organizarea procesului de învățământ la programele de master

INDICATOR	Nivel
1. Durata studiilor la forma de învățământ cu frecvență	2 ani – 4 semestre

2. Durata unui semestru activități didactice prevăzute în planul de învățământ	14 săptămâni*
3. Numărul de ore de activitate didactică pe săptămână	14-16
4. Numărul de ore de activitate organizată conform planului de învățământ pentru întreg ciclul studiilor	904-1016
5. Numărul minim total de credite obligatorii	120
6. Numărul de credite minime pe semestru	30
7. Numărul minim de discipline pe semestru	4
8. Numărul de credite alocate unei discipline	Min. 2 ECTS
9. Durata practicii de specialitate	120 ore
10. Numărul de credite alocate pentru practica de specialitate	3 ECTS
11. Durata pentru elaborarea lucrării de disertație prevăzută în planul de învățământ	Min. 2 săptămâni
12. Numărul de credite alocate pentru promovarea lucrării de disertație	10 ECTS
13. Raportul dintre numărul orelor de aplicative (<i>seminare, laboratoare, proiecte, stagii de practică etc.</i>) și numărul orelor de curs	1,2-1,5
14. Echivalența în ore a unui credit ECTS	25 ore
15. Numărul de săptămâni sesiuni de examene pe semestru	3 săptămâni
16. Număr de săptămâni sesiune restanță	1 săptămână
17. Numărul maxim de studenți pe serie	75
18. Numărul maxim de studenți pe grupă	25

* La aceasta se adaugă stagiile activității practice de specialitate și ale elaborării lucrării de disertație.

Master profesional

Discipline de aprofundare (obligatorii) -min.4

Discipline de sinteză (opționale) - min.2

Practică artistică

Master științific

Discipline de cunoaștere avansată (obligatorii)- min.4

Module de pregătire complementare (opționale)- min.2

Practică artistică

Volum plan de învățământ: 14-16 ore pe săptămână

Numărul minim de examene pe semestru este în procent de 30-40% din totalul verificărilor

2.3.4 Practica

Practica pentru studenții înmatriculați la programe de master profesional se poate efectua în organizațiile în care sunt încadrați în muncă masteranzii (dacă își desfășoară activitatea în domeniul programului de masterat sau dacă organizația respectivă are departamente în domeniul programului de masterat) sau, în situația în care nu au un loc de muncă, în domeniu.

Practica pentru studenții înmatriculați la programe de master de cercetare se va desfășura, pe cât posibil, în unități de cercetare științifică și/sau laboratoare de cercetare ale instituțiilor de învățământ superior, care organizează programele respective de master de cercetare.

a. În programul de studii universitare de master pentru care s-a elaborat planul de învățământ sunt prevăzute stagii de practică de 2 – 3 săptămâni pe an. Formele de practică semestrială și stagiile de practică corespund profilului și misiunii declarate.

b. Pentru stagiile de practică, instituția de învățământ superior va încheia, după caz, convenții de colaborare, contracte sau alte documente cu unitățile baze de practică.

2.3.5 Elaborarea lucrării de finalizare a studiilor

- a. Metodologia de admitere și de finalizare a studiilor este stabilită de către instituția de învățământ superior organizatoare, cu respectarea criteriilor generale stabilite de Legea învățământului și de Ministerul Educației Naționale și Cercetării Științifice.
- b. Lucrarea de disertație are, în general, un număr minim de 40 de pagini fiind însoțită și de creația artistică specifică specializării, pe baza unei metodologii aprobate de Senatul universitar în funcție de fiecare program de studiu și publicate în Conținutul și metodologia examenului de disertație.
- c. Lucrările de disertație pot avea coordonatori științifici cadre didactice titulare și asociate (foști titulari pensionați), care dețin titlul de doctor.
- d. Cerințele de conținut, reperele privind fundamentarea, documentarea, conceperea, elaborarea, redactarea, susținerea lucrării, precum și criteriile de evaluare vor fi aduse la cunoștința absolvenților cu cel puțin 1 an înainte de programarea primei zile de înscriere a primei sesiuni prin intermediul tutorilor de ani și al orelor de consultații realizate de cadrele didactice îndrumătoare.
- e. Lucrările de master se elaborează, editează și se susțin în limba în care s-a studiat.

2.3.6 Baza tehnico-materială

Proprie sau prin închiriere, baza materială trebuie să asigure îndeplinirea obiectivelor procesului de învățământ, de cercetare științifică și creație artistică.

Instituția de învățământ superior face dovada că dispune de laboratoare/ateliere proprii sau închiriate, cu dotarea corespunzătoare pentru toate disciplinele cu caracter obligatoriu și opțional din planul de învățământ care au prevăzute activități de acest gen.

Dotarea laboratoarelor trebuie să asigure desfășurarea procesului de învățământ în acord cu prevederile programelor analitice, precum și desfășurarea activităților de cercetare științifică.

Baza materială trebuie să includă ateliere și laboratoare pentru fiecare grupă de studiu din fiecare an specifice (după caz) a programului de studii evaluat:

Laborator de tehnologie specifică fiecărei linii de specializare:

1. Ateliere de gravură.
2. Ateliere de tehnologie și cuptoare pentru sticlă și ceramică.
3. Laborator de mijloace audiovizuale și informatică.
4. Laborator pentru conservare și restaurare.
5. Laborator calculatoare.
6. Laborator de modelarea metalelor și de turnătorie.
7. Atelier de croitorie.
8. Atelier de modelare-machetare.
9. Atelier de transpuneri.

2.4 Domeniul de master: ISTORIA ȘI TEORIA ARTEI

Tabelul 4. –Incadrarea domeniului de studii universitare de master în DFI

Cod DFI	Domeniul fundamental DFI	Domeniul de studii universitare de master (DM)
50	Științe umaniste și arte	Istoria și teoria artei

Sursa: HG nr. 654/2016 pentru modificarea și completarea Hotărârii Guvernului nr. HG nr. 376/2016 privind aprobarea Nomenclatorului domeniilor și al specializărilor/ programelor de studii universitare și a structurii instituțiilor de învățământ superior pentru anul universitar 2016-2017, în vigoare de la 23.09.2016

2.4.1 Criterii de departajare a programelor de master

2.4.1.1 Master profesional

Programele de masterat profesional sunt orientate preponderent spre **formarea competențelor profesionale**.

Competența reprezintă capacitatea dovedită de a selecta, combina și utiliza adecvat cunoștințe, abilități și alte achiziții (valori și atitudini), în vederea rezolvării cu succes a unei anumite categorii de situații de muncă sau de învățare, precum și pentru dezvoltarea profesională sau personală în condiții de eficacitate și eficiență. În contextul Cadrului European al Calificărilor, competența este descrisă din perspectiva responsabilității și autonomiei.

Prin **competență profesională** se înțelege capacitatea dovedită de a selecta, combina și utiliza adecvat cunoștințe, abilități și alte achiziții (valori și atitudini), în vederea rezolvării cu succes a unei anumite categorii de situații de muncă sau de învățare, circumscrise profesiei respective, în condiții de eficacitate și eficiență.

Competențele profesionale reprezintă ansamblul unitar și dinamic al cunoștințelor și abilităților.

Cunoștințele, ca dimensiune cognitivă și element structural al competenței, se exprimă prin următorii descriptori:

- (1) Cunoaștere, înțelegere și utilizare a limbajului specific;
- (2) Explicare și interpretare.

Abilitățile, ca dimensiune funcțional - acțională și element structural al competenței, se exprimă prin următorii descriptori:

- (3) Aplicare, transfer și rezolvare de probleme;
- (4) Reflecție critică și constructivă;
- (5) Creativitate și inovare.

Fiecare calificare corelată unui anumit ciclu de studii (licență, masterat, doctorat) este definită în baza descrierii generale a *rezultatelor învățării* și se exprimă prin:

a) Competențe profesionale generale, care se dezvoltă în cadrul mai larg al *domeniului de studii*;

b) Competențe profesionale specifice, care se dezvoltă în cadrul mai restrâns al unui *program de studii*.

Candidații la programul universitar de master profesional trebuie să fie absolvenți cu diplomă de licență indiferent de domeniul în care aceasta este emisă.

Formațiile de studii sunt de maxim 75 de studenți pentru o serie de curs și de maxim 25 de studenți pentru o grupă de seminar.

Un program de studiu de master profesional se individualizează dacă în planul său de învățământ raportul dintre numărul de ore la disciplinele cu caracter aplicativ (seminar, proiecte, laboratoare, practică) și cele de predare (curs) se încadrează în intervalul 1,2 – 1,5.

Este destinat celor care au diplomă de licență (ciclu I) în același domeniu sau într-un domeniu apropiat.

2.4.1.2 Master de cercetare științifică

Masterele de cercetare științifică sunt orientate preponderent spre formarea competențelor de cercetare științifică. Învățarea realizată în cadrul masterului de cercetare poate fi echivalată cu primul an de studiu din cadrul programelor de studii universitare de doctorat. Masterul de cercetare este exclusiv la forma de învățământ cu frecvență și poate fi organizat în cadrul școlilor doctorale.

Cercetarea științifică cuprinde cercetarea fundamentală și cercetarea aplicativă.

Cercetarea fundamentală – activitatea desfășurată, în principal, pentru a dobândi cunoștințe noi cu privire la fenomene și procese, precum și în vederea formulării și verificării de ipoteze, modele conceptuale și teorii.

Cercetarea aplicativă – activitatea destinată, în principal, utilizării cunoștințelor științifice pentru perfecționarea sau realizarea de noi produse, tehnologii și servicii.

Candidații la programele de masterat de cercetare științifică trebuie să fie absolvenți cu diplomă de licență în *ramura fundamentală de știință*.

Practica se va desfășura, pe cât posibil, în unități de cercetare științifică și/sau laboratoare de cercetare ale instituțiilor de învățământ superior, ce organizează programele respective de master de cercetare.

Formațiile de studii sunt de maxim 50 de studenți pentru o serie de curs și de maxim 25 de studenți pentru o grupă de seminar.

Un program de studiu de master de cercetare științifică se individualizează dacă în planul său de învățământ raportul dintre numărul de ore la disciplinele cu caracter aplicativ (cercetare fundamentală și aplicată) și cele de predare (curs) se încadrează în intervalul 1,2 – 1,5.

Dintre cadrele didactice care predau în cadrul masteratelor de cercetare, minim doi sunt conducători de doctorat titulari în cadrul instituției evaluate în domeniul de care aparține programul de master de cercetare.

a. Învățarea realizată în cadrul masterului de cercetare poate fi echivalată cu primul an de studiu din cadrul programelor de studii universitare de doctorat.

b. Masterul de cercetare este exclusiv la forma de învățământ cu frecvență și poate fi organizat în cadrul școlilor doctorale.

2.4.2 Personalul didactic

Toate posturile didactice de predare constituite conform normelor legale vor fi acoperite de cadre didactice titularizate în învățământul superior potrivit legii, având gradul de profesor universitar, conferențiar universitar sau lector/șef de lucrări, cu titlul științific de doctor în domeniul disciplinelor din postul ocupat, din care cel puțin 80 % să fie angajați cu norme de bază. Restul activităților didactice de seminarizare, lucrări aplicative, proiecte etc., pot fi acoperite și de alte cadre didactice titularizate în învățământul superior cu titlul științific de doctor în specialitatea disciplinelor aflate în postul didactic pe care îl ocupă.

Universitatea dispune de cadre didactice titulare proprii, cu titlu de profesor sau conferențiar, pentru cel puțin jumătate din disciplinele aferente programului.

Dintre cadrele didactice care predau în cadrul masteratelor de cercetare, minim doi sunt conducători de doctorat titulari în cadrul instituției evaluate în domeniul de care aparține programul de master de cercetare.

2.4.3 Organizarea procesului de învățământ

Tabelul 5. Centralizator al indicatorilor privind organizarea procesului de învățământ la programele de master

INDICATOR	Nivel
1. Durata studiilor la forma de învățământ cu frecvență	2 ani, 4 semestre
2. Durata unui semestru activități didactice prevăzute în planul de învățământ	14 săptămâni
3. Numărul de ore de activitate didactică pe săptămână	14-18 ore
4. Numărul de ore de activitate organizată conform planului de învățământ pentru întreg ciclul studiilor	904-1016 ore
5. Numărul minim total de credite obligatorii	120
6. Numărul de credite minime pe semestru	30
7. Numărul de discipline pe semestru	4-7
8. Numărul de credite alocate unei discipline	Min. 3 ECTS
9. Durata practicii de specialitate	120 ore
10. Numărul de credite alocate pentru practica de specialitate	3 ECTS
11. Durata pentru elaborarea lucrării de disertație prevăzută în planul de învățământ	Min 2 săptămâni
12. Numărul de credite alocate pentru promovarea lucrării de disertație	10 ECTS
13. Raportul dintre numărul orelor de aplicative (<i>seminare, laboratoare, proiecte, stagii de practică etc.</i>) și numărul orelor de curs	1,2-1,5
14. Echivalența în ore a unui credit ECTS	25 ore
15. Numărul de săptămâni sesiuni de examene pe semestru	3 săptămâni
16. Număr de săptămâni sesiune restanță	1 săptămână
17. Numărul maxim de studenți pe serie	75
18. Numărul maxim de studenți pe grupă	25

* La aceasta se adaugă stagiile activității practice de specialitate și ale elaborării lucrării de disertație.

2.4.4 Practica

Practica pentru studenții înmatriculați la programe de master de cercetare se va desfășura, pe cât posibil, în unități de cercetare științifică și/sau laboratoare de cercetare ale instituțiilor de învățământ superior, care organizează programele respective de master de cercetare.

2.4.5 Elaborarea lucrării de finalizare a studiilor

Metodologia de admitere și de finalizare a studiilor este stabilită de către instituția de învățământ superior organizatoare, cu respectarea criteriilor generale stabilite de Legea învățământului și de Ministerul Educației Naționale și Cercetării Științifice.

Lucrarea de disertație are, în general, un număr minim de 80 de pagini, specifică specializării, aprobate de Senatul universitar în funcție de programul de studiu și publicat în Conținutul și metodologia examenului de disertație.

Lucrările de disertație pot avea coordonatori științifici cadre didactice titulare și asociate, care dețin titlul de doctor.

Cerințele de conținut, reperele privind fundamentarea, documentarea, conceperea, elaborarea, redactarea, susținerea lucrării, precum și criteriile de evaluare vor fi aduse la cunoștința absolvenților cu cel puțin 1 an înainte de programarea primei zile de înscriere a primei sesiuni prin intermediul tutorilor de ani și al orelor de consultații realizate de cadrele didactice îndrumătoare.

Lucrările de master se elaborează, editează și se susțin în limba în care s-au studiat.

2.4.6 Baza tehnico-materială

Proprie sau prin închiriere, baza materială trebuie să asigure îndeplinirea obiectivelor procesului de învățământ, de cercetare științifică.

Instituția de învățământ superior face dovada că dispune de Sali de curs/seminar proprii sau închiriate, cu dotarea corespunzătoare pentru toate disciplinele cu caracter obligatoriu și opțional din planul de învățământ care au prevăzute activități de acest gen.

Dotarea laboratoarelor trebuie să asigure desfășurarea procesului de învățământ în acord cu prevederile programelor analitice, precum și desfășurarea activităților de cercetare științifică.

Baza materială trebuie să includă și laboratoare cu aparate de proiecție și alte mijloace de comunicare audio-video pentru fiecare grupă de studiu din fiecare an specifice (după caz) a programului de studii evaluat.

2.5 Domeniul de master: TEATRU ȘI ARTELE SPECTACOLULUI

Tabelul 4. –Incadrarea domeniului de studii universitare de master în DFI

Cod DFI	Domeniul fundamental DFI	Domeniul de studii universitare de master (DM)
50	Științe umaniste și arte	Teatru și artele spectacolului

Sursa: HG nr. 654/2016 pentru modificarea și completarea Hotărârii Guvernului nr. HG nr. 376/2016 privind aprobarea Nomenclatorului domeniilor și al specializărilor/ programelor de studii universitare și a structurii instituțiilor de învățământ superior pentru anul universitar 2016-2017, în vigoare de la 23.09.2016

2.5.1 Criterii de departajare a programelor de master

Pot organiza masterate în domeniile *Teatru și artele spectacolului* și *Cinematografie și Media* doar acele instituții de învățământ superior care organizează programe de licență acreditate în aceste domenii.

Nota. Metodologia de acreditare este diferită pentru: (i) acreditarea unui domeniu de masterat și (ii) **încadrarea în domeniu** pentru un nou program de studii universitare de master într-un domeniu de studii universitare de master acreditat, cu respectarea capacității instituționale aprobate. Masteratul nou propus într-un domeniu acreditat trebuie corelat cu cele existente deja, pentru a evita suprapunerile.

Titlatura masteratului este propusă de instituția organizatoare, în concordanță cu direcția de cercetare asumată și cu specificul domeniului.

Standardele cerute pentru acreditarea programelor de licență din același domeniu rămân valabile și pentru acreditarea programului de masterat.

2.5.1.1 Master profesional

Programele de masterat profesional sunt orientate preponderent spre **formarea competențelor profesionale**.

Competența reprezintă capacitatea dovedită de a selecta, combina și utiliza adecvat cunoștințe, abilități și alte achiziții (valori și atitudini), în vederea rezolvării cu succes a unei anumite categorii de situații de muncă sau de învățare, precum și pentru dezvoltarea profesională sau personală în condiții de eficacitate și eficiență. În contextul Cadrului European al Calificărilor, competența este descrisă din perspectiva responsabilității și autonomiei.

Prin **competență profesională** se înțelege capacitatea dovedită de a selecta, combina și utiliza adecvat cunoștințe, abilități și alte achiziții (valori și atitudini), în vederea rezolvării cu succes a unei anumite categorii de situații de muncă sau de învățare, circumscrise profesiei respective, în condiții de eficacitate și eficiență.

Competențele profesionale reprezintă ansamblul unitar și dinamic al cunoștințelor și abilităților.

Cunoștințele, ca dimensiune cognitivă și element structural al competenței, se exprimă prin următorii descriptori:

- (1) Cunoaștere, înțelegere și utilizare a limbajului specific;
- (2) Explicare și interpretare.

Abilitățile, ca dimensiune funcțional - acțională și element structural al competenței, se exprimă prin următorii descriptori:

- (3) Aplicare, transfer și rezolvare de probleme;
- (4) Reflecție critică și constructivă;
- (5) Creativitate și inovare.

Candidații la programul universitar de master profesional trebuie să fie absolvenți cu diplomă de licență indiferent de domeniul în care aceasta este emisă.

Formațiile de studii sunt de maxim **50** de studenți pentru o serie de curs teoretic și de maxim 25

de studenți în cadrul atelierelor de creație/ practic.

Un program de studiu de master profesional se individualizează dacă în planul său de învățământ **raportul** dintre numărul de ore la disciplinele cu caracter aplicativ (seminar, proiecte, laboratoare, practică) și cele de predare (curs) se încadrează în intervalul **65 % / 35 %**.

a. Se va avea în vedere formarea unor competențe diferite decât cele obținute prin programele de licență din același domeniu.

b. este destinat celor care dețin o diplomă de licență (ciclu I) în același domeniu sau într-un domeniu apropiat.

2.5.1.2 Master de cercetare științifică

Masterele de cercetare științifică sunt orientate preponderent spre formarea competențelor de abordare din perspectivă teoretică și experimentală a domeniului *Teatru și artele spectacolului*. Astfel, în cadrul acestora se vor desfășura atât activități pentru a dobândi cunoștințe noi cu privire la fenomene și procese, precum și în vederea formulării și verificării de ipoteze, modele conceptual și teorii cât și activități de cercetare aplicată experimentală pentru perfecționarea sau realizarea de noi forme artistice de creație.

De aceea, practica se va desfășura, pe cât posibil, în unități de cercetare științifică și/sau laboratoare de cercetare ale instituțiilor de învățământ superior, ce organizează programele respective de master de cercetare.

Învățarea realizată în cadrul masterului de cercetare poate fi echivalată cu primul an de studiu din cadrul programelor de studii universitare de doctorat. Masterul de cercetare este exclusiv la forma de învățământ cu frecvență și poate fi organizat în cadrul școlilor doctorale.

Cercetarea aplicativă – activitatea destinată, în principal, utilizării cunoștințelor științifice pentru perfecționarea sau realizarea de noi produse, tehnologii și servicii.

Candidații la programele de masterat de cercetare științifică trebuie să fie absolvenți cu diplomă de licență în *ramura fundamentală de știință*.

Formațiile de studii sunt de maxim 50 de studenți pentru o serie de curs și de maxim 25 de studenți pentru o grupă de seminar.

Un program de studiu de master de cercetare științifică se individualizează dacă în planul său de învățământ **raportul** dintre numărul de ore la disciplinele cu caracter aplicativ (cercetare fundamentală și aplicată) și cele de predare (curs) se încadrează în intervalul aproximativ **40% / 60 %**

Învățarea realizată în cadrul masterului de cercetare poate fi echivalată cu primul an de studiu din cadrul programelor de studii universitare de doctorat. Acest tip de program de master este exclusiv la forma de învățământ cu frecvență și poate fi organizat în cadrul școlilor doctorale.

2.5.2 Personal didactic

Toate posturile didactice de predare constituite conform normelor legale vor fi acoperite de cadre didactice proprii, titularizate în învățământul superior potrivit legii, având gradul de profesor universitar, conferențiar universitar sau lector/șef de lucrări, cu titlul științific de doctor în domeniul disciplinelor din postul ocupat, din care cel puțin 80 % să fie angajați cu norme de bază.

Universitatea dispune de cadre didactice titulare proprii, cu titlu de profesor sau conferențiar, pentru cel puțin jumătate din disciplinele aferente programului.

Dintre cadrele didactice care predau în cadrul masteratelor de cercetare, minim doi sunt conducători de doctorat titulari în cadrul instituției evaluate în domeniul de care aparține programul de master de cercetare.

Având în vedere specificul domeniului Teatru și artele spectacolului în care absolvenții sunt pregătiți pentru profesii ce se desfășoară în regim de creatori independenți (freelancer) dar și

dinamica care caracterizează piața produselor culturale este absolut necesară o relație directă, nemijlocită, cu mediul artistic. De aceea este indicat ca minim 20 % dintre cadrele didactice să fie specialiști recunoscuți în domeniu.

2.5.3 Conținutul procesului de învățământ

Disciplinele de studiu din planurile de învățământ trebuie să definească precis competențele generale și de specialitate și să asigure compatibilitatea cu cadrul național de calificări. De asemenea, trebuie să asigure compatibilitatea cu planurile și programele de studii similare din statele Uniunii Europene și din alte state ale lumii.

Tabelul 5. Centralizator al indicatorilor privind organizarea procesului de învățământ la programele de master

INDICATOR	Nivel
1. Durata studiilor la forma de învățământ cu frecvență	2 ani (4 semestre)
2. Durata unui semestru activități didactice	14 săptămâni
3. Numărul de ore de activitate didactică pe săptămână	12-16 ore
4. Numărul de ore de activitate organizată conform planului de învățământ pentru întreg ciclu al studiilor	Min. 672 ore Max. 896 ore
5. Numărul minim total de credite obligatorii	120 ECTS
6. Numărul de credite minime pe semestru	30 ECTS
7. Numărul minim de discipline pe semestru	3
8. Numărul de credite alocate unei discipline	Min 4 ECTS
9. Durata practicii de specialitate	2-3 săptămâni
10. Numărul de credite alocate pentru practica de specialitate	4 ECTS
11. Durata activităților de îndrumare pentru elaborarea lucrării de disertație prevăzută în planul de învățământ	56 ore
12. Numărul de credite alocate pentru promovarea lucrării de disertație	10 ECTS
13. Raportul dintre numărul orelor de curs și cele aplicative (seminare, laboratoare, proiecte, stagii de practică etc.)	Master prof. 1:2 Master cercetare 1:1,5
14. Echivalența în ore a unui credit ECTS	25 ore
15. Numărul de săptămâni sesiuni de examene pe semestru	2-3 săptămâni
16. Număr de săptămâni sesiune restanță	1 săptămână
17. Numărul maxim de studenți pe serie	50
18. Numărul maxim de studenți pe grupă	15

* La aceasta se adaugă stagiile activității practice de specialitate și elaborării lucrării de disertație.

Ponderea disciplinelor este exprimată în credite de studii ECTS.

Numărul minim de discipline pe semestru:

- Discipline de cunoaștere avansată (obligatorii) - min. 2
- Module de pregătire complementare (opționale) - min. 1
- Practică artistică

Volum plan de învățământ: min. 12 – max. 16 ore pe săptămână. Număr de 120 ECTS.

Numărul minim de examene pe semestru este în procent de 50% din totalul verificărilor.

2.5.4 Practica

În programul de studii universitare de master pentru care s-a elaborat planul de învățământ sunt prevăzute stagii de practică de 2 – 3 săptămâni pe an (poate fi prevăzută în planul de învățământ

săptămânal sau stagiul de practică modulată). Formele de practică semestrială și stagiile de practică corespund profilului și misiunii declarate pentru domeniul **Teatru și artele spectacolului**. Acestea trebuie reglementate prin acorduri de colaborare/ contracte/ parteneriate cu instituții, baze de practică sau se efectuează în propriul studio de cercetare și creație teatrală sau cinematografică și au la bază **Caietul de practică** care se completează de studenți și se avizează semestrial de către coordonatorul/ tutorele de practică și instituția gazdă, după caz. Pentru domeniul Teatru și artele spectacolului practica poate fi asimilată cu atelierele de cercetare și creație.

Pentru practica de specialitate fișa disciplinei precizează: misiunea practicii, obiectivele, tematica, tipurile de activități și eșalonarea lor pe durata studiilor, sarcinile studentului, resursele disponibile (umane, bibliografice, site-uri specializate etc.) formele și criteriile de evaluare a rezultatelor învățării.

Unitățile de învățământ au încheiate convenții sau contracte cu societăți comerciale de profil în vederea asigurării unui cadru adecvat efectuării stagiilor practice.

2.5.5 Admiterea și elaborarea lucrării de finalizare a studiilor

Metodologia de admitere și de finalizare a studiilor este stabilită de către instituția de învățământ superior organizatoare, cu respectarea criteriilor generale stabilite de Legea învățământului și de Ministerul Educației Naționale și Cercetării Științifice.

Lucrarea de disertație are, în general, un număr minim de 40 de pagini pentru Masteratul profesional și minim 80 de pagini pentru cel de cercetare științifică. Conținutul și metodologia de finalizare a programelor de master se aprobă de către Senatul universitar în funcție de tipul fiecărui program de studiu și se face public cu cel puțin un an înainte de sesiunea de susținere a dizertației;

În cazul masteratelor profesionale lucrarea de disertație este însoțită de realizarea practică a unui proiect artistic/ pedagogic în funcție de specializare. Este recomandat ca acest proiect să fie realizat în mediul profesionist.

Lucrările de master se elaborează, editează și se susțin în limba în care s-a studiat.

Pentru deținerea titlului de master, nota minimă a susținerii publice a lucrării de disertație este **6 (șase)**.

2.5.6 Baza tehnico-materială

Spațiul de învățământ trebuie să fie asigurat prin săli adecvate ca mărime, suficiente numeric, conform formațiilor de studiu stabilite. Baza materială pentru programe de masterat trebuie să fie cel puțin la nivelul programelor din ciclul I.

2.6 Domeniul de master: CINEMATOGRAFIE ȘI MEDIA

Tabelul 4. –Încadrarea domeniului de studii universitare de master în DFI

Cod DFI	Domeniul fundamental DFI	Domeniul de studii universitare de master (DM)
50	Științe umaniste și arte	Cinematografie și media

Sursa: HG nr. 654/2016 pentru modificarea și completarea Hotărârii Guvernului nr. HG nr. 376/2016 privind aprobarea Nomenclatorului domeniilor și al specializărilor/ programelor de studii universitare și a structurii instituțiilor de învățământ superior pentru anul universitar 2016-2017, în vigoare de la 23.09.2016

2.6.1 Criterii de departajare a programelor de master

Pot organiza masterate în domeniile *Teatru și artele spectacolului* și *Cinematografie și Media* doar acele instituții de învățământ superior care organizează programe de licență acreditate în aceste domenii.

Nota. Metodologia de acreditare este diferită pentru: (i) *acreditarea unui domeniu de masterat* și (ii) *încadrarea în domeniu* pentru un nou program de studii universitare de master într-un domeniu de studii universitare de master acreditat, cu respectarea capacității instituționale aprobate. Masteratul nou propus într-un domeniu acreditat trebuie corelat cu cele existente deja, pentru a evita suprapunerile.

Titulatura masteratului este propusă de instituția organizatoare, în concordanță cu direcția de cercetare asumată și cu specificul domeniului.

Standardele cerute pentru acreditarea programelor de licență din același domeniu rămân valabile și pentru acreditarea programului de masterat.

2.6.1.1 Master profesional

Programele de masterat profesional sunt orientate preponderent spre **formarea competențelor profesionale**.

Competența reprezintă capacitatea dovedită de a selecta, combina și utiliza adecvat cunoștințe, abilități și alte achiziții (valori și atitudini), în vederea rezolvării cu succes a unei anumite categorii de situații de muncă sau de învățare, precum și pentru dezvoltarea profesională sau personală în condiții de eficacitate și eficiență. În contextul Cadrului European al Calificărilor, competența este descrisă din perspectiva responsabilității și autonomiei.

Prin **competență profesională** se înțelege capacitatea dovedită de a selecta, combina și utiliza adecvat cunoștințe, abilități și alte achiziții (valori și atitudini), în vederea rezolvării cu succes a unei anumite categorii de situații de muncă sau de învățare, circumscrise profesiei respective, în condiții de eficacitate și eficiență.

Competențele profesionale reprezintă ansamblul unitar și dinamic al cunoștințelor și abilităților.

Cunoștințele, ca dimensiune cognitivă și element structural al competenței, se exprimă prin următorii descriptori:

- (1) Cunoaștere, înțelegere și utilizare a limbajului specific;
- (2) Explicare și interpretare.

Abilitățile, ca dimensiune funcțional - acțională și element structural al competenței, se exprimă prin următorii descriptori:

- (3) Aplicare, transfer și rezolvare de probleme;
- (4) Reflecție critică și constructivă;
- (5) Creativitate și inovare.

Candidații la programul universitar de master profesional trebuie să fie absolvenți cu diplomă de licență indiferent de domeniul în care aceasta este emisă.

Formațiile de studii sunt de maxim 50 de studenți pentru o serie de curs și de maxim 25 de studenți în cadrul atelierelor de creație/ practic.

Un program de studiu de master profesional se individualizează dacă în planul său de învățământ raportul dintre numărul de ore la disciplinele cu caracter aplicativ (seminar, proiecte, laboratoare, practică) și cele de predare (curs) se încadrează în intervalul aproximativ **65 % / 35 %**.

Prin planul de învățământ se va avea în vedere formarea unor competențe diferite decât cele obținute prin programele de licență din același domeniu.

Este destinat celor care dețin o diplomă de licență (ciclu I) în același domeniu sau într-un domeniu apropiat.

2.6.1.2 Master de cercetare științifică

Masterele de cercetare științifică sunt orientate preponderent spre formarea competențelor de abordare din perspectivă teoretică și experimentală a domeniului Cinematografie și Media. Astfel, în cadrul acestora se vor desfășura atât activități pentru a dobândi cunoștințe noi cu privire la fenomene și procese, precum și în vederea formulării și verificării de ipoteze, modele conceptual și teorii cât și activități de cercetare aplicată experimentală pentru perfecționarea sau realizarea de noi forme artistice de creație.

De aceea activitățile de practică de specialitate se vor desfășura pe cât posibil, în unități de cercetare științifică și/sau laboratoare de cercetare ale instituțiilor de învățământ superior, ce organizează programele respective de master de cercetare.

Formațiile de studii sunt de maxim 50 de studenți pentru o serie de curs și de maxim 25 de studenți pentru o grupă de seminar.

Un program de studiu de master de cercetare științifică se individualizează dacă în planul său de învățământ raportul dintre numărul de ore la disciplinele cu caracter aplicativ (cercetare fundamentală și aplicată) și cele de predare (curs) se încadrează în intervalul **aproximativ 40% / 60 %**.

Dintre cadrele didactice care predau în cadrul masteratelor de cercetare, minim doi sunt conducători de doctorat titulari în cadrul instituției evaluate în domeniul de care aparține programul de master de cercetare.

Învățarea realizată în cadrul masterului de cercetare poate fi echivalată cu primul an de studiu din cadrul programelor de studii universitare de doctorat. Masterul de cercetare este exclusiv la forma de învățământ cu frecvență și poate fi organizat în cadrul școlilor doctorale.

2.6.2 Personal didactic

La ambele tipuri de programe de master posturile didactice de predare constituite conform normelor legale vor fi acoperite de cadre didactice cu competențe în domeniul disciplinelor predate. Universitatea trebuie să facă dovada că dispune de cadre didactice titulare proprii cu gradul de profesor universitar, conferențiar universitar sau lector/șef de lucrări cu titlul științific de doctor în domeniul disciplinei predate, pentru cel puțin jumătate din disciplinele aferente programului. Dintre cadrele didactice implicate în programul de master cel minim 80 % trebuie să fie titularizați în învățământul superior și angajați cu norma de bază în instituție.

Pentru masteratele de cercetare științifică cel puțin două cadre didactice de predare trebuie să fie conducători de doctorat în cadrul instituției evaluate.

Având în vedere specificul domeniului *Cinematografie și Media* în care absolvenții sunt pregătiți pentru profesii ce se desfășoară în regim de creatori independenți (freelancer) dar și dinamica care caracterizează piața produselor culturale este absolut necesară o relație directă, nemijlocită, cu mediul artistic. De aceea este indicat ca minim 20 % dintre cadrele didactice să fie specialiști recunoscuți în domeniu.

2.6.3 Conținutul procesului de învățământ

Disciplinele de studiu din planurile de învățământ trebuie să definească precis competențele generale și de specialitate și să asigure compatibilitatea cu cadrul național de calificări. De asemenea, trebuie să asigure compatibilitatea cu planurile și programele de studii similare din statele Uniunii Europene și din alte state ale lumii.

Tabelul 5. Centralizator al indicatorilor privind organizarea procesului de învățământ la programele de master

INDICATOR	Nivel
1. Durata studiilor la forma de învățământ cu frecvență	2 ani (4 semestre)
2. Durata unui semestru activități didactice	14 săptămâni
3. Numărul de ore de activitate didactică pe săptămână	12-16 ore
4. Numărul de ore de activitate organizată conform planului de învățământ pentru întreg ciclul al studiilor	Min. 672 ore Max. 896 ore
5. Numărul minim total de credite obligatorii	120 ECTS
6. Numărul de credite minime pe semestru	30 ECTS
7. Numărul minim de discipline pe semestru	3
8. Numărul de credite alocate unei discipline	Min 4 ECTS
9. Durata practicii de specialitate	2-3 săptămâni
10. Numărul de credite alocate pentru practica de specialitate	4 ECTS
11. Durata pentru elaborarea lucrării de disertație prevăzută în planul de învățământ	56 ore
12. Numărul de credite alocate pentru promovarea lucrării de disertație	10 ECTS
13. Raportul dintre numărul orelor de curs și cele aplicative (<i>seminare, laboratoare, proiecte, stagii de practică etc.</i>)	Master prof. 1:2 Master cercetare 1:1,5
14. Echivalența în ore a unui credit ECTS	25 ore
15. Numărul de săptămâni sesiuni de examene pe semestru	2-3 săptămâni
16. Număr de săptămâni sesiune restanță	1 săptămână
17. Numărul maxim de studenți pe serie	50
18. Numărul maxim de studenți pe grupă	15

* La aceasta se adaugă stagiile activității practice de specialitate și elaborării lucrării de disertație.

Ponderea disciplinelor este exprimată în credite de studii ECTS.

Numărul minim de discipline pe semestru:

- Discipline de cunoaștere avansată (obligatorii) - min. 2
- Module de pregătire complementare (opționale) - min. 1
- Practică artistică

Volum plan de învățământ: min. 12 – max. 16 ore pe săptămână. Număr de 120 ECTS.

Numărul minim de examene pe semestru este în procent de 50% din totalul verificărilor.

2.6.4 Practica

În programul de studii universitare de master pentru care s-a elaborat planul de învățământ sunt prevăzute stagii de practică de 2 – 3 săptămâni pe an. Formele de practică semestrială și stagiile de practică corespund profilului și misiunii declarate pentru domeniul *Cinematografie și Media*. Acestea trebuie reglementate prin acorduri de colaborare/ contracte/ parteneriate cu instituții, baze de practică sau se efectuează în propriul studio de cercetare și creație teatrală sau

cinematografică și au la bază *Caietul de practică* care se completează de studenți și se avizează semestrial de către coordonatorul/ tutorele de practică și instituția gazdă, după caz.

Pentru practica de specialitate fișa disciplinei precizează: misiunea practicii, obiectivele, tematica, tipurile de activități și eșalonarea lor pe durata studiilor, sarcinile studentului, resursele disponibile (umane, bibliografice, site-uri specializate etc.) formele și criteriile de evaluare a rezultatelor învățării.

Unitățile de învățământ au încheiate convenții sau contracte cu societăți comerciale de profil în vederea asigurării unui cadru adecvat efectuării stagiilor practice.

2.6.5 Admiterea și elaborarea lucrării de finalizare a studiilor

Metodologia de admitere și de finalizare a studiilor este stabilită de către instituția de învățământ superior organizatoare, cu respectarea criteriilor generale stabilite de Legea învățământului și de Ministerul Educației Naționale și Cercetării Științifice.

Lucrarea de disertație are, în general, un număr minim de 40 de pagini pentru Masteratul profesional și minim 80 de pagini pentru cel de cercetare științifică. Conținutul și metodologia de finalizare a programelor de master se aprobă de către Senatul universitar în funcție de tipul fiecărui program de studiu și se face public cu cel puțin un an înainte de sesiunea de susținere a dizertației;

Lucrările de disertație pot avea coordonatori științifici cadre didactice titulare și asociate (foști titulari pensionați), care dețin titlul de doctor.

În cazul masteratelor profesionale lucrarea de disertație este însoțită de realizarea practică a unui proiect artistic/ pedagogic în funcție de specializare. Este recomandat ca acest proiect să fie realizat în mediul profesionist.

Lucrările de master se elaborează, editează și se susțin în limba în care s-a studiat.

Pentru deținerea titlului de master, nota minimă a susținerii publice a lucrării de disertație este **6 (șase)**.

2.6.6 Baza tehnico-materială

Spațiul de învățământ trebuie să fie asigurat prin săli adecvate ca mărime, suficiente numeric, conform formațiilor de studiu stabilite. Baza materială pentru programe de masterat trebuie să fie cel puțin la nivelul programelor din ciclul I.

2.7 Domeniul de master: MUZICA

Tabelul 4. –Incadrarea domeniului de studii universitare de master în DFI

Cod DFI	Domeniul fundamental DFI	Domeniul de studii universitare de master (DM)
50	Științe umaniste și arte	Muzica

Sursa: HG nr. 654/2016 pentru modificarea și completarea Hotărârii Guvernului nr. HG nr. 376/2016 privind aprobarea Nomenclatorului domeniilor și al specializărilor/ programelor de studii universitare și a structurii instituțiilor de învățământ superior pentru anul universitar 2016-2017, în vigoare de la 23.09.2016

2.7.1 Criterii de departajare a programelor de master

2.7.1.1 Master profesional

Programele de masterat profesional sunt orientate preponderent spre **formarea competențelor profesionale**.

Competența reprezintă capacitatea dovedită de a selecta, combina și utiliza adecvat cunoștințe, abilități și alte achiziții (valori și atitudini), în vederea rezolvării cu succes a unei anumite categorii de situații de muncă sau de învățare, precum și pentru dezvoltarea profesională sau personală în condiții de eficacitate și eficiență. În contextul Cadrului European al Calificărilor, competența este descrisă din perspectiva responsabilității și autonomiei.

Prin **competență profesională** se înțelege capacitatea dovedită de a selecta, combina și utiliza adecvat cunoștințe, abilități și alte achiziții (valori și atitudini), în vederea rezolvării cu succes a unei anumite categorii de situații de muncă sau de învățare, circumscrise profesiei respective, în condiții de eficacitate și eficiență.

Competențele profesionalereprezintă ansamblul unitar și dinamic al cunoștințelor și abilităților.

Cunoștințele, ca dimensiune cognitivă și element structural al competenței, se exprimă prin următorii descriptori:

- (1) Cunoaștere, înțelegere și utilizare a limbajului specific;
- (2) Explicare și interpretare.

Abilitățile, ca dimensiune funcțional - acțională și element structural al competenței, se exprimă prin următorii descriptori:

- (3) Aplicare, transfer și rezolvare de probleme;
- (4) Reflecție critică și constructivă;
- (5) Creativitate și inovare.

Fiecare calificare corelată unui anumit ciclu de studii (licență, masterat, doctorat) este definită în baza descrierii generale a **rezultatelor învățării** și se exprimă prin:

a) Competențe profesionale generale, care se dezvoltă în cadrul mai larg al *domeniului de studii*;

b) Competențe profesionale specifice, care se dezvoltă în cadrul mai restrâns al unui *program de studii*.

Candidații la programul universitar de master profesional trebuie să fie absolvenți cu diplomă de licență indiferent de domeniul în care aceasta este emisă.

Formațiile de studii sunt de maxim 75 de studenți pentru o serie de curs și de maxim 25 de studenți pentru o grupă de seminar.

Un program de studiu de master profesional se individualizează dacă în planul său de învățământ raportul dintre numărul de ore la disciplinele cu caracter aplicativ (seminar, proiecte, laboratoare, practică) și cele de predare (curs) se încadrează în intervalul 1,2 – 1,5.

Este destinat celor care au diplomă de licență (ciclu I) în același domeniu sau într-un domeniu apropiat.

2.7.1.2 Master de cercetare științifică

Masterele de cercetare științifică sunt orientate preponderent spre formarea competențelor de cercetare științifică. Învățarea realizată în cadrul masterului de cercetare poate fi echivalată cu primul an de studiu din cadrul programelor de studii universitare de doctorat. Masterul de cercetare este exclusiv la forma de învățământ cu frecvență și poate fi organizat în cadrul școlilor doctorale.

Cercetarea științifică cuprinde cercetarea fundamentală și cercetarea aplicativă.

Cercetarea fundamentală – activitatea desfășurată, în principal, pentru a dobândi cunoștințe noi cu privire la fenomene și procese, precum și în vederea formulării și verificării de ipoteze, modele conceptual și teorii.

Cercetarea aplicativă – activitatea destinată, în principal, utilizării cunoștințelor științifice pentru perfecționarea sau realizarea de noi produse, tehnologii și servicii.

Candidații la programele de masterat de cercetare științifică trebuie să fie absolvenți cu diplomă de licență în *ramura fundamentală de știință*.

Practica se va desfășura, pe cât posibil, în unități de cercetare științifică și/sau laboratoare de cercetare ale instituțiilor de învățământ superior, ce organizează programele respective de master de cercetare.

Formațiile de studii sunt de maxim 75 de studenți pentru o serie de curs și de maxim 25 de studenți pentru o grupă de seminar.

Un program de studiu de master de cercetare științifică se individualizează dacă în planul său de învățământ raportul dintre numărul de ore la disciplinele cu caracter aplicativ (cercetare fundamentală și aplicată) și cele de predare (curs) se încadrează în intervalul 1,2 – 1,5.

Dintre cadrele didactice care predau în cadrul masteratelor de cercetare, minim doi sunt conducători de doctorat titulari în cadrul instituției evaluate în domeniul de care aparține programul de master de cercetare.

a. Învățarea realizată în cadrul masterului de cercetare poate fi echivalată cu primul an de studiu din cadrul programelor de studii universitare de doctorat.

b. Masterul de cercetare este exclusiv la forma de învățământ cu frecvență și poate fi organizat în cadrul școlilor doctorale.

2.7.1.3 Masterul didactic

Formarea inițială a profesorilor prin programe universitare de master didactic se află în curs de reglementare la nivelul Ministerului Educației și Cercetării Științifice, *conform OM 5713 / 04.11.2016*. Principalele atribuții ale grupului de lucru constituit prin acest ordin sunt de a revizui cadrul normativ privind înființarea și funcționarea programelor universitare de master didactic și de a elabora o metodologie corespunzătoare.

2.7.2 Personalul didactic

Toate posturile didactice de predare constituite conform normelor legale vor fi acoperite de cadre didactice titularizate în învățământul superior potrivit legii, având gradul de profesor universitar, conferențiar universitar sau lector/șef de lucrări, cu titlul științific de doctor în domeniul disciplinelor din postul ocupat, din care cel puțin 80 % să fie angajați cu norme de bază. Restul activităților didactice de seminarizare, lucrări aplicative, proiecte etc., pot fi acoperite și de alte cadre didactice titularizate în învățământul superior cu titlul științific de doctor în specialitatea disciplinelor aflate în postul didactic pe care îl ocupă.

Universitatea dispune de cadre didactice titulare proprii, cu titlu de profesor sau conferențiar, pentru cel puțin jumătate din disciplinele aferente programului.

Dintre cadrele didactice care predau în cadrul masteratelor de cercetare, minim doi sunt conducători de doctorat titulari în cadrul instituției evaluate în domeniul de care aparține programul de master de cercetare.

2.7.3 Organizarea procesului de învățământ

Tabelul 5. Centralizator al indicatorilor privind organizarea procesului de învățământ la programele de master

INDICATOR	Nivel
1. Durata studiilor la forma de învățământ cu frecvență	2 ani (4 semestre)
2. Durata unui semestru activități didactice	14 săptămâni
3. Numărul de ore de activitate didactică pe săptămână	14-16 ore
4. Numărul de ore de activitate organizată conform planului de învățământ pentru întreg ciclu al studiilor	Min. 784 ore Max. 896 ore*
5. Numărul minim total de credite obligatorii	120 ECTS
6. Numărul de credite minime pe semestru	30 ECTS
7. Numărul minim de discipline pe semestru	6 (la care se adaugă practica)
8. Numărul de credite alocate unei discipline	Min 4 ECTS
9. Durata practicii de specialitate	2-3 săptămâni
10. Numărul de credite alocate pentru practica de specialitate	4 ECTS
11. Durata pentru elaborarea lucrării de disertație prevăzută în planul de învățământ	56 ore
12. Numărul de credite alocate pentru promovarea lucrării de disertație	10 ECTS
13. Raportul dintre numărul orelor de curs și cele aplicative (seminare, laboratoare, proiecte, stagii de practică etc.)	Master prof. 1:2 Master cercetare 1:1,5
14. Echivalența în ore a unui credit ECTS	25 ore
15. Numărul de săptămâni sesiuni de examene pe semestru	2-3 săptămâni
16. Număr de săptămâni sesiune restanță	1 săptămână
17. Numărul maxim de studenți pe serie	75
18. Numărul maxim de studenți pe grupă	25

* La aceasta se adaugă stagiile activității practice de specialitate și elaborării lucrării de disertație.

Master profesional

Discipline de aprofundare (obligatorii) - min.4

Discipline de sinteză (opționale) - min.2

Practică artistică

Master științific

Discipline de cunoaștere avansată (obligatorii)- min.4

Module de pregătire complementare (opționale)- min.2

Practică artistică

Numărul minim de examene pe semestru este în procent de 30-40% din totalul verificărilor.

2.7.4 Practica

Practica pentru studenții înmatriculați la programe de master profesional se poate efectua în organizațiile în care sunt încadrați în muncă masteranzii (dacă își desfășoară activitatea în domeniul programului de masterat sau dacă organizația respectivă are departamente în domeniul programului de masterat) sau, în situația în care nu au un loc de muncă, în domeniu.

Practica pentru studenții înmatriculați la programe de master de cercetare se va desfășura, pe cât posibil, în unități de cercetare științifică și/sau laboratoare de cercetare ale instituțiilor de învățământ superior, care organizează programele respective de master de cercetare.

- a. În programul de studii universitare de master pentru care s-a elaborat planul de învățământ sunt prevăzute stagii de practică de 2 – 3 săptămâni pe an. Formele de practică semestrială și stagiile de practică corespund profilului și misiunii declarate.
- b. Pentru stagiile de practică, instituția de învățământ superior va încheia, după caz, convenții de colaborare, contracte sau alte documente cu unitățile baze de practică.

2.7.5 Elaborarea lucrării de finalizare a studiilor

- a. Lucrările de disertație pot avea coordonatori științifici cadre didactice titulare și asociate (foști titulari pensionați), care dețin titlul de doctor.
- b. Cerințele de conținut, reperele privind fundamentarea, documentarea, conceperea, elaborarea, redactarea, susținerea lucrării, precum și criteriile de evaluare vor fi aduse la cunoștința absolvenților cu cel puțin 1 an înainte de programarea primei zile de înscriere a primei sesiuni prin intermediul tutorilor de ani și al orelor de consultații realizate de cadrele didactice îndrumătoare.
- c. Lucrările de master se elaborează, editează și se susțin în limba în care s-a studiat.

2.7.6 Baza tehnico-materială

- ☐ Studio de înregistrări și masterizare dotat cu aparatură adecvată
- ☐ Laborator de informatică muzicală
- ☐ Laborator de muzică electroacustică și multimedia
- ☐ Laborator de multiplicare
- ☐ Alte laboratoare: de operă, de orchestră, pentru formații camerale, de percuție, de muzică barocă, de compoziție, de jazz/muzică ușoară, de muzicologie, de folclor muzical, de teorie și științele educației muzicale, de dirijat etc.
- ☐ Sunt specifice: săli adecvate audițiilor publice, recitalurilor, spectacolelor, săli și ateliere de creație și interpretare dotate cu pian, aparatură și instrumente, precum și cu mobilier uzual.

2.8 Domeniul de master: ȘTIINȚA SPORTULUI ȘI EDUCAȚIEI FIZICE

Tabelul 4. –Incadrarea domeniului de studii universitare de master în DFI

Cod DFI	Domeniul fundamental DFI	Domeniul de studii universitare de master (DM)
60	Știința Sportului și Educației Fizece	Știința Sportului și Educației Fizece

Sursa: HG nr. 654/2016 pentru modificarea și completarea Hotărârii Guvernului nr. HG nr. 376/2016 privind aprobarea Nomenclatorului domeniilor și al specializărilor/ programelor de studii universitare și a structurii instituțiilor de învățământ superior pentru anul universitar 2016-2017, în vigoare de la 23.09.2016

2.8.1 Criterii de departajare a programelor de master

2.8.1.1 Master profesional

Programele de masterat profesional sunt orientate preponderent spre **formarea competențelor profesionale**.

Competența reprezintă capacitatea dovedită de a selecta, combina și utiliza adecvat cunoștințe, abilități și alte achiziții (valori și atitudini), în vederea rezolvării cu succes a unei anumite categorii de situații de muncă sau de învățare, precum și pentru dezvoltarea profesională sau personală în condiții de eficacitate și eficiență. În contextul Cadrului European al Calificărilor, competența este descrisă din perspectiva responsabilității și autonomiei.

Competențele profesionale reprezintă ansamblul unitar și dinamic al cunoștințelor și abilităților circumscrise profesiei respective.

Cunoștințele, ca dimensiune cognitivă și element structural al competenței, se exprimă prin următorii descriptori:

- (1) Cunoaștere, înțelegere și utilizare a limbajului specific;
- (2) Explicare și interpretare.

Abilitățile, ca dimensiune funcțional - acțională și element structural al competenței, se exprimă prin următorii descriptori:

- (3) Aplicare, transfer și rezolvare de probleme;
- (4) Reflecție critică și constructivă;
- (5) Creativitate și inovare.

Fiecare calificare corelată unui anumit ciclu de studii (licență, masterat, doctorat) este definită în baza descrierii generale a *rezultatelor învățării* și se exprimă prin:

a) Competențe profesionale generale, care se dezvoltă în cadrul mai larg al domeniului de studii;

b) Competențe profesionale specifice, care se dezvoltă în cadrul mai restrâns al unui program de studii.

Candidații la programul universitar de master profesional trebuie să fie absolvenți cu diplomă de licență indiferent de domeniul în care aceasta este emisă.

Formațiile de studii sunt astfel dimensionate încât să asigure desfășurarea eficientă a procesului de învățământ:

- Numărul de studenți/ formație de studiu / activitate de curs = **maxim 100**
- Numărul de studenți/ formație de studiu / activitate de seminar = **15-50**
- Numărul de studenți/ formație de studiu / activitate de lucrări practice = **20-30**
- Numărul de studenți/ formație de studiu / activitate de practică = **10-15**

Un program de studiu de master profesional se individualizează dacă în planul său de învățământ raportul dintre numărul de ore la disciplinele cu caracter aplicativ (seminar, proiecte, laboratoare, practică) și cele de predare (curs) se încadrează în intervalul 1,2 – 1,5.

2.8.1.2 Master de cercetare științifică

Masterele de cercetare științifică sunt orientate preponderent spre formarea competențelor de cercetare științifică. Învățarea realizată în cadrul masterului de cercetare poate fi echivalată cu primul an de studiu din cadrul programelor de studii universitare de doctorat. Masterul de cercetare este exclusiv la forma de învățământ cu frecvență și poate fi organizat în cadrul școlilor doctorale.

Cercetarea științifică cuprinde cercetarea fundamentală și cercetarea aplicativă.

Cercetarea fundamentală – activitatea desfășurată, în principal, pentru a dobândi cunoștințe noi cu privire la fenomene și procese, precum și în vederea formulării și verificării de ipoteze, modele conceptual și teorii.

Cercetarea aplicativă – activitatea destinată, în principal, utilizării cunoștințelor științifice pentru perfecționarea sau realizarea de noi produse, tehnologii și servicii.

Candidații la programele de masterat de cercetare științifică trebuie să fie absolvenți cu diplomă de licență în ramura fundamentală de știință.

Practica se va desfășura, pe cât posibil, în unități de cercetare științifică și/sau laboratoare de cercetare ale instituțiilor de învățământ superior, ce organizează programele respective de master de cercetare.

Formațiile de studii sunt astfel dimensionate încât să asigure desfășurarea eficientă a procesului de învățământ:

- Numărul de studenți/ formație de studiu / activitate de curs = **maxim 100**
- Numărul de studenți/ formație de studiu / activitate de seminar = **15-50**
- Numărul de studenți/ formație de studiu / activitate de lucrări practice = **20-30**

Un program de studiu de master de cercetare științifică se individualizează dacă în planul său de învățământ raportul dintre numărul de ore la disciplinele cu caracter aplicativ (cercetare fundamentală și aplicată) și cele de predare (curs) se încadrează în intervalul 1,2 – 1,5.

Dintre cadrele didactice care predau în cadrul masteratelor de cercetare, minim doi sunt conducători de doctorat titulari în cadrul instituției evaluate în domeniul de care aparține programul de master de cercetare.

2.8.1.3 Masterul didactic

Formarea inițială a profesorilor prin programe universitare de master didactic se află în curs de reglementare la nivelul Ministerului Educației și Cercetării Științifice, conform OM 5713 / 04.11.2016. Principalele atribuții ale grupului de lucru constituit prin acest ordin sunt de a revizui cadrul normativ privind înființarea și funcționarea programelor universitare de master didactic și de a elabora o metodologie corespunzătoare.

2.8.2 Personalul didactic

Toate posturile didactice de predare constituite conform normelor legale vor fi acoperite de cadre didactice titularizate în învățământul superior potrivit legii, având gradul de profesor universitar, conferențiar universitar sau lector/șef de lucrări, cu titlul științific de doctor în domeniul disciplinelor din postul ocupat, din care cel puțin 80 % să fie angajați cu norme de bază. Restul

activităților didactice de seminarizare, lucrări aplicative, proiecte etc., pot fi acoperite și de alte cadre didactice titularizate în învățământul superior cu titlul științific de doctor în specialitatea disciplinelor aflate în postul didactic pe care îl ocupă.

Universitatea dispune de cadre didactice titulare proprii, cu titlu de profesor sau conferențiar, pentru cel puțin jumătate din disciplinele aferente programului.

Dintre cadrele didactice care predau în cadrul masteratelor de cercetare, minim doi sunt conducători de doctorat titulari în cadrul instituției evaluate în domeniul de care aparține programul de master de cercetare.

2.8.3 Organizarea procesului de învățământ

Tabelul 5. Centralizator al indicatorilor privind organizarea procesului de învățământ la programele de master

INDICATOR	Nivel
1. Durata studiilor la forma de învățământ cu frecvență	2 ani (4 semestre)
2. Durata unui semestru activități didactice	14 săptămâni
3. Numărul de ore de activitate didactică pe săptămână	14- 18 ore
4. Numărul de ore de activitate organizată conform planului de învățământ pentru întreg ciclul studiilor	Min. 784 ore Max. 1008 ore
5. Numărul minim total de credite obligatorii	120 ECTS
6. Numărul de credite minime pe semestru	30 ECTS
7. Numărul minim de discipline pe semestru	4
8. Numărul de credite alocate unei discipline	min 2 ECTS
9. Durata practicii de specialitate	56-84 ore
10. Numărul de credite alocate pentru practica de specialitate	4 ECTS
11. Durata pentru elaborarea lucrării de disertație prevăzută în planul de învățământ	56 ore
12. Numărul de credite alocate pentru promovarea lucrării de disertație	10 ECTS
13. Raportul dintre numărul orelor de curs și cele aplicative (seminare, laboratoare, proiecte, stagii de practică etc.)	Master prof. 1:2 Master cercetare 1:1,5
14. Echivalența în ore a unui credit ECTS	25 ore
15. Numărul de săptămâni sesiuni de examene pe semestru	3 săptămâni
16. Număr de săptămâni sesiune restanță	1 săptămână
17. Numărul maxim de studenți pe serie	100
18. Numărul maxim de studenți pe grupă/activitate de seminar	50
19. Numărul maxim de studenți pe grupa/activitate de lucrări practice	30
20. Numărul maxim de studenți pe grupa/grupa de practică	15

* La aceasta se adaugă stagiile activității practice de specialitate.

Master profesional

Discipline de aprofundare (obligatorii) -min.4

Discipline de sinteză (opționale) - min.2

Practică de specialitate

Master științific

Discipline de cunoaștere avansată (obligatorii)- min.4

Module de pregătire complementare (opționale)- min.2

Numărul minim de examene pe semestru este în procent de 30-40% din totalul verificărilor.

2.8.4 Practica

Practica pentru studenții înmatriculați la programe de master profesional se poate efectua în organizațiile în care sunt încadrați în muncă masteranzii (dacă își desfășoară activitatea în domeniul programului de masterat sau dacă organizația respectivă are departamente în domeniul programului de masterat) sau, în situația în care nu au un loc de muncă, în domeniu.

Practica pentru studenții înmatriculați la programe de master de cercetare se va desfășura, pe cât posibil, în unități de cercetare științifică și/sau laboratoare de cercetare ale instituțiilor de învățământ superior, care organizează programele respective de master de cercetare.

- a. În programul de studii universitare de master pentru care s-a elaborat planul de învățământ sunt prevăzute stagii de practică de 2 – 3 săptămâni pe an. Formele de practică semestrială și stagiile de practică corespund profilului și misiunii declarate.
- b. Pentru stagiile de practică, instituția de învățământ superior va încheia, după caz, convenții de colaborare, contracte sau alte documente cu unitățile baze de practică.

2.8.5 Elaborarea lucrării de finalizare a studiilor

- a. Lucrările de disertație pot avea coordonatori științifici cadre didactice titulare și asociate (foști titulari pensionați), care dețin titlul de doctor.
- b. Cerințele de conținut, reperele privind fundamentarea, documentarea, conceperea, elaborarea, redactarea, susținerea lucrării, precum și criteriile de evaluare vor fi aduse la cunoștința absolvenților cu cel puțin 6 luni înainte de programarea primei zile de înscriere a primei sesiuni prin intermediul tutorilor de ani și al orelor de consultații realizate de cadrele didactice îndrumătoare.
- c. Lucrările de master se elaborează, editează și se susțin în limba în care s-a studiat.

2.8.6 Baza tehnico-materială

Spațiul de învățământ trebuie să fie asigurat prin săli adecvate ca mărime, suficiente numeric, conform formațiilor de studiu stabilite. Baza materială pentru programe de masterat trebuie să fie cel puțin la nivelul programelor din ciclul I.

Nume prenume
Președinte Comisie,

Nume prenume
Secretar Comisie,

Data: 27.12.2016